

Universitat de Lleida

«Pro crisis argenti». La plata al comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença en època del comte Pere (1342-1358): regulació, gestió i rendiment de les mines de Falset

Albert Martínez i Elcacho

Dipòsit Legal: L.1697-2014

<http://hdl.handle.net/10803/284994>

ADVERTIMENT. L'accés als continguts d'aquesta tesi doctoral i la seva utilització ha de respectar els drets de la persona autora. Pot ser utilitzada per a consulta o estudi personal, així com en activitats o materials d'investigació i docència en els termes establerts a l'art. 32 del Text Refós de la Llei de Propietat Intel·lectual (RDL 1/1996). Per altres utilitzacions es requereix l'autorització prèvia i expressa de la persona autora. En qualsevol cas, en la utilització dels seus continguts caldrà indicar de forma clara el nom i cognoms de la persona autora i el títol de la tesi doctoral. No s'autoritza la seva reproducció o altres formes d'explotació efectuades amb finalitats de lucre ni la seva comunicació pública des d'un lloc aliè al servei TDX. Tampoc s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant als continguts de la tesi com als seus resums i índexs.

ADVERTENCIA. El acceso a los contenidos de esta tesis doctoral y su utilización debe respetar los derechos de la persona autora. Puede ser utilizada para consulta o estudio personal, así como en actividades o materiales de investigación y docencia en los términos establecidos en el art. 32 del Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual (RDL 1/1996). Para otros usos se requiere la autorización previa y expresa de la persona autora. En cualquier caso, en la utilización de sus contenidos se deberá indicar de forma clara el nombre y apellidos de la persona autora y el título de la tesis doctoral. No se autoriza su reproducción u otras formas de explotación efectuadas con fines lucrativos ni su comunicación pública desde un sitio ajeno al servicio TDR. Tampoco se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al contenido de la tesis como a sus resúmenes e índices.

WARNING. Access to the contents of this doctoral thesis and its use must respect the rights of the author. It can be used for reference or private study, as well as research and learning activities or materials in the terms established by the 32nd article of the Spanish Consolidated Copyright Act (RDL 1/1996). Express and previous authorization of the author is required for any other uses. In any case, when using its content, full name of the author and title of the thesis must be clearly indicated. Reproduction or other forms of for profit use or public communication from outside TDX service is not allowed. Presentation of its content in a window or frame external to TDX (framing) is not authorized either. These rights affect both the content of the thesis and its abstracts and indexes.

«PRO CROSI ARGENTI»

LA PLATA AL COMTAT DE LES MUNTANYES DE PRADES I BARONIA
D'ENTENÇA EN ÈPOCA DEL COMTE PERE (1342-1358):
REGULACIÓ, GESTIÓ I RENDIMENT DE LES MINES DE FALSET

Albert Martínez i Elcacho

VOLUM III

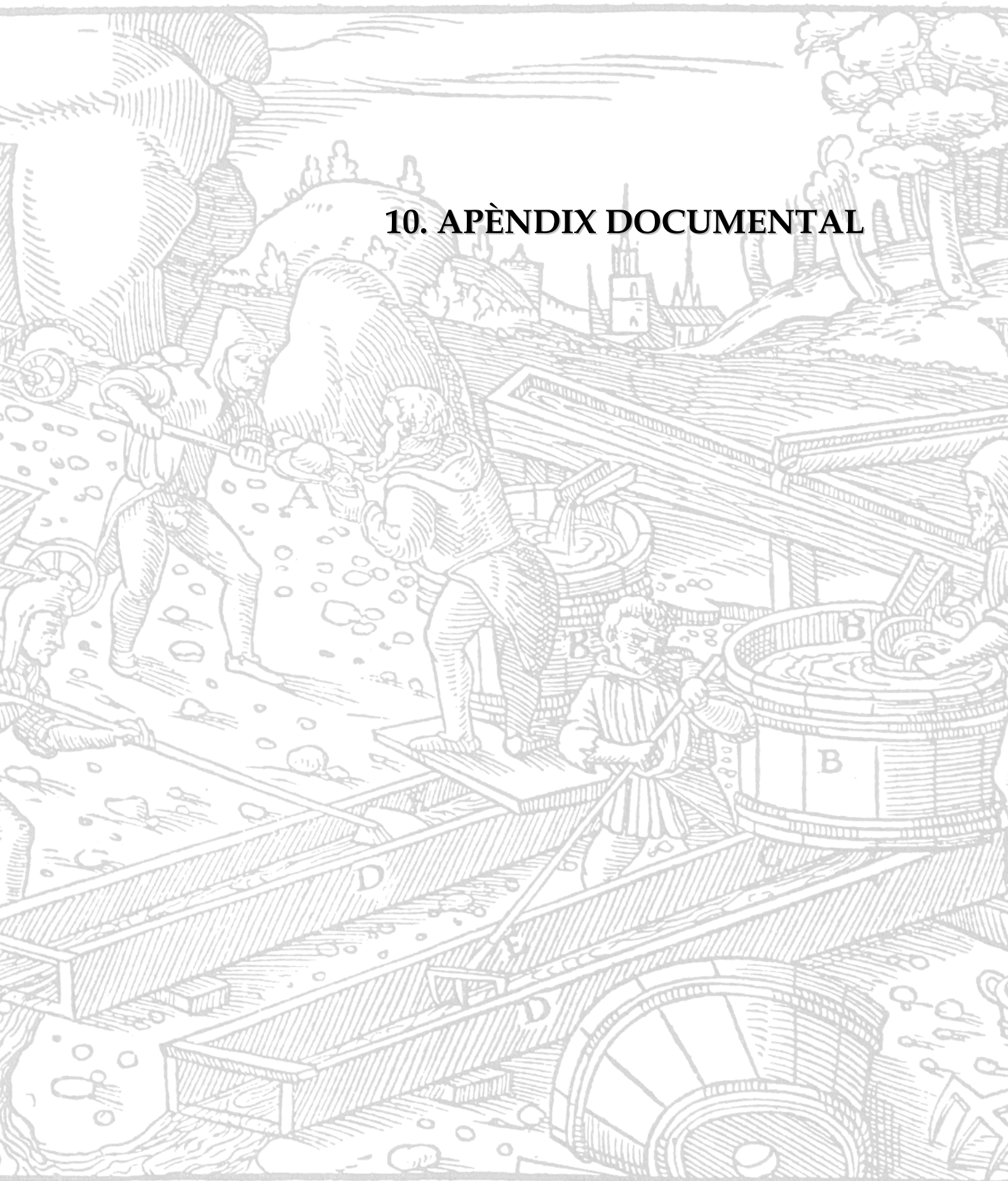
TESI DOCTORAL DIRIGIDA PEL
DR. JORDI BOLÒS I MASCLANS

Universitat de Lleida

2014

10. APÈNDIX DOCUMENTAL

NORMES DE TRANSCRIPCIÓ

Per a l'edició dels documents que trobareu en aquest apèndix documental s'han fixat una sèrie de normes de transcripció. Les quals s'han establert a partir de criteris basats en indicacions i normes internacionals que s'utilitzen habitualment en la transcripció paleogràfica de textos medievals.

En primer lloc, com a norma general, s'ha respectat en tot moment la grafia dels documents originals. Així doncs, en la mesura que ha estat possible, s'ha procurat transcriure'ls de forma fidedigna, tant a nivell estructural com a nivell ortogràfic. En aquest context, s'han mantingut les consonants dobles a meitat de paraula: “affinar” o “inffant”, en són dos exemples. Tanmateix, s'han eliminat les duplicacions de les lletres a principi de paraula. D'aquesta manera, “Fferriol” s'ha transcrit “Ferriol”. Per altra part, també s'ha respectat la grafia dels numerals tal com apareixen en el text, mantenint —si és el cas— els punts volats que acostumen a acompanyar, a davant i a darrera, els numerals romans. En aquest sentit, pel que fa al sistema de numeració romà, cal assenyalar que en la documentació que s'ha transcrit, sovint, no es compleix la regla d'addició segons la qual les lletres “I”, “X” i “C” no es podien repetir més de tres vegades. Per la qual cosa, trobareu que els números 4, 14, 24, 34... i el 400 s'escriuen: IIII, XIII, XXIII, XXXIII... i CCCC. Per contra, per al 9 i el 40, sí que s'acostuma a respectar la regla d'addició i s'escriu: IX i XL.

Malgrat tot el que hem exposat fins ara, val a dir que s'ha normalitzat la puntuació i l'ús dels signes de puntuació en base a criteris actuals. Així mateix, tot i que s'ha mantingut l'ortografia del text original, s'ha normalitzat i regularitzat l'ús de les majúscules (noms propis, les festes, els gentilicis quan es refereixen a institucions, etc.), les minúscules i també l'accentuació de les paraules en català (accents i dièresis). També s'ha normalitzat l'ús de “v” i “u”; per exemple, hem transcrit “servey” i no “seruey”, o “estava” enlloc de “estaua”. De la mateixa forma, també s'ha regularitzat l'ús de “i” i “j” (“Johan” i no “Iohan”). Seguint el mateix criteri, tot i que s'ha respectat la grafia original sempre que ha estat possible, s'ha optat per la normalització en els casos de dubte davant de grafies com “cc”, “ct”, “tt”, “-cia/-tia” o “-cio/-tio”, entre d'altres.

Per altra part, en els textos en llengua catalana, les paraules que apareixen paleogràficament unides en el text s'han transcrit, per tal de facilitar-ne la lectura, en

base a la normativa i ús actual. Per tant, s'ha utilitzat l'apòstrof sempre i quan ha estat necessari. Així, per exemple, “dargent” s'ha transcrit “d'argent”. No obstant això, en aquells casos en què no en dificultaven la lectura, algunes paraules (articles, preposicions, etc.) que en el text manuscrit apareixen separades no s'han ajuntat, encara que segons la normativa actual haguessin d'anar apostrofades. És a dir, en la transcripció proposada, s'ha mantingut la grafia original en determinats casos com, per exemple, “de exàrcies” o “del any”. En els textos en català també, quan apareixen dues paraules unides en el document que haurien d'anar separades segons la normativa actual però que no es poden apostrofar, s'ha utilitzat un punt volat per separar-les. D'aquesta manera, per posar un exemple concret, “quens” s'ha transcrit “que·ns”.

Altrament, s'han desenvolupat totes les abreviatures. És a dir, tota paraula abreviada s'ha reemplaçat per la paraula completa a la qual fa referència l'abreviatura en qüestió. En aquest sentit, en els manuscrits en llengua catalana, les abreviatures s'han desenvolupat en català, en tots els casos. Per tant, també en aquelles ocasions que —en un text en català— s'ha utilitzat l'abreviatura d'una paraula en llatí. És el cas, per exemple, de les grafies “*lbr*” i “*lbrs*” amb titlla d'abreviatura, les quals s'han desenvolupat en català: “lliura” o “lliures”. Entre d'altres, el mateix succeeix amb la grafia “*sol*” amb titlla d'abreviatura, que en els textos escrits en català s'ha transcrit: “sou” o “sous”.

En un altre ordre de coses, per fer aclariments i per indicar les correccions o peculiaritats gràfiques (espais en blanc, mots ratllats, rectificacions de traços, grafies errònies —corregides o no—, casos susceptibles d'error per part de l'editor o escrivà, les paraules o frases escrites al marge, abreviatures supèrflues, etc.), s'han utilitzat les notes a peu de pàgina. A més, en aquest context, els errors o faltes manifestes de l'escrivà s'han assenyalat amb la paraula “*sic*”, en nota a peu de pàgina.

Ara bé, per indicar algunes peculiaritats del text, s'han emprat una sèrie de signes convencionals (“[]”, “()”, “\ /” i “//”), que permeten copsar aquestes peculiaritats del document de forma clara i concisa, sense entorpir la lectura de la transcripció. D'aquesta manera, s'han assenyalat amb tres punts suspensius entre claudàtors, les llacunes del text o els fragments que no s'han pogut llegir: “[...]”. És a dir, s'han indicat d'aquesta manera les lletres, paraules o passatges que s'han perdut o que resten il·legibles per l'estat degradat del document o, també, aquelles que no s'han pogut lletrejar correctament, amb una seguretat absoluta, per altres motius. A més, quan s'han pogut refer aquestes llacunes —per exemple, perquè el text afectat segueix un model,

està repetit en altres parts del document que sí s’han conservat o el trobem en alguna còpia o trasllat ben conservats—, les lletres o paraules reconstruïdes també s’han escrit entre claudàtors: []. De la mateixa manera, les paraules i abreviatures que presentaven dubtes en la lectura s’han transcrit entre claudàtors: [].

D’altra banda, també s’han utilitzat els claudàtors per afegir dades (paraules o frases) al text original, per tal d’aclarir i explicar qüestions relatives al contingut o ampliar informació, amb l’objectiu de facilitar la lectura i comprensió del document. En aquests casos, però, aquest text complementari —el qual no apareix en els manuscrits— s’ha escrit en cursiva. Així, per exemple, “La miga: ·I· onça e miga, ·V· grans e mig” s’ha transcrit “La miga [*lliura*]: ·I· onça e miga, ·V· grans e mig”. O també, en les diverses ordinacions que va promulgar el comte Pere per regular l’explotació minera de l’argent²¹¹⁵, entre d’altres, s’ha indicat el número dels diversos capítols o clàusules, per facilitar-ne la localització i referència de les diferents parts del text, d’aquesta manera: “[*Capítol 1:*]”.

Altrament, en les paraules en què és clar que s’ha omès una de les seves lletres, aquests caràcters omesos s’han inclòs en la transcripció —per facilitar-ne la lectura— entre parèntesis: (). Així, per exemple, “seyories” s’ha transcrit “se(n)yories”. També s’han utilitzat els parèntesis per transcriure els signes (o signatures), d’aquesta manera: “(+)”. A més, per indicar que s’ha optat per no transcriure determinades parts —d’una certa extensió— d’un document, degut a la poca rellevància en el contingut global del text, s’han emprat tres punts suspensius entre parèntesis: “(...)”.

Pel que fa a les interpolacions del text, s’han indicat sempre entre barra i contrabarra: \ /. Amb la qual cosa, aquelles paraules, lletres o frases interlineades o afegides, ja sigui al marge o a continuació d’un text, s’han intercalat al lloc que els correspondria. En aquest sentit, normalment, l’escrivà assenyala la ubicació exacta dels afegitons amb un símbol, marca o traç.

Amb relació a aquesta qüestió, en les transcripcions dels llibres d’administració i de comptabilitat que s’han editat, s’ha procurat mantenir —sempre que ha estat possible— la distribució, l’estructura i l’aparença dels documents originals. En ocasions, però, hi ha tanta quantitat d’anotacions al marge i omplint els espais en blanc que hi ha entre les “reebudes” o entrades que no és possible mantenir el format original del text. En aquests casos, s’ha optat per transcriure la informació d’una manera

²¹¹⁵ Vegeu doc.núm.10, doc.núm.31 i doc.núm.65 de l’apèndix documental.

ordenada per fer més clar i fàcil de llegir el contingut dels documents. En aquesta línia, també s'ha procedit a individualitzar els bifolis i fulls solts que es conserven intercalats entre els fulls dels llibres de comptes relligats. És a dir, se'ls ha assignat un número diferent de document.

A part, en l'edició dels llibres d'administració i de comptabilitat, les línies horitzontals del manuscrit s'han substituït per una línia de punts “.....”. Així, per exemple, hem transcrit: “E axí val la lliura } V· unçes ·II· diners”. En aquest context, també cal destacar que el signe “}” reproduïx tant el claudàtor que té una alçada equivalent a la d'una línia com el claudàtor que abraça tot un paràgraf.

En un altre ordre de coses, per tal de facilitar la localització i referència de paraules o frases en els documents transcrits, també s'ha numerat el text. Així, en els documents escrits sobre paper o pergamí en format apaïsat —de forma rectangular, més ample que alt—, hem indicat el canvi de ratlla amb una barra inclinada (“/”). En aquest cas, s'ha assenyalat el número de ratlla corresponent en superíndex i en negreta, de tres en tres, d'aquesta manera: “/³”. En canvi, en els documents escrits sobre paper o pergamí en format foli, no s'ha assenyalat ni numerat el canvi de ratlla. De tota manera, en aquells documents en format foli —ja siguin en paper o en pergamí— en els quals la superfície utilitzada per al text rebassa la primera pàgina, hem assenyalat el canvi de foli amb dues barres inclinades (“//”). En aquest cas, a més, s'ha indicat tant el corresponent número de foli com el *recto* o *verso* (“r” o “v”), en negreta, d'aquesta manera: “//27v”. Pel que fa a les paraules que han quedat tallades en algun dels canvis de ratlla o de foli esmentats, s'ha utilitzat el guió per enllaçar les dues parts de la paraula en qüestió. En canviar de ratlla, se n'ha utilitzat un d'aquesta manera: “ex-/cepcioni” o bé “sol-/³vistis”. En canvi, per indicar-ho en els canvis de foli s'ha resolt de la següent forma: “recu-//64v-peret”.

En aquest context, cal assenyalar que —com ja hem apuntat al llarg del treball— la transcripció i estudi dels documents que es conserven a l'Arxiu Ducal de Medinaceli s'ha realitzat a partir de la consulta de les reproduccions microfilmades dels originals. En conseqüència, la foliació de la documentació també s'ha establert a partir de la cerca en els microfilms. Per tant, encara que poc probable, és possible que hi pugui haver algun error puntual. El qual s'esdevindria —si, hipotèticament, es produís— perquè és complicat comptabilitzar el número de folis d'alguns documents, per diverses raons: alguns dels folis en blanc no es van microfilmear —la qual cosa no s'indica en els fotogrames, en cap cas—, altres es van ometre per error —n'hem detectat algun

cas²¹¹⁶— o, fins i tot, d'altres es van duplicar per un descuit. En aquest sentit, és especialment significatiu el cas dels llibres de registre de la cancelleria comtal, ja que són llibres d'una extensió considerable i en diverses ocasions no s'hi indica la numeració del foli al marge superior dret. De fet, com exposa Manuel Romero Tallafigo —el qual ha tingut accés a la documentació original—, referint-se als llibres de registre de la cancelleria del comtat de les Muntanyes de Prades: “*los folios no van numerados, y la numeración que presentan algunos es posterior —del siglo XVII—, concretamente cuando Ponsico hizo transcripción de los registros*”.²¹¹⁷ Per tant, en els casos en què hi és, ens hem refiat d'aquesta numeració dels folis efectuada al segle XVII. Per contra, en els casos en què no es van numerar, malauradament, s'ha hagut d'establir la foliació a partir de la consulta de les reproduccions en microfilm, essent conscients de tots els problemes i dificultats que hem comentat i assumint com a pròpia qualsevol errada. Malgrat tot, per tal d'evitar confusions, tant en la citació com en la transcripció de la documentació microfilmada —dipositada a l'anomenat Arxiu Ducal de Medinaceli a Catalunya (ADMC)—, s'ha optat per indicar també la referència de les còpies microfilmades en nota a peu de pàgina. De fet, a la pràctica, aquesta referència al microfilm és exacta i no admet dubtes. En definitiva, en tots els casos s'exposa —a més de la referència al document original o còpia manuscrita— la referència i numeració dels microfilms, indicant-ne el rotlle i el fotograma.

Així doncs, per tal d'assenyalar aquestes i altres circumstàncies, la transcripció pròpiament dita dels documents va precedida per un encapçalament on s'hi indica: la data²¹¹⁸ i lloc d'emissió del document original²¹¹⁹, un regest o breu resum del contingut del text i les dades de localització del document (referències documentals i

²¹¹⁶ Per exemple, en un llibre de comptes elaborat per l'escrivà Guillem Cervià l'any 1349, queda clar que es van descuidar la reproducció del foli 1 recto en el procés de microfilmació del document. De fet, entre les parts foradades de la coberta del llibre —a causa del deteriorament del document—, es pot entreveure informació (números i algunes paraules) que no trobem en els fotogrames següents. A més, la datació que s'havia donat al document (8 d'abril del 1349), possiblement al segle XVIII, no es correspon amb la data de la primera entrada de “mena” del document que hi ha microfilmada (4 de juny del 1349). Vegeu, per a més detalls d'aquesta circumstància, el doc.núm.41 de l'apèndix documental.

²¹¹⁷ M.ROMERO (1990), *La cancellería de los condes...*, pàg.181. Concretament, Manuel Romero Tallafigo es refereix al fet que, a finals del segle XVII, l'escrivà Agustín Ponsico es va dedicar a transcriure i copiar en plecels assentaments dels llibres de registre medievals de la cancelleria comtal de Prades. Amb la qual cosa, va copiar de forma literal gairebé tots els registres de l'època de l'infant Pere. Vegeu: M.ROMERO (1990), *La cancellería de los condes...*, pàg.178.

²¹¹⁸ En el cas dels llibres d'administració i de comptes de les “menes”, s'han indicat dues dates: la data d'inici del document —o, en cas de no ser-hi, la data més antiga— i la data més moderna registrada; sempre i quan es correspongués amb la darrera o les darreres “dates” (sortides) o “reebudes” (entrades) registrades perquè, en cas contrari, s'ha optat per indicar la manca d'una data final amb punts suspensius entre claudàtors: “[...]”.

bibliogràfiques). En aquest sentit, s'han assenyalat totes les fonts conservades dels diferents documents editats, tant les manuscrites com les publicades: l'original (“A:”), la còpia o còpies d'aquest original si s'escau (“B:”, “C:”, etc.) i les publicacions que prèviament ja havien inclòs la seva transcripció (“a:”, “b:”, etc.), tot indicant-ne, en aquest darrer cas, la font (original o còpia) que es va emprar —sempre i quan es conegui— per fer la transcripció publicada (“ex A”, “ex B”, etc.). D'altra banda, per indicar el document (original, còpia o transcripció publicada) que ha servit de base de la transcripció que presentem en aquest apèndix documental, s'ha marcat amb un asterisc la lletra corresponent (“A*:”, “B*:” o “a*:”, per exemple).

Per altra part, cal assenyalar que —en el present apèndix documental— els documents han estat numerats i ordenats successivament, per ordre cronològic, amb l'objectiu de facilitar-ne la localització. De fet, pel que fa a la datació, tot i que en la transcripció s'ha respectat l'expressió del dia, mes i any del text —a la manera medieval—, a l'hora de datar els documents s'ha optat per reduir les dates al còmput cronològic actual. En aquest sentit, per poder fer-ho amb major precisió, hem de tenir en compte les indicacions de Manuel Romero Tallafigo sobre la forma de la data dels documents emesos per la cancelleria del comtat de les Muntanyes de Prades. Com indica aquest autor, hi ha una data clau que va marcar dues etapes diferenciades en aquesta institució: el 31 de maig del 1351. Així doncs, per als documents de la cancelleria comtal anteriors a aquest dia, s'utilitza l'estil de l'Encarnació per a l'any, amb la fórmula “*anno Domini*”, i es pren com a referència el còmput florentí, que retarda l'inici de l'any nou fins al 25 de març. Per tant, si el document està datat entre l'1 de gener i el 24 de març, s'ha de sumar un any per tal d'expressar-ho en el còmput actual. A més, també abans del 31 de maig del 1351, la indicació del dia del mes es feia segons el còmput romà antic d'*idus*, *nonas* i *kalendas*, en els documents escrits en llatí. Mentre què, en els documents en llengua catalana, s'utilitzava el sistema de dies correlatius seguits —com es fa avui en dia. A partir d'aquell 31 de maig del 1351, però, es va modificar la fórmula —a instància de les *Ordinacions* del rei Pere III *el Cerimoniós*— i es va implantar l'“*anno a Nativitate Domini*” en tots els documents. A més, també es va adoptar el sistema dels dies correlatius seguits en els documents en llatí. En el cas dels documents escrits en llengua catalana, aquests el van mantenir perquè —com hem vist— era el sistema que ja s'utilitzava anteriorment. En aquest

²¹¹⁹ En cas de dubte, o quan no en tenim una certesa absoluta, hem optat per indicar el possible lloc d'emissió del document entre claudàtors, d'aquesta manera: “[Falset]”.

sentit, amb el canvi d'estil, cal destacar que també varia l'inici de l'any nou, el qual comença el 25 de desembre. Per tant, als documents que utilitzaren l'estil de la Nativitat (amb la fórmula “*anno a Nativitate Domini*”) i que s'emeteren entre el 25 i el 31 de desembre, els hem restat un any per equiparar-los al còmput actual.²¹²⁰

Amb relació a aquesta qüestió, en el llibre de registre de les “menes” d'argent del 1352-1360,²¹²¹ es van utilitzar els dos estils en registrar les dades per a l'any 1353. En primer lloc, es va anotar com a referència “*Anno a Nativitatem*²¹²² *Domini M^o CCC^o L terciò*” per encapçalar el registrament de les primeres “menes” pesades aquell any, el dia 11 de febrer.²¹²³ Posteriorment, es va escriure “*Anno Domini M^o CCC^o L-III.*” abans de registrar la informació sobre unes “menes” pesades el dia 9 d'abril.²¹²⁴ Per tant, en aquest document, es va fer diferència i es van utilitzar les dues formes possibles per datar el text. Ara bé, també cal assenyalar que aquesta dualitat només es va produir en registrar les dades de les “menes” d'aquell any 1353. Per tant, l'ús dels dos estils coetàniament ens fa suposar que el canvi en la forma de datar —produït a partir del 31 de maig del 1351— potser no devia ser del tot exclòent.

Amb relació a la datació, en els documents en què s'expressen els dies de la setmana nominalment, aquests coincideixen —són idèntics— per als anys 1342 i 2002, 1343 i 2003, 1344 i 2004... i així successivament. És a dir, si el “primer [di]a de juny del any de MCCCLII” era “divenres”,²¹²⁵ la mateixa data del 2012 també coincideix a ser divendres. De fet, aquesta circumstància es pot comprovar resseguint les datacions de les entrades del llibre de comptes de mestre Bertran de Revell per al període 1352-1360, en què s'especifica el dia de la setmana nominalment,²¹²⁶ i comparant-les amb un calendari per al període 2012-2020. Aquesta circumstància, tot i que pugui semblar una frivolidat, no és només una curiositat. De fet, ha permès corroborar la reducció d'algunes de les dates registrades al còmput cronològic actual que podien generar dubtes. És el cas, per exemple, d'un bifoli solt on es va registrar el pes i altra informació sobre diferents “menes” d'argent. El qual, inicialment, es va considerar que havia estat fet el febrer del 1349²¹²⁷ però s'ha pogut comprovar que va ser redactat un any després, el

²¹²⁰ Per a la forma de la data dels documents emesos per la cancelleria comtal de Prades, vegeu: M.ROMERO (1990), *La cancellería de los condes...*, pàg.122-124.

²¹²¹ Vegeu el doc.núm.72 de l'apèndix documental.

²¹²² *Sic.*

²¹²³ Doc.núm.72, fol.7r (al present apèndix documental).

²¹²⁴ Doc.núm.72, fol.7v (al present apèndix documental).

²¹²⁵ Doc.núm.72, fol.1r (al present apèndix documental).

²¹²⁶ Doc.núm.72 de l'apèndix documental.

²¹²⁷ A.MARTÍNEZ I ELCACHO (2005), “La explotación de la plata en el condado...”, pàg.360.

1350, segons el còmput actual. Concretament, el document va ser escrit el “Divenres, XII de febrer anno ·XL IX°”.²¹²⁸ Per tant, per ser un document anterior al 31 de maig del 1351 i estar datat entre l’1 de gener i el 24 de març, calia sumar-hi un any per igualar-ho amb el còmput actual. A més, si es compara la datació amb la del calendari del 2010, es pot comprovar que el dia 12 de febrer és divendres també.

²¹²⁸ Doc.núm.51 del present apèndix documental.

DOCUMENTS

1

1324, maig, 6. Barcelona.

El comte-rei Jaume II el Just concedeix al seu fill, Ramon Berenguer, els territoris de titularitat reial de les muntanyes de Prades, amb tots els seus drets, termes i pertinences. Es crea, d'aquesta manera, el nou títol nobiliari de comte de les Muntanyes de Prades. A més, el monarca també concedeix, al dit Ramon Berenguer, els castells i viles d'Altafalla, Falset, Tivissa i Móra i els drets que tenia sobre els castells de Marçà i Prasdip. Jaume II estableix que aquests dominis, que havien estat del difunt Guillem d'Entença, i el nou comtat formin una unitat senyorial conjunta i indivisible.

- A: Original. ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(1).²¹²⁹
 B: Còpia de cancelleria. ACA, Reial Cancelleria, registre núm.225 (“*Jaume II el Just. Graciarum 18, Pars II^a*”), fol.151r-153r.
 C: Trasllet efectuat l’11 de novembre del 1330. ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(2).²¹³⁰
 D: Còpia simple (s.XIV). ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.26(1).²¹³¹
 E: Còpia simple (s.XIV). ADM, secció Prades, lligall 16, doc.núm.201.²¹³²
 F: Trasllet [s.XIV-XV]. ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(5).²¹³³
 G: Còpia realitzada el 3 d’octubre del 1497. ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(3).²¹³⁴
 H: Traducció al català realitzada el 20 juny del 1544. ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(4).²¹³⁵
 I: Còpia simple (s.XVIII). ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(6).²¹³⁶
 J: Còpia simple (s.XVIII). ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(8).²¹³⁷
 K: Còpia simple (s.XVIII). ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(10).²¹³⁸
 L: Còpia [s.XVII-XVIII]. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.26(2); ex *D*.²¹³⁹
 M: Còpia en català (s.XVIII). ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(9); ex *H*.²¹⁴⁰

²¹²⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 81, fotograma 16.

²¹³⁰ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 81, fotograma 18.

²¹³¹ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 48, fotogrames 152-159.

²¹³² En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 96, fotogrames 109-114.

²¹³³ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 81, fotograma 34.

²¹³⁴ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 81, fotogrames 22-27.

²¹³⁵ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 81, fotograma 31.

²¹³⁶ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 81, fotogrames 37-44.

²¹³⁷ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 81, fotogrames 52-55.

²¹³⁸ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 81, fotogrames 62-67.

²¹³⁹ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 48, fotogrames 162-170.

²¹⁴⁰ En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 81, fotogrames 56-61.

N: Traducció al castellà (s.XVIII). ADM, secció Prades, lligall 1, doc.núm.1(7).²¹⁴¹

- a*²¹⁴²: Armand de FLUVIÀ I ESCORSA (1979-1980); “Els comtes i el comtat de Prades”, *Annals de l’Institut d’Estudis Gironins XXV-I* (1979-1980), pàgs.159-165; ex B.
- b: TORRELL DE REUS, Ignasi PLANAS DE MARTÍ (1982); *Llibre de Prades. Dades geogràfico-humanes de la vila de Prades. La cultura i les tradicions vilatanes*, Ajuntament de la vila comtal de Prades, Prades, pàgs.77-78; ex B. La transcripció no és completa, tan sols es publica la transcripció dels folis 151 i 153 del document.

In nomine Domini nostri Ihesu Xristi amen. Ad notitiam presentium et memoriam futurorum, nos Jacobus, Dei gratia rex Aragonum, Valentie, Sardinie et Corsice ac comes Barchinone, desiderantes dum ab alto nobis vita conceditur sic inter filios karissimos nostros ab universorum Domino nobis datos, disponere salubriter ut nostra provisione quilibet eorum contenti sibi adinvicem, prout debuerint fraternam exhibeant caritatem. Idcirco affectantes vos inclitum karissimum filium nostrum infantem Raimundum Berengarii paterno et regio favore prosequi et ad comitalem dignitatem honorabiliter attollere, insignire ac etiam sublimare per nos et nostros, presentes et futuros gratis et ex certa scientia ac spontanea voluntate damus et concedimus et ex causa donationis et concessionis tradimus pro hereditate, titulo pure perfecte et irrevocabilis donationis inter vivos vobis dicto infanti Raimundo Berengarii presenti et recipienti a nobis jam emancipato vestrisque legitimis infrascriptis successoribus imperpetuum totas montaneas nostras vocatas de Prades in Cathalonia situatas cum villa de Prades et castro ac villa de Siurana et alliis castris, villis et locis ipsarum montanearum de Prades plenarie et complete cum omnibus juribus, terminis et pertinentiis eorum prout melius et plenius antecessores nostri et nos eas habuerunt et habemus et ubicumque ratione ipsarum tam ea que ad manus nostras tenemus et que habemus et habere debemus infra montaneas ipsas et alibi ratione ipsarum ut predicatur quan alia que pro nobis ad feudum vel alio quoquo modo milites et alii quicumque homines ibi tenent vel tenere debent pro nobis in feudum vel aliter in quantum videlicet ad nos vel jura nostra ratione dictarum montanearum prossunt vel debeant pertinere. Damus etiam et concedimus et ex causa donationis et concessionis tradimus per nos et nostros presentes et futuros gratis et ex certa scientia ac spontanea voluntate pro hereditatis titulo, pure perfecte et irrevocabilis donationis inter vivos vobis dicto infanti Raimundo Berengarii presenti et recipienti vestrisque predictis legitimis successoribus imperpetuum castra et villas de Altafalla, de Falceto, de Tiviça et de Mora prout ad nos spectant et spectare debent ex donatione inde nobis facta per nobilem Gillemum d’Entença, quondam, prout in instrumento publico ex ipsa donatione confecto plenius et serius continetur. Item simili modo damus et concedimus vobis et vestris directum dominium et jus alodiarium nostrum cum potestate seu potestatibus atque servitio que habemus et habere debemus qualicumque modo in castris et locis de Marçano et de Pradip que fuerunt dicti Guillemi d’Entença, quondam, sic tamen quod si dictum directum dominium et ius alodiarium ac potestas seu potestates et servitium dictorum castrorum et locorum de Marçano et de Pradip evincerentur a vobis, nos vel nostri pro ipsis vobis aut vestris de evictione minime teneamur. Premissa igitur omnia et singula damus et concedimus vobis dicto infanti Raimundo Berengarii et vestris cum baronibus, militibus, feudatariis sive castlanis feudis et cum omnibus hominibus et feminis cuiuscumque conditionis et legis existant ibi habitantibus et habitaturis et cum omnibus dominicaturis, mansis, honoribus et possessionibus quibusque

²¹⁴¹ *En trobareu una reproducció en microfilm a: ADMC, rotlle 81, fotogrames 46-51.*

²¹⁴² Per a l’edició d’aquest document, s’ha copiat la transcripció publicada per Armand de Fluvià i Escorsa. Per tant, en aquest cas, s’ha respectat totalment el mètode de lectura i les normes de transcripció d’aquest autor.

et cum terris omnibus heremis et populatis et cum montibus et planis, garrigiis, cumbis sive vallibus et cum fluviis, rivis sive fontibus, furnis, molendinis, adempriviis, talliis et collectis, subsidiis et questiis ac monetatico et cum iusticiis, calonis districtibus placitis firmamentis et stacamentis cum bannis et faticis et cum mero imperio atque mixto et alia iurisdictione quacumque, et cum omnibus dominiis seu donacionibus potestatibus et jurisdictionibus quibuscumque et cum lezdis, passagiis, carnalagiis, et mensuraticis, pensis, hostibus, exercitibus et cavalcatis et redemptionibus eorum et cum pace et guerra et cum omnibus redditibus, exitibus, fructibus, proventibus, obventionibus, mineriis, inventionibus seu trobis cum decimis, quartis et terciis et cum omnibus terminis iuribus et pertinentiis predictarum montanearum et aliorum castrorum et locorum pretactorum et cum omnibus aliis et singulis que nos ibi habemus vel habere debemus aut possumus quibuscumque modis iuribus rationibus vel causis prout melius nostri antecessores habuerunt et nos permissa omnia et singula habemus et habere possumus et debemus. Volentes statuente et etiam ordinante ex regia auctoritate nostra et ex nostre regalis plenitudine potestatis quod de cetero dicte montanee de Prades, cum premissis iuribus, terminis et pertinentiis suis sint et nominentur comitatus qui vocetur Comitatus Montanearum de Prades et alia castra et loca predicta que fuerunt dicti Guillemi d'Entença, quondam, cum omnibus terminis et pertinentiis suis una cum dicto directo dominio et iure alodiario ac potestate seu potestatibus atque servitio dictorum castrorum de Marçano et de Pratedip sint perpetuo annexa, coniuncta et indivisibilia cum dictis montaneis de Prades et censeantur et habeantur de pertinentiis et terminis isparum montanearum et comitatus earundem nec unquam possint separari ab illis. Et vos memoratus infans Raimundus Berengarii et vestri intitulemini perpetuo ac nominemini Comites Montanearum de Prades et sitis dignitatis et honoribus comitalibus plenarie insigniti. Predictas autem montaneas de Prades seu comitatum ipsarum cum omnibus et singulis terminis et iuribus supra expressis damus atque concedimus vobis dicto infanti sub hiis conditione retentione modo et forma quod dictas montaneas et comitatum vos et vestri teneatis in feudum honoratum absque aliquo servitio secundum usaticos Barchinone et consuetudines Cathalonie imperpetuum pro nobis et herede nostro universali et successoribus eius. Et teneamini vos et vestri pro ipsis prestare et facere homagium ut pro feudo. Teneamini etiam vos et vestri irati et pacati dare potestatem et potestates nobis et nostris de castro de Siurana et villa de Prades et de omnibus aliis et singulis castris et fortaliciis ac locis ipsarum montanearum et omnium terminorum et pertinentiarum earundem montanearum secundum predictos usaticos Barchinone et consuetudines Cathalonie quandocumque et quotienscumque eam vel eas nos vel nostri duxerimus requirendas. Verumtamen predicta castra et loca de Altafalla, de Falceto, de Tiviça et de Mora et directum dominium et alia quod et que vobis concedimus in dictis castris et locis de Marçano et de Pratedip, habeatis vos et vestri per alodium liberum atque franchum licet ordinaverimus et nobis et velimus ea esse de pertinentiis et terminis dicti comitatus ut superius continetur ita videlicet quod numquam ut prediximus separentur vel dividantur a dicto Comitatu Montanearum de Prades. Quod si per nos aut nostros contra fieret in eo casu prenominate castra et loca de Altafalla, de Falceto, et de Tiviça, que fuerunt dicti nobilis Guillemi, cum directo dominio iure alodiario potestatibus atque servitio dictorum castrorum de Marçano et de Pratedip que vobis damus et concedimus per alodium ut est dictum, efficerentur ex tunc feudum honoratum et tenerentur pro nobis et nostris per vos et vestros sub conditionibus retentionibus, modis et formis sub quibus vobis damus et concedimus Comitatum Montanearum de Prades predictum et pro illis in eo casu facere teneremini vos et vestri hogamium et potestates inde dare et alia facere ut pro feudo honorato que pro dicto comitatu facere tenebimini vos et vestri. Et in hoc casu intelligimus et declaramus quod dictum castrum et locus de Mora cum omnibus terminis, iuribus et pertinentiis suis sit et remaneat alodium vestri et vestrorum. Teneamini etiam vos et vestri pro hiis que vobis damus venire ad curias generales Cathalonie et interesse in eis quando et quotiens per nos et successores nostros mandatum vel requisitionem receperitis super eo et alia etiam facere et complere que alii tenentes pro nobis in Cathalonie feuda honorata facere tenentur et debent. Ceterum inhibemus, statuimus et ordinamus per vos et vestros perpetuo tenendum et inviolabiliter observandum ut in dicto comitatu vel ratione aut causa ipsius seu in prescriptis aliis que vobis concedimus et donamus nunquam cudatis vel cudere possitis aut cudi facer monetam aliquam vel monetas, set semper utamini monetis generaliter curribilibus in dictis

comitatu et locis. Retinemus etiam nobis et nostris et sub hiis conditione, modo et forma donationem et concessionem facimus supradictam quod si vos vel filius seu filii aut nepotes vestri seu alii quicumque descendentes a vobis masculini sexus de matrimonio legitimo procreati decederitis —quod absit— quandocumque absque filio vel filiis ut predicatur legitimis masculini sexus, comitatus predictus cum omnibus aliis et singulis supradictis ad nos seu ad heredem nostrum et nostrorum qui pro tempore fuerit qui erit rex Aragonum et comes Barchinone libere et absque contradictione et impedimento quolibet integraliter devolvantur ac etiam revertantur. Salvis tamen obligationibus siquas ibi feceritis vos vel vestri uxoris vel uxoribus cum qua vel quibus duxeritis contrahendum pro dotibus et dodariis earundem uxorum quas et que uxoribus ipsis in dictis comitatu, castris et locis salva esse volumus et illesa. Si vera vos aut descendentes a vobis legitimi masculini sexus sic descendentes reliqueritis filiam vel filias, neptem vel neptas nos vel heres noster universalis et sui teneamur et teneantur eas decenter iuxta nobilitatem earum matrimonio collocare; quo casu similiter comitatus predictus cum aliis omnibus et singulis castris, locis et aliis predictis ad nos seu ad heredem nostrum et nostrorum predictum libere et absque contradictione et impedimento quolibet integraliter devolvantur ac etiam revertantur salvo etiam quod vos et vestri sic decedentes possitis ordinare pro anima vestra et vestris voluntarius faciendis usque ad quantitatem millem marcharum argenti quas nos vel heres universalis noster et sui antequam dictum comitatum et alia castra et loca seu alia predicta recuperemus exsolvere teneamur et teneantur. Igitur salvis et retentis nobis et nostris que superius continentur damus et cedimus vobis et vestris omnia jura nostra in premissis et singulis eorundem ac voces et acciones nobis quibus possitis uti agere et experiri in iudicio et extra quemadmodum nos possemus ante huiusmodi donatinem. Constituentes vos et vestros in hiis omnibus et singulis dominos et procuratores ut in rem vestram propriam sub formis et modis superius expressatis inducentes vos de presenti in corporalem possessionem omnium et singulorum predictorum que vobis damus ad habendum, tenendum, possidendum et perpetua a vobis et vestris legitimis predictis successoribus expletandum, quam possessionem vobis de facto tradi faciemus, et interim constituimus nos ea omnia et singula pro vobis et vestro nomine possidere. Hanc igitur donationem et concessionem nostram facimus vobis dicto infanti Raimundo Berengarii et vestris perpetuo sub forma predicta sicut melius et plenius ac sanius dici et intelligi potest ad vestrum et vestrorum salvamentum et bonum intellectum. Mandantes per presens instrumentum et privilegium nostrum vicem etiam epistole gerens, prelati, baronibus, militibus feudataris, castlanis, et universis et singulis aliis hominibus cuiuscumque fegis et conditionis existant infra dictum comitatum seu alia loca predicta constitutis presentibus et futuris quod vos memoratum infantem Raimundum Berengarii et vestros habeant pro dominis dictorum comitatus et locorum et suis vobisque et vestris illi qui debuerint prestant et faciant homagium et fidelitatem prout sive pro feudis sive pro aliis teneantur, et vobis pareant et attendant ut comiti ac domino dictorum comitatus, castrorum et locorum et aliorum predictorum et singulorum, salvis tamen nobis et nostris retentionibus supradictis Nos enim ipsos et eorum quemlibet ab omni homagio et obligatione quibus nobis teneantur absolvimus et propterea penitus liberamus; mandamus etiam universis officialibus et subditis nostris, presentibus et futuris, quod hanc donationem et concessionem nostram teneant inviolabiliter et observent et non contraveniant nec aliquem contravenire permittant. Ad hec nos infans Raimundus Berengarii predictus confitentes sub virtute juramenti inferius per nos prestiti nos excessisse etatem quatuordecim annorum et ultra; recipientes cum reverentia et filiali subiectione a vobis excellentissimum principem et domino domino Jacobo, Dei gratia rege Aragonum in supradicto, domino et patre nostro karissimo a vobis jam emancipati gratiam, donationem et concessionem predictam sub modis, formis conditionibus et retentionibus suprascriptis ac eisdem omnibus et singulis prout superius largius et clarius continentur consentientes expresse, convenimus et promittimus per nos et nostros vobis dicto domino regi presenti et recipienti et vestris modos, formas, conditiones et retentiones prescriptas tam in prestando homagio quam in dandis potestate et potestatibus predictorum ac aliis omnibus et singulis supra expressis attendere et complere ac perpetuo per nos et nostros inviolabiliter observare. Et hec omnia et singula juramus per Deum et eius sancta quatuor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta attendere et complere et in aliquo nunquam contravenire. Et etiam pro predictis et singulis facimus vobis et presenti homagium ore et manibus comendatum iuxta usaticos Barchinone et consuetudines

Cathalonie. Ad huius autem rei memoriam et perpetuam firmitatem facta sunt inde duo consimilia instrumenta, alterum habendum et tenendum per dictum dominum regem et alterum per dictum dominum infantem Raimundum Berengarii, sigillata bulla plumbea dicti domini regis et sigillo domini infantis Raimundo Berengarii supradicti. Quod est actum in civitate Barchinone in ecclesie sedis eiusdem, pridie nonas madii anno Domini M^oCCC^oXX^o quarto.

Signum + Jacobi, Dei gratia regis Aragonum, Valentie, Sardinie et Corsice ac comitis Barchinone predicta qui premissa concedimus et firmamus.

Sig+num infantis Raimundi Berengarii predicti qui premissa laudamus, concedimus, firmamus et juramus.

Testes huius rei sunt qui presentes fuerunt:

Reverendus Johannes, archiepiscopus Toletanensis, filius dicti domini regis.

Venerabiles: frater Jacobus, de Ordine Beate Marie de Muntesia, ipsius domini regis filius.

Poncius, Barchinonensis episcopus.

frater Raimundus de Impuriis, prior Ordinis Hospitalis in Cathalonia.

frater Sancius de Aragone, comendator Miraveti.

frater Poncius, abbas monasterii Populeti.

Nobiles: Petrus Cornelii.

Othonus de Montecatheno.

Raimundus de Cardona, dominus de Torano.

Guillemonus de Cardona.

Geraldonus de Angularia.

Et milites: Raimundus de Melanno.

Berengarius de Sancto Vincentio.

Bernardus de Fonollario.

Guillemus de Sancta Columba.

Petrus Calderoni.

Petrus de Montetornesio.

Athonus de Azlor.

Ferrarius de Villafrancha.

Poncius de Occulo Molendinorum.

Petrus Marti, thesaurarius.

Bernardus de Aversone, notarius dicti domini regis.

Ferrarius de Lilleto, baiulus Cathalonie generalis.

Et cives: Franciscus Marquesii.

Romeus Durfortis.

Petrus de Sanaugia.

Thomas de Sancto Clemente.

Arnaldus Bernardi.

Raimundus Fivellerii.

Fuerunt clausa per Guillemum Augustini, scriptorem domini regis predicti et notarium publicum per totam terram domini regis.

2

(1342-1349)²¹⁴³. [Falset].

*En època del comte Pere de Prades, es delimita territorialment el terme del castell de Siurana a partir de les indicacions d'un document del 1173 (del qual hi ha una còpia), a fi d'establir i enumerar els drets i rendes que aquest comte rebia en els diferents territoris que n'havien format part. Amb la qual cosa, es fa una relació de la titularitat senyorial i jurisdiccional dels diversos dominis o districtes que ocupaven, a mitjan segle XIV, l'espai que suposadament havia abraçat l'antic terme castral de Siurana.*²¹⁴⁴

- A*: Original. ADM, secció Prades, lligall 27, doc.núm.692(1), fol.27r-32r.²¹⁴⁵
 B: Còpia simple [dels segles XVII-XVIII]. ADM, secció Prades, lligall 27, doc.núm.692(2), fol.15v-19r.²¹⁴⁶
 C: Còpia simple, del segle XVIII. AHN, Códices, L.1202, pàg.137-143.²¹⁴⁷
- a: Albert MARTÍNEZ I ELCACHO (2007), “Organització senyorial i jurisdiccional del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d’Entença a mitjan segle XIV: el paradigma del desmembrament de l’antic terme castral de Siurana” a Jordi BOLÒS (Ed.), *Estudiar i gestionar el paisatge històric medieval*, (“Territori i Societat a l’Edat Mitjana. Història, arqueologia, documentació. IV(2007)”), Universitat de Lleida, Lleida, pàg.277-281; ex A.

Al loch que h[om] apele [...]ls de Rubials, e va al [...] d’Escornalbou e termes seus, e[...] encara de Si[ura]na revolve e tero[...]e a les ju[nct]ures [...] ay]gües de Siurana e d’Uyldemolins, e va entrò a la font de la F[...] e a Jubalhader, e torne entrò a la carrera que va a Azcò e hix a [...] d’Ucles, e va [e]nt[r]ò a

²¹⁴³ *El fragment transcrit va ser redactat en un moment indeterminat entre els anys 1342 i 1349. El document és d’època del comte Pere de Prades (1342-1358), perquè hi és citat explícitament. Ara bé, és anterior a la venda que Berenguer de Jorba va fer al monestir de Poblet de tots els drets que tenia sobre el castell, vila i terme de Vallclara l’any 1349, perquè s’hi especifica clarament que aquest lloc era de Berenguer de Jorba encara.*

²¹⁴⁴ *El text és un fragment d’un document titulat “Levador antiguo de las rentas y derechos del condado de Pradas. (...) En el 2º quaderno están los términos del castillo de Siurana y sus amprios” (s.XVII), on es registren de forma detallada les rendes i drets que tenia i rebia l’infant Pere d’Aragó, comte de les Muntanyes de Prades, en les diverses viles i llocs del comtat i en alguns dels dominis que no eren del comtat però que havien format part suposadament de l’antic terme castral de Siurana.*

²¹⁴⁵ *Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 117, fotogrames 510-515. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.*

²¹⁴⁶ *Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 117, fotogrames 566-569.*

²¹⁴⁷ *De fet, però, es tracta d’un trasllat parcial. És a dir, en aquest document només hi trobem copiada una part del text que hi ha al document original. Per tant, la còpia no és completa.*

Riudesset e entrò a la Pedra Fita e [en]trò a l'Espluga de Francolí, e Vinbodí és del terme de Siura[na], e passe sobre Muntblanch e torne entrò a la Riba.

La tenor del qual treslat se seguex so[ts a]questa forma:

«Hoc est translatum sumptum fideliter quodam alio translato, cuius tenor²¹⁴⁸ talis est:

“Hoc est translatum fideliter tra[n]slatum sumptum ab originali nichil addito seu d[imi]nuto, quod sub istis v[er]bis continetur:

‘Providum est scriptur[e com]mitere quod [in] posterum posset oblivione deleri. Inde est ergo quod ego Ildefonsus, Dei gratia rex Aragonum, comes Ba[rchinone et] marches Provincie, ob restaurationem et confirmacionem terminorum castri de Siurana hoc sacramentale fieri decrevi ne de predictis terminis Siurane inter posteros contencio posset emergere. U[n]de con[v]ocatis sapientibus viris et probissimis precepi eis et mandavi firmiter quod eadem sciencia et certitudine me certum redderent de terminis Siurane quam ipsi videntes et audiente[s] habuerunt ab //27v Arnal[do de Castro Veteri, qui fecit jurare secundum] leg[e]m suam senes sarace[nos ad demonstrandos terminos Castri de Siura]na sicut tempore saracen[orum Siuran]a e[os habebat et habe]re debebat. Nomina illorum virorum sunt [hec q]ui in [p]resencia mea, post mortem Arnaldi [de] Castro Veteri, juraverunt [illud] idem de terminis Siurane quod saraceni juraver[unt] in presencia Arnal[di de] Castro Veteri, Petrus de Deo, Petrus Palarés, Petrus Martinus Garsia, Guilelmus [de] Mo[ntorne]s, Arnaldus de Villa Nova, Johannes Seguer, Raimundus de Ortoneda, Bernardus Caçador, Stephanus Petrus de Trens Montaner, Petrus de Soria, Dominicus Poncius de Belveder, Petrus de Porta, Guilelmus de Petrava, Gilabertus Calvetus, Petrus Guas[c]h, Bernardus de Populeto, Arnaldus de Salfores Pedron, Petrus de Capafons, omnes isti supradicti unanimiter et concorditer tactis sacro sanctis quatuor Evangel[is] juraverunt, et ita de verbo ad verbum [t]estificati sunt [a]c si uno ore locuti fuissent, quod Falcet est de te[rm]ino Siurane et saraceni de Siurana vendiderunt illud hominibus [de] [Car]cia et homi[n]es Carcie [ad]diderunt illud termino suo; set de termino Siu[ra]ne est et fuit. Et extenditur terminus Siurane usque ad locum quem apellant Abelar Rotg ad radicem et finem Montis Maioris. Dixerunt, etiam, quod Pradell est de termino Siurane et vadit et revolvitur ultra Collem Jugii et usque ad locum quem apellant Pinars de Laberia, et transit per illos Pinatells de Rubials et vadit ad planum Montis Rubei, [et] hoc to[tum] cum castro de Cornu Bovis et terminis suis est et fuit de termino Siurane. Terminus etiam predictae Siurane revolvitur et revertitur ad juncturas aque de Siurana et Oculi Molendinorum, et vadit usque ad Fontem Ficulnee et ad Jubalhader, et rever[ti]tur usque ad viam que ducit ad Ascho et exit ad Gradum //28r de Ucles, et vadi[t usque ad rivum de Set et] usque ad Peram [F]ixam et usque ad Spe[luncam Francolini et a Vinb]odi[n] est de termin[o] jamdicte Siurane, et tran[sit supra Montem Alb]um et revertitur usque ad Ripam. Hos autem terminos supradictos sar[r]aceni [se]nes de Siurana, qui post captionem Siurane habitaverunt apud Seros p[r]ecib[us] Arberti de Castro Veteri, venerunt cum eo apud Siuranam et ibi, secund[um] legem suam, in pre[se]ncia ipsius Arberti et aliorum mul[torum] j[urav]erunt quod dicerent veritatem de terminis Siurane. Et sicut superius prenominati sunt termini ita illi sarraceni eos terminaverunt et monstraverunt, quorum nomini sarracenorum sunt hec Alabez et Juzaffer et Jucef Avinaram, et sicuti isti sarraceni terminos de Siura[n]a cum juramento monstraverunt Arberto de Castro Veteri; ita, prenominati [cr]estiani cum juramento michi monstraverunt et terminos terminaverunt jamdicte Siurane hoc autem sacramentale fieri iussi. Ego Ildefonsus, Dei gratia rex Aragonis, ut semper esset memoriale posteris et successo[r]ibus meis ne termi[n]i de Siurana astringi possent vel etiam ad dampnum ceterorum castro[rum] amplius dilatari.

Actum est hoc ·II· nonas marcii, anno ·M^o·C^o·LXX°·II°· Domini[ce] Incarnacionis.

Signum (+) Ildefonsi, Dei gratia regis Aragonum, comitis Barchinone et marchis Provincie, qui supradictum sacramentale fieri facio et a testibus firmari rogo.

Sig(+)-num Geraldi de Jorba, Sig(+)-num Artalli de Alaone, Sig(+)-num Sanc[i] de Orta, Sig(+)-num Guilelmi de Claris Vallibus, Sig(+)-num Asalici de Gida, Sig(+)-num Enego de Aveu; hii sunt testes qui supradictos viros crestianos viderunt et audiverunt jurare terminos de Siurana.

²¹⁴⁸ Sic.

(+) Petrus //28v capellani [d]e Siurana qui, [hanc cartam mandato domini] regis, scripsi die et anno quo supra.’

Ego P[etrus de Cleriana, me pro teste sub]scri[bo]. Ego Guilelmus Macip, me pro teste subscri[bo]. E[go Nicholaus de Loparia,] presbiter, qui me pro teste subscribo.

Ego Petrus de [Bo]cona, [p]ublicus tabell[io] pro Guilelmo Mal[oi]lli, rectore ecclesie de Pra[t]is, [n]otario publico auctoritate domini regis hec scripsi ·XV°· kalendas januarii, anno Domin[i m]illesimo ·CC^o·LXXX°· secundo; et hoc Sig(+)^{num} feci.

Sig(+)^{num} Guilelmi [Tu]relli, notarii publici Barchinone. Sig(+)^{num} Arnaldi Magistri, notarii publici Barchinone, testis.”

Sig(+)^{num} Bernardi de Vila Rubia, notarii publici Barchinone, qui hoc translat[um] sumptum fideliter ab alio translato et cum eodem legi[time] comprobatum scribi fecit et clausit pridie kalendas septembris anno Domini millesimo trecentesimo undecimo. Cum litteris apositis: in linea sexta, ubi dic[i]tur “Arnaldi de Castro Veteri juraverunt illud idem de terminis Siurane quod saraceni juraver[un]t in presencia”; et in linea vicesima prima, ubi dicitur “de”. »

Dins los quals tèrmens e limitacions és lo monestir de Poblet e les granges del dit monestir, ço és saber: Milmanda, Riudabela, la granja miyana, la Pena, Castel Folit e lo Tellar. En lo qual monestir e granges e termes d’aquells lo veguer de Muntblanch de poch de temps a ençà depuys què ·I^a· sentència fon donada per en Guillem Çamora, savi de Cervera, axí com a jutge delegat per lo senyor rey en Jacme, use de tota juredic[ci]ó criminal, mer e mixt imperi. Emperò, de la qual //29r juredicció lo [b]a[tle de les Muntanyes de Prades per] lo dit senyor [re]y solie usar en a[ns] de la [dita sentència. Emperò, los hò]mens del dit senyor infant habitans en [les dites muntanyes acostumen] d’aemprar d’aygües, de lenyes e de pastu[res en l]os dits tèrmens del dit monestir e granges.

Ítem, són dins los dits tèrmens e limitacions los lochs de Vinbodí, del Codoç, de Fuleda e de Terrés; los quals lochs són del dit monestir. [Mas lo] dit veguer de Muntblanch use aquí e ha usat gran temps ha [de tota] juredicció criminal, mer e mixt imperi. Mas l[os] hòmens de [Prades al]leguen e dihen que y an aempriu d’aygües, de pastures e de [lenyes; jo] açò, emperò, no sé verament.

Ítem, són dins los dits tèrmens e limitacions los lochs de l’Espluga Calva, dels Olmelons e de Vinaxa. E lo dit loch de [l’]Espluga Calva és del monestir de Vaylbona e los lochs dels Olmelons e de Vinaxa són del monestir de Poblet. Mas lo dit veguer use de tota juredicció criminal, mer e mixt imperi. E lo senyor infant dessus dit pren e és acostumat de pendre, per dret de carnatge, en los tèrmens dels dits lochs, de tot bestiar estrany qui no age aempriu els dits tèrmens: de ·C· bèsties ·I^a·, la millor ab que no sie mardà o esqueler. E los dits pròmens de les Muntanyes de Prades han e an acostumat d’aver en los dits tèrmens aempriu d’aygües, de lenyes e de pastures. E per cascuna bèstia gross[a] se pren per carnatge²¹⁴⁹ diners. //29v

Ítem, són d[i]ns los dits tèrm[ens e limitacions los lochs d]e l’Albi e de Cervià; los quals lochs són de Madona Sibilia [de Centelles, muller que fon] del noble N’Eymerich de Centelles e filla del ho[n]rat [en Ramon P. En l]os quals lochs lo batle de la Muntanya de Prades soli[e] usar a[n]tigament de tota juredicció criminal, mer e mixt imperi; e gran temps ha passat ha usat d’aquela en los dits lochs lo veguer de Muntblanch, entrò ara que la dita Madona Sibilia ha comprada del senyor rey, sots certes condicions, la dita juredicció e mer e mixt imper[i]. És, emperò, dupte si’ls pròmens de les dites muntanyes han aempriu d’aygües, de lenyes e de pastures en los dits tèrmens, ne si lo dit senyor infant ne sos oficials hi poden levar carnatge; quar d’açò gran temps ha no y és estat usat.

Ítem, los lochs de Juncosa, de Val de Retg, dels Torms, del Soleraç, del Spital de Riudesset, del Albagés e de Cugul són dins los dits tèrmens e limitacions. Mas lo veguer de Leyda use els d[i]ts lochs de tota juredicció criminal, mer e mixt imperi. És ver, emperò, que senyor de Castell dasens diu que y deu usar e é[s] ne qüestió entre ells. E los dits lochs són del monestir de Poblet. E lo dit senyor infant, o sos oficials per ell, prenen e són acostumats de pendre e de levar en los dits lochs e tèrmens d’aquells, ço és

²¹⁴⁹ A continuació, un espai en blanc.

saber, de Riudesset a ençà, per dret de carnatge, de tot bestiar [es]trany que en lo[s] dits tèrmens sie atrobat, lo qual no age aempriu els dits tèrmens: de ·C· bèsties ·I^a·, la millor ab que no sie mardà o esqueler; e de bèsties grosses, per cascuna bèstia²¹⁵⁰ diners. E los dits pròmens de les Muntanyes de Prades han en los dits tèrmens e en cascun d'aquells aemprius d'aygües, de lenyes e de pastures. //30r

Ítem, la [vi]lla de Fal[cet és dins los dits tér]mens e limitacio[n]s, la qual vila és del dit [senyor inffant ab tota] senyoria alta e baixa segons que a avant pus largam[ent ...].

Ítem, lo loch de Pradel, lo castel e·l monestir d'Esc[or]nabou, los lochs de la Gentera²¹⁵¹, de Duesaygües, de Riudecanes e de la Torra e tots los altres lochs qui són dins los tèrmens del dit castell d'Escornalbou són dins los tèrmens e limitacions del dit castell de Siurana e de les dites Muntanyes de Prades. Mas, emperò, lo monestir del dit castell d'Escornalbou²¹⁵² e l'archabisbe de Tarragona tenen e han los dits castel e loch[s] ab tota senyoria alta e baixa.

Ítem, la vila d'Alforge e tots los lochs del terme de la dita vila són dins los tèrmens e limitacions del dit castell de Siurana e de les M[un]tanyes de Prades; la qual vila ab tots los lochs de son terme, exceptat lo loch de Cortiela e terme d'aquell, del qual davall serà feyta menció pus largament, té e ha l'archabisbe de Tarragona ab tota senyoria alta e baixa. És ver que·ls pròmens de les dites muntanyes hi an aemprius d'aygües, de lenyes e de pastures.

Ítem, el dit loch de Cortiela ha lo dit senyor inffant ·I· alberch, ço és saber, d'en Bernat Guasch ab tota senyoria alta e baixa e ab tots drets segons que ha·en/ los altres hòmens de les Muntanyes de Prades. Ítem, segons la tenor dels dits capbreus antichs, ha lo dit senyor inffant el //30v dit loch [de] Cortiela posta[t ...] són ·LX· [sous] la quarta part. E de les justícies [...] la quarta part, e en los forns dels mas[o]s ·X [...] E en lo mas d'en Bernat Albiol ·I^a· fanecha, mig forment e mig ordi per fornatge. E en lo mas d'en Johan Vaylvert miya fanecha, mig forment, mig ordi per fornatge. E lo dit en Bernat Guasch, qui és hom soliu del dit senyor inffant, done cascun any al batle de les dites muntanyes, per cena, ·VII· sous; e d'açò és, en lo registre de Curnudela, ·I^a· carta pública.

Ítem, lo castell del Albiol e son [ter]me és dins les limitacions e tèrmens del dit castell de Siurana e de les dites Muntanyes de Prades. Emperò, lo pebordre de Tarragona té e ha aquell ab tota juredicció alta e baixa. //31r

Lo loch [de] Vaylclar[a, lo] qual és del honrat en Berenguer de Jorba, és dins los tèrmens e limi[tacio]ns del dit comdat de les Muntanyes de Prades, e lo dit en Berenguer de [Jorba té e ha la] jure[d]icció criminal e mer emperi²¹⁵³ per lo dit senyor inffant en feu, sots [cer]tes formes e condicions feytes entre lo molt alt senyor inffant en Ramon Berenguer de mentr[e] que ere comte del dit comdat, d'una part, e lo dit en Berenguer de Jorba, de l'altra. De les quals formes e condicions, foren feytes cartes ab sagels pendens del dit senyor inffant en Ramon Berenguer, les quals cartes té e ha lo dit senyor inffant en Pere.

Ítem, segons la forma e tenor dels dits capbreus antichs, ha e deu aver lo dit senyor inffant el dit loch de Vaylclara postat, e os[t] e cavalcada e la uytena part de tot lo delme, axí gros com menut.

Ítem, los lochs del Velosell, de Sérvoles e de la Fumada són dins le[s] limitacions del dit comdat e de les Muntanyes de Prades. Los quals lochs són del dit monestir de Poblet e·l dit senyor inffant ha en los dits lochs e tèrmens d'aquells tota juredicció criminal, mer e mixt imperi. Emperò, la dita juredicció té ara lo dit monestir per venda que li'n fo feyta per lo dit senyor inffant en Ramon Berenguer per preu de ·XX· mil sous ab quarta de gràcia, que·s pusque trer tota vegada que hom se vule.

Ítem, pren e ha acostumat de pendre lo dit senyor inffant de tots los abitans dels dits lochs de Sérvoles e de la Fumada e dels tèrmens lus, tota vega que rey novell sie el Regne d'Aragó, bovatge, segons la forma que·l rey leve bovatge el loch de les ordes en Cat[h]alunya, e carnatge, segons que dessús és dit. //31v

²¹⁵⁰ A continuació, un espai en blanc.

²¹⁵¹ Sic.

²¹⁵² A continuació, ratllat: tenen.

²¹⁵³ Sic.

Ítem, dins los dits térmens e limitacions \de les Muntanyes [de] Prades/ e comdat és los lochs de Cabaçés, de la Figuera, de la Bisbal, de Margalef, de l]a Vilela; los quals lochs són del prior de T[o]rtosa. En los [quals l]ochs ha lo dit senyor inffant tota juredicció [cri]minal e mer imperi, ço és, mort e trencament de membres, e carnatge, segons que dessús és dit.

Ítem, és dins los dits térmens e limitacions de les Muntanyes de Prades e comdat lo monestir del Scala Déu del orde de Cartoxa e los lochs de la Morera, de Muntalt, de Poboleda, de Torroja, de Gratelops, de la Vilela S[o]birana e de Porrera; los quals lochs són del dit monestir. En los quals lochs lo dit senyor inffant ha tota juredicció criminal, mer e mixt imperi, e carnatge, seg[o]ns que dessús és dit.

Ítem, pren lo dit senyor inffant en lo dit loch de Porrera, segons la forma e tenor dels dits capbreus antichs, la siena part del delme e la terça part de les justícies. E del mas d'en Gibergua quèstia, segons que s pot avenir ab lo batle de les Muntanyes de Prades.

Ítem, és dins los dits térmens e limitacions de les Muntanyes de Prad[es] lo monestir de Bon Repòs, lo qual monestir e hòmens d'aquell²¹⁵⁴ pr[en] lo dit senyor inffant e ha tota juredicció criminal, mer e mixt imperi, e bovatge e carnatge, segons que dit és. //32r

Ítem, són²¹⁵⁵ dins los dits térmens e limitacions del castel de Siurana e de les Muntany[es d]e Prades e del dit comdat, la vila de Prades, lo loch de Vilanova, lo loch d'Uyldemolins, lo loch d'Albarcha, lo loch de les Splugues, la vila de Curnudela, lo castell e loch de Siurana, lo loch d'Erbolí, la vila de l'Alexar, lo mas de Regina, lo loch de Rochabruna, lo mas dels Puyols, lo loch de Selvià, lo loch de Vilaplana, lo loch del Almuçara, lo loch de la Febror, lo loch de Capafons, lo loch de Monreal, lo loch de Fanena, lo loch de la Riba, lo loch del mas de Nabineres, e tot lo terme del Semuntà, e lo loch del mas d'en²¹⁵⁶ Pere Berenguer. Les quals, totes viles e lochs dessús dits, són del d[it] senyor inffant ab tota juredicció alta e baxa e ab osts e ab cav[a]lcades e ab redempcions d'aqueles (...)²¹⁵⁷.

²¹⁵⁴ *Al manuscrit: d'aquells, amb la s ratllada.*

²¹⁵⁵ *Al manuscrit: sont, amb la t ratllada.*

²¹⁵⁶ *A continuació, ratllat: L.*

²¹⁵⁷ *Segueix l'enumeració d'altres drets, rendes i imposicions que rebia el comte en les viles i llocs esmentats en aquest darrer apartat. Així, per exemple, es registren les quantitats que rebia el comte en concepte de quèstia o cena, entre d'altres.*

3

1343, maig, 7. Barcelona.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al seu conseller i dispenser Guillem Pineda que pagui a Bernat de Serrià, ciutadà de Barcelona, els cent sous barcelonesos que va prestar a alguns mestres de "menes" sards, en nom del mateix comte, per a les despeses que van fer des de la ciutat de Barcelona fins a la vila de Falset. A la qual, des de l'illa de Sardenya, el comte Pere els havia fet venir per cercar "menes" d'argent.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.1v.²¹⁵⁸

Infans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et expensori nostro Guilelmo Pineda, salutem et dilectionem.

Dicimus et mandamus vobis quatinus, dilecto Bernardo de Serriano, civi Barchinone, quos pro nobis et nomine nostro acomodavit quibusdam sardis magistris mineriarum, pro expensis per ipsos fiendis de civitate Barchinone usque ad villam de Falçeto, ad quam pro perquirendis mineriis argenti ab insula Sardinie huc venire fecerimus, centum solidos Barchinone exsolvatis. Et facta solucione, recuperetis ab eo presentem cum apocha de soluto.

Data Barchinone, nonas madii anno Domini millesimo CCC^o · XL° · tercio.

²¹⁵⁸ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotograma 460. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

4

1343, maig, 7. Barcelona.

L'infant Pere, fill del rei Jaume II d'Aragó i comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, mana al seu conseller i dispenser Guillem Pineda que pagui a Ramon de Pallarès, Jaume de Gràcia, Bonanat Alegra i Pere Salvatge, ciutadans de Barcelona, vuit-cents sous barcelonesos (dos-cents a cadascun d'ells), per tal de rescabalar els perjudicis i les despeses que els havia provocat el fet que el comte els hagués revocat la concessió que, ell mateix, els havia atorgat per cercar "menes" d'argent i d'altres a la baronia d'Entença.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.1r.²¹⁵⁹

Infans Petrus, illustrissimi domini Jacobi bone memorie regis A[ra]gonum filius, comes Rippacurcie et Montanearum de Prades, dilecto consiliario et expensori \nostro/ Guilelmo Pineda, salutem et dilectionem.

Cum nos, ex causa revocaverimus concessionem per nos factam dilectis nostris Raymundo Pallaresti, de domo domini regis et nostra, Jacobo Graciani, Bonanato Alegra et Petro Salvatge, civibus Barchinone, de omnibus mineris, tam argenti quam aliorum, per ipsos perquirendis infra baroniam que fuit nobilis Guilelmi d'Entença, quondam, ipsique ratione predicta dampna plura susti[nuer]int et expensas \fecerint/, propter quod²¹⁶⁰ eisdem, reputamus ad restitutionem teneri \infrascriptam/. Ideo, vobis dicimus et mandamus expresse quatinus, de quibuscumque denariis ad manus vestras proventuris, tribuatis et solvatis predictis Raymundo Pallaresti, Jacobo Graciani, Bonanato Alegra, Petro Salvatge, vel cui voluerint eorum loco, octingentos solidos \Barchinone supradictos; scilicet, cuilibet d[u]centos solidos Barchinone/. E[t] facta solucione, ab eorum quolibet recuperetis apocham ydoneam de soluto et, in ultima solucione, presentem cum finali apocha de soluto.

Data Barchinone, nonas madii anno Domini millesimo ·CCC^o·XL°· tercio.

²¹⁵⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotograma 459. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²¹⁶⁰ A continuació, ratllat: nos.

5

1343, desembre, 17. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller que, dels diners que té provinents de les "menes" d'argent, pagui a Bernat Gascó els dos-cents sous barcelonesos que el mateix comte li concedeix en virtut dels treballs que ha dut a terme relacionats amb les "menes" d'argent.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.25v.²¹⁶¹

Infans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellarii, salutem et dilectionem.

Dicimus et mandamus vobis quatinus, de denariis ex \nostris/ mineriis argenti exeuntibus qui ad manus vestras pervenient vel pervenerunt, tribuatis et solvatis fideli de domo nostra Bernardo Gasconis, vel cui voluerit l[oc]o sui, ducentos solidos Barchinone, quos sibi, pro laborib[us] per ipsum sustentum ratione dictarum mineriarum, gratiose duximus concedendos. Et facta solutione, presentem ab eo recuperetis litteram cum apocha de soluto.

Data in villa nostra de Falceto, XVI° kalendas januarii.

²¹⁶¹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotograma 484. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

6

1344, febrer, 20. Barcelona.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller que, dels diners que té provinents de les "menes" d'argent, pagui a Leonardo de Dino, Simone de Surico i Gomite Barberii, mestres de les "menes" d'argent, els dos mil sous barcelonesos que el mateix comte els concedeix en virtut dels treballs que han dut a terme relacionats amb les "menes" d'argent. Repartits de la següent manera, vuit-cents sous barcelonesos per a Leonardo de Dino i sis-cents sous a cadascun dels altres dos mestres, Simone de Surico i Gomite Barberii.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.42r.²¹⁶²

Inffans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellarii, salutem et dilectionem.

Dicimus et mandamus vobis quatinus, de denariis ex nostris mineris argenti exeuntibus qui ad manus vestras pervenient vel pervenerunt, tribuatis et solvatis fidelibus nostris Leonardo de Dino, Simone de Surico et Gomite Barberii, magistros mineriarum argenti, vel cui voluerint, duos mille solidos Barchinone. Videlicet, dicto Leonardo octingentos solidos et predictis Simoni et Gomite cuilibet eorum sexcentos solidos, quos ipsis, pro laboribus per eos sustentis ratione dictarum mineriarum, gratiose duximus concedendos. Et facta solutione, presentem recuperetis. Et de quolibet ipsorum apocham de soluto.

Data Barchinone, decimo kalendas marcii anno Domini millesimo ·CCC^o· ·XL°· tercio.

²¹⁶² Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotograma 500. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

7

1344, abril, 11. Falset.

L'infant Pere, comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller que, d'acord amb la pila per l'argent (conjunt de pesals) que està en poder d'ell, entregui a na Joana, comtessa de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades i consort de l'infant, deu marcs d'argent de les "menes" que el comte fa cercar en el comtat de Prades, per auxili de certa creu daurada que la comtessa fa fer, dins la qual és guardada la veracreu (reliquia de la creu en què morí Crist).

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.57r-57v.²¹⁶³

Inffans Petrus, et cetera. Dile[ct]o consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellarii, salutem et dilectionem.

[Dicimus] et mandamus vobis quatinus, ex pila argento quod penes vos est, de mineriis quas in dicto comitatu de Prades perquiri facimus, t[r]adatis et deliberetis \inclite/²¹⁶⁴ domine Johanne, comitisse Rippacurcie et Montanearum de Prades carissime consorti nostre, decem marchos argenti quas in auxilium cuiusdam crucis auri quam fieri facit, in qua \lignum Domini seu Vere Crucis quod habet honorifice reponatur, duximus concedendos. Et/ in traditione ipsorum recuperetis presentem litteram loco apoche. Nos enim mandamus tenore presentis, cuicumque nostro nomine a vobis computum audituro, quod predictos decem marchos //57v argenti in vestro compoto \recipiat [et]/ admit[ta]t vobis cum presente restituente.

Data Falçeti, tercio idus aprilis anno Domini ·M^o ·CCC^o ·XL° ·quarto.

²¹⁶³ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotogrames 515-516. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²¹⁶⁴ inclite és escrit al damunt de dicte, ratllat.

8

1344, abril, 14. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al seu conseller i dispenser Guillem Pineda que pagui a Bernat de Fornols, habitant de la vila de Falset, dos-cents sous barcelonesos, per tal de rescabalar els perjudicis i les despeses que li havia provocat el fet que el comte li hagués revocat la concessió que, el mateix infant Pere, li havia atorgat per cercar "menes" d'argent i d'altres a la baronia d'Entença.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.61r-61v.²¹⁶⁵

Infans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et expensori nostro Guilelmo Pineda, salutem et dilectionem.

Cum nos, ex causa revocaverimus concessionem per nos factam fideli nostro Bernardo de Fornols, habitatori ville nostre de Falçeto, et quibusdam aliis, de omnibus mineriis, tam argenti quam aliorum, per ipsum Bernardum et quosdam alios perquirendis infra baroniam que fuit nobilis Guilelmi d'Entença, quondam, ipsoque Bernardus de Fornols ratione predicta inter ceteros \alios/ dampna plura sustinuerit et expensas fecerit propter quod eidem, reputamus ad restitutionem teneri infrascriptam. Idcirco, vobis dicimus et mandamus quatinus, de quibuscumque denariis ad manus vestras proventuris, tribuatis et solvatis predict[o] Bernardo de Fornols, vel cui voluerit loco sui, ducentos solidos Barchinone. Et // **61v** facta solucione, presentem ab eo recuperetis litteram cum apocha de soluto.

Data in villa de Falçeto, ·XVIII°· kalendas madii anno Domini ·M^o· CCC^o· XL°· quarto.

²¹⁶⁵ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotogrames 519-520. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

9

1344, setembre, 23. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al seu conseller i dispenser Guillem de Pineda que, dels diners de la cort comtal, entregui a Bernat Gascó, de la casa de la comtessa consort, cinquanta sous barcelonesos en virtut de l'obra de les "menes" del comte.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.93v.²¹⁶⁶

Infans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et expensori nostro Guilelmo de Pineda, salutem et dilectionem.

Mandamus vobis quatinus, de peccunia curie nostre, tradatis Bernardo Gaschó, de domo inclite et karissime consortis nostre comitisse, quinquaginta solidos Barchinone, quos pro opere mineriarum nostrarum per vos volumus sibi tradi. Recuperando ab eo presentem cum apocha de soluto.

Data Falçeti, nono kalendas octobris anno Domini ·M^o· CCC^o· XL°· III°.

²¹⁶⁶ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotograma 552. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

10

1344, novembre, 28. [Falset].

Ordinacions promulgades per l'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, per regular l'explotació minera de l'argent en aquest domini comtal. S'estableixen les normes bàsiques que regulen les condicions d'explotació dels recursos minerals, els drets i deures dels miners i el percentatge d'argent que n'havia de rebre el comte.

B*: Còpia simple. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.44.²¹⁶⁷

a: Manuel ROMERO TALLAFIGO (1979), "Ordenanzas para la explotación de la plata en el Condado de Prades y Baronía de Entenza (Años 1343-1352)", *Historia. Instituciones. Documentos*. 6 (1979), pàg.334-336; ex B.

[fol.2v] A[qu]est libre és d'en Johan de la Seda [...] //3r

En nom de Déu sia e de Madona Sancta Maria.

Aquests són los ordonaments que·l senyor infant en Pere féu sobre·l fet de la ergentera. Divenres, ·III· dies antes del mes de deembre del any ·M·CCC XLIII·:

[Capítol 1:] ·I·²¹⁶⁸ Primerament, que tot hom e tota f[e]mbra qui vaja ne venga, ne estia, en la ergentera per obrar vaja e venga e estia \de dia e de nit/ salve e segur, sots protecció e guarda del dit senyor infant²¹⁶⁹, axí d'enemichs com de amichs. E que tot hom qui ofendrà o mal farà als damunt dits qui [s]eran o estaran, ho vindran, [de l]a [d]ita ergentera, pach lo doble de la p[ena] que pagaria en si l'acs[és cometi]a en la vila de Falçet o en altre loch.

[Capítol 2:] ·II· Ítem, ordona lo dit senyor infant que tot hom, estrany e privat, de qualsque regnes o terres, condicions o estament sia, puxa pendre e çercar m[ena] d'argent e de tot altre metall dins lo comtat seu de les Montanyes de Prades²¹⁷⁰, franch e quiti, sots aytal condició enperò: que de tota mena gentil semblant d'aquella del terme del Albiol, o d'aquella qui s'és trobada al Esparver, en lo terme de Falçet, donen al dit senyor infant, [de] totes messions levades \al dit senyor/, la meytat de la mena que Déus lus darà. E que·l dit senyor sia tengut d'afinar la sua part a sa propria messió; e lo trobador, la sua part, a la sua propria messió. //3v

[Capítol 3:] ·III· Ítem, que ordona lo diti²¹⁷¹ senyor infant que de tota altra mena qui tenga argent, de la qual s'aja a fer funició de que traguén argent, don e pach al dit senyor infant \—al senyor, la XII^{na} part en argent fi, franc e quiti al senyor de tota²¹⁷² mesió, e que·n hajén affinar et a fondre en la fusina del

²¹⁶⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotogrames 343-345. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²¹⁶⁸ ·I· és escrit al costat esquerre del paràgraf, més o menys centrat. Aquesta numeració és correlativa i es manté en els paràgrafs següents, en la mateixa posició i situació.

²¹⁶⁹ A continuació, ratllat: e que tot hom.

²¹⁷⁰ A continuació, ratllat: sots ay.

²¹⁷¹ Sic.

²¹⁷² A continuació, ratllat: m.

senyor e no en altre loch—²¹⁷³ lo trobador la ·XII^{na}. part del argent qui exirà de la dita mena, franch e quiti de totes messions al dit senyor inffant. E que no fos tengut, lo trobador, de pagar altre dret de la dita mena a renders ne a altres, segons que han acostumat de pendre los renders.

[Capítol 4:] ·I·^{III}. Ítem, que tota²¹⁷⁴ persona qui c[om]enç[a]rà o pendrà cros de novell et encara tots aquells qui ja l'an començat e [obr]at \sens perjudici d'altre/, hagen ·XX· alnes²¹⁷⁵ de tenguda²¹⁷⁶ \e/ ·X· \alnes [d'aquela]/ a totes parts del mig²¹⁷⁷ de la tenguda.

[Capítol 5:] ·V· Ítem, que tot hom qui vulla pendre cros, lo puxa pendre la hon ell volrà, sens perjudici d'altre, e que mantinent²¹⁷⁸ que pres l'aurà e senyalat haja a venir a aquell qui per lo senyor inffant serà ordonat en les menes de denunciar-li ço que pres ne senyalat haurà \per si e per sos companys/, e que sia mes e scrit en lo libre de la ordinació dels crosos \e la part que cascú hi haurà/. E que hagen a jurar²¹⁷⁹ \—e que en aquell obraran [...] sia assi[...]—²¹⁸⁰, tots los companys qui en lo dit cros seran, que manifestaran e mostraran ben e lealment tota la mena que Déus en lo dit cros los darà. \E que la portin al castell e la meten, present l'aministrador, en los armaris del dit castell del qual lis serà liurada la clau./ E que aquell qui per lo senyor inffant hi serà los haja a escriure e a comfermar lo cros que pres haurà sens tota paga. //4r

[Capítol 6:] ·VI· Ítem, que tot hom qui haurà pres cros, que dins ·V·²¹⁸¹ dies depús que aquell qui y serà per lo dit senyor l'aja scrit, que l'aja a obrar e a metre ·VI· palms d'alna de pre[g]on, e n passats los ·V²¹⁸²· dies, dins ·VIII· dies primers vinents, l'aja exarciat de exàrc[ies] covinents al dit c[ro]s, e que en aquell cros haja a obrar contínuament. E si estava espay²¹⁸³ \sinó ·I· mes²¹⁸⁴ de les messes e ·I· mes de les venemes, lo qual temps hagen a denunciar e scriure a l'aministrador de les menes,/ que no y obràs, que tota altra persona lo puxa pendre, sens enbarch de negú, e que aquell qui y serà per lo senyor infant lo li haja a comfermar.

[Capítol 6 bis:]²¹⁸⁵ Ítem, que tots aquells²¹⁸⁶ que hauran part en los crosos del argent e que y obraran o y faran obrar contínuament per la forma damunt dita, sien franchs d'ost e de cavalcada e de la reemença d'aquells e encara de la quèstia [ordinària] del seny[or], aytant com al senyor plaurà./

[Capítol 7:] ·VII· Ítem, que tot hom qui haurà companyia en [a]lgun cros, que haja a anar obrar ab aquells ab qui haurà companyi[a] en l[lo] d[el] dit cros. E, si no u fa, que aquells qui seran sos companys puguen log[ar un] hom sobre ell, lo qual ell haja a pagar. E, si fer no u volrà, que [si]a penyorat complida la setmana e que la penyora puga me[tre] penyora lo companyó per pagar aquell que logat hi haurà.

[Capítol 8:] ·VIII· Ítem, que tot hom qui obrarà en los dits crosos, encontinent que haurà trobada la mena, que aquell dia \matex/, la haja a denunciar a aquell qui y serà per lo senyor inf[ant] \[e] portar al castell/, sots pena de \·LX· sous e²¹⁸⁷ de/ perdre la mena e l cros \sens tota merçè; de les quals penes haja la terça part l'acusador e les dues parts lo senyor/.

²¹⁷³ Aquesta interpolació de text és escrita al marge esquerre del paràgraf, sota el mateix signe — una creu— que trobem en la ubicació en què s'ha intercalat.

²¹⁷⁴ A continuació, ratllat: hom.

²¹⁷⁵ alnes és escrit al damunt de braçes, ratllat.

²¹⁷⁶ A continuació, ratllat: \de [llarch]/.

²¹⁷⁷ A continuació, ratllat: de la b[o]cha del hull.

²¹⁷⁸ Sic.

²¹⁷⁹ A continuació, ratllat: que.

²¹⁸⁰ Aquesta interpolació de text és escrita al marge inferior de la pàgina, a la part dreta, precedida pel mateix símbol o marca d'escriuà que trobem en la ubicació en què s'ha intercalat.

²¹⁸¹ V és escrit al damunt de ·III·, ratllat.

²¹⁸² V és escrit al damunt de ·III·, ratllat.

²¹⁸³ A continuació, ratllat: de ·II· meses.

²¹⁸⁴ A continuació, ratllat: dins quescun any.

²¹⁸⁵ Hem optat per numerar el capítol amb el “6 bis” perquè aquesta disposició va ser afegida amb posterioritat, escrita a l'espai que restava en blanc entre els capítols 6 i 7 de les ordinacions. Nogensmenys, la part final del paràgraf, de la quèstia (...) al senyor plaurà, es troba escrita al marge dret del següent capítol —el setè—, simplement per una quèstió d'espai.

²¹⁸⁶ A continuació, ratllat: que obrara.

²¹⁸⁷ A continuació, ratllat: que.

[*Capítol 9:*] ·**IX**· Ítem, que nulla²¹⁸⁸ persona de qual que condició o estament sia no guos emblar, ne abcegar, neguna mena d'argent ne²¹⁸⁹ a exàrcia ne neguna res qui sia e²¹⁹⁰ servey dels crosos. E qui contra farà, serà penjat sens tota mercè. //4v

[*Capítol 10:*] ·**X**· Ítem, que tot hom qui obrarà a les dites menes²¹⁹¹, puxa pendre fusta \axí de devesa com d'altre loch/ a servey dels dits meners satisfent, a coneguda de ·II· prohòmens, la dita fusta. Emperò, no guosen tallar negun arbre fruyter²¹⁹² ne glaner.

[*Capítol 11:*] \V^a. part en argent fi²¹⁹³ ·**XI**· Ítem, que tot hom qui trob mena gentil la dejen aportar a aquell qui y serà ordonat per lo dit senyor infant²¹⁹⁴, segons que dit és. De la qual mena, haja lo dit senyor la meytat, e l'altre meytat deja comprar d'aquell qui haurà portada la mena, e que li'n deja donar ço que argent fi valrà \en Barchinona, levades mesions de fondre e de portar l'argent a Barchinona e de tornar la moneda a Falset/. [De la] qual mena se deja pendre asaitg de ·III· onçes, e segons que·l dit asaitg retrà, dega ésser fet compte quant argent ne haurà en la [meyt]at de la dita mena qui serà d'aquell qui la haurà portada, e per lo d[it] senyor infant li sia pagat ço que·l dit argent valrà ne mon[t]arà, [encon]tinent o dins aquell dia que·l dit asaitg serà fet. E si no li p[ag]ava los dits diners dins aquell dia, que aquell qui haurà portada la dita me[na] puga haver la sua [me]y[at], e fer-ne ses volentats.

[*Capítol 12:*] Si, emperò, aquell qui haurà portada la dita mena volrà fer asaitg de la dita mena, que li'n sien liurades ·III· onçes per fer-ne asaitg, e·l dit senyor infant puga fer atertal²¹⁹⁵; romanent la mena sagellada, ab segell d'aquell qui la haurà aportada, tro lo compte sia fet e ell sia pagat. //5r

[*Capítol 13:*] ·**XII**·²¹⁹⁶ Ítem,²¹⁹⁷ \que qual que sia/ asajador qui farà los asaitgs jur que farà bé e lealment los dits asaitgs, [a] profit de les parts.

[*Capítol 14:*] ·**XIII**· Ítem, que null hom de qual que cond[i]ció o estament sia no guos comprar ne fer comprar neguna mena d'argent²¹⁹⁸ \si donchs n[o] la denunciara encontinent al aministrador [...] al castell²¹⁹⁹, ne fondre, ne fer fondre \ne fer a[saitg] d'aquella sens li[cència] del ami[nistrador] de les me[nes]/, sots pena de ·M· sous \e de perdre la mena. De les quals penes, haurà les dues parts lo senyor e la terça l'acusador/.

[*Capítol 15:*] ·**XV**· Ítem, que null hom de qual que condició o estament sia, no guos trer ne fer²²⁰⁰ trer neguna mena d'argent²²⁰¹ de Falçet ne de la argentera del senyor inffant, per portar en altra part sots²²⁰² [p]ena [de] cors e d'aver.

²¹⁸⁸ A continuació, ratllat: hom.

²¹⁸⁹ ne és escrit al damunt de ne, ratllat. A continuació, ratllat: \fondre [ne fer argent d'aquelles menes]/.

²¹⁹⁰ Sic.

²¹⁹¹ Al document: meners amb r ratllada.

²¹⁹² A continuació, ratllat: ne de [calz].

²¹⁹³ Aquesta interpolació de text és escrita al marge esquerre del paràgraf, al damunt de ·XI·.

²¹⁹⁴ A continuació, ratllat: a pena. A més, segueix un espai en blanc ratllat.

²¹⁹⁵ Sic.

²¹⁹⁶ Sic.

²¹⁹⁷ A continuació, ratllat: que·l.

²¹⁹⁸ d'argent és escrit al damunt de gentil, ratllat.

²¹⁹⁹ Aquesta interpolació de text és escrita a la part superior del capítol, ocupant part de l'espai en blanc que hi ha entre els capítols 13 i 14 de les ordinacions, precedida pel mateix símbol o marca d'escrivà que trobem en la ubicació en què s'ha intercalat.

²²⁰⁰ f corregeix tr.

²²⁰¹ d'argent és escrit al damunt de gentil, ratllat

²²⁰² A continuació, interlineat a sobre, segueix text ratllat de difícil lectura.

11

1345, gener, 17. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller que, de tot el que obté de l'argent o altre metall que el comte fa excavar i cercar al terme de l'Albiol i per diversos llocs de la baronia d'Entença i del comtat de les Muntanyes de Prades, entregui a Bernat Gascó tot el que sigui necessari per pagar el lloguer o salari dels homes que cerquen i treballen en les dites "menes", altres qualssevol despeses necessàries per fondre-les i el salari o lloguer dels mestres que en van fer i en faran les fusions.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.129r.²²⁰³

Infans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellar[ii], salutem et dilectionem.

Volumus et vobis mandamus quatinus, de toto eo quod in vestro posse nunc est vel fuerit de cetero ex argento vel alio metallo que, in termino de Albiolo et per diversa loca baronie que fuit nobilis Guilelmi d'Entença et etiam dicti comitatus Montanearum de Prades, fodi et perquiri facimus, tradatis et deliberetis fideli de domo nostra Bernardo Gasconis totum id quicquid et quantum necessarium sibi fuerit pro solvendo logerio seu salario hominum qui in perquirendis et operandis dictis mineriis fuerint et nunc sunt vel de cetero fuerint in eisdem, ac aliis quibuscumque missionibus necessariis fundicionibus dictarum mineriarum et aliarum, et salario seu logerio \magistorum/ qui de dictis mineriis fundiciones²²⁰⁴ fecerunt et facient supradictas. Recuperando a dicto Bernardo, in qualibet solutione, apocham de soluto. Nos enim mandamus per presentem, dilecto expensori domus nostre seu alii cuicumque a vobis pro parte nostre curie de predictis comptum audituro, quod vobis hostendent²²⁰⁵ presentem cum apocha dicti Bernardi, quantitates quascumque quas dicto Bernardo dicta de causa tradideritis, in nostro recipiat compoto seu admitat.

Data in villa de Falçeto, XVI° kalendas februarii anno Domini ·M^o· CCC^o· XL quarto.

²²⁰³ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotograma 587. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²²⁰⁴ A continuació, ratllat: fer[e]nt.

²²⁰⁵ Al manuscrit: hostendentc, amb la c ratllada.

12

1345, agost, 15. Prades.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller que, dels diners de les "menes", pagui la quantitat aquella que ell i Guillem d'Oliver, ciutadà de Barcelona, saben que li correspon a Leonardo de Dino, sard, per haver treballat durant molt de temps en l'obra de les "menes" del comte.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.176v.²²⁰⁶

Infans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellarii, salutem et dilectionem.

Cum Leonardus de Dino, sardus, laboraverit²²⁰⁷ multo tempore circa opus minerarum²²⁰⁸ nostrarum et nos velimus quod sibi de labore huiusmodi satisfiat, prout vos cum imo Guilelmo Oliverii, civis Barchinone, cognoveritis eidem satisfaciendum²²⁰⁹ fore²²¹⁰. Idcirco, vobis dicimus et mandamus quatinus, de pecunia dictarum mineriarum que est vel erit penes vos, tradatis et solvatis dicto Leonardo, vel cui voluerit loco sui, quantitatem illam quam vos et dictus Guilelmus Oliveri cognoveritis sibi dandam. Qua quantitate sibi soluta, presentem recuperetis litteram cum apocha de soluto.

Data in villa nostra de Prades, XVIII kalendas septembris anno Domini M^o CCC^o XL° quinto.

²²⁰⁶ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotograma 635. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²²⁰⁷ ra, escrit a sobre, corregeix u.

²²⁰⁸ Sic.

²²⁰⁹ La primera s, escrita a sobre, corregeix f.

²²¹⁰ o, escrit a sobre, corregeix a. A més, re sembla corregir, també escrit a sobre, altres lletres indeterminades.

13

1345, agost, 24. Monestir de Poblet.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller que, dels diners de les "menes" d'argent, pagui a Bernat de Fornols, habitant de la vila de Falset, els dos-cents sous barcelonesos que li devia la cort comtal per raó d'unes despeses que ell havia tingut, per encàrrec del comte, amb relació a les "menes" d'argent.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 9, doc.núm.184, fol.178v.²²¹¹

[I]nfans Petrus, et cetera. Dil(e)cto consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellarii, salutem et dilectionem.

Cum per curiam nostram debeantur ducenti solidi Barchinone Bernardo de Fornols, habitatori ville nostre de Falceto, ratione quarumdam expensarum per eum de mandato \nostro/, sicut vos scitis, factarum, occasione mineriarum nostrarum argenti. Nosque, de quantitatem predicta, per vos eidem, satisfieri velimus. Idcirco, vobis dicimus et mandamus quatinus, de denariis mineriarum nostrarum predictarum qui sunt vel erunt penes vos, tribuatis et solvatis dicto Bernardo de Fornols, vel cui voluerit loco sui, ducentos solidos supradictos. Et facta solucione, presentem recuperetis litteram cum apocha de soluto.

Data in monasterio Populeti, non[o] kalendas septembris anno Domini ·M^o· CCC^o· XL°· quinto.

²²¹¹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 88, fotograma 637. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

14

1345, desembre, 12. Tarragona.

Jaume Fiveller, conseller i escrivà de porció, ha donat compte a l'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, sobre totes les quantitats de diner, d'argent o d'altre que ha tingut, rebut i recollit de les "menes" d'argent que han estat trobades al comtat de les Muntanyes de Prades i a altres llocs conveïns, per raó de la comissió que el mateix infant Pere va fer-li amb carta datada a la vila de Falset el 3 de març de l'any 1343. A més, també ha donat compte sobre totes les entregues i despeses que ha fet, tant en excavar i cercar l'argent com en certes quantitats de diners lliurades al conseller i dispenser comtal Guillem Pineda o també en el pagament del seu salari —el del mateix Jaume Fiveller— i el pagament de qualsevol quantitat de diners que li ha concedit graciosament l'infant. El compte retut per Jaume Fiveller, per manament del comte, ha estat examinat diligentment per Guillem de Pou, ordenat en lloc del conseller i guarda-segells Bernat Pallarès en la revisió dels comptes de l'infant.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 7, doc.núm.182, fol.73v-74r.²²¹²

Nos infans Petrus, et cetera. Conffitemur et recognocimus²²¹³ vobis dilecto consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellarii quod venistis nunc nobiscum ad bonum, iustum et legale compotum super omnibus peccunie quantitibus, argenti vel alius quas vos, ex commissione per nos vobis facta cum carta nostra data in villa de Falçeto ·V^o· nonas ma[rcii] anno Domini ·M^o· CCC^o· XL· secundo, habuistis, recepistis ac etiam collegistis ex mineriiis a[r]gen[ti] que dudum invente fuerunt in comitatu nostro Montanearum de Prades [et] alia certa loca co[n]vicinia comitatu supradicto, et super omnibus etiam et [singul]is datis et expensis per vos factis, tam in missionibus fodendi [et perquir]endi argentum predictum [quam] in certis peccunie quantitibus per vos so[lutis] dilecto consiliario et expensori nostro Guilelmo Pineda seu etiam in quibusdam aliis peccunie quantitibus quas penes vos de voluntate nostra retinuistis in so[l]utum eorum que per curiam nostram [vobis debebantur] racione quitacionis [vest]re et cuiusdam peccunie quanti[tat]is per nos vobis gratiose [con]cess[e] cum littera nostra manu propria scripta \et alio, prout in [dicto] compoto continetur/. Quo siquidem compoto per vos reddi[to] ut prefertur et diligenter examinato de mandato nostro per²²¹⁴ fidel[em] de domo //74r nostra Guilelmmum de Puteo, ord[i]natum loco dilecti consiliarii et sigilla nostra tenentis Bernardi Pallarès ad nostra compota audiendum, fuit repertum quod recepte per vos facte racione predicta ascendunt ad quadringentas quinquaginta sex marchas, tr[es] uncias et quatuor ternalia argenti puri et recti ponderis, qui valen[t] ad raciones contentas in quodam quaterno compoti vestri presentis nostre scribanie restituto in simul cum cautelis ad ipsum compotum necessariis triginta duos mille quadringentos quinquaginta solidos, unum denarium et obolum Barchinone. Et date, soluciones et expen[se] ipsius compoti facte racionibus supradictis ascendunt ad viginti novem mille sexaginta duos solidos et quinque denarios Barchinone. Coequatis autem summis dictarum datarum cum summis receptorum ipsius compoti erat illud quod nobis

²²¹² *Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 87, fotograma 243. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.*

²²¹³ *Sic.*

ex dicto compoto refundere tenebamini tres mille trescentos octuaginta septem solidos, octo denarios et obolum Barchinone, quos pro nobis et loco nostri tradidistis e[i]dem expensori nostro Guilelmo Pineda, qui inde vobis fecit albaranum recepte, scriptum in Tarrachona VIII° die mensis decembris anni infrascripti, nostre curie restitutum. Quare, presens compotum equale remansit. Et ideo, laudantes et approbantes in omnibus et per omnia compotum supradictum et renunciantes excepcioni dicti compoti per vos non redditi et non examinati ut superius continetur \et litterarum nostrarum apocarum [albarani] quitacionis vestre et aliarum cautelarum ad prefatum compotum necessariarum per vos nostre curie non re[stitutarum],/ facimus v[obis] et vestris bonum et perpetuum finem et pactum de [non] petendo de [o]mnibus supradictis. Et est certum quod vos iurastis corporaliter ad s[an]cta Dei [qua]tuor Evangelia vestris manibus corporaliter tacta quod dictum compotum bene et legaliter reddidistis et quod plus receptas non fecistis quam s[u]perius continetur.

In cuius rei, et cetera.

Data Tarrachone, pridie idus decembris anno ·M^o ·CCC^o ·XL· quinto.

²²¹⁴ *A continuació, ratllat: dilect[um] de.*

15

1347, febrer, 28. València.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana a Bernat Totzó, batlle de la vila de Falset, que no permeti que algú faci ni comenci "cros" de "mena" d'argent prop d'aquell que en Pere Codina, habitant de Falset, i els seus companys han fet en una terra d'en Bernat Fuster, al lloc anomenat Esperver, com havien volgut fer-ho Bernat de Fornols i Berenguer Mestre, habitants també de la mateixa vila. En virtut del que els havia atorgat l'infant Pere, hi ha d'haver una distància de quinze alnes des del mig de l'ull d'aquell "cros" d'en Codina fins al lloc en el qual algú altre en vulgui començar un de nou, costa amunt vers la vila de Falset.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.29r.²²¹⁵

Infant en Pere, etcètera. A l'amat de case nostre en Bernat Totzó, batle de le vile nostre de Falçet, o a son loctinent, salut e dilecció.

Per en Pere Cudine, habitador de la dite vile, havem entès que en \Bernat/ de Fornols e en Berenguer Meestre²²¹⁶, habitadors d'equele metexe vila, volen comensar e fer un cros de mena d'argent après d'un altre que l dit Cudine e alguns altres companys seus han fet en une terra d'en Bernat Fuster, en lo loc apelat Esperver. On, com nós graciosament hajam²²¹⁷ atorgat al dit Pere Cudine e a sos companys que algun o alguns no puxen començar cros prop del lur, ans aja aver espay hi de ·XV· alnes complides del mig del uyll del dit lur cros tro al loc en lo qual elgun o alguns volran començar cros, ço és coste amont anvers la dite vila. Per ço, a humil suplicació sobre \açò/ a nós fete per lo dit Pere Cudine, a vós dehim e manam que vós d'equí avant no sufirats que algun ho alguns façen ne començen cros prop d'equel del dit Pere Codine e de sos companys, ans hi aja aver de l'un a l'altre espahi de les dites ·XV· alnes, segons que dit és. E açò volem que li observets no contrestant qualqua altre ordinació en contrari de ço fete.

Dada (en) València, derer die del mes de fabrer anno Domini ·M^o·CCC^o·XL°·VI°.

²²¹⁵ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotograma 287. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²²¹⁶ Sic.

²²¹⁷ Al manuscrit, hajam amb titlla d'abreviatura ratllada.

16

1348, febrer, 9. Morvedre

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana a Jaume Fiveller que vagi a Falset i resolgui la disputa que tenen en Jaumet Esteve, qui ha trobat "mena" d'argent en un "cros", i en Berenguer Mestre, el qual defensa que també té part en aquell "cros" i en la dita "mena", perquè per raó d'aquest conflicte han deixat de treballar-hi i això perjudica enormement al comte. Es tracta d'una mina on, segons Bartolí de Molins, s'hi han trobat més de quatre quintars de "mena" rica en argent i tot indica que se'n podrà extreure molta més. Altrament, també li mana que, tan aviat com arribi a Falset, dugui a terme la partició amb tots aquells que tinguin "menes" i que, de la part d'argent pertanyent al comte, en faci fer una vaixella de dotze escudelles de deu unces de pes cadascuna, dotze taces d'un marc de pes cadascuna, catorze plates i un tallador gran.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 11, doc.núm.187(1), fol.13v-14r.²²¹⁸

Ex parte domini infanti: Jacobo Fivellerii.

Con nós hajam entès per letres d'en Bartholí des Molins e d'altres de Falçet que en Jacmet Esteve ha trobada mena d'argent en un cros e que n Berenguer Maestre diu que ell ha part en lo dit cros e en la mena desús dita, e per aquesta rahó haja entre ells contrast tal que çessen de cercar en lo dit cros e açò torn en gran dapnatge nostre, majorment con lo dit en Bartholí des Molins nos haja f[e]t saber que en lo dit cros se ha trobada més de IIII quintars de bona mena gentil e encara que, segons los senyals d'aquell cros, deu exir molta mena. Per ço, volem e us manam que tots affers lexats, vós tantost anets a Falçet e fets que avingats lo dit Jacmet Stheve e n Berenguer Maestre, en tal manera que cascun haja son dret axí com vós ho sabrets bé fer. Emperò, si ells no s volien avenir e anaven en los dits affers maliciosament, vós fets cercar en lo dit cros e n fets traure aquella mena que si trop. E, en cas que y trobets mena, prenets la nostra p[art ...] tenits seqüestrada tro ells sien avenguts del dret que y entenen haver e hajen pagades les messions del cercar la dita mena. E volem, no res me(n)ys, que tantost que siats a Falçet que partescats ab tots aquells qui mena hi hajen e que, con ho haiats partit, façats fondre tota la mena qui y sia nostra. E del argent que n exirà que ns façats fer vexela. Ço és, XII escudeles, cascuna de pes de ·X· unces e que no sien maça grans mas sien forts, e XII· taçes, cascuna de pes d'un march semblant de les nostres qui servexen //14r en la nostra cort, e XIII plates, semblants d'aquels que ja havem, e I tallador gran. E açò fets fer con abans puxats. E fets nos saber per vostra letra quanta mena ne exirà.

Dada en Morvedre, sots nostre segell secret, IX dies del mes de febrer anno Domini millesimo CCCº· XLº· septimo.

²²¹⁸ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotograma 415. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

17

1348, febrer, 27. Morvedre.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, demana que es resolguin dues peticions que li va fer Ramon Roca, habitant de la vila Falset. En virtut de la primera, s'hi ha d'intervenir per tal de dirimir amb justícia la disputa que hi ha entre Ramon Roca i els homes de les Pinyeres. Pel que fa a la segona petició, aquesta fa referència a l'arribada de Leonardo [de Dino] per fer els "assaigs" de les "menes" d'argent, ja que Ramon Roca tem que d'ençà de la vinguda d'aquell personatge ell ja no farà més els "assaigs". Per això, l'infant Pere mana que es faci determinar diligentment quin dels dos n'és més apte i més capaç, i si aquest és en Leonardo que sigui ell qui els faci.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 11, doc.núm.187(1), fol.22v.²²¹⁹

Fem vós saber que per part d'en Ramon Rocha, habitador de la vila nostra de Falçet, són estades a nós presentades dues peticions. Les quals, a major informació vostra, vos trametem closes dins la present perquè volem e us manam que sobre aquella petició, la qual tocha lo contrast que és entre·l dit Ramon Rocha e los hòmens de les Pinyeres, no donets leer que a la una part ne a l'altra sia fet cort ne perjudici algun ans vós hi hajats en tal manera que·ls sia fet degut compliment de justícia, en manera que per defalimnt d'aquella lo dit Ramon Rocha no haja a recórrer a nós altra vegada per aquesta rahó.

Quant a l'altra petició, en la qual se conté que Lahonardo és vengut aquí per fer los assaygs de les menes que aquí·s troben, per la qual venguda sua lo dit Ramon Rocha se tem que ell d'aquí (a)vant no faca²²²⁰ los dits assaygs, volem e us manam que vós facats²²²¹ regonè(i)xer ab diligència qual hi és pus apte e pus soficient. E si trobats e conexets que·l dit Lahonardo hi sia pus soficient volem que ell faça los dits assaygs. E no deu²²²² ésser greu al dit Ramon Rocha si·l dit Lahonardo fa los dits assaygs pus hi sia mils suficient que no ell, car emprès fo con nós li comanam los dits assayg(s) que si·l dit Lahonardo venia aquí per fer los dits assa(y)gs que ell hagés assessar²²²³ de fer aquells.

Dada en la vila de Murvedre, sots nostre segell secret, ·XXVII· dies del mes de fe[b]rer, anno Domini ·M^o·CCC^o·XL°·VII°.

²²¹⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotograma 424. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²²²⁰ Sic.

²²²¹ Sic.

²²²² A continuació, ratllat: saber.

²²²³ Sic.

18

1348, maig, 7. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller que trameti i lliuri la desena part de tot l'argent pur i afinat que pertany al comte, obtingut de les "menes" d'argent que són en poder de Jaume Fiveller i de les que es descobreixin sota la jurisdicció comtal, al confessor del mateix infant fra Gabriel Genovès, del monestir de Poblet, tal com volia i havia ordenat per reverència de Déu i per la salvació de la seva ànima. Fra Gabriel Genovès ha de rebre l'argent fi per realitzar-ne ornaments de la capella de l'infant, per fer almoina i per a aquelles altres causes pies que cregui convenients.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(2), fol.88r.²²²⁴

Infans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellarii, salutem et dilectionem.

Cum nos, ob Dei reverenciam et pro salute anime nostre, ordinaverimus et velimus quod decima pars totius argenti putissime afinat nobis provenientis sive pertinentis ex mineris argenti que nunc sunt penes vos et que dante Deo reperientur infra iurisdictionem nostram per vos tradatur et deliberetur religioso et dilecto confessori nostro frater Gabrieli Genovesi, monasterii Populeti, per ipsum convertenda in ornamentis capelle nostre et in elimosina ac aliis piis causis quibus sibi videbitur distribuendis seu etiam erogandiis. Idcirco, vobis dicimus et mandamus quatinus, de decima part(e) totius argenti predicti respondeatis dicto confessori nostro vel cui voluerit loco sui. Et in qualibet tradicionem quam inde duxeri[ti]s faciendam recuperetis ab eodem apocham de recepto in qua present²²²⁵ littera sit inserta.

Data in villa nostra de Falceto, nonas²²²⁶ madii anno Domini M^o·CCC^o·XL°· octavo.

²²²⁴ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotograma 158. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²²²⁵ Sic.

²²²⁶ Sic. Al manuscrit, nonas en lloc de nonis.

19

1348, maig, 29. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller que, dels diners que li arribin a mans de les "menes" del terme de Falset, entregui i lliuri a Domènec Riquer, de la cambra del comte, el que és necessari per fer les obres de la casa que el comte ha ordenat construir a prop de la vila de Falset per fondre-hi "menes" d'argent i d'altres metalls, al costat de la casa de la "fusina" comtal ja construïda.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(2), fol.93v-94r.²²²⁷

Infans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellarii, salutem et dilectionem.

Dicimus et mandamus vobis quatinus, de peccunia ad manus vestras proventura ex mineriis nostris termini ville nostre de Falçeto, tradatis et deliberetis fideli de camera nostra //94r D[omini]co Riq[uer]ii id quod ne[c]essarium [est] ad o[p]us operi[s] cuiusdam domus [...] et fieri ordinavimus pro[p]e dictam villam [de] Falçeto pro fundendis mineriis argenti [... aliorum] matallorum, iuxta domum fusine nostre in ibi iam constructe, et de solucionibus ver[o] a[...] recep[t]ur. Mandamus insit cuicumque a vobis pro parte nostre curie comp[o]tum audit[ur]o, [quod] vobis hostendente presentem litteram cum apocha vel apochis dicti Dominici Riquerii, [tamen ...] nostro recipiat compoto seu admittat quascumque quantitates \quas/ eidem Dominico racione predicta tradendas duxeritis seu etiam liberandas.

Data Falçeti, quarto kalendas junii anno Domini ·M^o·CCC^o·XL°· octavo.

²²²⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotograma 164. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

20

1348, juliol, 15. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller que, dels diners que obtingui provinents de les "menes" d'argent, atorgui i pagui a Pericó de Molins de Falset, fill de Bartolí de Molins, la quantitat de diners que necessiti per atendre les despeses pròpies de l'activitat relacionada amb les "menes" que desenvolupa en substitució del difunt Bernat Gascó.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(2), fol.103v.²²²⁸

Infans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et scriptori porcionis domus nostre Jacobo Fivellarii, salutem et [di]lectionem.

Cum fidelis noster Periconus de Molendinis, filius Bartholini de Molendinis, ville nostre de Falçeto, quem circa vaccacionem seu expedicionem mineriarum nostrarum loco Bernardi Guasconis quondam duximus deputandum, habeat racione earundem mineriarum necessario facere missiones aliquas seu expensas quas de consilio vestro fieri volumus et iub[emus]. Id[circo], vobis dicimus et mandamus [quatinus, de d]enariis [e]xeuntibus ex dictis mineriiis argenti ad ma[nus] vestras pro[v]enturis, tribuatis et solvatis dicto Pericono de Molendinis vel cui voluerit loco [su]i quascumque pecunie quantitates quas ipse necessarias habuerit, tam pro provisione sua quam pro faciendis missionibus supradictis. Recuperando ab eodem presentem et apocham seu apochas de quantitibus quas inde sibi duxeritis ex solvendis dictus vero Periconus de Molendinis teneatur [de] predictis nostre curie reddere compotum per minutum.

Data in villa nostra de Falçeto, idus julii anno Domini ·M^o·CCC^o·XL°· octavo.

²²²⁸ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotograma 174. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

21

1348, setembre, 1. Monestir d'Escaladei.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al seu conseller i dispenser Guillem de Pineda que, dels diners de la cort comtal, entregui i lliuri a Joan de la Seda, administrador de les "menes" d'argent del comtat de Prades, qualssevol quantitats de diners que aquest cregui necessàries tant per comprar llenya, contractar gent i ésser feta la roda (molí hidràulic) com per altres afers relacionats amb la gestió de les "menes".

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(2), fol.124v.²²²⁹

Inffans Petrus, et cetera. Dilecto consiliario et expensori nostro Guilelmo de Pineda, [sa]lutem et dilectionem.

Cum fidelis noster Johannes de la Seda, administrator mineriarum nostrarum argenti comitatus predicti de Prades, racione ac pro negociis dictarum mineriarum habeat expendere plures peccunie quantitates, tam in emendis lignis, conducendis personis ac rota fienda quam in aliis circa officium administracionis sue predictae necessariis. Idcirco, vobis dicimus [et] mandamus quatinus, de peccunia curie nostre que est vel erit penes vos, tradatis et deliberetis dicto Johanni de la Seda quascumque peccunie quantitates ipse duxerit fore necessarias ad predicta. Recipiendo ab eodem appocham de h[ii]s que sibi tradideritis occasione premissa. Nos enim tenore presentis, mandamus [c]juicumq[ue] nostro nomine a vobis comptum recepturo, quatinus vobis hostendente presentem. Et restituente appocham dicti Johannis nostre curie de quibuscumque peccunie quantitatibus per vos eidem tradendis at traditis. In qua appocha, tenor(e) presentis littere sit insertus, ipsas quantitates peccunie in vestro recipiat compoto seu admitat.

Data in monasterio Scal[e] Dei cartusiensis ord[in]is, kalendis septembris anno Domini millesimo ·CC[C]º ·XLº ·VIIIº.

²²²⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotograma 195. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

22

1348, octubre, 1 / 1349, novembre, 30²²³⁰. [Falset]

Primer llibre d'administració de les "menes" d'argent de Joan de la Seda, administrador. S'hi registren les "reebudes" (entrades) de les "menes" que aporten els miners i les "dates" (sortides) de l'argent fi produït. En el mateix llibre, es recullen diverses dades, plantilles i còpies documentals que són bàsiques per al bon desenvolupament de la tasca d'administrador. A les pàgines finals, hi ha un apartat titulat "Pro crisis argenti". El qual inclou una còpia de les ordinacions promulgades el 1348, el trasllat de dos documents relacionats amb la gestió i assignació de les concessions mineres per explotar argent i dos plantilles documentals que serveixen com a model per a l'expedició dels instruments públics d'assignació i concessió d'aquestes explotacions.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45.²²³¹ A la coberta del llibre: "*Primus liber administracionis mineriarum arg[enti] Joh[anni] de la Seda*".

[fol.1r] L'unça de Barchinona és major que aquella de Sardenya, de ·I· diner de unça de Sarde[nya ...]

Ha en lo march: V·III· unçes. Ítem, en la unça: VIII· ternals. Ítem, en [...].

Ha en lo quintar:²²³² [...], e CCXVI· march[s ...].

Ítem, en la rova: XXXVI· lliures, e [...] marchs. Ítem, en la [...]

mig. Ítem, en la unça: ·XXIII [diners]. Ítem, en cascun diner XX[...].

·VIII· ternals. En lo ternal: ·III· diners [...].

[Pri]merament, la mena que partim ab en Codines e ab sos companyo[ns ...]

nyons [...] senyor infant: ·VII· quintars, ·III· roves, ·VII· lliures, ·IX· un[çes ...] pesa

lo assaig de ·III· u[nces] de mena: mija unça, ·III· diners pesants. E, axí, val la lliura:

una unça e mija, [...] pesants, perquè val lo quintar de la dita mena: XXX·III·

marchs ·VII· unçes q quart.

[...] ·III· unçes de mena, isqué pesant d'argent: mija unça, III· diners.

[E] axí compta que ·III· vegades ·III· unçes fan lliura. E ·III· vegades mija unça ·III· diners

fan: una onça, mija, ·IX· diners.

Ha en aquesta capça, la qual fo dels . . .²²³³ marchs de mena qui foren de la companyia d'aytal,

²²³⁰ Aquesta és la data més moderna registrada en el llibre, en dues "reebudes" diferents. Vegeu-ho als folis 8r i 8v.

²²³¹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotogrames 348-374. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm. En aquest sentit, cal advertir que el foli 1r del llibre es correspon amb el fotograma 352 del rotlle 48 (ADMC), ja que hi ha altres documents que van ser intercalats entre els fulls del llibre.

²²³² A continuació, ratllat: CXLIIII lliures.

²²³³ Sic: punts suspensius.

la qual és senyalada en lo libre ab ·G· e fo donada a Leonardo per fer assaig: ·III· unçes de mena. //

[fol.4r] Reeebudes²²³⁴ fetes per en Johan de la Seda, administrador de les menes d'argent de Falçet, les quals comença de fer lo primer dia d'octubre del any ·M· CCC XLVIII tro .

E con per l'onrat en Jacme Fiveller, ça enrera administrador de les dites menes, fossen reebudes algunes quantitats de menes de les dejús escrites companyies e d'aquelles encara no·s fos fet foniment, per ço, yo dit Johan a cautela mia he fet inventari de les dites menes, les quals foren trobades en l'armari primer, prop la finestra de la casa de les dites menes, e les quals foren pesades en presència del honrat en Guillem Pineda e d'en Guillem Despou, segons que davall se segueix.

·A·²²³⁵

Primerament, yo dit Johan de la Seda met en reebuda los quals foren trobats a part del senyor infant en una aluda de coyr e²²³⁶ foren de la mena mellor de la companyia d'en Bertholí Ferrer e d'en Leonardo e d'en Jacmet Steve } ·CLXXI· march(s) ·VI· unçes e mija de mena. De la qual, pesa lo assaig de ·III·²²³⁷ unçes de mena, lo qual²²³⁸ fo Leonardo de (Dino) } ·I^a· quarta, mija, ·XXXI· gra(ns). E axí val la lliura a la dita rahó²²³⁹ }
Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena, abatudes ·III· unçes que·n romaseren per testimoni de veritat }

·B·

Ítem, met en reebuda los quals foren trobats a part del senyor infant en una aluda de coyr e foren de la mena mellor de la companyia d'en Codines } ·CLXXXII· marches, ·VI· unçes de mena. De la qual, pesa lo assaig²²⁴⁰ de ·III·²²⁴¹ unçes de mena, lo qual fo Leonardo } mija unça, ·I^a· quarta, ·I· diner, ·II· grans E axí val la lliura a la dita rahó²²⁴² :
Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

Summa pagine del dit argent fi pertanyent al senyor infant } //4v

²²³⁴ Sic.

²²³⁵ Aquesta lletra és escrita al costat esquerre del paràgraf que s'ha transcrit a continuació. Aquesta situació es repeteix en els paràgrafs següents, seguint les lletres de l'abecedari.

²²³⁶ A continuació, ratllat: los quals.

²²³⁷ Al manuscrit: ·IIII·. La primera I, però, sembla haver estat rascada amb posterioritat.

²²³⁸ Al costat esquerre de qual, al marge del paràgraf, hi ha escrita una ·X·. La qual assenyala la línia en què s'especifica el resultat de l'assaig.

²²³⁹ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁴⁰ Al costat esquerre d'assaig, al marge del paràgraf, hi ha escrita una ·X·. La qual assenyala la línia en què s'especifica el resultat de l'assaig.

²²⁴¹ Al manuscrit, ·IIII· amb la primera I rascada.

·C·

Ítem, met en reebuda los quals foren trobats a part del senyor infant en una aluda de coyr e foren de la mena mellor qui fo de la companyia d'en Jacme Fiveller e d'en Favara : ·XLVII· marches, ·V· unçes de mena. De la qual, pesa lo assaig de ·III·²²⁴³ unçes²²⁴⁴ de mena, lo qual fo fet per Leonardo } miya unça, miya quarta, ·I· diner, mig, ·I· gra, mig E axí val la lliura a la dita rahó²²⁴⁵ }
Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

·D· Mesclada²²⁴⁶

Ítem, meet²²⁴⁷ en reebuda los quals foren trobats a part del senyor infant en una aluda de coyr e foren de la mena de la companyia d'en Ferriol: XIX· marches ·VII· unçes de mena. De la qual, pesa lo assaig de ·III· unçes de mena, lo qual fo fet per en Leonardo }
E axí val la lliura a la dita rahó²²⁴⁸ :
Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

·E· Mesclada

Ítem, met en reebuda los quals foren trobats a part del senyor infant en una aluda de coyr e foren de la mena de la companyia d'en Favó: XXXV· marches d'argent. De la qual, pesa lo assaig de III·²²⁴⁹ unçes de mena, lo qual fo fet per en Leonardo }
E axí val la lliura a la dita rahó²²⁵⁰ }
Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

Summa pagine del dit argent fi pertanyent al senyor infant } //5r

·F·

Ítem, met en reebuda los quals foren trobats a part del senyor infant en una aluda de coyr e foren de la mena \menor/ de la companyia d'en Ferriol } LXXXIII· marches, ·III· unçes de mena. De la qual, pesa lo assaig de²²⁵¹ III·²²⁵² unçes de mena, lo qual fo fet per

²²⁴² Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁴³ Al manuscrit: ·III·. La primera I, però, sembla haver estat rascada i cancel·lada amb posterioritat.

²²⁴⁴ Al costat esquerre de çes, al marge del paràgraf, hi ha escrita una ·X·. La qual assenyala la línia en què s'especifica el resultat de l'assaig.

²²⁴⁵ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁴⁶ ·D· és escrita al costat esquerre del paràgraf que s'ha transcrit a continuació, tal com s'ha indicat en una nota a peu de pàgina anterior. Mesclada és escrit sota la lletra ·D·. En el paràgraf següent, es repeteix la mateixa situació.

²²⁴⁷ Sic.

²²⁴⁸ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁴⁹ Al manuscrit, III· amb la primera I rascada.

²²⁵⁰ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

Leonardo²²⁵³ } ·I^a· quarta, ·I· diner, mig, XI· grans, mig.
 E axí val la lliura a la dita rahó²²⁵⁴ :
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena
 Abatudes ·III· unçes que·n romaseren en l'armari per testimoni de veritat }

·G·

Ítem, met en reebuda los quals foren trobats a part del senyor infant en una aluda de coyr e foren de la mena de la companyia d'en Bertholí Ferrer e d'en Jacme Steve e d'en Leonardo
 } CXXIII· marchs ·III· unçes de mena. De la qual, pesa lo assaig de III·²²⁵⁵ unçes de mena, lo qual fo fet per Leonardo }²²⁵⁶ ·I· diner e mig, XIX grans e quart de gra.
 E axí val la lliura a la dita rahó²²⁵⁷ :
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena
 Abatudes ·III· unçes qui·n romaseren per testimoni de veritat }

·H·

Ítem, met en reebuda los quals foren trobats a part del senyor infant en una aluda de coyr e foren de la mena de la companyia d'en Codines } ·III· quintars, ·II· roves, XXXV· lliures, ·II· unçes. De la qual, pesa lo assaig de III·²²⁵⁸ unçes de mena, lo qual fo fet per Leonardo }
 \E axí val la lliura a la dita rahó²²⁵⁹ }/
 E²²⁶⁰ lo²²⁶¹ quintar²²⁶² a la dita rahó²²⁶³ } XXXIII· marchs, ·VII· unçes, ·I· quart.
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

Summa pagine del dit argent fi pertanyent
 al senyor infant } //5v

·J·

Ítem, met en reebuda d'en Pericó deç Mulins, lochtinent d'en Jacme Fiveller en temps passat de les dites menes, los quals foren de la companyia d'en Codi-

²²⁵¹ de és escrit sobre I, a la qual corregeix.

²²⁵² Al manuscrit, III· amb la primera I ratllada i cancel·lada.

²²⁵³ Al costat esquerre de Leonardo, al marge del paràgraf, hi ha escrita una X. La qual assenyala la línia en què s'especifica el resultat de l'assaig.

²²⁵⁴ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁵⁵ Al manuscrit, III· amb la primera I ratllada i cancel·lada.

²²⁵⁶ Al costat esquerre de }, al marge del paràgraf, hi ha escrita una ·X·. La qual assenyala la línia en què s'especifica el resultat de l'assaig.

²²⁵⁷ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁵⁸ Sic.

²²⁵⁹ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁶⁰ A continuació, ratllat: axí val. Al costat esquerre de E, al marge del paràgraf, hi ha escrita una X. En aquest cas, però, no assenyala la línia en què s'especifica el resultat de l'assaig –com en els anteriors– sinó que marca la línia on hi ha anotat el valor del quintar.

²²⁶¹ La o sembla que corregeix una a.

²²⁶² L'abreviatura de quintar sembla que corregeix l'abreviatura de lliura.

²²⁶³ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

nes: IIII· quintars de mena. De la qual, fo fet per en Leonardo en temps d'en Jacme Fiveller assaig de IIII unçes, les quals reteren mija unça, ·III· diners.

E axí val la lliura a la dita rahó²²⁶⁴:

E²²⁶⁵ lo quintar a la dita rahó²²⁶⁶: XXXIIII· marchs, VII· unçes, I· \quart/.

Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

CXXXIX· marchs, ·V· unçes d'argent.

·K· No és partida²²⁶⁷

Ítem,²²⁶⁸ met en reebuda los quals foren²²⁶⁹ a part del

senyor infant en una pell de coyr atrobats e foren de la mena

de la companyia d'en Guillem Maestre: V· marchs, ·V· unçes, mija

de mena. De la qual, fo fet per en Leonardo assaig de ·III· unçes, los quals

pesaren²²⁷⁰ } mija quarta, XVIII· grans.²²⁷¹

Ítem, met en reebuda d'en Jacme Fiveller les quals me donà per fer ·I·

reliquiari a la capella del senyor infant e puy fo convertit en altres

affers: ·XL· lliures, ·XI· unçes de la mellor mena d'en Codines, de les

quals fo fet foniment, qui pesaren }

XXII· marchs, ·VI· unçes. //6r

Ítem, met en reebuda del dit en Jacme Fiveller los quals foren trobats

en ·I· bossich de coyr: ·XXXIII· assaigs, entra grans e poch, qui

pesaren }

·VII· unçes, [mi]ja quarta, ·I· diner e mig. //

[fol.7r] Vigília de Nadal del any XLVIII

·L· Mesclada²²⁷²

Ítem, met en reebuda, yo dit Johan de la Seda, la qual f[o]²²⁷³ de la mena mellor

de la companyia d'en Ferriol e de sos companyons e fo atrobada en

una senayla e partida al quart: XIII· marchs, mig, II· ternals,

²²⁶⁴ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁶⁵ Al costat esquerre de E, al marge del paràgraf, hi ha escrita una ·X·. La qual, igual que en la rebuda precedent, assenyala la línia en què hi ha anotat el valor del quintar.

²²⁶⁶ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁶⁷ ·K· és escrita al costat esquerre del paràgraf que s'ha transcrit a continuació, igual que la resta de lletres ordenades alfabèticament anteriors. No és partida és escrit sota la lletra ·K·.

²²⁶⁸ A continuació, ratllat: pesa la mena.

²²⁶⁹ A continuació, ratllat: trobats.

²²⁷⁰ Al costat esquerre de pesaren, al marge del paràgraf, hi ha escrita una ·X·. La qual assenyala la línia en què s'especifica el resultat de l'assaig.

²²⁷¹ Segueix, a la línia següent, ratllat: Ítem, met en reebuda la qual fo de la companyia d'en Ferriol e de sos companyons.

²²⁷² Igual que en paràgrafs anteriors, ·L· és escrita al costat esquerre del paràgraf que s'ha transcrit a continuació i Mesclada és escrit sota la lletra ·L·.

²²⁷³ Al manuscrit, [o] sembla corregir et.

·II· diners \de mena/. E romaseren-ne III· unçes per testimoni de veritat en ·I^a· capça. De la qual mena, fo fet assaig de ·III· unçes per Leonardo, lo qual reté } ·I· ternal²²⁷⁴, ·I· diner, mig, II· grans. Perquè munta lo quintar } XIII

·M·

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena mijana de la companyia del dit en Ferriol e de sos companyons e fo atrobada en una aluda e fo partida al quart: XVI· marches.²²⁷⁵

E romaseren-ne III· unçes en una capça per testimoni. De la qual mena, fo fet assaig de III· unçes per Leonardo, lo qual reté } ·I· ternal, XIII· grans, mig d'argent²²⁷⁶.

·N·

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena pus sotil de la companyia del dit en Ferriol e de sos companyons e fo atrobada en una aluda de coyr²²⁷⁷. E no és encara partida, per ço com deu donar al senyor infant la part en argent fi: CXXVIII· marches de mena.

De la qual, fo fet assaig de ·III· unçes per Leonardo, lo qual reté } ·XII· grans, mig.

E axí val lo quintar a la dita rahó²²⁷⁸ : //7v

·O· Fàbrega²²⁷⁹

Ítem, met en reebuda d'en

La qual fo de la mena

E fo atrobada en una aluda de coyr: mig quintar, ·XI· lliures, VIII unç[e]s. De la qual, fo fet assaig per Leonardo de ·III· unçes, lo qual reté

·P· Fàbrega

Ítem, met en reebuda d'en

La qual fo de la mena

E fo atrobada en una aluda de coyr: I^a· rova, ·II· lliures, III· unçes.

De la qual, fo fet assaig per Leonardo de ·III· unçes, lo qual reté:

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena bolmosa d'en Ramon Codines e d'en Ramon Ferrer e fo partida a la meytat: XXIII marches, VI onçes. De la qual mena, fo fet assaig de ·III· onçes per Leonardo, lo qual reté } ·III· quarts, ·I· diner.

²²⁷⁴ ·I· ternal és escrit damunt mija quarta, ratllat.

²²⁷⁵ A continuació, ratllat: lo quintar de la qual pesa.

²²⁷⁶ d'argent és escrit damunt de de mena, ratllat.

²²⁷⁷ A continuació, ratllat: e fo.

²²⁷⁸ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

²²⁷⁹ ·O· és escrita, com ja s'ha indicat repetidament, al costat esquerre del paràgraf. Fàbrega és escrit sota la lletra ·O·. En el paràgraf següent es repeteix la mateixa situació.

Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

·VI· marchs, ·III· onçes e quarta. //8r

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena blancha d'en Ramon Codines

e d'en Ramon Ferrer, la qual partim ·XII· dies del mes de se-

tembre del any ·M CCC· XLIX, e fo partida a la meytat: L·

marchs. De la qual mena, fo fet assaig de ·III· onçes per Laonardo,

lo qual reté } ·I^a· quarta e miya, ·I· diner, ·III· grans.

E axí val lo march a la dita rahó } ·I^a· onça, ·III· diners, ·II· grans e ·II· parts de ·I· gra,

feta del gra ·III· parts.

Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

·VII· marchs e ·I^a· quarta, ·V· diners e mig e ·I· gra.

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena de la menor sort

d'en Ramon Codines e d'en Ramon Ferrer, la qual fo partida

XV· dies del mes de setembre del dit any: ·LXXXV· marchs,

III· onçes. De la qual mena, fo fet assaig de ·III· onçes per Lao-

nardo, lo qual reté } ·I· diner, ·XVIII· grans.

E axí val lo march a la dita rahó } ·III· diners e mig e ·III· grans.

Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

·II· marchs, miya onça, ·III· diners.

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena mellor d'en Ramon

Codines e d'en Ramon Ferrer, la qual fo partida a la meytat

·XXX· dies del mes de noembre del any ·M·CCC·XLIX·: LI· marchs,

VII· onçes. De la qual mena, fo fet assaig de ·III· onçes per

Laonardo, lo qual reté } miya onça, ·XIII· grans e mig.

E axí val lo march a la dita rahó } ·I^a· onça e quarta e III· diners e mig.

Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

IX marchs, ·III· ternals, XIX· grans e mig. //8v

Ítem, met en reebuda la qual fo de la pus prop escrita mena \en la pàgina passada/ dels dits

en Ramon Codines e Ramon Ferrer e la qual compre d'ells ops

del senyor infant: ·LI· march(s), ·VII· onçes. E, de la qual,

fo fet assaig de ·III· onçes per Laonardo, lo qual reté: miya

unça, ·XIII· grans e mig.

E axí val lo march a la dita rahó } ·I^a· unça e quarta e III· diners e mig.

Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

·IX· marchs, III· ternals, ·XIX· grans e mig.

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena de la menor sort

d'en Ramon Codines e d'en Ramon Ferrer, la qual fo partida

al quart ·XXX· dies de noembre del any ·M·CCC·XLIX·

.....: ·XXXI· marchs. De la qual mena, fo fet assaig de ·III·

unçes per Laonardo, lo qual reté } ·II· diners, ·XX· grans e mig.

E axí val lo march a la dita rahó } ·II· ternals e mig e ·II· grans e ·IIes· parts de ·I· gra.
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }
 ·I· march, ·I^a· onça, ·III· quarts, ·I· argenç, ·X· grans.²²⁸⁰

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena damunt pus prop escrita
 la qual compre obs del senyor infant dels dits Ramon Codines e
 Ramon Ferrer, e foren les ·III· parts a aquells pertanyent de la dita
 mena, ço és: ·XCIII· marches.
 Munta l'argent que és en la dita mena, segons l'asaig
 d'aquella fet per Laonardo, segons que en la pus prop escrita reebuda
 a la dita rahó és contengut }
 III· marches, ·V· onçes, ·III· ternals, ·II· diners, ·XVIII· grans.²²⁸¹ //9r

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena mellor d'en Jacmó Fiveller,
 d'en Jacmet Esteve e d'en Ramon Favara, la qual fo partida
 a la meytat ·XXIII· dies del mes de noembre del any ·M·
 CCC·XLIX·: ·II· quintars, ·VI· lliures. De la qual mena,
 fo fet assaig de ·III· onçes per Laonardo de Dino, lo qual
 reté }
 E axí val la lliura a la dita rahó }
 E lo march }
 E lo quintar } ·XLVI· marches, ·III· onçes e miya.
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }
 ·XCIII· marches, ·VI· onçes e miya.

Ítem, met en reebuda la qual fo la mena pertanyent a-n Jacmó
 Fiveller, a-n Jacmet Esteve e a-n Ramon Favara de la da-
 munt pus prop escrita, la qual jo compre obs del senyor in-
 ffant: ·II· quintars, ·VI· lliures.
 Munta l'argent qui és en la dita mena, segons l'asaig
 fet d'aquella, segons que damunt en la pus prop escrita reebuda
 és contengut }
 ·XCIII· marches, VI· onçes e miya.

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena de la menor sort d'en
 Jacmó Fiveller, d'en Jacmet Steve e d'en Ramon Favara, la
 qual fo partida al quart, lo damunt dit dia e any
: ·I· quintar · e ·I^a· rova e miya. De la qual mena, fo fet
 assaig de ·III· onçes per Laonardo, lo qual reté } ·II· diners, ·XVII· grans e mig.
 E axí val la lliura a la dita rahó } ·I^a· quarta e miya, ·I· argenç, ·X· grans.
 E lo march } ·I^a· quarta, ·I· diner, ·VI· grans e ·IIes· parts de ·I· gra.
 E lo quintar } ·VIII· marches, ·I^a· onça e miya.

²²⁸⁰ A continuació, ratllat: ·I· march, ·I^a· onça e miya, [...] diners [...] e III quarts, ·I· argenç e ·X· grans.

²²⁸¹ A continuació, ratllat: ·III· marches, ·V· onçes e III \dinars, VI grans/ ternals, ·II· diners, XVIII grans.

Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }
 ·XI· marchs, ·II· onçes e mig ternal. //9v

Ítem, met en reebuda la qual fo la mena pertanyent a·n Jacmó Fiveller, a·n Jacmet Steve e a·n Ramon Favara, de la mena en l'altra pàgina damunt pus prop escrita, la qual jo compre dels dits companyons, obs del senyor inffant: ·III· quintars e miya rova. La qual compre a rahó de LX· sous barchinonesos lo march del argent. Munta l'argent qui és en la dita mena, segons l'assaig fet d'aquella, segons que damunt en la pus prop escrita reebuda en l'altra pàgina damunt és contengut }
 ·XXXIII· marchs, VI· onçes, ·I· ternal e mig.

Ítem, met en reebuda los quals foren de la granalla de les menes de la companyia dels dits en Jacmó Fiveller, d'en Ramon Favara e d'en Jacmet Esteve: XVII· marchs. De la qual, fo fet assaig de ·III· onçes per Laonardo de Dino, lo qual reté } ·IIes· onçes, ·I^a· quarta, ·I· diner. Munta l'argent qui és en la dita granalla, segons lo dit assaig }
 ·XII· marchs, ·VII· onçes, III· quarts, ·I· ternal, VIII· grans.

Ítem, met en reebuda la qual compre d'en Ramon Codines: ·XI· onçes de granalla, que·s pertanyia a la part del dit Ramon de la que sobra o que no·s pogué picar de les menes que·l dit Ramon havia picades en lo mes d'abril del any ·M·CCC·XLIX. De les quals ·XI· onçes, exí argent fi }
 ·V· onçes e ·I^a· quarta e miya.

Ítem, met en reebuda per ·I· gra de mena lo qual havien trobat en Bernat Ferrer e sos companyons al sòl del terror d'en Bonamich. E pesa com fo picat: II· lliures, ·VII· onçes. Del qual, isqué argent fi: ·III· onçes, ·III· quarts. E jo compre la meytat pertanyent als dits companyons per ·XII· sous, ·VI· diners }
 ·III· onçes, ·III· quarts d'argent. //10r

Ítem, met en reebuda per ·VI· lliures de mena la qual compre d'en Bernat Domènech de Falçet. Lo quintar de la qual tenia: ·VI· marchs. En les quals ·VI· lliures, havia argent }
 ·II· onçes.

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena millor d'en Ramon Codines e d'en Ramon Ferrer, la qual fo partida al quart XVIII· dies del mes d'abril del any ·M·CCC·XLIX·: III· roves, ·XXIII· lliures e miya, pertanyent al senyor inffant. De la qual, reté argent fi²²⁸²

²²⁸² A continuació, ratllat: segons.

l'asaig de ·III· onçes fet per en Laonardo }
 E axí val la lliura a la dita rahó:
 E lo quintar:
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena pus sotil dels dit Ramon Codines e Ramon Ferrer, la qual fo partida al quint lo dia e any damunt prop scrits: ·I^a· rova, ·XVII· lliures, ·III· onçes, pertanyent al senyor infant. De la qual, reté argent fi l'asaig de ·III· onçes fet per en Laonardo }
 E axí val la lliura a la dita rahó }
 E lo quintar }
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena } //10v

Ítem, met en reebuda la qual fo d'altra mena d'en Ramon Codines e d'en Ramon Ferrer, la qual fo partida al quart diyous ·III· dies de juny del any ·M·CCC·XLIX·: ·I^a· rova, ·XXVIII· lliures, IX· onçes, pertanyent al senyor infant. De la qual, reté argent fi l'asaig de ·III· onçes fet per en Laonardo }
 E axí val la lliura a la dita rahó }
 E lo quintar }
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

Ítem, met en reebuda la qual fo d'altra mena pus sotil dels dits Ramon Codines e Ramon Ferrer, la qual fo partida al quint e lo dia e any damunt prop scrits: ·X· lliures de mena, pertanyent al senyor infant. De la qual, reté argent fi l'asaig de ·III· onçes fet per en Laonardo }
 E axí val la lliura a la dita rahó }
 E lo quintar }
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena } //11r

Ítem, met en reebuda la qual era en orri en l'arquimbanch pres la finestra de la casa de les menes, la qual era de la cort del senyor infant, ço és: ·II· quintars e mig de mena. De la qual, reté argent fi l'asaig de ·III· onçes fet per en Laonardo }
 E axí val la lliura a la dita rahó }
 E lo quintar }
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

Ítem, met en reebuda la qual era en \una/ aluda de coyr, sobre ·I^a· senaylla en la casa de les menes, la qual era de la cort del senyor infant: mig

quintar de mena. De la qual, reté argent fi l'assaig de ·III· onçes fet per
 en Laonardo }
 E axí val la lliura a la dita rahó }
 E lo quintar }
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

Ítem, met en reebuda la qual era en la senayla de la qual damunt pus
 prop és feta menció: ·I· quintar, ·LVIII· lliures, ·VIII· onçes de mena,
 la qual era de la cort del senyor inffant. De la qual, reté argent
 fi l'assaig de ·III· onçes fet per en Laonardo }
 E axí val la lliura a la dita rahó }
 E lo quintar }
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena } //11v

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena millor d'en Francesch
 Pineda e d'en Bertolí Ferrer e d'en Laonardo, e fo partida al
 quint: ·XIII· marches e mig de mena. De la qual,
 fo fet assaig de ·III· onçes per en Laonardo, lo qual reté
 }
 E axí val la lliura a la dita rahó }
 E lo quintar }
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }

Ítem, met en reebuda dels damunt dits companyons de ·III· roves
 e miya de mena. Lo quintar de la qual tenia, segons l'assaig
 fet d'aquella per en Laonardo de Dino: ·III· marches, ·VII·
 onçes e miya. Perquè munta tot l'argent qui és en la dita
 mena: ·III· marches, ·II· onçes e miya, ·I· argenç. Del qual,
 pertany al senyor inffant per son dret de la delma en ar-
 gent fi }
 ·III· onçes e miya menys ·I· diner.

Ítem, met en reebuda la qual fo de la mena mellor del cros
 d'en Jacmó Fiveller, d'en Jacmet Esteve e d'en Favara,
 la qual fo partida a la meytat en lo mes de juny del
 any ·M·CCC·XL·IX·: ·III· roves, ·VIII· lliures, ·III·
 onçes de mena. De la qual, fo fet assaig de ·III· onçes per
 Laonardo, lo qual reté: miya onça, ·XVIII· grans.
 E axí val la lliura a la dita rahó: ·II· onçes, ·III· diners.
 E lo quintar: ·XXXVIII· marches, ·II· onçes.
 Perquè munta tot l'argent qui és en la dita mena }
 ·XXX· marches, ·VII· onçes e miya quarta e ·II· diners. //12r

Ítem, met en reebuda la qual fo la mena pertanyent als dits
 en Jacmó Fiveller, Jacmet Steve e en Favara de la

mena damunt en l'altra pàgina pus prop escrita e foren:

·III· roves, ·VIII· lliures, ·III· onçes de mena. //

[fol.13r] Dates fetes per en Johan de la Seda.

Primerament, pos en data, yo Johan de la Seda, los quals doné al honrat en Guillem Pineda, conseller e dispenser del senyor infant, e foren de la mena damunt dita, dels quals me fou albarà seu de reebuda, scrit en Falçet primer dia de deembre anno ·M^o· CCC^o· ·XL°· VIII°· }
CXXXVI· marches, ·VII· unçes d'argent.

Ítem, doné al dit en Guillem Pineda, conseylor e dispenser del molt alt senyor infant en Pere, e foren del argent de la mena damunt dita, dels quals me fou albarà seu de reebuda, scrit en Falçet primer dia de deembre del dit any segons que n lo dit albarà pus largament és contengut }
·LXVI· marches, ·III· unçes d'argent.

Ítem, doné al dit en Guillem Pineda e foren de la mena d'argent damunt dita, dels quals me fou albarà seu de reebuda, scrit en Falçet derrier dia de deembre del dit any, segons que en lo dit albarà pus largament és contengut }
LXXVIII· marches, ·II· unçes, mija, [mig] quart d'argent fi.
E } ·XXV· marches, ·V· unçes, mija d'argent fi. //

[fol.35r] Pro crisis argenti. //35v

[N]os infans, et cetera.²²⁸³ (...) ²²⁸⁴

²²⁸³ *Amb aquesta intitولació —referència a l'atorgant—, s'inicia el trasllat de les ordinacions del 1348, per regular l'explotació minera de l'argent, que hi ha copiades íntegrament en aquest llibre d'administració. Vegeu: doc.núm.31 de l'apèndix documental, còpia "C" (ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.35v-38v [ADMC, rotlle 48, fotogrames 370-373]). En aquesta còpia concreta, en contades ocasions, hi ha parts del text ratllades, passatges modificats i interpolacions —escrites al marge o interliniades— que no apareixen a l'original.*

²²⁸⁴ *Després de la còpia de les ordinacions del 1348, segueixen les còpies simples de dos documents relacionats amb la gestió i assignació de les concessions mineres per explotar argent. Els quals són encapçalats pels títols "Potestas data Johanni de la Seda" i "Privilegium concessum laboratoribus crosorum", respectivament. Vegeu: doc.núm.33 de l'apèndix documental, còpia C (ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.38v [ADMC, rotlle 48, fotograma 373]) i doc.núm.34 de l'apèndix documental, còpia C (ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.39r [ADMC, rotlle 48, fotograma 373]). A continuació, hi ha dues plantilles documentals que servien com a model per a l'expedició dels instruments públics d'assignació i concessió de les explotacions mineres d'argent. Els quals són encapçalats pels títols "Forma concessionis novi crosi" i "Alia forma concessionis crosi incepti et vaccantis", respectivament. Vegeu: doc.núm.35 de l'apèndix documental (ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.39r [ADMC, rotlle 48, fotograma 373]) i doc.núm.36 de l'apèndix documental (ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.39v [ADMC, rotlle 48, fotograma 374]).*

23

1348, octubre, 5. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, demana a Guillem d'Alió, capità de la vila d'Iglesias (Sardenya), que encoratgi a aquells miners i altres persones que consideri adients perquè vagin a la vila de Falset a excavar i treballar en les "menes" d'argent, ja que la major part dels miners que hi treballaven són morts per raó de l'elevada mortaldat que ha assolat el territori. Als quals, se'ls compensarà amb cent sous barcelonesos per a cadascú i se'ls concedirà llicència per poder excavar "menes" d'argent per tot el territori del domini comtal a perpetuïtat. L'infant Pere també demana al capità d'Iglesias que faci fer assaig de certes quantitats de "mena" d'argent de Falset a Puxarello de Canet, assajador de les "menes" de la vila d'Iglesias, o a algun altre assajador legal i apte, perquè els que decidissin venir a Falset coneguin el valor de les "menes" que hi trobaran.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 11, doc.núm.188, fol.75r-75v.²²⁸⁵

Inffans, et cetera. Dilecto de domo nostra Guilelmo Alionis, capitaneo ville Ecclesiarum, salutem et cetera.

Scire vos volumus quod, propter maximas mortalitates gentium que hiis partibus in presenti anno ex Dei dono devenerunt, maxima pars piconeriorum et aliorum qui in mineris nostris²²⁸⁶ argenti ville de Falçeto operabantur viam universe carnis sunt ingresi. Quare vos attente rogamus quatinus omnes illos piconerios et alios quos noveritis aptos et nobis utiles in mineris nostris predictis de Falçeto inducatibus quod ad dictam nostram villam Falçeti veniant in continenti, pro fodendo et operando in nostris mineris ante dictis. Et nos [dedimus] autem cuilibet predictorum qui ad has partes venerit dicta de causa centum solidos Barchinone et ultra hoc concedimus eis nunc, et cum ibi fuerint concedimus cum instrumento concessionem ad imperpetuum, de fodendis²²⁸⁷ mineris argenti per totam terram et dominacionem nostram, sub forma contenta in capitulis infrascriptis. Rogamus eciam vos, quatinus coram illis qui ad partes istas venire voluerint, dicta de causa, faciatis fieri asagium per Puxarello de Canet, asagiatorem mineriarum²²⁸⁸ ville Ecclesiarum, vel per alium legalem et aptum asagiatorem de certis quantitibus miineriarum²²⁸⁹ nostrarum, quas vobis mitimus per fidele Pedrolo de Vaylo, presentium portatorem²²⁹⁰, ad hoc ut ipsi piconerii et alii qui ad has partes venire voluerint sciant cuius modi valoris sunt minerie nostre iam dicte.

Data ut supra.

¶Lo senyor infant en Pere atorgarà, als piconers e argenters qui volran venir per lur plana voluntat a les menes sues d'argent de Falçet, que de tota mena qui tenga lo quintar ·XXX· marchs o més haien a

²²⁸⁵ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotogrames 552-553. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²²⁸⁶ A continuació, ratllat: et.

²²⁸⁷ o corregeix on i, a més, n corregeix i.

²²⁸⁸ A continuació, ratllat: nostrarum.

²²⁸⁹ Sic.

²²⁹⁰ a corregeix i.

donar la meytat en mena al senyor infant. Ítem, de tota mena que lo quintar tingua XX· marchs o més tro en XXX marchs haien a donar la terca²²⁹¹ part en mena. Ítem, de tota mena qui tinga lo quintar X· marchs o més tro en XX haien a donar la IIII^a part en mena. Ítem, de tota mena que lo quintar tinga de ·V·//75v march(s) tro en ·X· haien a donar la quinta part en mena. Ítem, de tota mena que·l quintar tinga de ·V marchs en jus haien a donar lo delme en argent. Ítem, que tota la mena que·s trobarà sia posada en la casa de les menes del senyor infant [...] segellada, e tengua sots clau d'aquell qui la trobarà./

²²⁹¹ *Sic.*

24

1348, octubre, 21. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, encomana a Joan de la Seda l'ofici de l'administració de totes les "menes" d'argent i d'altre qualsevol metall que es troben i puguin ser trobades o descobertes en els llocs i termes del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença. El salari que li correspon a Joan de la Seda, en contrapartida pel seu treball, és de mil dos-cents sous barcelonesos cada any, a dividir en tres terços habituals; el primer dels quals s'inicia a partir de l'1 d'octubre del 1348. Aquells mil dos-cents sous barcelonesos, pels quals ha de fer i revisar personalment l'administració de les "menes" i dels "crosos", Joan de la Seda els pot prendre de tots els que rebí de les "menes".

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.60r-61r.²²⁹²

Nos infans Petrus, et cetera. De legalitate, fide et industria vestri fidelis nostri Johannis de la Seda plenarie confidentes, tenore presentis carte nostre, comittimus sive comendamus vobis officium administracionis omnium mineriarum nostrarum argenti et alterius cuiuscumque metalli que de presenti invente sunt et Deo dante de cetero, infra loca dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie que quondam //60v fuit nobilis Guilelmi d'Entença seu terminos eorundem, inveniri poterunt seu etiam quomodolibet reperiri. Ita, quod vos seu deputati aut deputandi a vobis possitis perquirere et operari facere minerias supradictas et fodi facere argentum seu alium quodcumque metallum nomine nostro quando et quotiens vobis melius videbitur expedire. Possitis, in super, nomine et pro parte nostre curie in quocumque loco volueritis ligna, arbores et carbones et alia necessaria, ad faciendum fundiciones argenti vel alterius metalli quod provenerit ex miniis supradictis, scindi et fieri facere in nemoribus sive silvis dicti comitatus Montanearum de Prades et locorum eiusdem, satisfaciendo illis personis quorum dicta nemora seu silve fuerint prout vos noveritis fore iustum. Ordinantes quod omnes fundiciones que per vos seu alios loco vestro fient de argento seu aliis metallis faciatis fieri infra loca dicti comitatus nostri dictarum Montanearum de Prades²²⁹³ et non alibi. Et, de toto eo quod ex miniis supradictis iam provenit et que de cetero dante Domino provenerit, solvatis sumptus et missiones que pro predictis de cetero quomodocumque per nostram curiam fieri oportebit; nec non, decimam partem totius argenti puri sive affinat nobis provenientis ex miniis antedictis religioso et dilecto confessori nostro, qui nunc est vel pro tempore fuerit, prout in quadam littera nostra vobis²²⁹⁴ directa que data fuit in villa nostra de Falçeto die et anno infrascriptis latius continetur. Et in solucione seu tradicionibus per vos faciendis recuperetis computum per minutum et alias cautelas debitas et necessarias ad premissa. Vos vero teneamini, de toto eo quod deductis et extenuatis inde omnibus supradictis supererit, expensori domus nostre pro parte nostre curie respondere. Et cum ipso de predictis omnibus fideliter computare eique deliberare et tradere reliqua rationum integritur et complete. Nos namque super hoc, pro eo quare ver quod inde provenit

²²⁹² Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotogrames 318-319. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²²⁹³ A continuació, ratllat: et non.

²²⁹⁴ v corregeix n.

ex²²⁹⁵ dictis mineriis, quandoque auget vel minuit et est incertum quid comodi inde nobis poterit provenire, legalitatem et conscientiam vestram et cuiusdam scriptoris qui ex ordinacione et comissione nostra interesse debet vobiscum in mineriis antedictis, specialiter oneramus. Disponentes ac etiam firmiter statuentes quod, super receptis compoti vestri et dicti scriptoris, stetur fidei vestre et ipsius scriptoris tantum. Ceterum, ut super predictis vobis sit plenarie²²⁹⁶ attributa potestas vobisque, tanquam a nobis in hiis specialiter deputato seu²²⁹⁷ ordinato, obediatur per omnes illos qui in operibus dictarum minieriarum intererint. Damus et concedimus vobis licentiam et liberam potestatem omnes et singulos qui delinquerint seu foris fecerint in vel pro mineriis supradictis seu racione ipsarum et vestris iussionibus seu mandatis vel deputandorum a vobis non optemperaverint prout decet, in simul cum baiulo nostro de Falçeto qui nunc est vel pro tempore fuerit, capiendi, puniendi et pena debita castigandi; nec non, cum eodem baiulo omnes questiones, causas et controversias motas seu //61r movendas inter quascumque partes pro mineriis ante dictis vel pro crosis ipsarum vel pro aliis quibuscumque rebus dependentibus ex predictis, decidendi, declarandi ac etiam fine debito terminandi prout merita dictarum causarum hoc exposcent et ratio et iustitia sua dabit, consilium assessoris dicti nostri comitatus Montanearum de Prades, qui nunc est vel pro tempore fuerit, tam vos quam dictus baiulus noster de Falçeto si necessarium fuerit in hiis omnibus que ius tangant assumendo. Nos enim, super predictis omnibus et singulis et dependentibus seu emergentibus ex eisdem vices nostras, vobis per modum iam dictum comittimus plenarie per presentes. Vos vero habeatis pro salario labore vestro et aliis omnibus quibuscumque a nostra curia mille ducentos solidos Barchinone annis singulis, per ·III· tercias assuetas que incipiant prima die mensis presentis octobris anni infrascripti. Quos penes vos retinere possitis ex omnibus que receperitis ex mineriis ante dictis. Pro quibus quidem mille ducentis solidis, teneamini dictam administracionem minieriarum et crosorum iam dictorum facere et personaliter recognoscere et omnia dependencia seu emergencia ex eisdem bene, fideliter et legaliter prout negotii qualitas hoc requirit et in talibus moris est usitati. Mandantes tenore presentis carte nostre procuratori nostro, nec non universis et singulis baiulis seu aliis officialibus nostris vel eorum locatentibus et subditis nostris dicti comitatus Montanearum de Prades et baronie d'Entença, presentibus et futuris, quod vos dictum Johannem de la Seda habeant et teneant pro administratore nostro minieriarum iam dictarum vobisque et deputandis seu ordinandis a vobis super predictis vel aliquo predictorum pareant et obediant tanquam nobis et quotiens per vos seu deputandos a vobis fuerint requisiti, impendant vobis consilium, auxilium et iuvamen si de nostra confidunt gratia et mercede. Hanc tamen concessionem nostram durare volumus dum de nostro processerit beneplacito voluntatis.

In cuius rei, et cetera.

Data in villa nostra de Falçeto, ·XII· kalendas novembris anno Domini ·M· CCC· XL· VIII·.

²²⁹⁵ ex és escrit damunt de in, ratllat.

²²⁹⁶ A continuació, ratllat: atbta amb titlla d'abreviatura.

²²⁹⁷ A continuació, ratllat: ord.

25

1348, octubre, 21. Falset.

L'infant Pere, comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, mana a Joan de la Seda, administrador de les "menes" d'argent de la vila de Falset, que trameti i lliuri la desena part de tot l'argent pur o afinat que pertany al comte, obtingut de les "menes" d'argent que són en poder de l'administrador i de les que es descobreixin sota la jurisdicció comtal, al confessor del mateix infant, tal com volia i havia ordenat per reverència de Déu i per la salvació de la seva ànima. El confessor de l'infant Pere ha de rebre l'argent fi per realitzar-ne ornaments de la capella de l'infant, per fer almoïna i per a aquelles altres causes pies que cregui convenients.

- B*: Còpia simple, inclosa en un document del 14 de desembre del 1348.²²⁹⁸
ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.46, ratlles 3-10.²²⁹⁹
- C: Còpia simple, inclosa en un document del 17 de juny del 1349.²³⁰⁰ ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.51, ratlles 3-14.²³⁰¹

Infans Petrus, illustrissimi domini Jacobi bone memorie regis Aragonum filius, comes Rippacurcie et Montane-/arum de Prades, dilecto nostro Johann[e] de la Seda, administratori mineriarum nostrarum argenti ville nostre de Falçeto, vel alii qui pro tempore fuerit, salutem / et dilectionem.

Cum nos, ob Dey reverenciam et pro salute anime nostre, ordinaverimus et velimus quod decima pars²³⁰² totius argenti puri sive afinat nobis pervenien-/tis sive pertinentis ex mineris argenti que nunc sunt penes vos et que dante Deo reperientur infra iurisdiccione[m] nostram per vos tradatur et deliberetur religi-/osso et dilecto confessori nostro qui nunc est vel per²³⁰³ tempore fuerit per ipsum convertenda in ornamentis capelle nostre et in elemosina et in aliis piis causis quibus sibi / videbitur distribuendis seu etiam erogandis. Idcirco, vobis dicimus et mandamus quatinus, de decima parte totius argenti predicti, respond[e]atis dicto confessori nostro qui / nunc est vel qui pro tempore fuerit vel cui voluerit loco sui. Et in qualibet²³⁰⁴ tradicionem quam inde duxeritis faciendam recuperetis ab eodem appocham de recepto / in qua presens litera sit inserta.

Data Falçeti, duodecimo kalendas novembris anno Domini millesimo ·CCC^o· quadragessimo octavo.

²²⁹⁸ Concretament, es tracta d'una època de rebut feta i signada per fra Guillem Agulló, confessor del comte Pere de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, en la qual es reproduïx de forma literal i íntegrament el text d'aquest document. Vegeu el doc.núm.32 del present apèndix documental.

²²⁹⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotografia 378. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁰⁰ Es tracta d'una altra època de rebut feta i signada també per fra Guillem Agulló, confessor del comte Pere de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, en la qual es reproduïx novament de forma literal i íntegrament el text d'aquest document. Vegeu el doc.núm.44 del present apèndix documental.

²³⁰¹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotografia 404.

²³⁰² Al manuscrit, signe d'abreviatura de per seguit de rs.

²³⁰³ Sic. Al manuscrit, signe d'abreviatura de per en lloc de pro.

²³⁰⁴ Signe d'abreviatura de a corregeix i.

26

[1348, octubre, 21. Falset].

Crida que fa públic el nomenament per part de l'infant Pere, comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, de Joan de la Seda com a administrador de les "menes" d'argent o d'altre metall trobades en els termes del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.61r-61v.²³⁰⁵

Ara oyats, de part del molt alt senyor inffant en Pere, comte de Ribagorça e de les Muntanyes de Prades, que com lo dit senyor haja ordonat que en²³⁰⁶ Johan de la Seda sia administrador de les menes d'argent o d'altre metall qui ara són o per temps seran atrobades //61v dins los térmens del comdat de les Muntanyes de Prades e baronia d'Entença, segons que en una carta de comissió feta per lo dit senyor al dit Johan largament és contengut. Emperamor d'açò, lo dit senyor inffant mana a tots los officials, vassalls e sotsmeses seus que'l dit en Johan hajen e tenguen d'aquí avant per aministrador de les dites menes e que per nom del dit senyor inffant a ell obeesquen d'aquí avant en totes coses qui façen per les dites menes, segons la forma de la sua comissió damunt dita.

²³⁰⁵ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotogrames 319-320. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁰⁶ e corregeix J.

27

1348, novembre, 4. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades i marmessor, conjuntament amb el seu nebot el comte-rei Pere III el Cerimoniós, del testament del seu germà Alfons III el Benigne, envia una missiva a Guillem d'Alió, capità general de la vila d'Iglesias (Sardenya), en què li demana que compri sis captius joves i forts onsevulga que els pugui trobar en venda per l'illa de Sardenya, per excavar "menes" d'argent a la vila de Falset, ja que no troba gaires cristians que hi vulguin treballar. A més, el comte li demana que pagui per ells el preu que cregui convenient, amb els diners provinents de l'esmentada marmessoria, i estableix que aquells sis captius siguin traslladats, acompanyats per una persona de confiança, amb qualsevol nau que es dirigeixi directament cap a Barcelona.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 11, doc.núm.188, fol.89r.²³⁰⁷

Infans, et cetera. Manumissor, et cetera. Dilecto de domo nostra Guilelmo Alionis, capitano generali ville Ecclesiarum de Sigerro, salutem et cetera.

Noveritis nos valde neccessarios habere sex captivos juvenes, homines fortes, pro fodendis mineriis argenti in villa nostra de Falceto, cum ad presens non inveniamo copiam christianorum volentium fodere in nineriis²³⁰⁸ ante dictis. Quare volumus vosque rogamus quatinus, de denariis manumissorie iam dicte, dictos sex captivos ubicumque ipsos invenire poteritis ad vendendum infra insulam Sardinie, nostro nomine et ad opus nostri, ematis illo precio seu preciis quibus vobis videbitur expedire. Quos quidem sex captivos per certam et firmam personam istius partis huc veniendam nobis cum aliqua navi Barchinone ilico transmitatis. Certificantes nos per vestram litteram de precio seu preciis emptionis sex captivorum iam dictorum, quoniam nos parati sumus ipsum precium nobis per vos significatum solvere et tradere acconi²³⁰⁹ manumissorie iam dicte.

Et hoc non mutetis, prout de nostra confiditis gratia et mercede.

Data Falçeti, ·II· nonas novembris anno Domini ·M^o· CCC^o· XL°· VIII°.

²³⁰⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotograma 566. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁰⁸ Sic.

²³⁰⁹ Sic.

28

1348, novembre, 8. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, encomana a Leonardo de Dino, de per vida, l'ofici dels "assaigs" de les "menes" d'argent que es troben i puguin ser trobades o descobertes en els llocs i termes del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença. El salari que li correspon, en contrapartida pel seu treball, és de cinc-cents sous barcelonesos cada any, a dividir en tres terços anuals. Dels quals, el primer terç ha de ser de cinc mesos i començar pel primer dia del passat mes d'abril del mateix any 1348. Altrament, el comte concedeix a Leonardo de Dino que pugui rebre, i lícitament quedar-se, dotze diners barcelonesos (és a dir, un sou barcelonès) per cada "assaig" que faci a instància i requeriment de qualsevol persona que tingui part en les "menes" d'argent.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.64r-64v.²³¹⁰

Nos infans, et cetera. De fide, legalitate, industria et scientia vestri fidelis nostri Leonardi²³¹¹ de Dino plenarie confidentes, tenore huius carte nostre presentis, comittimus sive comendamus vobis \dum vitam duxeritis in humanis/ officium asagiorum mineriarum \nostrarum/ argenti²³¹² \que/ de presenti invente sunt et dante Domino de cetero, infra loca dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie que quondam fuit nobilis Guilelmi d'Entença seu terminos eorundem, inveniri poterunt seu etiam quomodolibet reperiri. Ita, quod vos sitis assagiator noster et ex mineris iam dictis argenti possitis nomine nostro facere assagia quando et quotiens vobis melius videbitur expedire et quotiens per administratorem nostrum mineriarum iam dictarum, qui nunc \est/ vel qui pro tempore fuerit, inde fueritis requisitus. Ordinantes quod omnia assagia que per vos fient ex mineris antedictis faciatis infra loca dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie d'Entença et non alibi. Vos vero teneamini, de dictis assagiis fideli nostro Johanni de la Seda administratori iam dicto, vel alii qui pro tempore fuerit, pro parte nostre curie respondere. Et habeatis pro vestro salario et labore quingentos solidos Barchinone annuatim, per .III. tercias anni. Quarum, prima sit quinque mensium que incipiat prima die mensis aprilis proxime transacti anni infrascripti, secunda vobis tertia incipiat prima die mensis septembris proxime transacti eiusdem anni et reliqua tertia incipiat prima die mensis januari proxime venturi; quoniam de tempore transacto iam fuit vobis satisfactum per dilectum consiliarium et scriptorem porcionis domus nostre Jacobum Fivellarii, quondam, administratorem mineriarum iam dictarum. Pro quibus quidem quingentis²³¹³ solidis, teneamini dictum officium asagiorum nostre curie pertinentium regere et administrare bene, fideliter et legaliter prout negotii qualitas hoc requirit et in talibus moris est usitati. Mandantes tenore presentis carte nostre administratori iam dicto, vel alii qui pro tempore fuerit, quod de eo quod provenerit ex mineris antedictis tribuat et solvat vobis quingentos solidos Barchinone antedictos et in eorum solutione presentem a vobis recu-//64v-peret litteram cum apocha de soluto, \in qua de

²³¹⁰ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotogrames 322-323. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³¹¹ A continuació, ratllat: de.

²³¹² A continuació, ratllat: ville nostre de Falçeto que pro parte nostre curie fieri oportebit que quidem minerie.

presenti nostra concessione fiat mentio specialis/. Nos enim, administratore iam dicto vel alio qui pro tempore fuerit hostendente²³¹⁴ transumptum presentis carte nostre in simul cum apocha de soluto ipsos quingentos solidos, per receptorem compotorum nostre curie, in suum volumus recipi conpotum²³¹⁵ et admitti. Ceterum, volentes vos prosequi ampliori gratia et favore, concedimus vobis quod pro quolibet asagio per vos faciendo ad instanciam et requisitionem cuiuscumque habentis partem in mineriis antedictis possitis recipere, pro salario et labore vestro et pro missionibus cuilibet dictorum assagiorum necessariis, ·XII· denarios Barchinone, quos penes vos licite retin[ere] possitis. Hanc autem concessionem nostram durare volumus dum²³¹⁶ \vobis ut prefertur fuerit vita comes/.

In cuius rei testimonium presentem cartam nostram vobis inde fieri iussimus nostro sigillo munitam.
Data Falçeti, VI° idus novembris anno Domini M^o CCC^o XL° · VIII°.

²³¹³ *La segona i corregeix o.*

²³¹⁴ *Al manuscrit, hostendente amb titlla d'abreviatura ratllada.*

²³¹⁵ *Sic.*

²³¹⁶ *A continuació, ratllat: de nostro processerit beneplacito voluntatis.*

29

1348, novembre, 22. Falset.

Dues crides públiques regulades i escrites per l'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, que són pregonades tot seguit a la vila de Falset. En la primera de les quals, s'especifica que tothom —sense distinció— que prengui o hagi pres “cros” d'argent i que hi treballi o hi faci treballar durant cent vint dies laborables de forma continuada, estarà exempt durant tot l'any següent de pagar questa del senyor, d'host i de cavalcada, ni tampoc haurà de pagar res per alliberar-se'n, i, a més, se li prorrogarà sis mesos el terme de pagament dels seus deutes. En la segona de les crides, s'exposa que totes les persones que hagin pres “cros” en el terme de Falset, hi treballin o no, han de comparèixer davant d'en Joan de la Seda, l'administrador, per saber qui és que els té assignats.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 11, doc.núm.188, fol.111r-111v.²³¹⁷

XXII^a die novembris anni ·Mⁱ·CCCⁱ·XLⁱ·VIIIⁱ, fuerunt ordinate et scripte propria manu sequentes preconizationes per inclitum dominum infantem Petrum. Et postea fuerunt preconizata publice per preconem dicte ville de Falçeto, die et anno predictis.

“Ara oyats que us fa hom saber, de part del senyor inffant en Pere, que tot hom de qualque lig e condició sia que prenga o/ haja pres cros d'argent e en aquell obrarà o farà obrar, per si o per altre, per ·CXX· dies faenés continuus haja franquea per tot l'an següent de no pagar //111v [questa] del senyor, e d'ost, e de cavalcada, e reenchó d'aquelles e alongament de sos [deu]tes per ·VI· meses. E qui d'aquestes franquees volrà usar, vinga davant en [Johan] de la Seda, sobre posat en les dites menes del argent per lo dit senyor, qui li [asig]narà cros e l'escriurà²³¹⁸ en lo libre. E aquesta gràcia vol lo dit senyor que dur [per ·III·] ans primers esdevenidors”.

“[Ara o]jats que us fa hom a saber, de part del senyor inffant en Pere, que tot hom qui haja [pres cr]os en lo terme de Falçet, qui obre de present o no obre en aquells, dins ·X· dies [... pres]entat davant en Johan de la Seda per saber qui són aquells qui han perpreses los [... cro]ses, car si dins espay dels ·X· dies damont dits no s'eren presentats [...]or assignaria los dits croses a persones qui aquells obraran, e d'allí avant [...] oyts. Açò entén d'aquells qui ells o lurs hereus són poblats en la [vila de] Falçet, als altres qui no són de la dita vila dóna espay de ·XX· dies, [...] allí a avant no serien oyts”.

²³¹⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotogrames 588-589. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³¹⁸ 1 corregeix r.

30

1348, desembre, 1. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana als batlles de Tivissa que Bernat Vilar, habitant del terme de Tivissa, també gaudeixi de les mateixes franqueses que tenien tots aquells que treballassin o fessin treballar a algú altre durant cent vint dies laborables de forma continuada en les mines d'argent, ja que fa carbons i altres coses necessàries, sense les quals no es podria treure profit de les "menes" d'argent de Falset.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.65r.²³¹⁹

Infans, et cetera. Dilectis nostris baiulis de Tiviça, salutem et cetera.

Noveritis nos hiis diebus quandam nostram provisionem fecisse tenoris sequentis:

“Ara²³²⁰ hojats que us fa hom a saber, de part del senyor infant en Pere, que tot hom de qualque lig e condició sia que prengua o haja pres cros d'argent e en aquell obrarà o farà obrar, per si o per altre, per ·CXX dies faenés continus haia franquea per tot l'an següent de no pagar questa del senyor, e d'ost, e de cavalcada, e de reencó d'aquelles e alongament de sos deutes per VI meses. E qui d'aquesta franquea²³²¹ volrà usar vingua davant en Johan de la Seda, sobre posat en les dites menes del argent per lo dit senyor, qui li assignarà cros e-l scriurà en lo libre. E aquesta gràcia vol lo dit senyor que dur per tres ans primers esdevenidors”.

Verum cum Bernardus Vilar, habitator termini de Tiviça, carbones et alia necessaria faciat, sine quibus ex mineriis nostris argenti de Falçeto aliquid utilitatis nobis non possint devenire, propter quod sit consonum rationi, quod ipse gaudere debeat de contentis in provisione iam dicta. Ideo, volumus quatinus dictam provisionem eidem Bernardo in omnibus et per omnia observetis et observari per quoscumque protinus faciatis, litteris nostris seu aliis quibuscumque huc usque factis non obstantem ullo modo.

Data in villa nostra de Falçeto, kalendis decembris anno Domini ·M^o· CCC^o· XL°· octavo.

²³¹⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotograma 323. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³²⁰ r corregeix a.

²³²¹ A continuació, ratllat: s volrà.

31

1348, desembre, 14. Falset.

Ordinacions promulgades per l'infant Pere d'Aragó, comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, per regular la mineria de l'argent al comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença. S'estableixen les normes que han de regir les condicions d'explotació dels recursos minerals, els drets i deures dels miners, els percentatges d'argent que n'havia de rebre el comte i, fins i tot, es desglossen algunes de les tasques que havien d'exercir els oficials comtals encarregats de la gestió, el control i el registre de l'activitat minera.

- A*: Original. ADM, secció Prades, lligall 6, doc.núm.143.²³²²
 B: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 11, doc.núm.188, fol.111v-113r.²³²³
 C: Còpia simple, inclosa al final del primer llibre d'administració de les “menes” d'argent de Joan de la Seda (1348-1349). ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.35v-38v.²³²⁴
- a: Manuel ROMERO TALLAFIGO (1979), “Ordenanzas para la explotación de la plata en el Condado de Prades y Barónía de Entenza (Años 1343-1352)”, *Historia. Instituciones. Documentos*. 6 (1979), pàg.337-340; ex C.

Nos inffans Petrus, illustrissimi domini Jacobi bone memorie regis Aragone filius, comes Rippacurcie et Montanearum de Prades.

Attendentes, in terminis castrorum et locorum nostrorum dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie que fuit nobilis Guilelmi d'Entença quondam, minerias argenti ex largitione divina fuisse inventas, / nosque prout expedit ad tollendum dubia et questiones que super infrascriptis nunc et in futurum oriri possint, inter nos seu officiales nostros ex parte una et laboratores seu inventores ipsarum mineriarum ex altera, certam ordinationem fecerimus per capitula infrascripta forma quorum sequitur per hec verba:

«[Capítol 1:] Primerament, ordonam que tot hom /³ e tota fembra qui vaja, estia e venga de les nostres argenteres de Falçet o d'altres lochs del comdat nostre de les Muntanyes de Prades e de la baronia que fo del noble en Guillem d'Entença, de dia e de nit, sia sau e segur, e sots guiatge, protecció e guarda nostra special. Axí que, tot hom qui offendrà o mal farà / als damunt dits o algun d'aquells, pach lo doble de la pena que pagaria si l'acçes cometia en la vila nostra de Falçet o en altre loch de nostra jurisdicció.

²³²² Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 85, fotograma 476. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³²³ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotogrames 589-590.

²³²⁴ En aquesta còpia concreta, en contades ocasions, hi ha parts del text ratllades, passatges modificats i interpolacions —escrites al marge o interliniades— que no apareixen a l'original. Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotogrames 370-373.

[*Capítol 2:*] Ítem, ordonam que tot hom, estrany e privat, de qualsque lig, estament, condició, terres e senyories sia, puxa pendre e çercar mena d'argent e de tot altre metall / dins lo dit comdat nostre de les Muntanyes de Prades e dels lochs de la baronia damunt dita, sots les formes e condicions deiús scrites, ço és, que de tota mena gentil, lo quintar de la qual tenga ·XXX· marches o més, haia cascun trobador de les dites menes a donar a nós la meytat en mena francha e quitia de totes mes-/sions. Ítem, que (de) tota mena lo quintar de la qual tenga ·XX· marches o més tro en ·XXX· haia a donar a nós lo trobador d'aquella la terça part en mena francha e quitia de totes messions. Ítem, que de tota mena lo quintar de la qual tinga ·X· marches o més tro en ·XX· haja a donar a nós lo trobador d'aquella la / quarta part en mena francha e quitia de totes messions. Ítem, que de tota mena lo quintar de la qual tinga de ·V· marches tro en ·X· haja a donar a nós lo trobador d'aquella la quinta part en mena francha e quitia de totes messions. E que nós siam tenguts d'affinar la nostra part a nostra propria messió, de totes les menes / contengudes en los dits ·III· capítols, e cascun trobador la sua part a sa propria messió. Ítem, que de tota mena lo quintar de la qual tinga dels dits ·V· marches a enjús tro a qual nombre se vol haja a donar a nós lo trobador d'aquella lo delme en argent fi.

[*Capítol 3:*] Ítem, ordonam que tota la mena que serà atrobada /⁹ en les dites nostres argenteres sia aportada de les dites argenteres tro a la casa de les menes del castell nostre de Falçet, e sia mesa per lo trobador de la dita mena en ·I· armari o armaris de la dita casa a açò deputats, dels quals armaris tenga ·I^a· clau lo trobador de la dita mena, e estiga²³²⁵ en aquell per la dita / forma tro que·s deja picar, passar e fondre.

[*Capítol 4:*] Ítem, ordonam que en lo picar e passar damunt dit sia contínuament present, a cautela de la nostra cort, lo feel nostre en Johan de la Seda, administrador de les dites menes, e Leonardo de Dino, assajador nostre, o altres qui per temps seran, per ço que frau alguna no si puga / cometre. Axí que, estan la dita casa de les menes oberta, hi haja a ésser contínuament ·I· dels damunt dits.

[*Capítol 5:*] Ítem, ordonam que con²³²⁶ la dita mena se partirà entre nós e los trobadors de les dites menes, en la dita casa, que·l dit administrador no gos partir aquella mena tro que·l scrivà ordonat per nós a les dejús scrites coses a fer /¹² sia present, lo qual escriba la part a nós pertanyent en les dites menes; la qual part, en après, sia tornada en sachs o aludes e, segellada ab los segells dels dits administrador e scrivà, sia mesa en algun armari de la dita casa. E encara, lo dit scrivà escriba aquelles ·III·²³²⁷ onçes de mena o més o menys que·l [dit] / administrador darà per assaig al dit Leonardo, assajador. E, com lo dit assaig sia fet, que scriva lo pes just e fi que·l dit assaig pesarà. E, no res menys, scriva lo pes de cascun pa d'argent a la nostra part pertanyent, del qual serà fet funiment en la nostra fusina. E de les dites coses contengudes en lo dit capítol / ordon son libre de compte, segons e per aquella forma que és ja començat per lo feel scrivà nostre en Guillem deç Pou, lo qual fo per nós vist e regonegut. E lo assaig qui·s farà per lo dit assajador estiga en ·I^a· capça ab son albarà tro que·l dit administrador haja diffinició de compte de la mena damunt dita.

[*Capítol 6:*] Ítem, ordonam /¹⁵ que algun trobador de les dites menes no puga affinar la sua part a ell pertanyent en aquelles sinó en la nostra fusina del loch nostre de Falçet e, com hauran fet funiment d'argent d'aquelles menes, que aquell no puguen vendre tro que sia marcat per lo dit administrador ab lo march a açò ordonat per nós.

[*Capítol 7:*] Ítem, que / tota persona qui començarà o pendrà cros de novell e encara tots aquells qui ja l'an començat, hagen ·XX· alnes de tenguda, ço és, ·X· del mig de la bocha del huyll del cros. Lo qual cros, emperò, sia quadrat e fitat ab térmens per lo dit administrador, per ço que qüestió d'aquí avant no se'n puga moure.

[*Capítol 8:*] Ítem, / que tot hom qui vulla pendre cros, lo puxa pendre la hon se volrà, sens preiudici d'aquell de qui és la possessió, e encontinent que pres l'aurà ne assenyalat haja a venir al dit administrador per denunciar aquell cros per si e per sos companyons, lo qual cros sia al dit demanant atorgat per lo dit administrador, e /¹⁸ en après fitat e termenat e encara, a instància del dit administrador,

²³²⁵ st *corregeix* n.

²³²⁶ *Sic.*

²³²⁷ *Sic.*

scrit en lo libre de la ordinació dels croses. E, no res menys, sia a aquell per lo dit administrador atorgada e fermada carta pública perpetual del dit cros, sots les formes e condicions en aquesta present nostra ordinació particularment scrites, si emperò / l'an volrà e l'an demanarà. Emperò, que abans que·l dit cros sia scrit, que·l dit demanador e encara tots los piconers o cavadors qui en aquell cros lavoraran juren als sants ·III· Evangelis de Déu en poder del dit administrador que manifestaran e mostraran bé e lealment tota la mena que Déus darà en lo dit / cros al dit administrador.

[*Capítol 9:*] Ítem, que tot hom qui haja pres o pendrà d'aquí a avant algun cros en les nostres argenteres, dins ·X· dies après que serà scrit en lo dit libre, haja a començar d'obrar e metre ·VI· palms d'alna de pregon e, dins altres ·X· dies après següents, l'aja exarciat de exàrcia covinent. E si esta-²¹va espay de ·II· meses que no y obràs, que tota altra persona puga senyalar e pendre lo dit cros, sens embarch e contrast d'algú, e que·l dit administrador lo li haja a scriure e comfermar, segons que dit és.

[*Capítol 10:*] Ítem, que tot hom qui haja companyia en algun cros, que vaja o trameta algun cavador en loch d'eyll al dit cros ab / aquells ab qui haurà companyia. E, si no u fa, que·ls dits seu(s) companys puguen logar ·I· hom sobre eyll, lo qual eyll haja a pagar. E, si fer no u volrà, que sia penyorat complida la setmana e que la dita penyora puguen vendre los dits companys per corredor publich e, si més o amaran, puguen sobre aquella / manlevar per pagar aquell qui logat hi hauran.

[*Capítol 11:*] Ítem, que tot hom qui obrarà en los dits croses que, encontinent que haurà trobada la dita mena, haja aquella a denunciar al dit administrador lo dia que trobada la haurà, sots pena de perdre la mena e·l cros. E qui la dita mena emblarà o abçegarà o encara al-²⁴guna exàrcia que sia a serviy dels croses, que sia penjat sens tota mercè.

[*Capítol 12:*] Ítem, que tot hom qui obrarà a les dites menes puxa pendre fusta axí de devesa com d'altres lochs a serviy dels dits croses satisfent, a coneguda de ·II· prohòmens, la dita fusta. Emperò, que no tayll algun arbre fruyter o glaner. /

[*Capítol 13:*] Ítem, que aquells qui hauran partida la dita mena en la dita casa nostra del castell de Falçet sien tenguts de vendre al dit nostre administrador la part a ells pertanyent en les dites menes a aquella rahó que haurà argent fi en ·III· unçes de mena de que sia fet assaig per lo dit assaiador nostre, ço és, a rahó de LXV sous per / march, e que nós nos parem a totes les messions qui·s faran per afinar lo dit argent. E si per ventura lo dit administrador no pagava al dit venedor dins ·VIII· dies lo dit preu, que aquell venedor puga la dita sua part vendre a qui·s volrà, sens embarch e contrast de nós e de nostres officials.

[*Capítol 14:*] Ítem, que·l assaiador ²⁷ nostre de fer los assaigs de les dites menes sia tengut de fer a sa propria messió cascun assaig a aquells qui·l volran fer per ·XII· diners. E encara, que·l dit assaiador sia tengut de jurar als sants ·III· Evangelis de Déu que bé e lealment farà los dits assaigs, a proffit de les parts, tota vegada que per aquelles parts / ne serà request.»

Ideo, laudantes, approbantes et ratificantes perpetuo omnia et singula contenta et expressata in capitulis antedictis et quolibet predictorum, mandamus per presentem cartam nostram procuratori nostro generali dicti nostri comitatus Montanearum de Prades et baronie d'Entença, nec non administratori dictarum / mineriarum, assagiatori dictorum assagiorum et aliis quibuscumque officialibus et subditis nostris, presentibus et futuris, quod presentem concessionem et ordinationem nostram perpetuo teneant et observent, in omnibus et per omnia, prout superius in dictis capitulis et eorum quolibet particulariter continetur, et non contraveniant nec aliquem seu ³⁰ aliquos contravenire permitant aliqua racione, si de nostra confidunt gratia et mercede.

In cuius rei testimonium presentem cartam nostram inde fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Data in villa nostra de Falçeto, ·XIX°· kalendas januarii anno Domini millesimo ·CCC^o· quadragesimo octavo.

32

1348, desembre, 14. Falset.

Fra Guillem Agulló, confessor de l'infant Pere (comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades), declara i reconeix que Joan de la Seda, administrador de les "menes" d'argent de la vila de Falset, li ha pagat i lliurat cinc marcs d'argent bo, fi i recte de pes. Els quals corresponen al pagament de la desena part de tot l'argent pur o afinat que pertany al comte, obtingut de les "menes" d'argent, que se li havia d'entregar al confessor de l'infant Pere segons havia ordenat el mateix infant en una carta datada a Falset el dia 21 d'octubre del 1348; de la qual, n'hi ha una còpia literal (doc.núm.25 del present apèndix documental).

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.46.²³²⁸

Sit omnibus notum quod ego, frater Guilelmus Agulloni, confessor incliti domini infantis Petri, comitis Rippecurcie et Montanearum de Prades, con-/fiteor et in veritate recognosco vobis Johanni²³²⁹ de la Seda, administratori miniarum²³³⁰ argenti ville de Falçeto pro ipso domino infante, quod pretextu cuiusdam litere dicti /³ domini infantis cuius tenor talis est:

«Infans Petrus, illustrissimi domini Jacobi bone memorie regis Aragonum filius, comes Rippacurcie et Montane-/arum de Prades, dilecto nostro Johann[e] de la Seda, administratori mineriarum nostrarum argenti ville nostre de Falçeto, vel alii qui pro tempore fuerit, salutem / et dilectionem.

Cum nos, ob Dey reverenciam et pro salute anime nostre, ordinaverimus et velimus quod decima pars²³³¹ totius argenti puri sive afinat nobis pervenien-/tis sive pertinentis ex mineris argenti que nunc sunt penes vos et que dante Deo reperientur infra iurisdiccioem nostram per vos tradatur et deliberetur religi-/osso et dilecto confessori nostro qui nunc est vel per²³³² tempore fuerit per ipsum convertenda in ornamentis capelle nostre et in elemosina et in aliis piis causis quibus sibi / videbitur distribuendis seu etiam erogandis. Idcirco, vobis dicimus et mandamus quatinus, de decima parte totius argenti predicti, respond[e]atis dicto confessori nostro qui /⁹ nunc est vel qui pro tempore fuerit vel cui voluerit loco sui. Et in qualibet²³³³ tradicionem quam inde duxeritis faciendam recuperetis ab eodem appocham de recepto / in qua presens litera sit inserta.

Data Falçeti, duodecimo kalendas novembris anno Domini millesimo ·CCC^o· quadragessimo octavo.»

Solvistis et tradidis-/tis michi, nomine iam dicto, quinque marchas argenti boni, fini²³³⁴ et recti ponderis in solutum maioris quantitatis marcharum argenti per vos mi-/¹²chi, nomine iam dicto, debitis; rationibus et causis in dicta litera lacius expresatis. Et quia dictas quinque marchas argenti a vobis habui

²³²⁸ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 378. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³²⁹ i corregeix e.

²³³⁰ Sic.

²³³¹ Al manuscrit, signe d'abreviatura de per seguit de rs.

²³³² Sic. Al manuscrit, signe d'abreviatura de per en lloc de pro.

²³³³ Signe d'abreviatura de a corregeix i.

²³³⁴ La segona i corregeix e.

et recepi et inde / bene pactatus sum ad meam volunta[tem]. Idcirco, renuncio omni excepcioni predictae quantitatis argenti non habite et non recepte previa ratione et dolii / et in fectum²³³⁵. Quare vobis et vestris presentem appocham de recepto facio adque²³³⁶ firmo.

Actum nonodecimo kalendas januarii anno superius expressato²³³⁷.

Sig(+)¹⁵num mei, fratris Guilelmi Agulloni predicti, qui hoc laudo, concedo et firmo.

Testes huius rey sunt Matheus Mateus Morató et Berengarius de Turribus. /

Sig(+)¹⁵num mei, Antoni Salvatoris, notarii publici loci de Falçeto pro domino Berengario de Valtano, rectore ecclesie dicti loci, qui hoc / scribi feci, cum verbo superfluo in ultima linea ubi dicitur «Mateus» et clausi.

²³³⁵ *Sic.*

²³³⁶ *Sic.*

²³³⁷ *La primera s corregeix r.*

33

1348, desembre, 17. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, aprova i confirma la comissió que va fer a favor de Joan de la Seda, d'administrar i regir les "menes" d'argent del terme de la vila de Falset, en la carta emesa el 21 d'octubre de l'any 1348 (doc.núm.24 del present apèndix documental). Volent-li ampliar la potestat, el mateix comte encomana també a Joan de la Seda que sigui ell qui assigni i pugui assignar espais de terra erms i conreats o altres qualssevol, dins del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença, a totes aquelles persones, de qualsevol estatus i condició, que hi vulguin excavar i fer excavar "menes" d'argent, segons els capítols de les ordinacions.

- B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 11, doc.núm.188, fol.113v-114r.²³³⁸
- C: Còpia simple, encapçalada pel títol "*Potestas data Johanni de la Seda*", inclosa al final del primer llibre d'administració de les "menes" d'argent de Joan de la Seda (1348-1349). ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.38v.²³³⁹

[Nos in]fans, et cetera. Laudantes, aprobantes et etiam confirmantes vobis fideli nostro Johanni de la Seda, administratori mineriarum nostrarum argenti termini ville nostre de Falçeto, comissionem per nos vobis factam ad administrandum et regendum minerias antedictas, prout in carta nostra nostro sigillo pendenti munita que data in villa nostra de Falçeto ·XII°. kalendas novembris anno infrascripto latius continetur. Ideo, volentes vobis potestatem vestram ampliare, confidentes de fide et legalitate vestra, comittimus sive comendamus vobis dicto Johanni de la Seda quod vos assignetis et as[sig]nare possitis certa patua terre herema et laborata vel alia quecumque omnibus et singulis personis, cuius[cum]que status et conditionis existant, volentibus fodere et fodi facere in eisdem minerias argenti infra loca dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie d'Entença, iuxta capitula per nos super hiis ordinata. Et ipsas assignationes et concessionem scribere largo modo in quodam libro sive registro ipsas et earum quamlibet, tantam perpetuo obtinere volumus roboris firmitatem quantam si de eisdem fieret ipsis potentibus concessio et assignatio per vos dictum Johannem de la Seda cum publico instrumento. Et, si //114r magis prediligerint eis et eorum alteri, concedere publicum seu publica instrumenta iuxta per nos traditam vobis formam. Ma[n]dantes, tenore presentis carte nostre perpetuo valiture, procuratori nostro generali, nec non universis et singulis officialibus nostris, presentibus et futuris, quod predictas concessionem et assignationem per dictum Johannem de la Se[da] factas et fiendas et in eodem libro scriptas et scribendas ut prefertur firmas habeant, teneant et observent perpetuo et ab aliis faciant inviolabiliter observari et non contraveniant nec aliquem contravenire permit[tant] aliqua ratione.

In cuius rey testimonium presentem cartam nostram vobis inde fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Data in villa nostra de Falçeto, sextodecimo kalendas januarii anno Domini M^o CCC^o XL° octavo.

²³³⁸ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotograma 591. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³³⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 373.

34

1348, desembre, 17. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, tenint en compte que ha conferit la plena potestat a Joan de la Seda d'administrar i regir les "menes" d'argent a més d'assignar i concedir espais de terra erms, conreats o altres qualssevol a tothom que hi vulgui excavar i fer excavar aquelles "menes", concedeix als sol·licitants i tenidors de les porcions de terreny assignades, les quals són inscrites en un llibre o registre de paper específic per a això, que aquelles adjudicacions tinguin tanta força i fermesa com si haguessin estat atorgades amb instrument públic.

- B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 11, doc.núm.188, fol.113r-113v.²³⁴⁰
- C: Còpia simple, encapçalada pel títol "*Privilegium concessum laboratoribus crosorum*", inclosa al final del primer llibre d'administració de les "menes" d'argent de Joan de la Seda (1348-1349). ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.39r.²³⁴¹

Nos infans, et cetera. Attendentes cum carta nostra potestatem plenariam contulisse fideli nostro Johanni de la Seda, administratori mineriarum nostrarum argenti termini ville nostre de Falçeto, scilicet administrandi et regendi minerias antedictas, nec non assignandi et concedendi certa patua terre herema, laborata vel alia quecumque omnibus //113v [et s]ingulis personis, cuiuscumque status et conditionis existant, volentibus fodere et fodi facere in eisdem minerias argenti infra loca dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie d'Entença, iuxta capitula per nos [super] hiis ordinata, et ipsas assignationes et concessiones scribere largo modo in quodam libro sive re[gistr]o papiri ad hoc per nos specialiter ordinato, prout in dicta carta nostra que data fuit in villa nostra de Falçeto sextodecimo kalendas januarii anno infrascripto hec et alia latius continetur. Ideo, volentes viam tutiorem et securiorem ad utilitatem et memoriam perpetuam ipsorum petentium predicta omnia et singula super infrascriptis assumere prout decet, concedimus vobis et alteri vestrum petenti et habenti patuum seu patua antedicta, [quod cum] assignationes et concessiones vobis facte fuerint per dictum Johannem de la Seda, administratorem iam [dictum], seu alium qui pro tempore fuerit, et scribe in eodem libro nostro seu registro, tantam et talem perpetuo obti[neant] roboris firmitatem quantam et qualem obtinerent si de eisdem fieret ipsis petentibus concessio [et] assignatio per dictum administratorem cum publico instrumento. Mandantes, tenore presentis carte nostre perpetuo [valiture, procura]tori nostro generali, nec non universis et singulis officialibus nostris, presentibus et futuris, quod pre[dictas conce]ssiones et assignationes per dictum Johannem factas et fiendas et in eodem libro scriptas [et scribend]as ut prefertur firmas habeant, teneant et observent perpetuo et ab aliis faciant inviola[biliter obser]vari et non contraveniant nec aliquem contravenire permitant aliqua ratione.

In cuius rei testimo[nium presen]tem cartam nostram inde fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Data in villa nostra [de Falçeto,] XVI° kalendas januarii anno Domini ·M^o·CCC^o·XL°·VIII°·.

²³⁴⁰ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotogrames 590-591. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁴¹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 373.

35

[1348, desembre, 17]. [Falset].

Model o plantilla documental per redactar el text de les concessions i assignacions d'espais o peces de terra erma on excavar-hi minerals d'argent que atorga Joan de la Seda, administrador de les "menes" d'argent.

B*: Document patró o model, encapçalat pel títol "*Forma concessionis novi crosi*", inclòs al final del primer llibre d'administració de les "menes" d'argent de Joan de la Seda (1348-1349). ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.39r.²³⁴²

Ego Johannes de la Seda, administrator, et cetera. Nomine et auctoritate predictis, trado et asigno vobis²³⁴³ [...] quendam peciam seu patuum terre heremum quod est in termino loci de Falçeto in loco vocato [...] Castellbell, pro fodendo in ibi argento²³⁴⁴, cum introitibus, exitibus et pertin[enciis suis,] prout affrontatur ab oriente, et cetera. Sub [diversis] pactis tamen et conditionibus contentis in [quadam carta] pergamenea dicti domini infantis que data fuit, et cetera. Quam vobis nunc hos[tendo ...] celariter expressatis, liceat \tamen/ vobis et vestris predictum patuum seu p[ec]iam terre, m[...] quas ibi dante Domino invenientis, cum omnibus pertinenciis \et/ iuribus suis, dare [... pig]norare, permutare et alienare, et inde vestras et vestrorum perpetuo facere voluntat[es ... salvo]²³⁴⁵ tamen dicto domino infanti et suis iure et dominio et etiam omnibus a[...] in²³⁴⁶ carta dicti domini infantis, de qua supra facta est mentio [...] expresatis. Requirentes quo supra nomine, univer[sos] et singulos officiales [...] domini infantis, presentes et futuros, quod presentem concessionem et assignacionem [... vobis et] vestris [perpetuo observ]ent et observari faciant et non contraveniant nec aliquos contravenire [permittant aliqua ratione].

²³⁴² Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 373.

²³⁴³ A continuació, un espai en blanc precedit per un punt.

²³⁴⁴ A continuació, ratllat: minerias ante dictas.

²³⁴⁵ A continuació, a la línia següent, ratllat: etiam in omnibus.

²³⁴⁶ A continuació, ratllat: dicta.

36

[1348, desembre, 17]. [Falset].

Encapçalament del model o plantilla documental per redactar el text de les concessions de mines de plata ja començades però on no s'hi treballa (vacants) que atorga Joan de la Seda, administrador de les “menes” d'argent; al qual s'hi ha d'afegir, a continuació, el text del document patró per a l'assignació d'espais o peces de terra erma on excavar-hi minerals d'argent (doc.núm.35 del present apèndix documental).

B*: Document patró o model, encapçalat pel títol “*Alia forma concessionis crosi incepti et vaccantis*”, inclòs al final del primer llibre d'administració de les “menes” d'argent de Joan de la Seda (1348-1349). ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45, fol.39v.²³⁴⁷

[Ego Johannes de la] Seda, et cetera. Attendens ...²³⁴⁸, habitatores ville de Falçeto, iuxta ordinationem dicti [domini infantis non] laborasse nec fodi fecisse in croso infrascripto, eis concessio olim per venerabilem [Jacobum Fivellarii,] consiliarium et scriptorem porcionis dicti domini infantis²³⁴⁹, predecessorem meum in dicto [officio admini]stracionis, seu per Bernardum Gasconis eius nomine, nec etiam ipsum crosum mihi²³⁵⁰ [...]unciasse iuxta mandatum, ordinationem et preconizationem factam publice in platea dicti [lo]ci de Falçeto de mandato ipsius domini infantis, propter que ipsum crosum ius[to] titulo possint cuilibet [ass]ignare. Ideo, nomine et auctoritate predictis, et cetera. Ut supra.

²³⁴⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 374.

²³⁴⁸ Sic.

²³⁴⁹ Sic.

²³⁵⁰ A continuació, ratllat: d[enunti]ari fuisse.

37

1348, desembre, 23. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana al conseller i dispenser Guillem de Pineda que pagui a Bartolí de Molins, habitant de Falset, i al seu fill Pericó quatre-cents sous barcelonesos. Als quals, els els concedeix com a pagament del salari i dels treballs realitzats en cercar, regir i administrar "menes" d'argent de Falset, en nom del conseller i escrivà de porció Jaume Fiveller difunt, des de temps diferents fins al primer dia d'octubre del 1348.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(2), fol.117r.²³⁵¹

Infans, et cetera. Dilecto cons[iliario et expensori nostro Guilelm]o de Pineda, salutem et cetera.

Cum nos, in satisfactionem [s]alarii et laborum²³⁵² sustentorum per [B]artolinum deç Mol[ins], [habitat]orem loci nostri [de] Falçeto, et Perico[n]um, eius filium, in perquirendis, [r]egendis et administrandis mineris nostris argenti de Falçeto nomine [et vice] dilecti consilarii et s[cri]ptoris porcionis domus nostre Jacobi Fivellarii quondam a diversis temporibus citra usque ad primam diem mensis octobris pro[xime] transacti anni infrascripti, quadringentos solidos Barchinone [eis]dem duxerimus concedendos. Ideo, vobis dicimus et [m]andamus quatenus, de denariis nostre curie qui sunt vel erunt penes vos, tribuatis et solvatis dictis B(a)rtolino et Perico[n]o deç Molins vel cui v[o]l[ue]rint eius loco ·CCCC· [s]olidos Barchinone ante dictos. Et facta solutione pres[e]ntem r[ecu]peretis litteram cum apocha de soluto.

Data in villa nostra de Falçeto, ·X^o· kalendas januar[ii] anno Domini M^o CCC^o ·XL°· octavo.

²³⁵¹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 90, fotografia 187. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁵² Al manuscrit, labor seguit de signe d'abreviatura de -rum i titlla d'abreviatura.

38

1349, gener, 13. Falset.

Jaume Fiveller, fill i hereu del difunt conseller i escrivà de porció del mateix nom, ha donat compte en lloc del seu pare a l'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, sobre totes les "menes" d'argent que, trobades a la vila de Falset i altres, van ser rebudes pel seu progenitor i sobre totes les entregues i despeses que va fer, tant en excavar les "menes" d'argent com en certa quantitat de diners lliurada per Jaume Fiveller pare al conseller i dispenser comtal Guillem Pineda o també en aquells diners que els eren deguts —a ell i al seu pare— per raó de la seva paga. El compte retut pel fill de Jaume Fiveller, per manament del comte, ha estat examinat diligentment per Guillem de Pou, escrivà i lloctinent de la recepció dels comptes de la cort comtal.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 7, doc.núm.182, fol.104v-105r.²³⁵³

Nos infans Petrus, et cetera. Confitemur et recognoscimus vobis dilecto supra [...] domus nostre Jacobo Fivellarii, filio et heredi dilecti [... consiliarii] et scriptoris porcionis domus nostre Jacobi Fivellarii quondam, quod nomine dicti patris vestri venistis nunc nobiscum ad bonum comptum et legale super omnibus [et] singulis [miner]iis argenti²³⁵⁴ receptis per dictum patrem vestrum, ex comissione per nos sibi facta cum carta nostra data in v[i]lla d[e] F[a]lçeto ·V^o· nonas marcii anno Domini ·M^o· [CCC]^o· XLII°, [e]x [illis] mineriiis argenti que dudum invente fuerunt in dicta villa nostra de Falçeto et aliis, et super omnibus etiam et singulis datis et expensis per vos factis tam in missionibus fondendi²³⁵⁵ minerias antedictas quam in certa peccunie quantitate²³⁵⁶ soluta per dictum patrem vestrum dilecto consiliario et expensori nostro Guilelmo Pineda seu etiam in quibusdam aliis peccunie quantitibus quas penes vos de voluntate nostra retinuistis in solutum eorum que dicto pat[ri] vestro et vobis debebantur racione quitacionis vestre et alio, prout in dicto vestro compoto continetur. Quo quidem compoto per vos reddito ut prefertur et diligenter examinato de mandato nostro per dilectum scriptorem et locumtene[n]tem recep-
//105r-c[ion]is compotorum curie nostre Guilelmmum de Puteo, fuit repertum [quod] rec[e]p[te] per vos facte ascendunt racione predicta, a pridie idus decembris a[nn]i ·Mⁱ· CCCⁱ· XL· quinti usque ad ultimam diem mensis septembris anni Domini ·Mⁱ· [CCCⁱ·] ·XLⁱ· octavi, infra quod tempus duo anni, novem menses, decem et octo dies sunt inclusi, ascendunt ad quadraginta quinque marchas, duas unçias et sex ternalia \argenti fini/ ad pondus marche Barchinone, qui valent ad raciones contentas in dicto vestro compoto in nostro archivo Falçeti restituto in simul cum cautelis ad ipsum comptum necessariis tres mille trescentos duos solidos et duos denarios Barchinone. Et date, soluciones et expense ipsius compoti facte racionibus supradictis ascendunt ad tres mille centum decem et octo solidos et duos denarios Barchinone. Coequatis autem summis dictarum dat[a]rum cum summis receptarum ipsius compoti constat pro certo vobisque face[re]tis erat illud quod nobis ex dicto compoto refundere tenebamini cen[tum] oc[tuaginta] quatuor solidos Barchinone, quos pro nobis et loco nostri tradidistis eidem expensori nostro

²³⁵³ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 87, fotograma 274. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁵⁴ A continuació, ratllat: per [vos].

²³⁵⁵ Sic.

²³⁵⁶ A continuació, ratllat: per vos.

Guilelmo Pineda [...] n[o]bis inde fuit facta prompta fides. Quare, presens comptum equale remansit. Et ideo, laudantes in omnibus et per omnia comptum antedictum et renunciantes excepcioni dicti compoti per vos non redditi et non examinati ut superius continetur et litterarum nostrarum apocharum albarani quitacionis vestre et aliarum cautelarum ad prefatum c[o]mpotum necessariarum per vos nostre curie non restitutarum, facimus vobis [et] vestris bonum et perpetuum finem et pactum de non petendo de omnibus supradictis. Et est certum quod vos iurastis in animam dicti patris vestri ad sancta Dei quatuor Evangelia corporaliter per vos tacta in posse dicti Guilelmi de Puteo quod dictum comptum bene et legaliter reddidistis et quod non creditis quod idem pater vester plus receptas non fecerit quam superius con[tinetur].

In cuius rei, et cetera.

Data in villa nostra de Falçeto, idus januarii anno Domini ·M^o· CCC^o· XL°· VIII°.

39

1349, gener, 26. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana a Joan de la Seda, administrador de les "menes" d'argent del comtat de Prades, que doni a Ramon Codines la meitat que li pertany de les "menes" que estan retingudes per una disputa esdevinguda entre el seu pare, Pere Codines de Falset, i Bernat Miquel de la Selva pels drets sobre una mina d'argent. L'altra meitat d'aquelles "menes" l'ha de retenir en Joan de la Seda fins que es determini qui dels dos, en Ramon Codines o en Bernat Miquel, en té més dret.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 12, doc.núm.189, fol.16r.²³⁵⁷

Infant en Pere, etcètera. Al feel nostre en Johan de la Seda, aministrador de les menes d'argent del comtat nostre de Prades, salut e gràcia.

Con hajam entès que en Bernat Michel de la Selva, per rahó de la quèstia²³⁵⁸ que havia ab en Pere Codines de Falçet, sament per alguna companyia que·s dehia ésser feta entre amdós, se donàs dret en lo cros on lo dit Pere e sos companyons trobaven me[na] d'argent. E, per aquesta rahó, la part de la dita mena d'argent estigués empatxada, ço és la meytat \de la part/ pertanyent al dit Pere Codines. E en Ramon Codines, fill e hereu del dit Pere Codines, haja suplicat a nós que la romanent part de la dita mena li sia liurada. Per ço, a humil soplificació d'aquell, volem e us manam que la meytat pertanyent al dit Ramon de les dites menes de què era contrast, segons que dit és, liurets encontinent a aquell Ramon Codines. L'altra emperò meytat de les dites menes retenits entrò que sia determenat qual dels damont dits, Bernat Michel o Ramon Codines, hi haurà miylor dret. E cobrats del dit Ramon la present letra nostra ab àpocha de ço que li liurarets de les dites menes.

Dada en la vila nostra de Falçet, ·XXVI· dies anats del mes de janer del any ·M·CCCXLVIII·.

²³⁵⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 91, fotograma 281. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁵⁸ Sic.

40

1349, febrer, 20. Falset.

Leonardo de Dino, Antic Çaloreda i Simó de Prat declaren haver rebut de part de Joan de la Seda, administrador de les menes d'argent de l'infant Pere, trenta-cinc lliures barceloneses. De les quals, una part l'han rebuda en diners amonedats i l'altra part a compte de les despeses d'afinament de més de quatre quintars de mena d'argent.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.47.²³⁵⁹

Sit omnibus notum quod nos Leonardus de Dino, Anthicus Çaloreda et Simon dez Prat confitemur habuisse [et rece-]/pisse a vobis Johanne de la Seda, administratori menarum²³⁶⁰ argenti incliti domini infantis Petri, triginta quinque li[bras] /³ Barchinone, de quibus nobis partem aliquam tradidistis et a vobis habuimus in peccunia numerata et alteram partem per [nos re-]/pendistis in missionibus per nos factis in affinamento sive affinacione quatuor quintariorum et quinquaginta [...] / [...] librarum de mena argenti. Unde, renunciantes excepcioni dictarum ·XXX·V· librarum prout superius decla[ratur ...] /⁶ a vobis non habitatum et non receptatum et doli, in testimonium predictorum, facimus vobis et vestris presentem apocham [...] / cione et satisfaccione dictarum ·XXX·V· librarum. Ori [quod] nostro et nostrorum super hiis silentium perpetuum imponentes [...] / missiones predictas ex nostra propria voluntate et licencia fecistis.

Quod est actum ·X^o· kalendas marcii anno Domini /⁹ millesimo ·CCC^o·XL°·VIII°.

Sig(+++)na nostri, Leonardi de Dino, Anthici Çaloreda et Simonis de Prat pred[ictorum], / qui hoc firmamus, concedimus et laudamus. /

Testes huius rey sunt Jacobus Fivelerii et Bertrandus de Reffalt. /¹²

Sig(+)num mei, Berengarii de Valtano, rectoris ecclesie de Falçeto et notarii publici eiusdem loci, qui hoc scribi feci et / clausi et meum signum aposui.

²³⁵⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 382. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁶⁰ Sic.

41

1349, abril, 8²³⁶¹ / 1349, novembre, 30²³⁶². [Falset]

Llibre de la compra de les “menes” i del dret que en pertany a l’infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, redactat per l’escrivà Guillem Cervià. Amb l’objectiu final de determinar les quantitats d’argent fi que ha de retre l’administrador de les “menes” a la cort comtal, s’hi registra informació diversa sobre les “menes” d’argent que gestiona Joan de la Seda. Aquest document recull, completa i amplia informació sobre algunes de les “menes” que també es registren en el primer llibre d’administració de les “menes” d’argent d’aquest administrador, Joan de la seda (doc.núm.22 del present apèndix documental).

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.48.²³⁶³ A la coberta del document: “8 abril 1349 (s.XVIII?). *Libre de la compra de les menes e del dret que-n pertany al senyor infant, de ço que escrivé en Guillem Cervià (s.XIV)*”.²³⁶⁴

[fol.1v]²³⁶⁵ Ítem, d'altra mena d'en Ramon Ferrer e d'en Ramon Codines, que pesaren diyous IIII dies de juny, e pesa ·I· quintar, ·III· roves, ·VII· lliures, e té per quintar segons l'assaig: ·XIX· marches, ·I^a· unça d'argent. Pertany-n[e] al senyor infant per son quart de la dita mena, cor la lur part [...]rtaren los dits companyons: mig quintar menys ·VII· lliures, [...].V· lliures de mena. E té la lliura: ·I^a· onça, ·XXXVI· grans.

²³⁶¹ A la coberta del document, possiblement anotada al segle XVIII, hi ha escrita la data “8 abril 1349”. Tanmateix, aquesta datació inicial no es pot confirmar perquè s’ha transcrit el document a partir de la consulta dels microfilms dipositats a l’Arxiu Ducal de Medinaceli a Catalunya (ADMC) i no en reproduïxen el foli 1 recto. En aquest sentit, també és possible que la datació correcta sigui el 18 d’abril del 1349 perquè aquest document recull informació sobre “menes” que ja havien estat registrades en el primer llibre d’administració de les “menes” d’argent de Joan de la Seda (doc.núm.22 de l’apèndix documental) i la primera “mena” que suposadament hauria d’haver-hi al foli 1 recto del document fou partida —tal com s’especifica en el llibre de Joan de la Seda— “XVIII· dies del mes d’abril del any ·M·CCC·XLIX·” (doc.núm.22 de l’apèndix documental, fol.10r). En tot cas, és un fet que no es pot confirmar —amb els microfilms— i, per tant, s’ha respectat la datació de la coberta del document.

²³⁶² Aquest document recopila i amplia informació sobre “menes” que també havien estat registrades, amb anterioritat, al primer llibre d’administració de les “menes” d’argent de Joan de la Seda (doc.núm.22 de l’apèndix documental). En aquest sentit, les dues darreres “menes” anotades en el document (“la mena miylor d’en Ramon Codines e d’en Ramon Ferrer” i “la mena pus sotil dels damont dits”, fol.4v) són les “menes” que van ser partides “·XXX· dies del mes de noembre del any ·M·CCC·XLIX·” en el llibre de Joan de la Seda (doc.núm.22 de l’apèndix documental, fol.8r i 8v). Per tant, tot i que en el document no n’hi hagi cap referència, per analogia, s’ha utilitzat aquesta datació.

²³⁶³ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotogrames 387-391. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²³⁶⁴ A la part inferior de la coberta, ratllat: Part los notamens fets per en Guillem dez Pou en los comptes retuts per en Guillem Pin(eda).

²³⁶⁵ En microfilm el document original, no es va reproduir el foli 1 recto. Per la qual cosa, com que la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta dels microfilms conservats a l’ADMC, no s’ha pogut transcriure aquesta primera pàgina del manuscrit.

[...]e retre en Johan de la Seda a la cort del senyor infant }
 ·VIII· marchs, ·V· onçes e mig quart d'argent.

[... me]na pus sotil dels dits Ramon Ferrer e Ramon Codines
 [...]: L· lliures. E té, segons l'assaig, lo quintar: ·VI· marchs,
 [...] e portaren-se'n la lur part. E romàs a-n Johan de la Seda
 per [...] de la cort del senyor infant: ·X· lliures de mena qui
 deuen retre a la dita rahó } //2r

Disapte, ·XXIII· dies del mes de maig del dit any, pres en Johan
 de la Seda per afinar de la mena qui era en orri en l'arquimbanch
 pres la finestra, qui era de la cort del senyor infant, e pesa: ·II· quin-
 tars e mig. Té la lliura: miya onça, ·I· diner, ·VIII· grans.
 E axí ret lo quintar: ·X· marchs. Perquè, a la dita rahó, en
 Johan de la Seda deu retre a la cort del dit senyor }
 ·XXV· marchs d'ar[gent.]

Ítem, d'altra mena qui era en una aluda sobre la cenayla e era
 de la cort del senyor infant, e pesa: mig quintar. Té la
 lliura²³⁶⁶ . Perquè deu retre en Johan de la Seda
 de la dita mena a la cort del dit senyor de la dita mena }

Ítem, pres en Johan de la Seda la mena qui era e[n la] cenayla,
 la qual era de la cort del senyor infant, e pesa: ·I· quintar,
 LVIII· lliures, ·VIII· onçes. E la lliura:²³⁶⁷ .
 E ret lo quintar:²³⁶⁸ . Perquè deu retre en Johan
 de la Seda a la cort del senyor infant de la dita mena} //2v

Ítem, pesa la mena miylor d'en Bertholí Ferrer e d'en Francesch Pineda
 e d'en Leonardo²³⁶⁹ } ·LXVII· marchs e mig. E té, segons l'assaig,
 per quintar: ·IX· marchs, ·III· onçes. De la qual, pertany a la cort del
 [senyor] infant per son dret la quinta part, que són: XIII· marchs
 [e mig \de/ \mena/ que pres en Johan de la Seda per afinar, e fan: ·IX· lliures
 [de men]a. E deu retre la lliura: miya onça, ·XVI· grans. Qui fan,
 [a la] dita rahó, que deu retre en Johan de la Seda }
 ·III· onçes, ·III· quarts d'argent.

[Í]tem, és la mena pus sotil dels dits ·III· compa(n)yons
 [.....]: ·III· roves e miya. E té lo quintar segons l'assaig
: ·III· marchs, ·VII· onçes e miya. E deu ne haver lo senyor

²³⁶⁶ A continuació, un espai en blanc.

²³⁶⁷ A continuació, un espai en blanc.

²³⁶⁸ A continuació, un espai en blanc.

²³⁶⁹ A continuació, ratllat: e pesa.

infant per son dret lo delme, que són les quals deu reebre
en Johan de la Seda d'argent fi sens tota messió de la cort }

III· onçes e miya menys I· diner.

·V· unçes d'argent. //3r

Juny.

Ítem,²³⁷⁰ pesam la mena miylor del cros d'en Jaymó Fiveller, d'en Jacmó

Esteve e d'en Favara, e pesa: ·VI· roves, ·XVI· lliures

e ·VIII· onçes. De la qual, pertany a la part del senyor infant

la meytat, que són: ·III· roves, ·VIII· lliures, ·III· onçes.

Té la lliura: ·II· onçes, ·III· diners. Ret lo quintar a la dita rahó

.....: ·XXXVIII· marches, ·II· onçes d'argent. Perquè pertany a la part

del senyor infant que en Johan de la Seda deu retre a la cort }

·XXX· marches, VII [onçes, II] diners.

[...] miy[...].

Ítem, és la mena pus sotil del cros dels dits Jacmó Fiveller,

Jacme Esteve e d'en Favara: ·III· quintars, ·III· roves,

XXVI· lliures, ·VIII· onçes. E té lo quintar segons l'assaig: VII·

marchs, ·II· onçes. De la qual mena, pertany a la part del senyor

infant la quarta part, que són: ·I· quintar menys ·II· lliures,

·III· onçes. De que deu retre a la cort en Johan de la Seda }

·VII· marches, ·I^a· onça, ·I· quart d'argent.

¶E les romanens ·III· parts que són: ·III· quintars menys ·VII·

lliures, pertaynen²³⁷¹ als dits companyons. De la qual, deuen exir: XXI

march(s), ·III· onçes, ·III· quarts d'argent afinat, que compra lo dit Johan

de la Seda ops del senyor infant a rahó de ·LX· sous lo march fan: MCC

LXXXVIII· sous. E per aquests diners deu retre a la cort lo dit Johan de la Seda }

·XXI· march(s), [·III· onçes, ·III·] quarts d'argent afinat./

Ítem, reebé en Johan de la Seda granayla de la mena de la

compa(n)ya dels damont dits qui no·s podia picar

.....: ·X· unçes e miya. De que exiren segons l'assaig los

quals pertaynen²³⁷² a la cort del senyor infant per la sua part } //3v

Ítem, comprà en Johan de la Seda dels dits en Jacmó Fiveller, Jacme

Esteve e d'en Favara les: ·III· roves, ·VIII· lliures, ·III· onçes

a ells pertaynents²³⁷³ de la mena miylor en la pàgena passada con-

tenguda. E té lo quintar segons l'assaig: XXXVIII·

marchs, ·II· onçes. Qui monten: ·XXXI· marches, ·VI· onçes e

²³⁷⁰ *Al marge esquerre d'aquest paràgraf, hi ha escrita l'expressió en llatí: Videatur plenius.*

²³⁷¹ *Sic.*

²³⁷² *Sic.*

²³⁷³ *Sic.*

miya quarta d'argent, qui·ls pertaynien²³⁷⁴ de la dita lur mena. Qui, a rahó de ·LX· sous lo march que foren venuts al dit Johan de la Seda per nom del senyor infant, fan: ·MDCCCV· sous, IX· diners. Per los quals, lus pagà lo dit en Johan de la Seda: ·XXVII· marches, ·V· onçes d'argent, qui a rahó de ·LXIX· sous lo march monten a la dita quantitat. E axí deu retre que gonya la cort en la dita compra, mas deuen ésser reebudes en compte les messions de fondre }

III· marches, ·I· onça e miya d'arg²³⁷⁵ d'argent. //4r

\\És/ la mena miylor d'en Jacmó Fiveller, d'en Jacme Esteve e d'en Ramon Favara que són a la lur part: ·II· quintars, ·VI· lliures. E té per quintar: ·XLVI· marches,²³⁷⁶ ·III· onçes e miya. Qui fan, per tot, a la dita rahó }

·XCIII· marches, [·VI· onçes] e miya.

Ani del senyor infant per la sua part, altres: ·XCIII· marches, ·VI· onçes e miya.

La mena pus sotil dels damont dits companyons que són: ·V· quintars e mig. De la qual, pertany al senyor infant la quarta part. E ten lo quintar: VIII· marches, ·I^a· onça e miya. Qui fan per tot: XLV· marches,²³⁷⁷ ·II· ternals. Dels quals, pertany als damont dits per les lurs ·III· parts de la dita mena }

XXXIII· marches, ·V[I· onçes,] ·I· ternal e mig.

Ani del senyor infant per la sua quarta part: ·XI· marches, ·II· onçes, mig ternal.

Summa major de ço que pertany als damont dits per la dita mena: ·CXXVIII· marches, ·III· onçes e mi[ya] e ·I· ternal e mig. Qui, a rahó de ·LX· sous lo march, fan: ·VII· mill ·DCCXV· sous, ·III [diners.]²³⁷⁸

Deu retre en Johan de la Seda d'aquest compte entre la part del senyor infant e la part dels damont dits que ha comprada }

·CCXXXIII· marches, \·V· onçes/ d'argent, ·II [...]

Ítem,²³⁷⁹ deu retre lo dit Johan de la Seda de ·XVII· marches de granayla d'argent que nele de la companyia damont dita. Qui, segons l'asaig, ne exiren a la part del senyor infant }

·XIII· marches, ·III [...]²³⁸⁰ //4v

²³⁷⁴ Sic.

²³⁷⁵ Sic.

²³⁷⁶ A continuació, a la línia següent, ratllat: marches.

²³⁷⁷ A continuació, a la línia següent, ratllat: ·I· quart d'onça.

²³⁷⁸ A continuació, escrit al marge esquerre de la pàgina —a l'alçada de l'espai en blanc que hi ha entre aquest paràgraf i el següent—, hi ha el text tatxat: Granayla: XVII· marches.

²³⁷⁹ Escrit al marge esquerre, a l'alçada d'aquest paràgraf, hi ha el text tatxat: Manleve d'en Pere Oeller: M·CCCXL· sous, III· diners barchinonesos.

²³⁸⁰ A continuació, escrit amb lletra menuda a la part inferior de la pàgina, hi ha el text tatxat: Solutio: MCCCXL· sous, ·III· diners. / MCCCXL· ·VII \M/ DCCXV· sous, ·III· diners. Deu retre tot l'argent: CCXXXIII marches, ·II[...].

42

1349, juny, 13. Falset.

Antic Çaloreda, habitant de Falset, confessa i reconeix que Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent del lloc de Falset, li ha pagat seixanta-un sous barcelonesos. Aquest és el preu pel qual li va vendre tres piles de marcs per a pesar l’argent.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.49.²³⁸⁷

Sit omnibus notum quod ego, Antich Çaloreda, habitator Falçeti, co[nfite]or et recog-/nosco vobis Johanni de la Seda, administratori mineriarum argenti loci de Falçeto pro inclito /³ domino infante Petro, comite Rippecurcie et Montanearum de Prades, quod solvistis michi / omnes illos sexsaginta et unum solidos Barchinone, precio quorum vobis vendidi ad opus iam dicti / domini infantis tres pilas de marchs ad pesandum dictum argentum. De quibus sum /⁶ bene paccatus ad meam voluntatem. Renuncio omni excepcioni dicte peccunie a vobis / non habite, non numerate et non recepte, racione predicta et doli in factum. Et, ideo, fa-/cio vobis presentem appocham in testimonium premissorum.

Quod est actum idus²³⁸⁸ junii anno Domini /⁹ millesimo · CCC^o · XL° · nono.

Sig(+)-num Antich Çaloreda predicti, qui hoc laudo, concedo et / firmo.

Testes huius rey sunt Jacobus Soler et Antonius Ferrer. /

Sig(+)-num Antoni Salvatoris, notarii publici de Falçeto, qui ex a(u)ctoritate /¹² discreti Berengarii de Valtano, rectoris et notarii publici dicti loci, hoc scripsit / et clausit.

²³⁸⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 395. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²³⁸⁸ Sic. Al manuscrit, idus en lloc de idibus.

43

1349, juny, 16. Falset.

Jaume Fiveller, Jaume Esteve i Ramon Favara de Falset declaren i reconeixen haver rebut de part de Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent del terme de Falset, vint-i-set marcs i cinc unces d’argent (valorats en mil nou-cents cinc sous i nou diners) per la venda de tres roves, vuit lliures i quatre unces de “mena” que els pertanyien. De les quals, segons l’“assaig”, se n’obtidrien trenta-un marcs, sis unces i una quarta d’argent. Se’ls paga la “mena” a raó de seixanta sous per cada marc de metall blanc suposadament obtingut.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.50.²³⁸⁹

Sit omnibus notum quod nos Jacobus Fivellarii, de domo domini infantis Petri, Jacobus Stephani et Raymundus Fa-/vara de Falçeto confitem[u]r et recognoscimus vobis Johanni de la Seda, aministratori mineriaram argenti terminis de Fal-/çeto, quod solvistis nobis mille nongentos quinque solidos et novem denarios, que vos nobis solvere tenebamini pro precio illarum tri-/um rovarum, octo librarum et quatuor unciarum mene crossi nostri que tenebat triginta et octo marchas et duas / uncias pro quintario, secundum assagium inde receptum, de qua quidem mena pertinebat nobis triginta unam marchas, /^o sex uncias et unam quartam argenti. Qui, ad rationem sexsaginta solidorum pro marcha, ascendunt ad dictam / pecunie quantitatem. Pro qua quidem pecunie quantitate, et in solum ipsius, tradidistis nobis viginti septem marchas / et quinque uncias argenti, ad rationem s[ex]aginta novem solidorum pro marcha. Renunciamus omni excepcioni [dict]i argenti /^o a vobis non habiti, non ponderati et non recepti ut dictum es[t] et doli in factum. Facimus vobis presentem appocham in testimo-/nium premissorum.

Quod est actum ·XVI°· kalendas julii an[no Domini] millesimo ·CCC^o·XL°·nono.

Sig(+)^{num} Jacobi Fivellerii, Sig(+)^{num} / Jacobi Stephani, Sig(+)^{num} Raymundi Favara pre[dictorum, qu]i hoc laudamus, concedimus et firmamus. /¹²

Testes huius rey sunt frater Franciscus Oliveri et Guilelmus \Cerviani/, de domo domini infantis Petri. /

Sig(+)^{num} Antoni Salvatoris, notarii publici de Falçeto, qui ex a(u)ctoritate discreti domini Berengarii de Valtano hoc s[cri]psit et / clausit, cum supraposito in ultima linea ubi dicitur «Cerviani».

²³⁸⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 399. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

44

1349, juny, 17. Falset.

Fra Guillem Agulló, confessor de l'infant Pere (comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades), declara i reconeix que Joan de la Seda, administrador de les "menes" d'argent de la vila de Falset, li ha pagat i lliurat dotze marcs d'argent bo, fi i recte de pes. Els quals corresponen al pagament de la desena part de tot l'argent pur o afinat que pertany al comte, obtingut de les "menes" d'argent, que se li havia d'entregar al confessor de l'infant Pere segons havia ordenat el mateix infant en una carta datada a Falset el dia 21 d'octubre del 1348; de la qual, n'hi ha una còpia literal (doc.núm.25 del present apèndix documental).

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.51.²³⁹⁰

[Sit omnibus] notum [quod] ego, frater Guilel[m]us Agull[o]ni, con[ffessor] incliti domini infantis Petri, comite Rippacurcie et / [Montanearum de] Prades, [confiteor et] in veritate recog[nosco vobis Johanni] de la Seda, administratori mineriarum argenti ville /³ [de Falçeto pro ipso domino infant]e, quod pretextu cuius[dam] litter[e dicti domini] inffantis cuius tenor talis est:

«Inffans / [Petrus, illustrissimi] domi[ni Ja]cobi bone mem[orie regis Aragonum] filius, comes Rippacurcie et Montanearum de Prades, / [dilecto nostro Johanne de l]a Seda, administratori [mineriarum nostrarum ar]genti ville nostre de Falçeto, vel alii qui pro tempore /⁶ [fuerit, salutem et dilectionem.]

Cum nos, ob Dei reverencia(m) et pro salute anime nostre, ordinaverimus et volumus²³⁹¹ quod decimam²³⁹² pars²³⁹³ / [totius argenti puri sive afinat nobis] per[v]enientis si[ve] pertinentis e[x m]i[neris arge]nti [que] nunc sunt [penes v]os et / [que dante Deo reperientu]r infra [i]urisdic[cionem nostram per vos] tradatur et deliberetur religioso [et] d[i]lec[t]o confessori /⁹ [nostro qui nunc est vel pro] tempore fuerit [per] ip[s]um convertenda i[n] ornamen[t]is capelle nostre et in elemosina et in aliis / [piis causis quibus sibi videb]itur distri[bue]nd[is] seu [etiam erogandis]. Idcirco, vobis dicimus et mandamus quatinus, (de) decima / [parte totius argenti predicti,] res[pon]deatis d[ic]to confessori nostro qui nunc est vel qui pro tempore fuerit vel cui /¹² [voluerit loco sui. Et] in q[ua]libet tradicionem quam inde duxeritis faciendam recuperetis ab eodem apocham de re-/[cepto in qua pre]sens litter[a] sit inser[ta].

Data Falçeti, duodecimo kalendas novembris anno Domini millesimo CCC^o.XL°. / [octavo.»]

[Solvi]stis et tradidistis michi, [nomine] iam dicta²³⁹⁴, duodecim marchas argenti boni, fini et recti ponderis /¹⁵ [in solum ma]ioris qu[antitatis] marcharum argenti per vos michi, nomine iam dicto, debite; rationibus et causis in dicta / [littera] l[a]tius expressatis. Et quia dictas d[uo]decim marchas argenti a vobis habui et recepi et inde bene / [pactat]us sum ad meam voluntatem. Idcirco, renuncio o[mn]i excepcioni predictae quantitatis argenti non habite et /¹⁸ non recepte previa racione et doli in factum. Quare vobis et vestris presentem apocham de recepto facio atque firmo. /

Actum est hoc quintodecimo kalendas julii anno Domini millesimo CCC^o.XL°. nono.

²³⁹⁰ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 404. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁹¹ Sic.

²³⁹² Sic. Al manuscrit, decima amb titlla d'abreviatura.

²³⁹³ Al manuscrit, signe d'abreviatura de per seguit de rs.

Sig(+)-num fratris Guilelmi Agu-/lioni, confessoris predicti, qui hoc laudo, concedo atque firmo.

Testes hu[ius] rei sunt Raymundus Codines /²¹ et Berengarius Rocha²³⁹⁵ et Leonardus de Dino, habitatores Falçeti. /

Sig(+)-num Antoni Salvatoris, notarii publici de Falçeto, qui ex auctoritate discreti Berengarii de Valtano, / rectoris et notarii publici dicti loci, qui hoc scribi fecit et clausit, cum raso et emendato in penultima /²⁴ linea ubi dicitur «Raymundus Codines» et in ultima linea ubi dicitur «Rocha».

²³⁹⁴ *Sic.*

²³⁹⁵ *Al manuscrit, Rocha amb titlla d'abreviatura.*

45

1349, juliol, 1. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, encomana a Bertran de Revell l'ofici dels afinaments de les "menes" d'argent, de plom o d'altre metall qualsevol que té el comte i que es troben o es puguin trobar en els llocs i termes del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença. El comte ordena que, tots els afinaments que realitzarà, els faci i els hagi de fer a la casa del comte anomenada "la fusina", situada a prop de la vila de Falset, o bé a la roda que en ocasió d'això el comte ha fet fer i construir de nou al terme de Falset, a la ribera del riu Siurana, i no en un altre indret. El salari que li correspon a Bertran de Revell, en contrapartida pel seu treball, és de mil sous barcelonesos cada any, a dividir en tres terços anuals.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.93v-94r.²³⁹⁶

C: Còpia simple, inclosa en un document emès a Falset el dia 21 de setembre de l'any 1350.²³⁹⁷ ADM, secció Prades, lligall 6, doc.núm.146.²³⁹⁸

Nos inffans Petrus, et cetera. De fide, legalitate, industria et scientia vestri fidelis nostri Bertrandi de Revell plenarie confidentes, tenore huius carte nostre presentis, comittimus sive comendamus vobis officium affinamentorum meneriarum²³⁹⁹ nostrarum argenti, plumbi seu alterius matalli cuiuscumque que de presenti invento²⁴⁰⁰ sunt et habemus et dante Domino de cetero, infra loca dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie que quondam fuit nobilis Guilelmi d'Entença seu terminos eorundem, inveniri poterunt et habebimus seu etiam quomodolibet reperiri et haberi. Ita, quod vos sitis affinator noster et minerias iam dictas argenti et plumbi seu aliorum metallarum possitis affinare et ex eis facere affinamentum quando et quotiens vobis melius videbitur expedire et opportunum seu necessarium \fuerit/, at quotiens per administratorem nostrum mineriarum iam dictarum qui nunc est vel qui pro tempore fuerit inde fueritis requisitus, nostris tamen propriis sumptibus et expensis. Ordinantes quod omnia \afinamenta/ que per vos fient ex mineris antedictis faciatis et facere habeatis inffra domum nostram vocatam «la fusina», quam habemus prope villam nostram de Falçeto, vel ad rotam quam occasione predicta de novo construhi et fieri fecimus in termino de Falçeto, in ripparia rivis Siurane, et non alibi. Ita, tamen quod in dicta rota non ten(e)amini colare crassas mineriarum predictarum. Vos vero teneamini de argento, plumbo²⁴⁰¹ et aliis metallis per vos eliciendis ex mineris antedictis fideli nostro Johanni de la Seda, administratori iam dicto, vel alii qui pro tempore fuerit, pro parte nostre curie respondere. Ulterius, etiam volumus quod vos teneamini ire et stare ad crosos argenti, coffolli et aliorum metallorum et minerias

²³⁹⁶ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotograma 352. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²³⁹⁷ Concretament, es tracta d'una època de pagament signada per Bertran de Revell, en la qual es reproduueix de forma literal i íntegrament el text d'aquest document. Vegeu doc.núm.64 del present apèndix documental.

²³⁹⁸ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 85, fotograma 533.

²³⁹⁹ Sic.

²⁴⁰⁰ Sic.

²⁴⁰¹ o corregeix i.

antedictas eorundem perquirere et perquiri facere et laborare diligenter prout decet ad comodum et utilitatem nostram una cum dicto Johanni de la Seda et sine ipso quotienscunque necessarium fuerit seu etiam opportunum et alia circa predicta omnia agere quecumque utilia fuerint et opportuna. Et habeatis pro vestro salario et labore mille solidos Barchinone annuatim, per III tercias anni. Quarum, prima sit duorum mensium que incipiat prima die presentis mensis julii anni infrascripti, pro quibus vobis satisfiat prorata temporis et quantitatis, secunda vero tercia incipiat prima die mensis septembris proxime venturi et reliqua tercia incipiat prima die mensis januarii proxime subsequenti, et de inde de quatuor in quatuor mensibus quolibet anno. Pro quibus quidem mille solidis, teneamini dictum officium fundicionum²⁴⁰² et alia predicta agere, regere et administrare bene, fideliter et legaliter prout negotiorum qualitas hoc requirunt et in talibus moris est usitati. Mandantes tenore presentis carte nostre administratori iam dicto vel alii qui pro tempore fuerit quod de eo quod provenerit²⁴⁰³ ex mineris antedictis tribuat et solvat vobis //94r mille solidos Barchinone antedictos per tres tercias de quatuor in quatuor mensibus quolibet anno ut preffertur et in eorum solutione a vobis recuperet apocham de soluto in qua de presenti nostra concessione fiat mentio specialis. Nos enim, administratore iam dicto vel alio qui pro tempore fuerit hostendente transumptum presentis carte nostre in simul cum apocha de soluto ipsos mille solidos, per receptorem compotorum nostre curie, in su(u)m volumus recepti comptum et admitti. Hanc autem concessionem nostram durare²⁴⁰⁴ volumus dum de nostro propceserit²⁴⁰⁵ beneplacito voluntatis.

In cuius rey testimonium presentem cartam nostram vobis fieri iussi(m)us nostro sigillo pendenti munitam.

Data in villa nostra de Falceto, kalendis julii anno Domini millesimo CCC^o·XL°· nono.

²⁴⁰² içi corregeix a[...].

²⁴⁰³ Al manuscrit, provenerit amb titlla d'abreviatura ratllada.

²⁴⁰⁴ A continuació, ratllat: de.

²⁴⁰⁵ Sic.

46

1349, juliol, 4. Falset.

Ramon Codines i Ramon Ferrer de Falset reconeixen haver rebut tres mil vuit-cents tres sous i tres diners barcelonesos per la venda de cinquanta-set marcs i cinc unces d'argent que s'obtingueren de la fosa de la part que els pertanyia d'algunes "menes" (a raó de seixanta-sis sous per marc). Aquesta quantitat els ha estat pagada per Guillem Pineda, en nom de Joan de la Seda (administrador de les "menes" d'argent del terme de Falset), mitjançant l'entrega de cent deu escuts d'or (que valen catorze sous cadascun i corresponen a mil cinc-cents quaranta sous), deu marcs i quatre unces i mitja d'argent (que valen a raó de seixanta-sis sous cada marc i corresponen a sis-cents noranta-set sous i un diner i mig) i nou-cents sis sous, un diner i òbol barcelonesos. La resta, fins arribar als tres mil vuit-cents tres sous i tres diners acordats, s'ha de descomptar en concepte de despeses de fosa de les "menes". Les quals, a raó de vuit lliures per cada quintar fos, ascendeixen a sis-cents seixanta sous.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.54.²⁴⁰⁶

Sit omnibus notum quod nos Raymundus Codina et Raymundus Ferrii²⁴⁰⁷ de Falçeto confitemur et recognoscimus vobis Johanni de la Seda, / administratori mineriarum argenti termini de Falçeto, quod, ex illis tribus mille octingentis tribus solidis et tribus denariis Barchinone pro /³ precio quorum vobis vendidimus ad opus incliti domini infantis Petri quinquaginta septem marchas et quinque uncias argenti, ad ratio-/nem videlicet sexaginta sex solidorum pro marcha, que nobis pertinebant ad partem nostram ex quibusdam menis nostris per vos fuis, solvis-/tis et satisfecistis nobis in hunc modum: primo, habuimus a venerabili Guilelmo Pineda qui eos nobis tradidit nomine vestro centum /⁶ decem scudetos auri [qui], ad rationem quatuordecim solidorum pro quolibet, valent mille quingentos quadraginta solidos; item, tradidit / nobis dictus Guilelmus Pineda decem marchas, quatuor uncias et mediam argenti qui, ad rationem sexaginta sex solidorum pro / marcha, vale[nt] sexcentos nonaginta septem solidos, unum denarium et obolum; item, tradidit nobis dictus Guilelmus Pineda nomine vestro non-/⁹gentos sex solidos, unum denarium et obolum Barchinone; item, retinuistis penes vos quos vobis solvere tenebamur pro labore vestro fundi-/tionis dictarum nostrarum mineriarum, ad rationem octo librarum pro quintario, sexcentos sexaginta solidos. Que quidem quantitates ascen-/dunt ad tres mille octingentos tres solidos et tres denarios Barchinone supradictos. Unde, renunciantes excepcioni peccunie non /¹² numerate et non recepte ut predicatur et doli, facimus vobis in testimonium premissorum presentem apocham de recepto.

Quod est / actum in villa de Falçeto, quarto nonas julii anno Domini M^o CCC^o quadragesimo nono.

Sig(+++)na nostrorum Raymundi / Codines et Raymundi Ferrii²⁴⁰⁸ predictorum, qui hoc laudamus, concedimus et firmamus. /¹⁵

Testes huius rei sunt magister Bertrandus Ravelli et Examenus Roiç de dicti domini infantis. /

Sig(+)-num mei, Berengarii de Valtano, rectoris ecclesie de Falçeto et notarii publici eiusdem loci, qui hoc scribi feci / et clausi.

²⁴⁰⁶ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 416. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁴⁰⁷ Sic. Al manuscrit, Ferrii en lloc de Ferrarii.

²⁴⁰⁸ Sic. Al manuscrit, Ferrii en lloc de Ferrarii.

47

1349, agost, 16. Falset.

Berenguer Mestre, habitant de Falset, confessa i reconeix que Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent al lloc de Falset, li ha pagat sis lliures barceloneses que se li devien, pel que ha fet des del dia de la Purificació de la Verge Maria, el dos de febrer, fins al dia dos d’agost; és a dir, durant sis mesos. Aquesta quantitat és una part de les dotze lliures barceloneses que l’infant Pere, comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, i el mateix administrador li concedeixen per la feina realitzada en els “crosos” d’argent del lloc de Falset, en concepte de salari.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.55.²⁴⁰⁹

Sit omnibus notum quod ego, Berengarius Maestre, habitator Falçeti, confiteor et recognosco vobis discreto / Johanni de la Seda, administratori mineriarum argenti in dicto loco pro inclito domino infante Petro, /³ comite Rippecurcie et Montanearum de Prades, quod ex duodecim libras Barchinone que per iam dictum / dominum infantem et vos michi sunt concessa pro servicio salari crosorum argenti dicti loci de Fal-/çeto, quem feci, solvistis michi sex libras dicte monete que michi debebantur de die Pu-/⁶rificacionis Beate Marie, que est secunda dies febroarii, usque ad secundam diem augusti, / que sunt sex menses. De quibus sum bene paccatus ad meam voluntatem. / Renuncio omni excepcioni dicte peccunie a vobis non habite, non numerate et non re-/⁹cepte, racione predicta et doli. Et, ideo, facio vobis de ipsis sex libris presentem / appocham in testimonium premissorum.

Quod est actum ·XVII°· kalendas septembris / anno Domini ·M^o·CCC^o·XL°· nono.

Sig(+)^{num} mei, Berengarii Maestre, qui hoc laudo et firmo. /¹²

Testes huius rey sunt Guilelmus Bonamic et Raymundus Favara. /

Sig(+)^{num} mei, Antoni Salvatoris, notarii publici de Falceto pro domino / Berengario de Valtano, rectore dicti loci, qui hoc scripsi et clausi /¹⁵ die et anno prefixis.

²⁴⁰⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 420. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

48

1349, novembre, 5. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana a Guillem d'Alió, capità de la vila d'Iglesias (Sardenya), que avanci i aboni els diners necessaris per cobrir les despeses de viatge a aquelles persones de l'illa de Sardenya que volen traslladar-se a Catalunya i anar al lloc de Falset per treballar a les mines d'argent. Aquest bestret, que ha de ser com a màxim de fins a mil sous entre tots els que vulguin fer el viatge, li serà retornat després, ja que l'ajuda de viatge finalment s'ha de pagar dels diners de la marmessoria del comte-rei Alfons III el Benigne. L'infant també li demana que li envii una còpia de les ordinacions sobre les mines d'argent de Sardenya, perquè se'n puguin fer unes de semblants per a les mines de Falset o prendren d'aquelles allò més interessant.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 16, doc.núm.200(12), fol.14r.²⁴¹⁰

Ex parte domini inffantis: Guilelmo Alionis, capitaneo ville Ecclesiarum.

Con segons que havem entès, algunes persones de la illa de Sardenya vullen e entenen a passar deçà en Cathalunya e venir al loch nostre de Falçet per obrar als crosos del argent e çercar les menes. E les dites persones hajan mester alguna ajuda de diners per les messions faedores per aquelles en lo dit viatge. Per ço, volem e us manam que, dels diners de la marmessoria del molt alt senyor n'Amfós rey d'Aragó, de bona memòria frare nostre molt car, bestragats e acorregats a aquelles persones, les quals al loch nostre de Falçet volran venir per la dita rahó, tro a quantitat de mill sous entre tots. E fets nos saber quant hi haurets bestret. E nós encontinent fer ho em açí pagar als actors de la dita marmessoria, pregants vos que açò no metats en falla. E trametets nos translat de les ordinacions fetes per rahó²⁴¹¹ de les fosses de les menes d'argent de Sardenya, per tal que semblants ordinacions puscham nós fer açí sobre ls crosos de les menes d'argent del loch nostre de Falçet o d'aquelles puscham pendre ço qui millor nos parrà. E de les damunt dites coses nos farets plaer, lo qual vos grayrem molt.

Dada en la vila nostra de Falçet, V· dies del mes de novembre anno Domini ·M^o·CCC^o·XL°· nono.

²⁴¹⁰ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 96, fotograma 67. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁴¹¹ Al manuscrit, rahó amb titlla d'abreviatura.

49

1349, novembre, 23. Falset.

L'infant Pere, comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, mana a Joan de la Seda, administrador de les "menes" d'argent del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença, que torni a Bernat Ros, draper del lloc de Falset, els cinc marcs i sis unces d'argent fi que es van entregar, en nom del comte, al seu confessor fra Guillem Agulló per fer-ne ornaments de la capella de l'infant. Aquesta quantitat d'argent prestada per Bernat Ros, Joan de la Seda la hi ha de tornar de la primera fosa de metall que serà feta a la foneria comtal.

B*: Còpia simple, inclosa en un document del 3 de desembre del 1349.²⁴¹²
ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.56, ratlles 2-11.²⁴¹³

Inffans Petrus, illustrissimi domini Jacobi bone me-³morie regis Aragonum filius, comes Rippacurcie et Montanearum de Prades, fideli nostro Johanni de la Seda, aministratori mineriarum / nostrarum argenti nostri comitatus Montanearum de Prades (et) baronie que fuit nobilis Guilelmi d'Entença quondam, salutem et gratiam. /

Cum Bernardus Ros, draperius locii nostri de Falçeto, acomodaverit nobis quinque marcha et sex uncias argenti fini que tradita fuerunt no-⁶mine nostro religioso fratri Guilelmo Agullonis, confessori nostro, convertenda in ornamentis capelle nostre. Ideo, vobis dicimus / et mandamus quatinus, de prima fusione que modo fiet in nostra fusina, tradatis et restituatis dicta quinque marcha et sex / uncias argenti fini dicto Bernardo vel cui voluerit loco sui, recuperando ab eo presentem cum apocha de soluto. Nos enim ⁹ mandamus, cuicumque pro parte nostra a vobis compotum audituro, quod vobis restituenti tempore facti rationi cum apocha dicti Bernardi dicta / quinque marcha et sex uncias argenti in nostro recipiant compoto et admitat.

Data Falçeti, nono kalendas decembris / anno Domini millesimo ·CCC^o·XL°· nono.

²⁴¹² Concretament, es tracta d'una època de rebut feta i signada per Bernat Ros, draper de Falset, en la qual es reproduïx de forma literal i íntegrament el text d'aquest document. Vegeu doc.núm.50 del present apèndix documental.

²⁴¹³ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 424. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

50

1349, desembre, 3. Falset.

Bernat Ros, draper de Falset, confessa que Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent de la vila de Falset, li ha pagat i lliurat cinc marcs i sis unces d’argent bo, fi i recte de pes. Aquesta és la quantitat que havia prestat Bernat Ros, la qual havia estat entregada al confessor de l’infant Pere, fra Guillem Agulló, i l’administrador la hi havia de tornar perquè així li ho havia ordenat el mateix infant en una carta datada a Falset el dia 23 de novembre del 1349; de la qual, n’hi ha una còpia literal (doc.núm.49 del present apèndix documental).

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.56.²⁴¹⁴

Sit omnibus notum quod ego Bernardus Ros, draperius de Falçeto, confiteor et in veritate recognosco vobis Johanni de la Seda, administratori mineriarum argenti / ville de Falçeto pro domino infante, quod protextu²⁴¹⁵ litere dicti domini infantis cuius tenor talis est:

«Inffans Petrus, illustrissimi domini Jacobi bone me-³morie regis Aragonum filius, comes Rippacurcie et Montanearum de Prades, fideli nostro Johanni de la Seda, aministratori mineriarum / nostrarum argenti nostri comitatus Montanearum de Prades (et) baronie que fuit nobilis Guilelmi d’Entença quondam, salutem et gratiam. /

Cum Bernardus Ros, draperius locii nostri de Falçeto, acomodaverit nobis quinque marcha et sex uncias argenti fini que tradita fuerunt no-⁶mine nostro religioso fratri Guilelmo Agullonis, confessori nostro convertenda in ornamentis capelle nostre. Ideo, vobis dicimus / et mandamus quatinus, de prima fusione que modo fiet in nostra fusina, tradatis et restituatis dicta quinque marcha et sex / uncias argenti fini dicto Bernardo vel cui voluerit loco sui, recuperando ab eo presentem cum apocha de soluto. Nos enim ⁹ mandamus, cuicumque pro parte nostra a vobis compotum audituro, quod vobis restituenti tempore facti rationi cum apocha dicti Bernardi dicta / quinque marcha et sex uncias argenti in nostro recipiant compoto et admitat.

Data Falçeti, nono kalendas decembris / anno Domini millesimo ·CCC^o·XL°· nono».

Solvistis et tradidistis michi, nomine iam dicto, predictas quinque marchas et sex un-¹²cias argenti boni, fini et recti ponderis, rationibus et causis in dicta litera latius expressatis. Et quia dictas quinque / marchas et sex uncias argenti a vobis habui et recepi et inde bene pactatus sum ad meam voluntatem. Idcirco, / renuncio omni excepcioni predictae quantitate argenti non habite et non recepte previa ratione et doli in factum. Quare ¹⁵ vobis et vestris presentem apocham facio et firmo.

Actum est hoc tercio nonas decembris anno Domini millesimo ·CCC^o· / XL°· nono.

Sig(+)^{num} mei, Bernardi Ros predicti, qui hoc concedo, laudo et firmo. /

Testes huius rey sunt Raymundus Guitar[t] et Bernardus de Colle. ¹⁸

Sig(+)^{num} Petri Maymonis, notarii publici de Falçeto pro venerabili Berengario de Valtano, rectore et notario publici²⁴¹⁶ / eiusdem loci, qui hoc scribi fecit et clausit.

²⁴¹⁴ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 424. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁴¹⁵ Sic.

51

1350, febrer, 12. [Falset]

Es registra el pes de les “menes” d’argent explotades per diferents companyies mineres i la quantitat teòrica d’argent que se n’obtindrà de cadascuna segons l’“assaig” que se’ls practica. Sota la supervisió de l’administrador de les “menes” d’argent, Joan de la Seda, s’inscriu també —entre d’altres— la part de “mena” que li correspon al comte Pere per dret i, en alguns casos, la compravenda de la porció pertanyent als miners amb indicació del preu convingut. Es controla registralment la producció minera d’argent.

A*: Original. Bifoli solt, intercalat entre la coberta i el foli 1 recto del primer llibre d’administració de les “menes” d’argent de Joan de la Seda (1348-1349): ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45.²⁴¹⁷

·A·²⁴¹⁸

Divenres, XII de febrer anno ·XL IX°.

Pesa la mena bolmosa d’en Bertolí Ferrer e d’en Domènech, d’en Laonardo, de mestre Bertran e d’en Johan de la Seda } XXV marchs.²⁴¹⁹

Pesa l’assaig de ·III· onçes que feu en Laonardo } ·II· diners, XVIII grans.
Té la lliura: ·XI· diners. Ret lo quintar } VIII marchs, ·II· onçes.
Fo partida ab lo senyor a ·V·, que són } V marchs.

Pesa la mena qui és del solà d’en Fuster, de les companyies d’en Bertolí Ferrer, d’en Laonardo, d’en Francesch Pineda } XXXV marchs.

Pesa l’assaig de ·III· onçes que feu en Laonardo } III· diners, ·I· gra²⁴²⁰ e mig.
Té la lliura: miya onça e miya quarta, ·I· diner, ·II· grans. Ret lo quintar: ·XII· marchs, ·I· onça e miya.
Fo partida ab lo senyor a quart, que són } VIII· marchs, ·VI· onçes.

²⁴¹⁶ Sic.

²⁴¹⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document (el bifoli solt) a: ADMC, rotlle 48, fotogrames 349-351. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁴¹⁸ ·A· és escrita a la part superior de la pàgina, de manera més o menys centrada. Aquesta lletra fa referència a la numeració ordenada, seguint les lletres de l’abecedari, dels tres documents solts que acompanyen el llibre d’administració pròpiament dit.

²⁴¹⁹ A continuació, ratllat: III onçes.

²⁴²⁰ Al manuscrit, gra amb titlla d’abreviatura.

Pesa la mena²⁴²¹ blancha d'en Codines e d'en Ramon Ferrer } XLVIII marchs.
 Pesa l'asaig de ·III· onçes que feu en Laonardo } miya quarta menys mig gra²⁴²².
 Té la lliura: miya onça menys II· grans. Ret lo quintar } VIII· marchs, III· onçes e miya.
 Fo partida a quint ab lo senyor, per lo qual ne pres en
 Johan de la Seda } X· marchs. //1v

Ítem, pesa \la mena/ bolmosa d'en Ramon Codines e d'en Ramon Ferrer } XXIX· marchs.
 Pesa s'asaig²⁴²³ de ·III· onçes que feu en Laonardo } miya quarta, ·I· diner, ·XV· grans.
 Té la lliura: miya onça e ·I^a· quarta e malla.
 Ret lo quintar } ·XIII· marchs, ·VII· onçes.
 Fo partida ab lo senyor a quart, tocan al senyor } VII· marchs, ·II· onçes.

Ítem, pesa la mena mellor d'en Pere Fiveller } XLV marchs.
 Pesa l'asaig de ·III· onçes que feu en Laonardo } ·II· diners, XVI grans.
 Té la lliura: X· diners, ·XVI· grans.
 Ret lo quintar: VIII marchs.
 Fo partida a quint, que són } IX· marchs.
 Compra en Johan de la Seda la mena ro-
 manent d'en Pere Fiveller, que són: ·XXXVI·
 marchs, que fan ·XXIII· lliures. La qual té ar[ge]nt
 fi } ·X· onçes e miya, miya quarta e I· diner.
 Qui, a rahó de LX· sous lo march, fa: LXXX sous.
 Dels quals abatuts ·II· onçes e miya de les
 granalles qui, a rahó de VIII sous e mig la onça,
 fan } XXI sous, III diners.
 E axí ha a donar en Johan de la Seda a·n
 Pere Fiveller } LVIII· sous, IX· diners. //2r

Ítem, pesa la mena d'en Pere Fiveller que és en la
 aluda ab senyal de creu } ·I^a· rova, II· lliures.
 Pesa l'asaig de ·III· onçes que feu en Laonardo } ·XIII· grans e mig.
 Té la lliura: ·II· diners, ·VI· grans.
 Ret lo quintar: ·I· march, ·V· onçes e miya.
 És l'argent de la dita mena: ·III· onçes²⁴²⁴ e miya e ·I· diner e mig.

Ítem, pesa la mena menor del alcofoll d'en
 Pere Fiveller } XLIII· marchs, V· onçes.
 Pesa l'asaig de ·III· onçes que feu en Laonardo } IX· grans e mig.
 Té la lliura: XXXVIII grans.
 Ret lo quintar: ·I· march, ·I^a· onça e miya.
 És l'argent que és en la dita mena: ·II· onçes.

²⁴²¹ m *corregeix* rg.

²⁴²² *Al manuscrit, gra amb titlla d'abreviatura.*

²⁴²³ *Sic.*

²⁴²⁴ *A continuació, ratllat: ·I^a· quarta.*

Ítem, pesa la mena miyana d'en Pere Fiveller } LXXXVII· marchs, VI· onçes.
 Pesa l'asaig de ·III· onçes que feu en Laonardo } ·X· grans.
 Té la lliura: XL grans.
 Ret lo quintar: ·I· march, ·II· onçes.
 És l'argent de la dita mena: ·III· onçes. //2v

Ítem, pesa la mena menor d'en Pere Fiveller } ·CCLXXXIII· marchs.
 Pesa l'asaig de ·III· onçes que feu en Laonardo } ·VII· grans.
 Té la lliura: ·I· diner, ·III· grans.
 Ret lo quintar: VII· onçes.
 És l'argent de la dita mena: IX· onçes, miya quarta.

Munta²⁴²⁵ l'argent que és en les dites menes de
 III· sorts d'en Pere Fiveller pus prop scrites } ·II· marchs, ·III· onçes e miya, ·III· diners e mig.
 Del²⁴²⁶ qual ve al senyor infant la delme
 en argent fi. Que és } ·I^a· onça, ·III· quarts, ·II· diners.
 E axí roman a-n Pere Fiveller } ·II· marchs, ·I^a· onça.
 Qui, a rahó de ·L· sous lo march, fan } CVI· sous, ·III· diners.

Munten totes les menes d'en Pere Fiveller: II· quintars, ·I^a· rova, ·XXI· lliures e miya.²⁴²⁷

²⁴²⁵ M corregeix És.

²⁴²⁶ Al manuscrit, de la amb a cancel·lada per una ratlla obliqua.

²⁴²⁷ A la part inferior dreta de la pàgina, hi ha el següent text escrit a la inversa: la lliura: I^a quarta e miya, ·II· diners, ·X· grans. / ·I· march, ·I^a onça, ·III· quarts, ·I· argenç, ·X· grans.

52

1350, març, 27. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, sobreafegeix de forma vitalícia cent sous barcelonesos per any al salari de l'“assajador” de les “menes” d'argent del comtat de les Muntanyes de Prades i dels llocs de la baronia d'Entença, Leonardo de Dino, per remunerar convenientment la seva feina. Al qual, amb una carta datada el 8 de novembre del 1348, li havia estat encomanat de per vida l'ofici dels “assaigs”, per un salari anual de cinc-cents sous barcelonesos (doc.núm.28 del present apèndix documental).

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.58v-59r.²⁴²⁸

Nos infans Petrus, et cetera. Attendentes nos dudum cum carta nostra comisise et comendasse vobis fideli nostro Leonardo de Dino officium assagiorum mineriarum nostrarum argenti comitatus nostri Montanearum de Prades et locorum baronie que fuit nobilis Guilelmi d'Entença quondam, dum vos vitam duxer[i]tis in humanis, et in eadem carta constituisset vobis salarium pro labore vestro quingentorum solidorum Barchinone anno quoque racione predicta, prout in dicta carta nostra sigillo nostro pendenti munita que data fuit Falçeti sexto idus novembris anno Domini ·M^o·CCC^o·XL°· octavo latius continetur. Ideo, considerantes quod attento labore vestro, quem vos sustinere oportet occasione officii assagiorum predicti, vos oneremini maius salarium habere ac etiam optinere quam in dicta carta vobis extitit constitutum volentesque condecenter vestros remunerare labores. Tenore presentis littere nostre superaddimus vobis et salario vestro predicto anno quolibet centum solidos Barchinone racionibus antedictis dum vobis fuerit vita comes. Mandantes tenore presentis administratori mineriarum nostrarum predictarum, qui est et qui pro tempore fuerit, quod de eo quod provenerit ex dictis mineriis tribuat et solvat vobis annuatim, ultra dictos quingentos solidos in dicta carta nostra pro salario vestro racione officii iam dicti per nos vobis constitutos, centum solidos Barchinone per illos terminos et soluciones per quos dicti quingenti solidi vobis tribuere //59r tenentur et exsolvere dum vos vixeritis ut est dictum. Et in solutione eorum a vobis recuperet apocham de soluto, in qua de predictis fiat mencio specialis. Nos enim, administratore iam dicto restituente nostre curie apocham antedictam ipsam quantitatem, per receptorem compotorum nostre curie, in suum volumus recipi compotum et admitti. Per predicta, autem, nolumus seu intendimus in aliquo derogari contentis in carta nostra predicta seu aliquibus ex eis. Immo, ea omnia volumus permanere in suo pleno robore et firmitate.

In cuius rei testimonium presentem litteram nostram vobis inde fieri iussimus nostro sigillo munitam.

Data Falçeti, sexto kalendas aprilis anno Domini millesimo ·CCC^o· quinquagesimo.

²⁴²⁸ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotograma 367. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

53

1350, març, 29. Falset.

L'infant Pere d'Aragó, comte de les Muntanyes de Prades, ratifica, confirma i aprova l'avinença que va ser feta entre el mateix infant, Ramon Codines i Ramon Ferrer de Falset, per una part, i nou persones vingudes de l'illa de Sardenya a Falset per cercar "menes" d'argent, per l'altra. Segons la qual, els sards (Nichola de Viyla, Bernardo de Vallmoll, Francischo de la Vinyola, Barison de Març, Hugolino de Aguyllen, Gotnar Policha, Francischo de Johan, Comita de Penduxo i Anthoni de Rexut) es comprometen a treballar diligentment i contínua en un "cros" d'argent que Ramon Codines i Ramon Ferrer tenen en una terra del mas d'Andreu Martí, al terme de Falset. El qual afronta amb el "cros" de Jaume Fiveller, Ramon Favara i Jaumet Esteve, d'una banda, i amb el d'en Domingo Ferriol i els seus "companyons", de l'altra. L'explotació d'aquell "cros", amb la voluntat de l'infant Pere, els la cedeixen durant dos anys.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.107v-108v.²⁴²⁹

Nos inffans Petrus, et cetera.

Attendentes inter nos et Raimundum Codines et Raimundum Ferrarii, loci nostri de Falçeto, ex parte una, nec non et Nicholam de Villa, Bernardum de Vaylmoyll, Francischum de la Vinyola, Barison de Març, Hugolinum de Aguyllen, Gotnarem Policha, Francischum de Johanne, Comitam de Penduxo, et Anthonium de Rexut, sardos, qui de partibus Sardinie ad locum de Falçeto venerunt causa et animo menas argenti in dicto loco perquirendi, ex parte altera, avinenciam et convencionem fuisse factam super croso et racione crosi argenti, quem dicti Raimundus Codines et Raimundus Ferrarii habent in termino de Falçeto quemque iidem Raimundus Codines et Raimundus Ferrarii predictis sardis comiserunt et concesserunt ad laborandum ad certum tempus, et etiam super iuribus nobis pertinentibus in dicto croso seu menis argenti ab ipso croso exeuntibus, prout in subscriptis capitulis latius continetur. Quorum capitulorum, tenor sequitur per hec verba:

«Capítols sobre la avinença feta entre lo molt alt senyor inffant en Pere e en Ramon Codines e en Ramon Ferrer de Falçet, de la una part, e Nichola de Viyla, Bernardo de Vallmoll, Francischo de la Vinyola, Barison de Març, Hugolino de Aguyllen, Gotnar Policha, Francischo de Johan, Comita de Penduxo, Anthoni de Rexut, sarts, los quals són venguts de la illa de Sardenya en lo loch de Falçet per cercar menes d'argent, de l'altra. Ço és saber, per rahó²⁴³⁰ del cros d'argent, lo qual los dits Ramon Codines e Ramon Ferrer han en lo terme de Falçet en una terra del mas d'en Andreu Martí, lo qual cros affronta de la una part ab lo cros d'en Jacmó Fiveller, d'en Ramon Favara e d'en Jacmet Steve, e de la altra part ab lo cros d'en Domingo Ferriol e de sos companyons.

[Capítol 1:] Primerament, los dits Ramon Codines e Ramon Ferrer, ab volentat del dit senyor inffant, donaren a menar o lavorar lo dit cros als sarts damunt dits, [ço és] assaber, de la festa de Pasqua proppassada a dos anys contínuament comptadors.

[Capítol 2:] Ítem, lexaren los dits Ramon Codines e Ramon Ferrer lo cros damunt dit als dits sarts ben escurat e exarciat de torn e de cordes, de pichs, de mall, de anclusa, de manxes e d'altres exàrcies e ferraments a aquell necessaris.

²⁴²⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotogrames 366-367. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁴³⁰ Al document, rahó amb tilla d'abreviatura.

[*Capítol 3:*] Ítem, fo amprès entre les dites parts que los dits sarts sien tenguts e hajen diligentment e contínua obrar e lavorar en lo dit cros durant lo temps dels ·II· anys damunt dits, ab lurs pròpies messions, segons costum e ús que·ls crosos o fosses //108r de Sardenya són acostumats de lavorar e obrar.

[*Capítol 4:*] Ítem, que tota la mena que faran los dits sarts en lo dit cros hajen e sien tenguts d'aportar encontinent a la casa de les menes del castell de Falçet, segons que les menes d'argent és acostumat de aportar entrò açí, per ordinació del dit senyor inffant.

[*Capítol 5:*] Ítem, que de tota la dita mena que faran los dits sarts, en lo cros damunt dit, hajen a donar e sien tenguts de donar per dret del dit senyor inffant e dels dits Ramon Codines e Ramon Ferrer, ço és, de tota mena gentill, lo quintar de la qual tendrà ·XXX· marches d'argent fi, segons \l'a/saig que·n serà fet per en Leonardo de Dino, o de ·XXX· marches a amunt, la meytat. E de tota mena lo quintar de la qual tendrà ·XX· marches d'argent fi e de ·XX· entrò en ·XXX·, lo terç. E de tota mena lo quintar de la qual tendrà ·X· marches d'argent fi, e de ·X· entrò en ·XX·, lo quart. E de tota mena lo quintar de la qual tendrà ·V· marches d'argent fi e de ·V· entrò en ·X·, lo quint. E de tota mena lo quintar de la qual tendrà argent fi de V· marches a avayll, entrò a qualsevulla quantitat, la delma en argent fi. Los quals drets dejen e hajen a donar, los dits sarts al dit senyor inffant e als dits Ramon Codines e Ramon Ferrer, franchs de totes messions.

[*Capítol 6:*] Ítem, que durant lo temps dels ·II· anys damunt dits, los dits Ramon Codines e Ramon Ferrer o algun per ells no pusquen tolre ne levar lo dit cros als sarts damunt dits per alguna rahó ells volents obrar en aquell.

[*Capítol 7:*] Ítem, que los dits sarts no pusquen ne dejen obrar en lo dit cros en alguna manera sobre cap, ans hajen a obrar en la sola del cros damunt dit.

[*Capítol 8:*] Ítem, que complits los dits ·II· anys los damunt dits sarts dejen e sien tenguts encontinent retre e deliurar lo dit cros als dits Ramon Codines e Ramon Ferrer bé exarciat e escurat en aquell estament que·ls és estat liurat, exarciat e escurat, ab tots los pichs, mall, enclusa, manxes e altres exàrcies e ferraments que \són/ en lo dit cros, en aquell estament que reebuts los han. Les quals exàrcies e ferraments són estats meses en scrit, del qual fo liurat ·I· als dits Ramon Codines e Ramon Ferrer e altre als sarts damunt dits.

[*Capítol 9:*] Ítem, que dels drets, los²⁴³¹ quals los dits sarts hauran e deuran donar de les dites menes e argent al dit senyor inffant e als dits Ramon Codines e Ramon Ferrer segons que en lo ·V^{en}· capítol dels damunt scrits és contengut, sien fetes dues parts egualment, la una de les quals sie del senyor inffant e l'altra dels dits Ramon Codines e Ramon Ferrer.

[*Capítol 10:*] Ítem, vol e entèn lo dit senyor inffant que complits los dits ·II· anys, o quant que quant dins lo dit temps //108v los dits sarts jaquiran lo dit cros, que quant al seu dret torn en l'estament que era ans de la damunt dita avinença feta.»

Nos, itaque, volentes dictos sardos et quemlibet ipsorum nostris prosequi favoribus gratiosis. Idcirco, concedentes omnia et singula in supra insertis capitulis et cuilibet ipsorum contenta et eisdem consentientes gratis et ex certa scientia. Tenore presentis littere nostre de gratia speciali, ratificamus et confirmamus ac etiam approbamus convencionem et avinenciam ante dictam, prout in dictis capitulis et unicuique ipsorum particulariter continetur. Mandantes, nichilominus, administratori mineriarum nostrarum et aliis officialibus et subditis nostris, quatinus convencionem et avinenciam predictam nec non etiam ratificacionem, confirmacionem et approbacionem nostras ante dictas firmas habeant, teneant et observent et ab aliis faciant per dictum tempus teneri firmiter et observari, et non contraveniant seu aliquem contravenire permitant aliqua racione, si de nostra confidunt gratia et mercede.

In cuius rei testimonium presentem litteram nostram inde fieri iussimus sigilli nostri munimine roboratam.

Data in villa nostra de Falçeto, ·IIII°· kalendas aprilis anno Domini millesimo ·CCC^o· quinquagesimo.

²⁴³¹ Al document, los amb tilla d'abreviatura.

54

[1350, març, 29 - 1350, juny, 27]²⁴³². [Falset]

Es registren les entrades de “menes” d’argent explotades pels miners sards que van arrendar durant dos anys l’explotació d’un “cros” de Ramon Codines i Ramon Ferrer a Falset (doc.núm.53 del present apèndix documental). Altrament, hi ha dos paràgrafs que estan cancel·lats per ratlles verticals obliqües. En els quals, es resumeixen dades sobre l’“assaig” i altres equivalències de diverses “menes” que havien estat registrades en el primer llibre d’administració de les “menes” d’argent de Joan de la Seda (doc.núm.22 del present apèndix documental, fol.9r i 9v).

A*: Original. Full solt, intercalat després del foli 20 recto i abans del 35 recto del primer llibre d’administració de les “menes” d’argent de Joan de la Seda (1348-1349): ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45.²⁴³³

B²⁴³⁴

Ítem, pesa la mena millor de las sart dal cros d’en Codinas: mig²⁴³⁵ quintar²⁴³⁶,
VI lliures, VIII· onces. Pesa l’asayg de III onces de la mena: ·I^a· quarta, II diners, VI grans.
Té \lo march: ·III· quarts, ·IIII· diners. E/ la lliura: ·I^a· onça, IX diners.
Ret lo quintar: XXIII marchs, VI onces.²⁴³⁷
Munta l’argent que és en la dita mena: XIII· marchs, ·IIII· onçes, IIII²⁴³⁸ diners²⁴³⁹.
Deu ésser partida al terç. E axí són les ·II· parts del dret dels sarts, lo qual compra

²⁴³² La datació d’aquest document és relativa perquè no n’hi ha cap referència explícita en el text. De tota manera, s’ha pogut establir-ne els possibles límits cronològics a partir de dues dates concretes conegudes. D’una banda, el 29 de març del 1350, el comte Pere va ratificar i confirmar l’arrendament per dos anys de l’explotació del “cros” d’argent de Ramon Codines i Ramon Ferrer a favor de nou miners sards que van arribar a Falset per cercar “menes” d’argent (doc.núm.53 de l’apèndix documental). De l’altra, el 27 de juny del 1350 és la data en què es va expedir l’època de pagament per la qual aquells miners sards declararen i reconeixeren haver rebut de part de Joan de la Seda nou-cents quaranta-sis sous i sis diners barcelonesos per la venda de la part que els pertanyia de la “mena” d’argent que havien extret en el “cros” de Ramon Codines i Ramon Ferrer. Concretament, aquest era el preu convingut per la compravenda d’ un quintar, nou lliures i deu unces de “mena” i quatre lliures i quatre unces de “granalla” que contenien —teòricament— quinze marcs, sis unces i cinc diners d’argent (doc.núm.55 de l’apèndix documental). De fet, aquestes són quantitats que també es registren en aquest full solt.

²⁴³³ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document (el full solt) a: ADMC, rotlle 48, fotogrames 365-366. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁴³⁴ B és escrita a la part superior de la pàgina, de manera més o menys centrada. Aquesta lletra fa referència a la numeració ordenada, seguint les lletres de l’abecedari, dels tres documents solts que acompanyen el llibre d’administració pròpiament dit.

²⁴³⁵ Al manuscrit, mig amb titlla d’abreviatura.

²⁴³⁶ Al manuscrit, quintar amb titlla d’abreviatura.

²⁴³⁷ A continuació, ratllat: [e mig].

²⁴³⁸ Al manuscrit, les dues primeres I semblen corregir V.

en Johan de la Seda: ·IX· marchs, ·III· diners²⁴⁴⁰.
Qui a rahó de LX sous lo march fa } DXL sous, XI diners.

Ítem, pesa la mena pus sotiel dals sarts del cros d'en Codinas: mig²⁴⁴¹ quintar,
XL lliures, VIII²⁴⁴² onces. Pesa l'asayg da III· onces: I diner, mig²⁴⁴³ gra²⁴⁴⁴. Té lo²⁴⁴⁵
\march: ·II· diners, XVII· grans e mig, e la/
lliura: ·III· diners, II grans. Ret lo quintar: III· marchs, miya²⁴⁴⁶ onça.
Munta l'argent de la dita mena: ·II· marchs, ·III· onces, \III· diners.²⁴⁴⁷/
És la part dels sarts levada,
la deena: II· marchs, ·I^a· onça²⁴⁴⁸ e quarta } CXXIX²⁴⁴⁹ sous, III diners.
És la part pertanyent al senyor inffant e a-n Codines de la dita mena: ·I· onça, ·III· quarts, ·III· diners.

Ítem, pesa la granala de las menas desús distas²⁴⁵⁰: VIII lliures, VIII onces.
Pesa l'asayg de²⁴⁵¹ III onces de la granala: II onces, miya²⁴⁵² quarta. Té la lliura:
·I· march, miya²⁴⁵³ onça. \Ítem, té lo march: ·V· onçes e miya, ·III· diners./ Ret lo quintar: CLVII
marchs.
És l'argent de la granalla: ·IX· marchs, ·I^a· onça e miya, ·III· diners.²⁴⁵⁴
Suma: XXIII marchs, III onces, II ternals, II grans.

Munten totes les menes } ·I· quintar, \·I^a· rova,/ XXVI lliures.

Pertany a la part dels sarts del argent de la granalla,
lo qual los compra en Johan de la Seda: III· marchs, ·III· onçes, ·III·
quarts, ·II· diners. Qui a rahó de LX· sous lo march, fan }
CCLXXVI· sous, ·III· diners.²⁴⁵⁵

Dels romanents: ·III· marchs, ·III· onçes²⁴⁵⁶, ·III· quarts, ·II· diners, pertany
la meytat a-n Codines e a-n Ramon Ferrer per lur dret.

·III· marchs, ·V· onçes, ·I^a· quarta e miya } ·CCLXXX· sous, ·III· diners, òbol.

Summa que munta l'argent que ha comprat dels sarts en

²⁴³⁹ A continuació, ratllat: VI grans ternals.

²⁴⁴⁰ A continuació, ratllat: ·XVI· grans ternals.

²⁴⁴¹ Al manuscrit, mig amb titlla d'abreviatura.

²⁴⁴² A continuació, ratllat: onces.

²⁴⁴³ Al manuscrit, mig amb titlla d'abreviatura.

²⁴⁴⁴ Al manuscrit, gran amb titlla d'abreviatura.

²⁴⁴⁵ o corregeix a.

²⁴⁴⁶ Al manuscrit, mig amb titlla d'abreviatura.

²⁴⁴⁷ A continuació, text de difícil lectura ratllat.

²⁴⁴⁸ A continuació, ratllat: [...] diners. Fan a rahó de LX sous lo march.

²⁴⁴⁹ IX és escrit damunt de VII, ratllat.

²⁴⁵⁰ Sic.

²⁴⁵¹ Al manuscrit, dle.

²⁴⁵² Al manuscrit, mig amb titlla d'abreviatura.

²⁴⁵³ Al manuscrit, mig amb titlla d'abreviatura.

²⁴⁵⁴ ·I^a· onça e miya, ·III· diners és escrit damunt de I^a onça, [...] II diners e quarta, II diners, ratllat.

²⁴⁵⁵ CCLXXVI· sous, ·III· diners és escrit a sota de CCLXXV \IX/ sous, XI diners, ratllat.

Johan de la Seda²⁴⁵⁷: XV· marchs, VI· onçes, V· diners. Qui, a rahó
de LX· sous lo march, fan }
DCCCCXVI· sous, VI diners.²⁴⁵⁸ //1v

L'asaig²⁴⁵⁹ de la mena mellor d'en Jacmó Fiveller: ·miya· onça, miya quarta, XI· grans.
Té lo march: ·I^a· onça e miya, ·I· ternal, ·II· diners, V· grans.
E la lliura: II· onçes e miya, ·I· diner, ·XX· grans²⁴⁶⁰.
Lo quintar: XLVII· marchs, miya onça, III ternals.
De la menor: ·II· diners, ·XVII· grans e mig.
De la granalla: ·II· onçes, ·I^a quarta, ·I· diner.
Té lo march: VI· onçes, ·II· diners, ·XVI· grans.
Tenetur: XII marchs, ·VII· onçes, ·III· quarts, ·I· ternal, VIII· grans.

Té²⁴⁶¹ lo march de la mena menor: ·I^a quarta, ·I· diner, VI· grans e IIes parts de ·I· gra.
Ítem, la lliura: ²⁴⁶² ·I^a quarta e miya, ·I· argenç, ·X· grans.
Ítem, la rova: ·II· marchs, ·III· ternals²⁴⁶³.
Ítem, lo quintar: VIII· marchs, ·I^a onça e miya.

És lo²⁴⁶⁴ terç²⁴⁶⁵ de la mena millor damunt dita, pertanyent al se(n)yor inffant
e a n Codines: XXVI· lliures, II· onçes e miya. De la qual, és la meytat
pertanyent al senyor inffant: ·XIII· lliures, ·I^a onça e quarta. En la
qual meytat del senyor inffant, ha argent segons l'asaig }
·II· marchs, ·II· onçes, ·XII· [g]rans.

²⁴⁵⁶ IIII· onçes és escrit damunt de e mig, ratllat.

²⁴⁵⁷ A continuació, ratllat: e són.

²⁴⁵⁸ A continuació, en el paràgraf següent, cancel·lat per ratlles verticals obliqües i ratllat: Summa
que munta l'argent que ha comprat en Johan de la / Seda dels sarts } DCC[...].

²⁴⁵⁹ Aquest paràgraf està cancel·lat amb dues ratlles verticals obliqües.

²⁴⁶⁰ A continuació, ratllat: e mig.

²⁴⁶¹ Aquest paràgraf està cancel·lat amb tres ratlles verticals obliqües.

²⁴⁶² A continuació, ratllat: III ternals e mig.

²⁴⁶³ A continuació, ratllat: XX grans.

²⁴⁶⁴ o corregeix a.

²⁴⁶⁵ terç és escrit damunt de part, ratllat.

55

1350, juny, 27. Falset.

Nichola de Vila, Bernardus de Vaylmoyl, Franciscus de la Vinyola, Barison de Mars, Francischus de Johanne, Agulinus de Aguyllene, Gotnar Poliga i Comitam de Pendutx, en nom propi i dels altres consocis seus, declaren i reconeixen haver rebut de part de Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent del lloc i terme de Falset, nou-cents quaranta-sis sous i sis diners barcelonesos per la venda de la part que els pertanyia de la “mena” d’argent que havien extret en el “cros” de Ramon Codines i Ramon Ferrer de Falset, el qual els havia estat cedit temporalment per a treballar-hi. En total, aquells vuit homes venien a Joan de la Seda un quintar, nou lliures i deu unces de “mena” d’argent i quatre lliures i quatre unces de granalla. De les quals, segons el resultat de l’assaig que se’n va fer, se n’extraurien teòricament quinze marcs, sis unces i cinc diners d’argent, que se’ls pagava a raó de seixanta sous barcelonesos per marc.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.52.²⁴⁶⁶

Noverint universsi quod nos Nichola de Vila, Bernardus de Vaylmoyl, Franciscus de la Vinyola, Barison de Mars, Francischus de Johanne, Agulinus de / Aguyllene, Gotnar Poliga et Comitam de Pendutx, nominibus nostris propriis et aliorum consociorum nostrorum, confitemur et recognoscimus nos habuisse et /³ recepisce a vobis Johanne de la Seda, administratori mineriarum argenti loci et termini de Falçeto pro inclito domino infante Petro, comite / Rippacurcie et Montanearum de Prades, nongentos quadraginta sex solidos, sex denarios Barchinone, videlicet pro uno quintare, novem libris et decem / unciis minerie argenti et pro IIII^{or} libris et IIII^{or} unciis de granalla, partem nostram contingentibus ex mineria argenti abstracta per nos a croso /⁶ Raymundi Codines et Raymundi Ferrarii de Falçeto, quem per ipsos fuit nobis datum ad certum tempus lavorandum. Quam quidem mineriam et granaylam vos / emistis a nobis nomine dicti domini infantis et nos ea vendidimus vobis. In quibus quidem uno quintare, novem libris et decem unciis minerie / et quatuor libris et IIII^{or} unciis de granaylla, secundum asagia inde facta, sunt quindecim marchas, sex uncias et quinque denarios argenti, /⁹ qui ad rationem sexsaginta solidorum Barchinone pro qualibet marcha ascendunt ad nongentos quadraginta sex solidos et sex denarios Barchinone / quosque a vobis habuimus et recepimus ut predicitur numerando. Et ideo, renunciantes excepcioni vendicionis predicte de dicta mineria et gra-/nalla et argento iam dicto non facte et dicte peccunie non recepte racione predicta et doli ac in factam, facimus dicto domino infante et /¹² vobis bonum finem et pactum perpetuum de ulterius non pecendo quicquam ex eis et presentem apocham de soluto nobis et nostris et cuilibet nostrum / super hiis scilentium se(m)piternum inponentes.

Actum est hoc quinto kalendas julii anno Domini millesimo ·CCC^o· quinquagesimo.

Sig(+++)na / Nichola de Vila, Bernardi de Valmoyl, Franciscii de la Vinyola; Sig(+++)na Barison de Mars, Franciscii de Johanne, Agulinus de Aguyllene; /¹⁵ Sig(+++)na Gotnar Poliga et Comitam de Pendutxo predictorum, qui hoc concedimus et firmamus. /

Testes huius rey sunt Petrus Ferraterii, scriptor dicti domini infantis, Bernardus de Turno et Bernardus Vilar de Falçeto. /

Sig(+)num Petri Maymonis, notarii publici de Falçeto, pro venerabili Bereng[ario] de Voltano²⁴⁶⁷, rectore et notario eiusdem, qui hoc /¹⁸ scripsit et clausit.

²⁴⁶⁶ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 408. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

56

1350, juliol, 9. [Falset]

Es controla registralment la producció minera d'argent. Així doncs, en entrades diferenciades per a cada "mena", es registra el pes de les "menes" d'argent explotades per dues companyies mineres, el resultat de l'"assaig" i altres equivalències, la part pertanyent al comte Pere per dret, la quantitat d'argent que se n'obtindrà segons la prova, la quantitat d'argent que els correspon als miners i el preu pel qual els la compra l'administrador Joan de la Seda en nom del comte.

A*: Original. Full solt, intercalat després del foli 20 recto i abans del 35 recto del primer llibre d'administració de les "menes" d'argent de Joan de la Seda (1348-1349): ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.45.²⁴⁶⁸

·C.²⁴⁶⁹

IX· dies de juliol del any ·M· CCCL.

Pesa la mena mellor de la companyia d'en Jacmó Fiveller, d'en Favara e d'en Jacmet Steve, la qual fo partida a la meytat } ·I· quintar e mig.
De²⁴⁷⁰ la qual, fo fet assaig de ·III· onçes \qui té/: ·I^a· quarta e miya, ·I· diner e mig, ·I· gra. Té la lliura: ·I^a· onça, III· quarts, ·III· grans.
Ítem, lo quintar: XXXI· marchs, ·V· onçes.
És la part pertanyent al senyor inffant de la dita mena: ·III· roves.
En la qual, ha argent segons l'assaig } XXIII· marchs, V· onçes, ·III· quarts.
La romanent part dels dits companyons de la dita mena, que és: ·III· roves.
En la qual, ha argent } XXIII· marchs, ·V· onçes, III· quarts²⁴⁷¹. Lo qual compra en Johan de la Seda. A rahó de ·LX· sous lo march, fa } ·MCCCCXXIII· sous, ·I· diner, òbol.

Ítem, pesa la mena pus sotill dels dits companyons, la qual fo partida al quint } ·I· quintar, XLVIII· lliures.

²⁴⁶⁷ Sic.

²⁴⁶⁸ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document (el full solt) a: ADMC, rotlle 48, fotogrames 367-368. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm. En aquest sentit, cal destacar que s'ha alterat l'ordre dels fotogrames del microfilm per tal de presentar la transcripció en base a l'ordre original del document. En el fotograma 368, hi ha la lletra ·C· a la part superior de la pàgina per identificar el document i l' anotació de la data és més completa perquè també s'hi indica l'any. Per tant, entenem que aquest fotograma es correspon amb el recto del full solt.

²⁴⁶⁹ ·C· és escrita a la part superior de la pàgina, de manera més o menys centrada, a l'alçada de la primera línia de text. Aquesta lletra fa referència a la numeració ordenada, seguint les lletres de l'abecedari, dels tres documents solts que acompanyen el llibre d'administració pròpiament dit.

²⁴⁷⁰ Al costat esquerre de De, al marge del paràgraf, hi ha escrit un asterisc: *. El qual assenyala la línia en què s'especifica el resultat de l'assaig.

²⁴⁷¹ III· quarts és escrit damunt de lo qual compra, ratllat.

Té l'asaig de III· onçes: ·II· diners, XX· grans.

Té²⁴⁷² la lliura: ·XI· diners, VI· grans.

Ítem, lo quintar: ·VIII· marchs, ·III· onçes.

És la part pertanyent al se(n)yor inffant de la dita mena: ·I^a· rova, ·II· lliures²⁴⁷³.

En la qual, ha argent fi segons l'asaig } ·II· marchs, ·I^a· onça, \·III· quarts e²⁴⁷⁴/ IIII· diners e mig²⁴⁷⁵.

Ítem²⁴⁷⁶, és la part pertanyent als dits companyons de la dita mena } ·I· quintar, ·X· lliures²⁴⁷⁷.

En la qual, ha argent fi } ·IX· marchs, miya onça²⁴⁷⁸.

Lo qual compra en Johan de la Seda. Qui, a rahó de LX· sous²⁴⁷⁹ lo march, fa.... } ·DXLIII· sous, IX diners.

Pesa la granayla de la dita mena: XI· marchs, ·III· onçes.

Reté l'asaig de ·III· onçes: ·I^a· onça, ·XV· grans.

Fa la lliura: ·III· onçes, ·II· diners e mig.

Ítem, lo quintar } ·LXXIII· marchs, ·VII· onçes.

És la meytat pertanyent al senyor inffant: V· marchs, ·VI· onçes.

Munten totes les dites menes } ·II· quintars, ·III· roves, ·XIX· lliures, VIII· onçes.²⁴⁸⁰

Summa que munta: II\|M/ LXXXIII· sous, ·IX· diners.

Munta tot l'argent de la granalla: ·III· marchs, ·VII· onçes, ·I^a· quarta e miya, ·II· diners, ·III· grans. Del qual, pertany als dits companyons: I· march, ·VII· onçes e miya, miya quarta, ·I· argenç, ·I· diner. Fa: CXVII· sous, ·X· diners, òbol. //1v

IX· dies de juliol.

Pesa la mena mellor d'en [Pere] Griso e d'en Pericó Bover } mig quintar, ·XX· lliures, ·VIII· onçes.

Reté l'asaig de ·III· onçes: II· diners e mig.

Té la lliura: X· diners.

Ítem, lo quintar: VII· marchs, ·III· onçes.

És lo²⁴⁸¹ quint pertanyent al senyor inffant de la dita mena } XVIII lliures e miya.

En la²⁴⁸² qual ha argent fi segons l'asaig: ·VII· onçes e miya, miya quarta, II· diners.

Resta als parçoneres²⁴⁸³: mig quintar, ·II· lliures, ·II· onçes de mena.

En la qual, ha argent segons l'asaig: ·III· marchs, ·VI· onçes, ·III· quarts e miya, XVI· grans.

²⁴⁷² Al costat esquerre de Té, al marge del paràgraf, hi ha escrit el signe +. El qual assenyala la línia en què s'especifica el valor de la lliura.

²⁴⁷³ A continuació, ratllat: e miya.

²⁴⁷⁴ A continuació, ratllat: e mig.

²⁴⁷⁵ e mig és escrit damunt de ·III· grans, ratllat.

²⁴⁷⁶ Ítem corregeix Té.

²⁴⁷⁷ A continuació, ratllat: e miya.

²⁴⁷⁸ A continuació, ratllat: VI· grans. Miya onça és escrit damunt de I^a quarta e miya, ·II· diners, IX· \IX·/ grans, ratllat.

²⁴⁷⁹ A continuació, ratllat: lo.

²⁴⁸⁰ A continuació, a la línia següent, ratllat: De la sotil, pesades: u I· quintar, [...] XLVIII lliures.

²⁴⁸¹ o corregeix a. A continuació, ratllat: part.

²⁴⁸² A continuació, ratllat: quart.

²⁴⁸³ Sic.

Qui, a rahó de ·LX· sous lo march fa: ·CCXXXI· sous, ·VI· diners, òbol.

Pesa la mena pus sotil dels dits companyons: mig quintar, ·I^a· rova, ·XX· lliures.

Reté l'asaig de ·III· onçes: ·I· diner, ·II· grans.

Té la lliura: ·III· diners, ·VIII· grans.

Ítem, lo quintar: III· marches, ·II· onçes.

Munta tot l'argent de la dita mena: ·II· marches, ·VII· onçes, ·II· diners e mig, ·III· grans.

Dels quals, pertany per la delma del senyor inffant: ·II· onçes e quarta, ·I· diner e mig.

Resta als parçoners: ·II· marches, ·III· onçes e III· quarts, ·I· diner, ·III· grans. Qui, a rahó de LX· sous lo march, fa } ·CLV· sous, ·XI· diners.

Ítem, pesa la granalla de les dites menes: ·II· marches, ·I^a· onça e miya.

Pesa l'asaig de ·III· onçes: ·I^a· quarta e miya, ·XIII· grans e mig.

Té la lliura: ·I^a· onça e miya, ·II· diners, VIII grans.

Ítem, lo quintar: XXVIII· marches, ·V· onçes, ·III· ternals.

Munta tot l'argent de la dita granayla: ·II· onçes e quarta, ·I· diner e mig, ·X· grans.

Ve²⁴⁸⁴ a part del senyor

infant del argent de la

granalla, que és lo terç: miya

onça e quarta, XV· grans.

Resta als parçoners: ·I^a· onça e miya, ·I· diner,

VII· grans. Qui, a rahó de LX· sous lo march,

fa } ·XI· sous, ·VI· diners.

Munten²⁴⁸⁵ totes les dites menes: ·I· quintar e mig, VI lliures²⁴⁸⁶.

VI·²⁴⁸⁷ marches, ·V· onçes e quarta.

CCCXC IX²⁴⁸⁸· sous, ·III²⁴⁸⁹· diners²⁴⁹⁰.

²⁴⁸⁴ Aquest paràgraf ocupa l'espai en blanc que quedava al marge dret de l'anterior paràgraf.

²⁴⁸⁵ Aquesta frase és escrita al marge esquerre de l'anterior paràgraf que fa referència al registre del pes de "la granalla de les dites menes".

²⁴⁸⁶ A continuació, ratllat: e miya.

²⁴⁸⁷ Aquest paràgraf és escrit a l'espai en blanc que hi ha al marge dret del paràgraf que fa referència al registre del pes de "la mena pus sotil dels dits companyons", el qual es troba immediatament abans de l'anterior.

²⁴⁸⁸ IX és escrit damunt de VIII, ratllat.

²⁴⁸⁹ IIII és escrit damunt de [XI], ratllat.

²⁴⁹⁰ A continuació, ratllat: òbol.

57

1350, juliol, 20. Falset.

Ramon Favara i Jaume Esteve, habitants de Falset, declaren i reconeixen haver rebut de part de Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent de la vila i terme de Falset, dos mil vuitanta-quatre sous i nou diners barcelonesos per la venda d’un quintar, tres roves i deu lliures de “mena” d’argent i tres lliures i deu unces de granalla; que és la part que els pertoca, juntament amb Jaume Fiveller, per la partició feta de les “menes” d’argent extretes al cros que tenen al terme de Falset. D’aquesta part, segons el resultat de l’“assaig” que se’n va fer, se n’extraurien teòricament trenta-quatre marcs, cinc unces, tres quartes i mitja, un argenç i un diner d’argent. Els quals, a raó de seixanta sous barcelonesos per marc, valen la suma que han rebut.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.53.²⁴⁹¹

Sit omnibus notum quod nos Raymundus Favara et Jacobus Stephani, habitatores de Falçeto, confitemur et recognoscimus vobis Johanne / de la Seda, administratori mineriarum argenti ville et termini de Falçeto pro inclito domino inffanti²⁴⁹² Petro, comite Rippacurcie et Montanearum de /³ Prades, quod solvistis nobis omnes illos duos mille octuaginta quatuor solidos (et) novem denarios Barchinone, pro quibus vobis vendidimus / et vos nobis emistis unum quintale, tres rovas et decem libras minerie argenti et tres libras et decem uncias de granaylla ad / partem nostram contingentes ex mineris argenti nunc de proximo inter nos divisiss, abstractis a croso nostro et venerabile Jacobi Fi-⁶vellari, de domo dicti domini inffantis, quem habemus in termino dicti loci. In quibus quidem mineris et granaylla, iuxta asagia inde facta, sunt / triginta quatuor marchas, quinque uncias, tres quartas et mediam, unum argenz et unum denarium de argento qui, ad racionem / sexsaginta solidorum Barchinone pro qualibet marcha, ascendunt ad summam dictorum duorum mille octuaginta quatuor solidorum (et) novem /⁹ denariorum nobis et dicti Jacobi Fivellarii contingentes, quos a vobis habuimus et numerando recepimus. Unde renunciamus omni excepcioni / dicte peccunie non habite et non recepte et doli. In cuius rey testimonium, facimus vobis presentem apocham de recepto.

Actum / est hoc XIII° kalendas augusti anno Domini M^o.CCC^o. quinquagesimo.

Sig(++)na Raymundi Favara et Jacobi Stephani predictorum, qui /¹² qui²⁴⁹³ hoc concedimus et firmamus.

Testes huius rey sunt Petrus Ferrateri (et) Bernardus de Suria, scriptores dicti domini inffantis. /

Sig(+)num Petri Maymonis, notarii publici de Falçeto pro venerabili Berengario de Valtano, / rectore et notario eiusdem, qui hoc scripsit et clausit.

²⁴⁹¹ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 412. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁴⁹² Sic.

²⁴⁹³ Sic.

58

1350, juliol, 20. Falset.

Francesc Pineda, domèstic de l'infant Pere, declara i reconeix haver rebut de part de Joan de la Seda, administrador de les "menes" d'argent del terme de Falset, setanta-quatre sous i un diner barcelonesos per la venda de trenta-cinc lliures de "mena" d'argent. La qual havia estat extreta del "cros" del mateix Francesc Pineda, Leonardo de Dino i Bertolí Ferrer, habitants de Falset. D'aquesta quantitat de "mena", segons el resultat de l'assaig que se'n va fer, se n'extraurien teòricament un marc, una unça i tres quartes i mitja d'argent. El qual, a raó de seixanta sous barcelonesos per cada marc, val els setanta-quatre sous i un diner convinguts en la compravenda.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.57.²⁴⁹⁴

Sit omnibus notum quod ego Franciscus Pineda, de domo incliti domini infantis Petri, comitis Rippacurcie / et Montanearum de Prades, confiteor et recognosco vobis Johanne de la Seda, administratori mineriarum ar-/³genti termini de Falçeto pro dicto domino infante, quod solvistis michi septuaginta quatuor solidos et unum denarium Bar-/chinone pro quibus vobis vendidi triginti quinque libras mene argenti, abstracta a croso meo et Leo-/nardo de Dino et Bertholino Ferrarii, habitatoribus de Falçeto. In qua quidem mena, secundum asagia inde /⁶ facta, sunt unum marchum, unam unciam, tres quartes et mediam \de argento/ qui, ad rationem sexsaginta / solidorum pro marcha, ascendunt ad septuaginta q[ua]tuor solidos (et) unum denarium, quos a vobis habui et / numerando recepi. Unde renunciando omni excepcioni dicte peccunie non habite et non numer-/⁹ate et etiam non recepte et doli. Faccio vobis, in testimonium premissorum, presentem apocham / de recepto.

Actum est hoc ·XIII· kalendas augusti anno Domini millesimo CCC^o quinquagesimo. /

Sig(+)^{num} Fra(n)ciscii Pineda predicti, qui hoc concedo et firmo. /¹²

Testes huius rey sunt Petrus Ferraterii et Bernardus de Suria, scriptores dicti domini inffantis. /

Sig(+)^{num} Petri Maymonis, notarii publici de Falçeto pro venerabili Berengario de Voltano²⁴⁹⁵, / rectore et notario eiusdem, qui hoc scripsit et clausit, cum supraposito in /¹⁵ VI^a linea ubi dicitur «de argento».

²⁴⁹⁴ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 428. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁴⁹⁵ Sic.

59

1350, juliol, 26. Falset.

Pere Bover, habitant de Falset, declara i reconeix haver rebut de part de Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent de la vila i terme de Falset, dos-cents trenta-nou sous i un diner barcelonesos per la venda de tres roves i mitja i quatre unces de “mena” d’argent que li pertanyia de les “menes” extretes del “cros” que té al terme de Falset. D’aquesta part, segons el resultat de l’“assaig” que se’n va fer, se n’extraurien teòricament tres marcs, set unces i una quarta i mitja d’argent. Els quals, a raó de seixanta sous barcelonesos per cada marc, ascendeixen a la suma que ha rebut Pere Bover.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.58.²⁴⁹⁶

Sit omnibus notum quod ego Petrus Boveri, habitator de Falçeto, confiteor et recognosco vobis venerabili Johanne de la Seda, administrato[ri] / mineriaram argenti ville et termini de Falçeto pro inclito domino inffante Petro, comite Rippacurcie et Montanearum de Prades, quod solvistis michi /³ omnes illos ducentos triginta novem solidos (et) unum denarium Barchinone, pro quibus michi emistis tres rovas et mediam et quatuor onzias / mene argenti ad partem meam conti(n)gentem ex mineris argenti abstractis a croso meo quem habeo in termino de Falçeto. In quem quidem / mena, iuxta asagia inde facta, sunt tres marchs, septem unzias, unam quartam et mediam \argenti/ qui, ad rationem sexsaginta /⁶ solidorum pro qualibet marcha, ascendunt ad summam ducentorum triginta novem solidorum predictorum, quos a vobis numerando habui / et recepi. Unde renuncio omni excepcioni non numerate peccunie non habite et ex causa predicta non recepte et doli. Et / facio vobis et vestris bonum et perpetuum finem et presentem apocham de soluto in t(e)stimonium premissorum.

Actum est hoc /⁹ septimo kalendas augusti anno Domini M^o CCC^o quinquagesimo.

Sig(+)^{num} Petri Boveri predicti, qui hoc concedo et / firmo.

Testes huius rey sunt Jacobus de Sancto Johanne, presbiter, et Berengarius Gisberti. /

Sig(+)^{num} Petri Maymonis, notarii publici de Falçeto pro venerabili Berengario de Valtano, rectore et notario eiusdem, /¹² qui hoc scripsit et clausit, cum supraposito in ·V^a· linea ubi dicitur «argenti».

²⁴⁹⁶ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 432. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

60

1350, juliol, 26. Falset.

Pere Griso i Pere Bover, habitants de Falset, declaren i reconeixen haver rebut de part de Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent de la vila i terme de Falset, tres-cents noranta-nou sous i quatre diners per la venda d’un quintar, una rova, vint-i-tres lliures i una unça i mitja de “mena” d’argent. Aquesta és la part que els pertoca per la partició feta de les “menes” d’argent extretes del cros que tenen al terme de Falset. D’aquesta part, segons el resultat de l’“assaig” que se’n va fer, se n’extraurien teòricament sis marcs, cinc onces i una quarta d’argent. Els quals, a raó de seixanta sous barcelonesos per cada marc, valen la suma que han rebut.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.62.²⁴⁹⁷

Sit omnibus notum quod ego Petrus Grisoni et ego Petrus Boveri, habitatores de Falçeto, / confitemur et recognoscimus vobis Johanni de la Seda, administratori mineriarum argenti /³ ville et termini de Falçeto pro inclito domino infante Petro, comite Rippacurcie et Mon-/tanearum de Prades, quod solvistis nobis omnes illos trecentos nonaginta novem solidos / et quatuor denarios, pro quibus a nobis emistis unum quintale, unam arovam, viginti tres libras, /⁶ unam onziam et mediam mene argenti ad partem nostram contingentes ex mineris argenti de / proximo inter nos divisis, abstractis a croso nostro quem habemus in termino dicti loci. In qu[a] / quidem mena, iuxta assagia inde facta, sunt sex marchs, quinque onzias et quartam argenti /⁹ qui, ad rationem sexsaginta solidorum pro qualibet marcha adscendunt²⁴⁹⁸ ad summam trecentorum / nonaginta novem solidorum (et) III^{or} denariorum predictorum, quos a vobis numerando habuimus et recepimus. Unde / renunciamus excepcioni non numerate pecunie et non recepte et ex causa predicta non recepte /¹² et doli. Et facimus vobis bonum et perpetuum finem et apocham de receptis in testimonium / premissorum.

Actum est hoc septimo kalendas augusti anno Domini millesimo CCC^o quinquagesimo. /

Sig(+)^{num} Petri Grisoni, Sig(+)^{num} Petri Boveri predictorum, qui hoc concedimus et firmamus. /¹⁵

Testes huius rey sunt Jacobus de Sancto Johanne, presbiter, et Berengarius Gisberti. /

Sig(+)^{num} Petri Maymonis, notarii publici de Falçeto pro venerabili Berengario de Valtano, / rectore et notario eiusdem, qui hoc scripsit et clausit.

²⁴⁹⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 448. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁴⁹⁸ Sic.

61

1350, setembre, 21. Falset.

Guillem Baya, habitant de Falset, declara i reconeix que Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent de la vila i terme de Falset, li ha pagat trenta sous barcelonesos de tern. Els quals paga per raó d’aquella fusta que li ha comprat per a l’obra de la roda de l’argent de l’infant Pere, comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.59.²⁴⁹⁹

Sit omnibus notum quod ego, Guilelmus Baya, habitator de Falceto, confiteor et recog-/nosco vobis venerabili Johanne de la Seda, administratori mineriarum argenti ville et termini de Falceto pro /³ inclito domino infante Petro, comite Rippacurcie et Montanearum de Prades, quod solvistis michi / et et²⁵⁰⁰ ego a vobis numerando habui et recepi omnes illos triginta solidos Barchinone terni, / ratione illius fusti quem a me emistis ad opus rote argenti dicti domini inffantis. /⁶ Unde, renunciando excepcioni dictorum triginta solidorum ex causa predicta non habitorum et numerando, non re-/ceptorum et doli, facio vobis et vestris bonum et perpetuum finem et presentem apocham de recepto in testi-/monium premissorum.

Quod est actum undecimo kalendas octobris anno Domini millesimo CCC^o quin-/⁹quagesimo.

Sig(+)^{num} Guilelmi Baya predicti, qui hoc concedo et firmo. /

Testes huius rey sunt Antonius Ferrarii et Petrus Lobet. /

Sig(+)^{num} Petri Maymonis, notarii publici de Falceto pro venerabili Berengario de Valtano, /¹² rectore et notario eiusdem, qui hoc scripsit et clausit.

²⁴⁹⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 436. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁵⁰⁰ Sic.

62

1350, setembre, 21. Falset.

Antoni Ferrer, habitant de la vila de Falset, confessa i reconeix que Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent de la vila i terme de Falset, li ha pagat tres-cents cinquanta sous barcelonesos. Els quals se li devien per raó de les despeses que havia fet en la roda de l’argent de l’infant Pere, comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.60.²⁵⁰¹

Sit omnibus notum quod ego, Anthonius Ferrarii, habitator ville de Falçeto, ex certa scientia / confiteor et recognosco vobis venerabili Johanne de la Seda, administratori mineriarum /³ argenti dicte ville et termini eiusdem pro inclito domino infante Petro, comite Rippacurcie et / Montanearum de Prades, quod solvistis michi et ego a vobis numerando habui et recepi / inter duas soluciones per vos michi factas trecentos quinquaginta solidos Barchinone, /⁶ quos michi debebatis racione expensarum per me factarum in rota argenti dicti / domini infantis. Unde, renunciando excepcioni dictorum trecentorum quinquaginta solidorum / dicte monete non habitorum et numerando, non receptorum et doli, facio vobis et vestris /⁹ bonum finem et presentem epocham de soluto in testimonium premissorum.

Actum / est hoc undecimo kalendas octobris anno Domini millesimo ·CCC^o· quinquagesimo.

Sig(+)^{num} / Anthoni Ferrarii predicti, qui hoc concedo et firmo. /¹²

Testes huius rey (sunt) Petrus Lupeti et Bernardus Falqueti de domo dicti / domini infantis. /

Sig(+)^{num} Petri Maymonis, notarii publici de Falçeto pro venerabili Berengario de /¹⁵ Valtano, rectore et notario eiusdem, qui hoc scripsit et clausit.

²⁵⁰¹ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 440. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

63

1350, setembre, 21. Falset.

Leonardo de Dino, “assajador” de les “menes” d’argent de l’infant Pere, confessa i reconeix que Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent, li ha pagat cinc-cents vuitanta-tres sous i quatre diners barcelonesos que se li devien des de l’1 de juliol del 1349 fins al 31 d’agost del 1350 (en total, catorze mesos) pel salari que li corresponia com a “assajador”; el qual era de cinc-cents sous per any, de per vida, segons una carta del 8 de novembre del 1348 (doc.núm.28 del present apèndix documental). De la mateixa manera, Joan de la Seda també li ha pagat quaranta-un sous i vuit diners barcelonesos. Els quals se li devien, a Leonardo de Dino, des del 27 de març fins al 31 d’agost del 1350 (en total, cinc mesos i cinc dies) dels cent sous que l’infant Pere, comte de Ribagorça i de les Muntanyes de Prades, va sobreafegir per any al salari de l’“assajador” amb carta datada aquell 27 de març (doc.núm.52 del present apèndix documental). Tot comptat, suma sis-cents vint-i-cinc sous barcelonesos.

A*: Original. ADM, secció Entença, lligall 1, doc.núm.61.²⁵⁰²

Sit omnibus notum quod ego, Leonardus de Dino, assagiator mineriarum argenti incliti domini infantis Petri, comitis Rippacurcie et / Montanearum de Prades, confiteor et recognosco vobis Johanni de la Seda, administratori mineriarum argenti dicti domini inffantis, quod sol-³vistis michi²⁵⁰³ ad meam voluntatem quingentos octuaginta tres solidos (et) quatuor denarios Barchinone qui michi²⁵⁰⁴ debebantur a prima die / videlicet die mensis julii anni ·Mⁱ·CCCⁱ·XLⁱ noni usque per totum mensem augusti proxime transactum anni inffrascripti, inffra / quod tempus ·XIII^{im}· menses sunt inclusi, pro salario meo quingentorum solidorum per dominum inffantem predictum michi ratione officii /⁶ predicti anno quolibet ad vitam meam constituto quosque per vos michi tradi et solvi mandavit cum carta sua pergamenea / eiusque sigillo pendenti sigillata que data fuit Falçeti ·VI· idus novembris anno Domini millesimo CCC^o·XL octavo, prout in / eadem carta latius continetur. Item, solvistis michi²⁵⁰⁵ quadraginta unum solidos et octo denarios dicte monete qui michi²⁵⁰⁶ debebantur /⁹ a sexto kalendas aprilis anni inffrascripti usque per totum mensem augusti eiusdem anni, inffra quod tempus quinque menses et quinque / dies sunt inclusi, ex illis centum solidis quos dictus dominus inffans michi²⁵⁰⁷ superaddit michi²⁵⁰⁸ et salario meo predicto / ratione officii iam dicti cum litera sua data Falçeti ·VI°· kalendas²⁵⁰⁹ aprilis anno inffrascripto, prout in dicta litera continetur. Que /¹² quidem due quantitates ascendunt ad summam sexsentorum²⁵¹⁰ viginti quinque solidorum Barchinone. Unde²⁵¹¹, renunciantes ex-/cepcioni dicte pecunie non habite, non

²⁵⁰² Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 48, fotograma 444. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁵⁰³ Al manuscrit, michi amb titlla d’abreviatura.

²⁵⁰⁴ Al manuscrit, michi amb titlla d’abreviatura.

²⁵⁰⁵ Al manuscrit, michi amb titlla d’abreviatura.

²⁵⁰⁶ Al manuscrit, michi amb titlla d’abreviatura.

²⁵⁰⁷ Al manuscrit, michi amb titlla d’abreviatura.

²⁵⁰⁸ Al manuscrit, michi amb titlla d’abreviatura.

²⁵⁰⁹ kalendas és escrit sobre rascat.

²⁵¹⁰ Sic.

²⁵¹¹ Al manuscrit, unde amb titlla d’abreviatura.

numerate et non recepte et doli, facio vobis de predictis bonum pactum et finem / perpetuum et presentem apocham de soluto in testimonium premissorum super hiis michi²⁵¹² et meis perpetuum silentium /¹⁵ imponendo.

Actum est hoc undecimo kalendas octobris anno Domini millesimo CCC^o. quinquagesimo.

Sig(+)num Leonardi predicti, / qui hoc concedo, laudo et firmo. /

Testes huius rey sunt Petrus Ferraterrii²⁵¹³, scriptor domini inffantis, Petrus Gilabert et Petrus Scuder de Falçeto. /¹⁸

Sig(+)num mei, Berengarii de Valtano, rectoris ecclesie de Falçeto et notarii publici eiusdem loci, qui hoc scribi feci, cum raso et emendato in XI^a linea ubi / dicitur «kalendas», et clausi.

²⁵¹² *Al manuscrit, michi amb titlla d'abreviatura.*

²⁵¹³ *Sic.*

64

1350, setembre, 21. Falset.

Bertran de Revell, fonedor i afinador de les “menes” d’argent de l’infant Pere, confessa i reconeix haver rebut de part de Joan de la Seda, administrador de les “menes” d’argent, els mil sous barcelonesos que el mateix infant Pere va atorgar-li per salari cada any, per exercir l’ofici de fonedor i afinador, segons la comissió que li va fer a través d’una carta datada a Falset el dia 1 de juliol del 1349; de la qual, n’hi ha una còpia (doc.núm.45 del present apèndix documental). Aquells mil sous barcelonesos corresponen al salari del primer any, és a dir, és la remuneració pel treball realitzat des de l’1 de juliol del 1349 fins al 30 de juny del 1350.

A*: Original. ADM, secció Prades, lligall 6, doc.núm.146.²⁵¹⁴

Sit omnibus notum quod ego, Bertrandus de Revell, funditor et affinator mineriarum argenti incliti domini inffantis Petri, comitis Ribacurcie et / Monteneorum de Prades, confitehor et in veritate recochnosco me habuisse a vobis Johanni de la Seda, administratori minariarum argenti dicti /³ domini inffantis, quod solvistis michi ad meam voluntatem numerando omnes illos millem solidos Barchinone, quos dictus dominus inffantis michi constituit / in salarium quodlibet anno pro dicto officio per ipsum dominum michi comisso et per vos michi dari mandavit cum carta sua eiusque sigillo / pendentis sigillata, tenoris sequentis:

«Nos inffans Petrus, illustrissimi domini Jacobi bone memorie regis Aragonum filius, comes Rippacurcie et /⁶ Montanearum de Prades, de fide, legalitate, industria et scientia vestri fidelis nostri Bertrandi de Revell plenarie confidentes, tenore huius / carte nostre presentis, comittimus sive comendamus vobis officium affinamentorum mineriarum nostrarum argenti, plumbi seu alterius cuiuscumque matallii / que de presenti invente sunt et habemus et dante Domino de cetero, inffra locha dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie que quondam /⁹ fuit nobilis Guilelmi d’Entença seu terminos eorundem, inveniri poterunt et habebimus seu eciam quomodolibet reperiri et haberi. Ita, quod vos sitis / affinator noster et minerias iam dictas argenti, plumbi seu aliorum metallorum possitis affinare et ex eis facere affinamentum quando et quo-/tiens vobis melius videbitur expedire et oportunum seu necessarium fuerit, at quotiens per administratorem nostrum mineriarum iam dictarum /¹² qui nunc est vel qui pro tempore fuerit inde fueritis requisitus, nostris tamen propriis sumptibus et expensis. Ordinantes quod omnia affinamenta que per vos fient ex mineris / antedictis faciatis et facere habeatis inffra domum nostram vocatam «la fusina», quam habemus prope villam nostram de Falçeto, vel ad rotam quam occasione / predicta de novo construi et fieri fecimus in termino de Falçeto, in ripparia rivis Siurane, et non alibi. Ita, tamen quod in dicta rota non teneamini colare /¹⁵ erassas²⁵¹⁵ mineriarum predictarum. Vos vero teneamini de argento, plumbo et aliis metallis per vos eliciendis ex mineris antedictis fideli nostro Johanni de la / Seda, administratori iam dicto, vel alii qui pro tempore fuerit, pro parte nostre curie respondere. Ulterius, eciam volumus quod vos teneamini ire et stare ad cro-/sos argenti, coffolli et aliorum metallorum et minerias eorundem perquirere et perquiri facere et laborare diligenter prout decet

²⁵¹⁴ *Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 85, fotograma 533. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.*

²⁵¹⁵ *Sic. Al manuscrit, erassas en lloc de crassas.*

ad comodum /¹⁸ et utilitatem²⁵¹⁶ nostram una cum dicto Johanni de la Seda et sine ipso quotienscumque necessarium fuerit seu eciam opportunum et alia circa predicta / omnia agere quecumque utilia fuerint et opportuna. Et habeatis pro vestro salario et labore mille solidos Barchinone annuatim, per ·III· tercias anni. / Quarum, prima sit duorum mensium que incipiat prima die mensis presentis julii anni infrascripti, pro quibus vobis satisfiat prorata temporis /²¹ et quantitatis, secunda vero tertia incipiat prima die mensis septembris proxime venturi et reliqua tertia incipiat prima die mensis januarii / proxime subsequentis, et de inde de quatuor in quatuor mensibus quolibet anno. Pro quibus quidem mille solidis, teneamini dictum officium fundi-/cionum et alia predicta agere, regere et administrare bene, fideliter et legaliter prout negotiorum qualitas hoc requirunt et in talibus moris est /²⁴ usitati. Mandantes tenore presentis carte nostre administratorii iam dicto vel alii qui pro tempore fuerit quod de eo quod provenerit ex mineris antedictis / tribuat et solvat vobis mille solidos Barchinone antedictos per tres tercias de quatuor in quatuor mensibus quolibet anno ut preffertur et in / eorum solucione a vobis recupera apocham de soluto in qua de presenti nostra concessione fiat mentio specialis. Nos enim, administratore iam dicto /²⁷ vel alio qui pro tempore fuerit hostendente transumptum presentis carte nostre in simul cum apocha de soluto ipsos mille solidos, per receptorem / compotorum nostre curie, in suum volumus recepimus compotum et admitti. Hanc autem concessionem nostram durare volumus dum de nostro / processerit beneplacito voluntatis.

In cuius rey testimonium presentem cartam nostram vobis fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam. /³⁰

Data in villa nostra de Falçeto, kalendis julii anno Domini millesimo ·CCC^o· XL°· nono.»

Quos quidem mille solidos solvistis michi et ego a vobis / habui et recepi numerando dicto pro salario meo michi debito pro primo anno, videlicet a prima die mensis julii anni Domini millesimi ·CCCⁱ· XLⁱ· noni / usque per totum mensem junii anni infrascripti. Unde, renunciando excepcioni non habitorum et non receptorum, facio vobis de predictis bonum /³³ p[act]um et finem perpet(u)um et presentem apocham de soluto in testimonium me premissorum super hiis michi et meis perpetuum silentium²⁵¹⁷ / imponendo.

Actum est hoc undecimo kalendas octobris anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo.

Sig(+)num Bertrandi de Revell / predicti, qui hoc concedo et firmo. /³⁶

Testes huius rey sunt Petrus Ferraterii, scriptor domini infantis, Petrus Gilabert et Petrus Scuder de Falçeto. /

Sig(+)num Petri Maymonis, notarii publici de Falçeto, pro venerabili Berengario de Valtano, rectore et notario eiusdem, qui hoc scribi fecit et clausit.

²⁵¹⁶ *La primera t corregeix l.*

²⁵¹⁷ *Sic.*

65

1352, març, 9. Falset.

Disposició promulgada per l'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, que esmena un dels capítols de les ordinacions del 1348, les quals regulaven l'explotació minera de l'argent al comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença. Concretament, es modifica el segon capítol, el que regulava el barem de partició. Amb l'aplicació d'aquesta nova normativa, s'estableix que els miners han de pagar una cinquena part de l'argent que obtinguin a partir dels minerals explotats, en tots els casos, en concepte dels drets del comte. La resta de disposicions de les ordinacions del 1348, tal com s'exposa en el text, es mantenen vigents.

- B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 12, doc.núm.190(1), fol.132r-133r.²⁵¹⁸
- C: Còpia simple [dels segles XVII-XVIII]. ADM, secció Prades, lligall 12, doc.núm.190(2), fol.105v-107v.²⁵¹⁹
- a: Albert MARTÍNEZ I ELCACHO (2006), “Las ordenanzas promulgadas en 1352 para explotar la plata en el Condado de las Montañas de Prades y Baronía de Entenza”, *Historia. Instituciones. Documentos*. 33 (2006), pàg.430-433; ex B.

Nos infans Petrus, et cetera.

Attendentes nos dudum fecisse certam ordinationem pro capitula super facto mineriarum argenti locorum nostrorum dicti comitatus Montaneorum de Prades et baronie que fuit nobilis Guilelmi d'Entença quondam, prout per cartam nostram nostro sigillo pendentem sigillatam que data fuit in villa nostra de Falçeto, XIX° kalendas januarii anno Domini M^o CCC^o XL° VIII°, liquidum est videre. Et, inter alia, que in dicta ordinatione nostra continetur sit, in dicta carta et ordinatione insertum, capitulum sequens:

“[Capítol 2, de les ordinacions del 1348:]²⁵²⁰ Ítem, ordonam que tot strany o privat, de qualque lligament, condició, terres e se(n)yories sia, puxa pendre e cercar mena d'argent e de tot altre metall dins lo dit comdat nostre de les Muntanyes de Prades e dels loch(s) de la baronia damunt dita, sots les formes e condicions dejús scrites: ço que de tota mena gentil, lo quintar de la qual tenga XXX· marchs o més, aja cascun trobador de les dites menes a donar a nós la meytat en mena francha e quitia de totes messions. Ítem, que \de/ tota mena lo quintar de la qual tenga XX· marchs o més tro en ·XXX· aja a donar a nós lo trobador d'aquella la terça part en mena francha e quitia de totes mesions. Ítem, que de tota mena lo quintar de la qual tenga X· marchs o més tro en XX· aja a donar a nós lo trobador d'aquella la quarta part

²⁵¹⁸ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 92, fotogrames 176-177. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁵¹⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 92, fotogrames 285-287.

²⁵²⁰ Aquest paràgraf és un trasllat, pràcticament literal, del capítol 2 de les ordinacions del 1348. Així doncs, hem cregut adient indicar-ho per poder localitzar aquesta disposició, de forma ràpida i precisa, en el text d'aquelles ordinacions.

en mena francha e quitia de totes mesions²⁵²¹. Ítem, que de tota mena lo quintar de la qual tinga de V·marchs tro en X· haja a donar a nós lo trobador d'aquella la quinta part en mena francha e quitia de totes mesions. E que nós siam tenguts d'afinar la nostra part a nostra propria messió, de totes les menes contengudes en los dits ·III· capítols, e cascun trobador la sua part a sa propria mesió. Ítem, que de tota mena lo quintar de la qual tenga dels dits V·marchs a enjús tro a qual nombre se vol aja a donar a nós lo trobador d'aquella lo //132v delme en argent fi”.

Nos itaque attendentes quod perquisitores et inventores mineriarum predictarum, in perquirendis dictis mineris, onerantur pluribus et diversis misionibus et expensis, attendentes etiam pericula que in perquirendis dictis mineris possent, quod absit, eminere perquisitoribus ante dictis, attendentes in super comodum et emolumentum quod per modum infra scriptum nos et dictos perquisitores et inventores mineriarum possumus consequi et habere pro mineris iam dictis, facimus nunc super contentis in pre inserto capitulo, quatinus tangit ius et partem nobis pertinentem in dictis mineris, ordinationem sequentem:

“[*Capítol 1:*] Primerament, ordonam que de tota mena d'argent, la qual per qualsque persones serà trobada en qualque loch o lochs se vulla del comdat nostre de les Muntanyes de Prades e en lo loch de Falçet e altres de la baronia que fo del noble en Guillem d'Entença quòndam e en los térmens d'aquells, aja e sia tengut de donar a nós, cascun trobador de les dites menes, la²⁵²² quinta part tant solament en argent fi, francha de totes mesions, del argent que exirà de les menes damunt dites.

[*Capítol 2:*] Ítem, que·l aministrador nostre de les dites menes, o son lochtinent, deja e sia tengut de pendre lo damunt dit dret²⁵²³ nostre axí com l'argent se traurà de les menes, e no en altra manera; ço és, que de cascun pan d'argent, com afinat serà, prenga lo damunt dit dret nostre de quint, segons que·l dit argent afinat pesarà e a nós en aquell perte(n)yerà. E semblant, com l'argent que serà romàs en les crases e cenrades serà afinat prenga lo dit aministrador lo dret de quint a nós pertanyent en aquell, per la forma damunt dita.

[*Capítol 3:*] Ítem, que cascun trobador de les dites menes, après que aurà afinada alcuna quantitat de mena, haja e sia tengut d'afinar o fer afinar les crases e çenrades qui seran romases de la primera funió de les dites menes, segons que·l aministrador nostre de les dites menes conexerà; e tota vegada que per aquell ne seran requests.

[*Capítol 4:*] Ítem, que en cascuna funió que·s farà d'algunes menes d'argent per qualsque persones, trobadós de les dites menes o altres, aja a ésser present e sia demanat per nom de la nostra cort, per los dits trobadós o altres, mestre Bertran de Revell²⁵²⁴, aministrador nostre de les dites menes, o altra qui per temps serà. E que alguna persona no gos afinar \ne fer afinar/ alcunes menes \d'argent/ sens //133r que·l dit aministrador, ho son lochtinent, no y sia present. E qui contra farà sàpia que perdrà la mena e l'argent que afinat aurà, lo qual serà a la nostra cort confiscat.

[*Capítol 5:*] Ítem, que·ls trobadós de les dites menes no se'n porten ne se'n gosen portar l'argent que afinat serà entrò que per lo dit aministrador \nostre²⁵²⁵ de les dites menes, ho per son lochtinent/ serà regonegut e pesat, present l'escrivà de les dites menes, e lo dret a nós pertanyent en aquell aurà pres lo dit aministrador e rebut. E qui contra farà perdrà l'argent qui afinat serà, lo qual serà a la nostra cort confiscat.

[*Capítol 6:*] Ítem, que algun trobador o trobadós de les dites menes no se'n gos portar mena alcuna partent del cros a sa casa; ans la aja a portar dret camí al castell nostre de Falçet, per metre e stojar aquella en la casa de les menes \segons que és ja per nós ordonat/. E qui contra farà sàpia que perdrà la mena que a la sua casa portada aurà, la qual serà a la nostra cort confiscada.

²⁵²¹ A continuació, ratllat: que nós siam tenguts.

²⁵²² A continuació, ratllat: quinta.

²⁵²³ d corregeix r.

²⁵²⁴ A continuació, ratllat: lochtinent de.

²⁵²⁵ A continuació, ratllat: ho per son loch.

[*Capítol 7:*] Per aquesta ordinació, emperò, no volem ne entenem ésser fet perjudici algú o innovació als altres²⁵²⁶ capítols en la primera ordinació nostra contenguts; ans volem que aquells romanguen e stien en lur força e fermetat, la present ordinació nostra no contrastant”.

Idcirco, approbantes et laudantes, ac etiam ratificantes perpetuo, omnia et singula contenta et expresata in capitulis supra proxime inssertis, et quolibet ipsorum quibus locumtenens administratoris nostri dictarum mineriarum et perquisitores seu inventores ipsarum usi fuerunt, de voluntate et expresso mandato nostro, a prima die mensis januarii anni Mⁱ CCCⁱ quinquagesimi citra.

Mandamus per presentem cartam nostram procuratori nostro generali dicti nostri comitatus Montanearum de Prades et locorum nostrorum baronie d'Entença, nec non administratori dictarum mineriarum vel eius locumtenenti et aliis quibuscumque officialibus et subditis nostris, presentibus et futuris, quod presentem provisionem et ordinationem nostram perpetuo teneant \et observent/, in omnibus et per omnia, prout superius in dictis capitulis et eorum quemlibet particulariter continetur. Et non contraveniant nec aliquem seu aliquos contravenire permittant aliqua ratione, si de nostra confidunt gratia et mercede.

In cuius rei testimonium, presentem cartam nostram inde fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Data Falçeti, nona die martii anno a Nativitate Domini millesimo ·CCC^o· L^o· secundo.

²⁵²⁶ *Sic.*

66

1352, abril, 4. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, novament concedeix a Bernat Totzó, el conseller Pere Fiveller, Ramon Favara, Bartolí de Molins, Mateu Morató i Guillem Claris, habitants del lloc de Falset, llicència i plens poders per fer i acabar l'albelló que havien començat a fer ells mateixos —en lloc de Pere Fiveller, hi va participar el també conseller Jaume Fiveller, difunt— a la coma o muntanya anomenada d'en Munttornés anys abans per desguassar l'aigua de les mines. L'obra del qual i el treball a les mines, els havien abandonat durant tres anys i, per tant, havien perdut el “cros”, l'albelló i el dret que hi tenien. Així mateix, poden obrir “crosos” en la dita coma i als voltants, per cercar-hi “menes” d'argent, cofoll o altre metall, entregant-ne al comte la part que li correspon per dret.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.155r-156r.²⁵²⁷

Nos infans Petrus, illustri, et cetera. Attendentes quod vos dilectus de domo nostra Bernardus Totzoni simul cum dilecto consiliario nostro Jacobo Fivellari, quondam, Raymundo Favara, Bartolino de Mulins, Matheo Morató et Guilelmo Claris, habitatoribus loci de Falçeto, fecistis et fieri fecistis seu incepistis facere quendam albalonum, per quem distillerentur seu excolerentur aque existens in quibusdam crosis qui sunt in coma seu montanea vocata d'en Munttornés, et de aliis etiam crosis que de cetero ibidem fient. Attendentes etiam quod exo²⁵²⁸ quare, in dictis crosis seu albalono, bene sunt tres anni lapsi vos nec aliquis pro vobis non operavistis nec laborastis, \vos/ dictum crosium et albalonum vel ius quod in eis habebatis amisistis iuxta ordinacionem nostram, videlicet quod quicumque cessaverit operari in crosis suis per unum annum et diem //155v quod amittat ipsum crosium. Attendentes etiam²⁵²⁹ fuisse per vos humiliter nobis supplicatum quod, non obstante dicta ordinacione, dignemur predicta vobis de novo co(n)cedere ad imperpetuum gratiose. Nosque considerantes quod magnas expendidistis peccunie quantitates in predictis et amplius expendere necessario habueritis antequam ex inde comodum aliquod sentiatis. Et declarantes quod predictus albalonus cum fuerit perfectus comprehendi non debet in ordinacione crosorum, ex eo quare \ex/ inde nobis et pluribus ibidem crosa facientibus pro excolatione et distillatione aquarum poterit sine dubio comodum poterit evenire et non esset iustum, si vos qui onus expensarum sentitis comodum minime sentiretis.

Idcirco, tenore presentis carte nostre absolvendo et definiendo vobis et vestris totum ius si quod nobis in predictis aliqua causa adquisitum erat, gratia et ex certa scientia, damus et concedimus de novo vobis dicto Bernardo Totzoni et vobis dilecto consiliario nostro Petro Fivellarii, Raymundo Favara et Bartolino de Mulins, Matheo Moratoni et Guilelmo Claris et vestris et cui volueritis, in perpetuum, licenciam et plenum posse faciendi et perficiendi dictum albalonum. Ita, quod dictum albalonum possitis perficere ipsumque tenere et possidere in pace perpetuo contra omnes personas et inde vestras facere

²⁵²⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotogrames 416-417. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁵²⁸ Sic. Al manuscrit, exo en lloc de ex eo.

²⁵²⁹ A continuació, ratllat: per nos.

voluntates. Damus et concedimus vobis imperpetuum quod positis facere crosos in dicta coma et etiam circum circa usque ad sumitates montanearum que ibi proxime sunt, sicut sunt aygües vesants, per utramque partem, versus dictum albalonum ab ipsis sumitatibus, prout confrontatur ipsa coma et montanee, videlicet: ex una parte, in tenedonibus Raymundi Codines et Petri Radicoris et Petri Perules et cum vinea Mossé Ravaya et cum erea Petri Regis et cum tenendonibus Bartolini de Mulins et d'en Ferrandello, quondam, et Raymundi Soler et heredis Ferrarii Dominici, mediante quadam via qua itur al Bosch d'Infern; et, ex alia parte, cum honore Mathei Vallès, quondam, et Berengarii Folch et Bernardi Móra, et cum quadam sorte colomeri Bernardi de Fornols, quondam, et cum quadam sorte de na Barona; et, ex altera parte, cum orto vestri dicti Bernardi Tonzoni et cum torrente fontis del Pohador. Et ibidem perquirere, colligere et recipere menas cuiuscumque condicionis existant, tam argenti quam cofolli quam alius, de quibus teneamini dare nobis et nostris perpetuo: de menis argenti, iuxta ordinacionem super hoc per nos factam; et, de mena cofolli, illam partem que actenus per alios est dari assueta. Damus etiam et concedimus vobis et vestris et ordinandum ducimus in perpetuum quod, si forsam aliqua persona aliquo tempore infra dictam comam et montaneam, prout sunt aygües vesants per utramque partem erga dictum albalonum, fecerit crosus seu crosos, det et dare teneatur semper vobis et vestris, pro omnibus expensarum per vos sustentis et sustinendis in albalono predicto fiendo //156r et perficiendo, de menis inde exeuntibus, videlicet: de omnibus menis tenentibus et de quibus exeat argentum, vicesimam partem ultra partem nobis pertinentem in ipsis; et, de menis de alcoffoll, quintadecimam partem ultra partem nobis dari assuetam.

Hanc, itaque, donacionem et de novo concessionem et ordinacionem facimus per nos et nostros vobis et vestris et quibus velitis in perpetuum pure, libere et absolute ut superius continetur, sicut melius dici potest et cetera. Promittentes, per nos et omnes successores nostros, vobis et vestris in perpetuum, quod predicta per nos vobis data et concessa faciemus vos et vestros et quos volueritis semper habere, tenere et possidere in pace perpetuo contra omnes personas. Et quod predictam donacionem, concessionem et ordinacionem nunquam non revocabimus, immo, ipsam tenebimus et observabimus in perpetuum et quod in ea aliquid non innovabimus, frangemus seu frangi aut revocari sustinebimus aut faciemus aliquo iure, causa vel etiam ratione sub bonorum nostrorum omnium ypotheca. Et est certum quod in parte in predictis pertinente Matheo Moratoni, factis inde sex partibus, habet et habere debet medietatem ipsius partis dilectus consiliarius et maiordomus noster Franciscus de Fontecohoperta et dilectus scriptor noster Bernardus de Fabrica habet et habere debet, in eadem parte, medium quarteronum. Et, in parte pertinente dicto Bartholino de Molins, habet et habere debet idem Bernardus de Fabrica alium medium quarteronum.

Volumus tamen et nobis retinemus quod, si forsam vos vel aliquis vestrum vel alius quicumque dimiseritis crosus seu crosos, ita quod non operaretis in ipsis crosis continue ut fieri deberet, quod alius quicumque posset ipsum crosus²⁵³⁰ habere et recipere \et etiam facere id quod/²⁵³¹ in crosis est assuetum et teneretur tamen semper dare vobis et vestris pro iure dicti albaloni, de menis inde exeuntibus, partem superius designatam. Ita, quod dictus albalonus cum suo iure pro onere expensarum superius ordinato super menis reperiendis sit et remaneat vobis et vestris perpetuo salvus, scilicet quibuslibet superius nominatis in sua²⁵³² partem, etiam si omnes crosos omnino dimiseritis sit \quod/ aliquo iure vel ordinacione facta vel facienda dictum ius nec albalonum am(i)tere non possitis. Mandantes, ex certa scientia, per nos et successores nostros per presentem²⁵³³, dilectis et fidelibus officialibus et subditis nostris, presentibus et futuris, quod presentem concessionem teneant et observent in perpetuum et quod eam non revocent seu contraveniant aliquo iure, causa vel ratione.

In cuius rei, et cetera.

Data Falçeti, ·IIII^a· die aprilis anno Domini ·M^o·CCC^o·L· secundo.

²⁵³⁰ A continuació, ratllat: seu crosos.

²⁵³¹ A continuació, ratllat: ut.

²⁵³² Al manuscrit, sua amb titlla d'abreviatura ratllada.

²⁵³³ Al manuscrit, presetes (abreviatura amb valor de pre) amb titlla d'abreviatura damunt de etes però aquesta darrera s'està ratllada.

67

1352, abril, 29. [Falset].

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, encomana a Bertran de Revell l'ofici de l'administració de totes les "menes" d'argent i d'altre qualsevol metall que es troben i puguin ser trobades o descobertes en els llocs i termes del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença. El salari que li correspon a Bertran de Revell, en contrapartida pel seu treball, és de sis-cents sous barcelonesos cada any, a dividir en tres terços habituals.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.158v-159r.²⁵³⁴

Nos infans Petrus, et cetera. De legalitate, fide et industria vestri fidelis nostri Bertrandi de Revell plenarie confidentes, tenore presentis carte nostre, comitimus sive comendamus vobis officium administracionis omnium mineriarum nostrarum argenti et alterius cuiuscumque metalli que de presenti invente sunt et Deo dante de cetero, infra loca dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie que quondam fuit nobilis Guilelmi d'Entença seu terminos eorundem, inveniri/ poterunt seu etiam quomodolibet reperiri. Ita, quod vos sitis administrator dictarum mineriarum nostrarum dum de nostre fuerit beneplacito voluntatis et positus ac teneamini perquirere et operarii facere minerias supradictas et fodi facere nostro nomine quando et quotiens pro utilitate nostra vobis melius videbitur expedire. Ordinantes quod, quotienscumque funditio fiet ex mineris argenti in nostra fusina de Falçeto pro inventores mineriarum ipsarum, sitis vos presens et interesse habeatis nomine nostro et curie nostre, quibus funditionibus factis, percipiatis et percipere teneamini ex argento fino de dictis mineris exeunte seu extraente ius et partem nobis pertinens in eodem, prout per nos iam cum alia carta nostra data Falçeti nona die martii anno infrascripto provisum, extitit et ordinatum. Et, de toto eo quod inde provenerit et vos receperitis, solvatis sumptus et missiones que pro predictis de cetero quomodocumque per nostram curiam fieri oportebit; nec non, decimam partem totius argenti puri sive affinat ad partem nostram provenientis ex dictis mineris religioso et dilecto confessori nostro, qui nunc est vel pro tempore fuerit. Et in solucione seu tradicionibus per vos faciendis recuperetis compotum per minutum et alias cautelas debitas et necessarias ad premissa. Vos vero teneamini, de //159r toto eo quod deductis et extenuatis inde omnibus supradictis et aliis per nos iam ordinatis et ordinandis supererit, expensori domus nostre pro parte nostre curie respondere. Et cum ipso de predictis omnibus fideliter computare eique deliberare et tradere reliqua rationum integritet et complete. Et ut super predictis vobis sit plenarie atributa potestas vobisque, tanquam a nobis in hiis specialiter deputato seu ordinato, obediatur per omnes illos qui in operibus dictarum mineriarum intererint. Damus et concedimus vobis licentiam et liberam potestatem omnes et singulos qui delinquerint seu foris fecerint in vel pro mineris supradictis seu racione ipsarum et vestris iussionibus seu mandatis vel deputandorum a vobis non obtemperaverint prout decet, in simul cum baiulo nostro de Falçeto qui nunc est vel pro tempore fuerit, capiendi, puniendi et pena debita castigandi; nec non, cum eodem baiulo omnes questiones, causas et controversias motas seu movendas inter quascumque partes pro dictis mineris vel pro crosis ipsarum vel pro aliis quibuscumque rebus

²⁵³⁴ *Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotograma 420. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.*

dependentibus ex predictis, decidendi, declarandi ac etiam fine debito terminandi prout merita causarum hoc expossent et ratio ac iustitia sua dabit, consilium assessoris dicti nostri comitatus Montanearum de Prades, qui nunc est vel pro tempore fuerit, tam vos quam dictus baiulus noster de Falçeto si necessarium fuerit in hiis omnibus que ius tangant assumendo. Nos enim, super predictis omnibus et singulis et dependentibus seu emergentibus ex eisdem vices nostras, vobis per modum iam dictum comitimus plenarie per presentes. Vos vero habeatis pro salario labore vestro et omnibus aliis quibuscumque a nostra curia sexcentos solidos Barchinone annis singulis, per tres tercias asuetas que incipiant prima die mensis madii anni infrascripti. Quos penes vos retinere positus ex omnibus que receperitis ex mineriis antedictis. Pro quibus quidem sexcentis solidis, teneamini dictam administracionem mineriarum et crosorum iam dictorum facere et regere et personaliter recognoscere et omnia dependencia seu emergencia ex eisdem bene, fideliter et legaliter prout negotii qualitas hoc requirit et in talibus moris est usitati diligentissime administrare. Mandantes tenore presentis procuratori nostro, nec non universis et singulis baiulis seu aliis officialibus nostris vel eorum locatenentibus et subditis nostris dicti comitatus Montanearum de Prades et baronie d'Entença, presentibus et futuris, quod vos dictum Bertrandum de Revell habeant et teneant pro aministratore nostro mineriarum iam dictarum vobisque super predictis et aliquo predictorum pareant et obediant tanquam nobis et quotiens per vos fuerint requisiti, im[p]endant vobis consilium, auxilium et iuvamen si de nostra confidunt gratia et mercede. Hanc [tamen] concesionem nostram durare volumus dum nobis placuerit ut est dictum.

In cuius rei testimonium, [presen]tem cartam nostram vobis inde fieri iussimus nostro sigillo sigillatam.

Data in villa nostra de [Falçet]o, XXIX^a die aprilis anno a Nativitate Domini millesimo ·CCC^o· L^o· secundo.

68

1352, abril, 29. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, aprova i confirma la comissió que va fer a favor de Bertran de Revell, d'administrar i regir les "menes" d'argent, en la carta emesa el mateix dia que la present (doc.núm.67 del present apèndix documental). Volent-li ampliar la potestat, el mateix comte encomana també a Bertran de Revell que sigui ell qui assigni i pugui assignar espais de terra erms i conreats o altres qualssevol, dins del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença, a totes aquelles persones, de qualsevol estatus i condició, que hi vulguin cercar, excavar i fer excavar "menes" d'argent.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 12, doc.núm.190(1), fol.131r-131v.²⁵³⁵

Nos infans Petrus, et cetera. Laudantes, approbantes ac etiam confirmantes vobis fidei nostro Bertrando de Revell, administratori mineriarum nostrarum argenti, comissionem per nos vobis factam ad administrandum et regendum minerias antedictas, prout in carta nostra nostro sigillo sigillata sub data infrascripta facta latius continetur. Ideo, volentes vobis potestatem vestram ampliare, confidentes de fide et legalitate vestra, comitimus sive comendamus vobis dicto Bertrando quod vos assignetis et assignare possitis certa patua terre herema²⁵³⁶ et laborata vel alia quecumque omnibus //131v et singulis personis, cuiuscumque status et conditionis existant, volentibus fodere et fodi facere ac perquirere in eisdem minerias argenti infra loca dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie d'Entença, prout per nos per cartam nostram data in villa nostra de Falçeto XIX kalendas januarii anno Domini M^o CCC^o XL° VIII° iam extitit ordinatum. Volentes assignationes et concesiones per vos de predictis factas et de cetero faciendas tantam perpetuo obtinere roboris firmitatem quantam si de eisdem fieret ipsis petentibus concessio et assignatio per nos cum publico instrumento. Et, si magis prediligerint eis et eorum alteri, concedere publicum seu publica instrumenta. Mandantes, tenore presentis carte nostre perpetuo valiture, procuratori nostro generali, nec non universis et singulis officialibus nostris, presentibus et futuris, quod predictas concesiones et assignationes per dictum Bertrandum factas et fiendas ut prefertur firmas habeant, teneant et observent perpetuo et ab aliis faciant inviolabiliter observarii et non contraveniant nec aliquem contravenire permittant aliqua ratione.

In cuius rei testimonium presentem litteram nostram vobis inde fieri iussimus nostro sigillo sigillatam.

Data in villa nostra de Falçeto, ·XXIX· die aprilis, anno \a Nativitate/ Domini millesimo ·CCC^o L^o· secundo.

²⁵³⁵ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 92, fotogrames 175-176. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁵³⁶ Al document, herema amb tilla d'abreviatura.

69

1352, maig, 15. Falset.

Crida pública realitzada a Falset en què s'informa que l'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, a tothom —sense distinció— que prengui o hagi pres “cros” d'argent i que hi treballi o hi faci treballar a algú altre durant vuit mesos de l'any, els atorgarà franquesa o exempció per tot l'any següent de pagar quèstia del senyor, d'host i de cavalcada. A més, tampoc hauran de pagar res per alliberar-se'n. A la vegada, també els concedirà l'ajornament del terme de pagament dels deutes per sis mesos. Tots aquells que prenguin o vulguin prendre “croses” d'argent per treballar-hi, i vulguin gaudir d'aquestes franqueses, s'han de presentar davant de mestre Bertran de Revell, que és qui els assignarà el “cros”.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 12, doc.núm.190(1), fol.133v.²⁵³⁷

Die Martis, quinta decima die madii, anno a Nativitate Domini millesimo ·CCCº Lº · secundo.

Inclitus dominus infans Petrus predictus mandavit fieri preconizationem infra scriptam, que facta fuit dicta die in loco de Falçeto, prout sequitur:

“Ara ojats que us fa hom a saber, de part del molt alt senyor infant en Pere, que con lo dit senyor infant agués fets franchs de quèstia, e de ost, de cavalcada e reemçó d'aquelles, a cert temps, tots aquells qui obrarien o farien obrar en cros de argent, e lo dit²⁵³⁸ temps sia ja pasat, per ço volent lo dit se(n)yor infant fer més gràcia als damunt dits, envés aquells favorablement anar, vol lo dit senyor inffant e ha ordonat que tot hom, de qual que lig e condició sia, qui prenga ho aja pres cros d'argent e en aquell obrarà ho farà obrar, per si ho per altre, VIII meses del any complidament aja franquesa per tot l'any següent de no pagar quèstia del senyor, e de ost, e de cavalcada, e reemçó d'aquelles e alongament de sos deutes per VI meses. E aquells que d'ací a avant pendran o pendre volran croses d'argent per obrar, e de les dites franquees se volrran alegrar, venguen davant mestre Bertran de Revell, sobre posat en les dites menes d'argent per lo dit senyor infant. E aquell assignar-li a cros e-l farà scriure en lo libre a açò diputat, segons que fer se deu e és ordonat”.

²⁵³⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 92, fotograma 178. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁵³⁸ A continuació, ratllat, part del traç del que havia de ser una s.

70

1352, maig, 15. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana a Bernat Totzó, batlle de Falset, i al seu lloctinent que facin beneficiaris de l'ajornament del terme de pagament dels deutes per sis mesos, la qual cosa havia concedit per crida pública anterior, a tots aquells que treballin o facin treballar en les mines d'argent contínuament durant sis mesos i que aquest termini sigui a comptar des del dia que hi comencin a treballar en endavant. Els miners han d'assegurar que pagaran els deutes a lurs creditors en finalitzar aquells sis mesos.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 12, doc.núm.190(1), fol.133v-134r.²⁵³⁹

Infant en Pere, del molt, etcètera. Al amat de casa nostra en Bernat Totzó, batlle del loch nostre de Falçet, o a son lochtinent, salut e dilecció.

Con nós l'altre dia faesem fer crida d'algunes franqueses atorgades a aquells qui obraran en cros d'argent e, entre les altres coses, s'i contenia que aquell qui per si o per altra obrarà ho farà obrar en los dits croses VIII mesos del any aja alongament de sos deutes per VI mesos del any següent, e //134r vulam e declarem que los dits VI mesos començen del dia a avant que comensaran a obrar. Per ço, volem e us manam que la gràcia del alongament observets a tots aquells qui obraran o faran obrar en los dits croses d'argent per sex mesos contínuament, axí que cascun sia alongat de sos deutes per VI mesos del dia que començarà a obrar comptadors a avant. Ells, emperò, assegurant aquells deutes, si ja no són assegurats, que en la fi dels dits VI mesos los pagaran a lurs creadors.

Dada en Falçet, ·XV· die madii anno a Nativitate Domini millesimo ·CCC^o·L^o· secundo.

²⁵³⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 92, fotograma 178. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

71

1352, maig, 15. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, atorga a Guillem Borrell, Bertran de Revell, Vidal Rojals, Antoni Roda, Gregori Aragonès, Leonardo de Dino, Bernat Pedrolo i Bernat Vilar, habitants de la vila de Falset, que aquells qualssevol que facin ús de l'albelló que ells fan al lloc anomenat Bassa d'en Bou, pel qual han de desguassar l'aigua dels "crosos" que s'hi obriran, els hagin de donar una part de les "menes" trobades. Aquelles persones que hi tinguin un "cros" i utilitzin la infraestructura els hauran de donar sempre: la vintena part de les "menes" que tinguin argent i la quinzena de les d'alcofol; després d'entregar al comte la part que li'n correspon.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 12, doc.núm.189, fol.165v-166r.²⁵⁴⁰

Nos infans Petrus, et cetera. Attendentes vos Guilelmum Borrell, Bertrandum de Revell, Vitalem Rojals, Antonium Roda, Gregorium Aragonès, Lehonardum de Dino, Bernardum Pedrolo et Bernardum Vilar, habitatores ville nostre de Falçeto, facere quendam alballonum in loco vocato Basa d'en Bou, prope quoddam trocium terre d'en Marçà et vinea Petri Moram et vinea d'en Marçà et vinea Petri Baya, per quod distillentur seu excolentur aque crosorum que per vos et alios ibidem proxime fient, propter quod comodum vobis et ipsis eveniat. Idcirco, tenore presentis ordinandum ducimus perpetuo et statuendum quod quicumque faciens vel habens ibidem crosus seu crosos habuerit ad enprivium de dicto albalono²⁵⁴¹, ita quod aque ipsorum suorum //166r crosorum disti[ll]entur seu excolentur per dictum albellonum, quod dent et dare teneantur vobis et vestris semper, de menis ab ipsis crosis exeuntibus, videlicet: de menis tenentibus argentum, vicesimam partem ultra partem nobis pertinentem in ipsis; et, de menis de alcofol, quintadecimam partem ultra partem nobis dari asuetam. Mandantes per presentem, universis et singulis officialibus et subditis nostris presentibus et futuris, quod predictum statutum \et/ ordinationem nostram teneant et observent in perpetuum et quod in aliquo non contraveniant aliqua racione.

In cuius rey testimonium, presentem vobis fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Data Falceti, ·XV^a· die madii anno a Nativitate Domini millesimo ·CCC^o·L^o· secundo.

²⁵⁴⁰ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 91, fotograma 431. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁵⁴¹ La segona o sembla corregir u i hi ha una titlla d'abreviatura ratllada sobre lono.

72

1352, juny, 1 / 1360, maig, 6. [Falset]

Llibre de registre de les “menes” d’argent que aporten diferents companyies mineres que treballen al comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d’Entença. En entrades diferenciades per a cada “mena”, s’hi anota el pes total de forma individualitzada, el nom dels membres de la companyia, el resultat de l’“assaig” que se’n fa —indicant el nom de l’assajador—, l’equivalència proporcional amb diverses unitats de pes, la quantitat d’argent que se n’obtindrà en base al resultat de l’“assaig” i la part que en correspon al comte Pere per dret (el cinquè). L’administrador de les “menes” d’argent, mestre Bertran de Revell, és l’encarregat de dirigir i gestionar tot el procés.

- A*: Original. ADM, secció Prades, lligall 6, doc.núm.147(1).²⁵⁴² A la coberta del llibre, hi ha anotat el text següent: “La aluda del nosa: XI onces e mig. La de la bolmosa: VII onces e mig”.²⁵⁴³
- B: Còpia simple [del segle XVIII]. ADM, secció Prades, lligall 6, doc.núm.147(2).²⁵⁴⁴

Berenguer Mestre.

Divenres, primer [di]a de juny del any de MCCCLII.

Primerament, pesa la mena milor d’en Berenguer Mestre

e de sos companyons segons que diu mestre Bertran }

·II· quintars, XLVIII· lliures²⁵⁴⁵, VII onces e miga.

Pesa l’asaig de ·III· onces fet per Lunardo²⁵⁴⁶ }

Mig quart, ·I· setzè e mig [d’unça]

menys ·I· huytau de gra. [Que són:] ·V· diners, V

grans e mig e I^a quarta e ·I· octau.

Té lo quintar } XV marchs, V²⁵⁴⁷ onces e miga, ·I· quart d’onça e ·I· huytau.

Té la lliura:

Té la rov[a] } ·III· marchs, ·VII· onces²⁵⁴⁸, \e quarta/ [...] diners \òbol/, VI grans²⁵⁴⁹.

²⁵⁴² Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 85, fotogrames 540-561. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁵⁴³ La coberta del llibre es correspon amb el fotograma 540 del rotlle 85 (ADMC).

²⁵⁴⁴ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 85, fotogrames 566-579. Al final d’aquesta còpia del document original (als folis 13v-14r [ADMC, rotlle 85, fotograma 579]), es va reproduir text que no s’ha conservat al quadern primitiu del 1352-1360. Possiblement, el text copiat correspon a un full solt —que potser va ser intercal·lat entre les pàgines del quadern però que s’ha perdut— datat l’any 1357 (“Anno Domini millesimo CCC·LVII”). En el qual, concretament, es fa referència a l’afinament i venda de coure, la compravenda d’arbres, la reassignació d’un “cros” que havia estat abandonat durant més de tres mesos i la concessió d’exploració d’una mina d’argent.

²⁵⁴⁵ Al manuscrit, damunt de XLVIII· lliures, hi ha escrita la seva equivalència: I· rova e XII [lliures]. Després de I· rova, hi ha la paraula miga ratllada.

²⁵⁴⁶ A continuació, a la línia següent, ratllat: menys ·I· h.

²⁵⁴⁷ V és escrit damunt de III.

Té la lliura: miga onça, [VIII diners], òbol, XI grans e mig.

XII lliures t[enen] } ·I· march, ·II· onces²⁵⁵⁰ e quarta, V diners, òbol, VI grans.

VII onces tenen } mig[a] onça, [...], II grans e mig, ·I· o(c)tau e ·I· XVI^è e ·I· terç de ·I· XVI^è.²⁵⁵¹

Munta l'argent de ·II· quintars, XLVIII lliures, VII· onces e miga }

XXXVI marchs, VI onces e miga, III diners, [... o]ctau e ·I· [...]²⁵⁵²
e VI· onces e VIII grans e mig e ·I· octau e ·I· XVI^è.²⁵⁵³

Pesa la mena febla } XXVIII lliures, ·III· onces.

[*Que fan:*] miga rova, X lliures, III onces.

Pesa l'asaig de ·III· onces

fet per Lunardo } ·L· VII grans. Que fan: ·II· diners, IX grans.

Pesa [l]a liura } ·IX· diners, òbol, X lliures: ·III· onces e miga, ·XI· grans.

·III· onces } III diners, V²⁵⁵⁴ grans²⁵⁵⁵ e mig.

E axí munta l'argent de les

XXVIII· lliures, ·III· onces } ·I· marc, ·V·²⁵⁵⁶ onces, ·VI· diners, òbol, VII [gr]ans²⁵⁵⁷.

·II· marchs, I onça e miga, IX diners, òbol, ·III· grans e mig.

És l'argent d'apdues les menes } XXXVIII marchs, III onces e miga/, VI diners, ·X· grans e mig
e ·I· VIII^{au} e ·I· [XVI^è].²⁵⁵⁸

Fo afinat lo dit argent

d'apdues les menes \altra vegada/ per ço

com no era prou fi e pesa }

·XL· marchs.²⁵⁵⁹ //1v

Dels quals, pres mestre Bertran per

lo dret del senyor, ço és per lo quint } ·VIII· marchs d'argent.

Favara.

Aquest dia mateix.

Pesa la mena febla d'en Favara e de sos

companyons } ·I· quintar e ·III· roves e miga e III onces.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } mig quart, LXIII grans, ·I· octau.

Que són: V [*diners*] e malla, III [grans], ·I· octau.

Té lo quintar } X[VI]I marchs²⁵⁶⁰ e ·I· hutau d'onça.

²⁵⁴⁸ onces és escrit damunt de quarts, ratllat.

²⁵⁴⁹ A continuació, ratllat: e mig.

²⁵⁵⁰ A continuació, ratllat: \e miga/ diners, òbol, ·VI· grans.

²⁵⁵¹ mig[a] onça, [...], II grans e mig, ·I· o(c)tau e ·I· XVI^è e ·I· terç de ·I· XVI^è és escrit damunt del
text ratllat: I X[...] diners, òbol e III grans e \la ter[ça] part de mig gra/ ·I· setzè de gra.

²⁵⁵² A continuació, a la línia següent, ratllat: XXXVIII [marchs...] onces e III [...].

²⁵⁵³ ·I· octau e ·I· XVI^è és escrit damunt de la terça part de ·I· [...], ratllat.

²⁵⁵⁴ V corregeix [III].

²⁵⁵⁵ A continuació, ratllat: e ·I· terç de ·I· gra.

²⁵⁵⁶ V corregeix [III].

²⁵⁵⁷ òbol, VII [gr]ans és escrit damunt de ·III· grans, ratllat.

²⁵⁵⁸ A continuació, en el paràgraf següent, ratllat: Fou[...] a Déus a afinar les dites menes en.

²⁵⁵⁹ A continuació, ratllat: Dels q.

²⁵⁶⁰ A continuació, ratllat: \III onces/.

E axí munta l'argent de tota la mena febla } XXXI marchs, VII onces e quart
e I [...] ²⁵⁶¹ II diners, òbol, IX grans. ²⁵⁶²//2r

Favara.

Pesa la mena milor } ·II· quinta(r)s, ·II· lliures, ·II· onces.

Pesa l'asaig de ·III· onces

fet per Lunardo } miga onça, ·II· diners e XV grans ²⁵⁶³.

[Té] la lliura: II onces, ·X· diners, òbol. II lliures: IIII· onces e miga, IX diners.

[I]I onces: IX [*diners*], òbol, VI grans.

Té lo quintar } XLIII marchs, VII onces ²⁵⁶⁴.

Tenen II· quintars: LXXXVII marchs, VI onces.

E axí munta l'argent de

tota la mena milor } LXXXVIII marchs, III onces e quarta, òbol, VI· grans ²⁵⁶⁵. //2v

Pessam la granalla, dijous XI kalendas julii, e

pesa ²⁵⁶⁶ } ·XVII· march(s) e ·III· onces. Que són: XI lliures, V[II] onces.

Té l'asaig fet per Lunardo de ·III· onces } ·I^a· onça.

E axí és tot l'argent de la granalla } ·V· marchs, VI· onces, VIII diners.

Suma tota la mena enfre ²⁵⁶⁷ la fleba ²⁵⁶⁸

e la milor e la granalla damont escrita } CXXVI marchs e XI diners d'argent.

Dels quals, ve al senyor infant

per lo quint } XXV marchs, ·I· [onça] e miga, IIII diners, òbol ²⁵⁶⁹, II grans.

Lo qual reebé mestre Bertran diluns XIII dies d'agost.

Ítem, hi romàs granalla que pesa } ·XVII· onces.

De la qual, hisqueren } ·X· onces d'argent e ·III· quarts.

Del qual, ve al senyor; lo qual

reebé mestre Bertran per lo quint } ·II· onces, ·III· diners, òbol e II grans e mig.

Lo qual reebé lo damunt dit dia

mestre Bertran. //3r

D'en Domènech.

Pesa la mena } XVIII lliures menys ·II· onces.

²⁵⁶¹ A continuació, ratllat: XVII.

²⁵⁶² A continuació, al marge inferior de la pàgina: XXXI marchs, VII onces e miga, \VI diners/
òbol, \VII grans/ e el terç de gra e de I octau.

²⁵⁶³ Escrit damunt de e XV grans, la seva equivalència: òbol, III grans.

²⁵⁶⁴ A continuació, ratllat: e III diners.

²⁵⁶⁵ III onces e quarta, òbol, VI· grans és escrit damunt de ·III· onces e miga, ·I· quart e mig e ·I·
quart de gra menys LXIII esme de gra, ratllat. A continuació, al marge inferior de la pàgina: LXXXVIII
marchs, VII onces, XI diners [...].

²⁵⁶⁶ A continuació, ratllat: ·XVII· march.

²⁵⁶⁷ Sic.

²⁵⁶⁸ Sic.

Té l'asaig fet per Lunardo de III· onces } XIX· grans e ·I· quart e ·I· [h]uytau de gra.
 Té la lliura } III diners,²⁵⁷⁰ V grans²⁵⁷¹ e mig.
 Té tota la mena } II onces, X²⁵⁷² diners²⁵⁷³, V· grans e la terça²⁵⁷⁴ part d'un gra²⁵⁷⁵ e la terça part [d'un] octau.
 Del qual, ve al senyor: VI· diners, òbol, mig gra²⁵⁷⁶ \e I setzè/ e [el quint] del terç de I gra e de I terç de un²⁵⁷⁷ octau.

Mestre Bertran.

Pesa la mena rossa de les terres que mestre Bertran lava del cros d'en Ferriol } mig quintar, miga rova e XIII lliures.
 Té l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } VII· grans e ·I· quart de gra.
 Té mig quintar: ·III· onces²⁵⁷⁸ e mig e III diners. Miga rova:²⁵⁷⁹ \·I· onça e miga, VII diners, òbol/.
 Té la lliura: ·I· diner, V gra(n)s. XIII lliures: miga onça, III diners, òbol, V grans.²⁵⁸⁰
 És la mena: VI onces, II diners, V grans.²⁵⁸¹
 Ven al senyor: ·I· onça, V diners, V· grans e mig²⁵⁸² e I quart e·l quint de ·I· quart.²⁵⁸³ //3v

Ítem, pesa la mena alcofollosa } LXXVI lliures, ·I^a· onça. Que són: mig quintar, III lliures e I onça.
 Té l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } VIII grans e ·I· setzè de gra.
 Fa: III· onces e miga, VII diners, II grans.
 Del qual, ve al senyor: miga onça, VI diners, V gra(n)s e·l quint de ·I· gra.²⁵⁸⁴ //4r

D'en Molins.

Pesa la mena d'en Molins } mig quintar menys III lliures, IX onces.²⁵⁸⁵
 Té l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } ·I· quart menys XV· grans. Que són: V diners, IX grans.
 És l'argent: V marches, VI²⁵⁸⁶ onces \e miga/, VI diners, òbol, IX grans.
 Ven al senyor: ·I· march, ·I· onça, òbol, VI grans e mig e·l quint de mig gra.

²⁵⁶⁹ *Al manuscrit, òbols amb la s cancel·lada per una ratlla vertical.*

²⁵⁷⁰ *A continuació, ratllat: òbol.*

²⁵⁷¹ *A continuació, ratllat: e ·I· quart.*

²⁵⁷² *X és escrit damunt de X[II], ratllat.*

²⁵⁷³ *A continuació, ratllat: òbol, grans.*

²⁵⁷⁴ *terça corregeix [quarta].*

²⁵⁷⁵ *A continuació, ratllat: [menys] les dues parts d'un quart de II parts d'un octau.*

²⁵⁷⁶ *Al manuscrit, gras amb titlla d'abreviatura i la s cancel·lada per una ratlla vertical. A continuació, ratllat: e lo quint de II grans.*

²⁵⁷⁷ *de un corregeix octau.*

²⁵⁷⁸ *onces corregeix marches.*

²⁵⁷⁹ *A continuació, ratllat: \VII onces/ òbol e pita.*

²⁵⁸⁰ *A continuació, a la línia següent, ratllat: És la mena: IIII marches, \·III· onces/ e miga, \VII diners/ òbol, diners, XI grans.*

²⁵⁸¹ *A continuació, ratllat: V onces, III diners, òbol, IX grans e I quart. Ven al senyor: [·I·] onça, XI diners, XI grans e I quart \e·l quint de [...] / la [...] e [...] part de mig gra de ·I· gra.*

²⁵⁸² *A continuació, ratllat: e·l terç de ·I·.*

²⁵⁸³ *A continuació, al marge inferior de la pàgina, ratllat: VI onces e miga, òbol, pita.*

²⁵⁸⁴ *A continuació, al marge inferior de la pàgina: Té lo [mig] quintar: IIII onces, òbol, pita.*

²⁵⁸⁵ *Escrit damunt de mig quintar menys IIII lliures, IX onces, hi ha el text següent: ·I· [rova] \e miga/ XIII lliures, III onces.*

²⁵⁸⁶ *I corregeix l'abreviatura d'onça.*

Té la rova: IIII marchs, VI diners. Miga rova: II· marchs, III diners. I quartó: ·I· march, I diner, òbol.
 Té la lliura:²⁵⁸⁷ miga onça, IX diners, òbol. IIII· lliures: III onces e miga, II· diners.
 És la mena: VII marchs, IIII· onces, òbol.
 [Ve al] senyor per lo quint: I march e mig, II grans, ·I· quart, ·I· octau e·l quint de ·I· octau de g[ra].

Ítem, pesa l'altra mena } ·V· march(s) e IIII onces. //4v

Pesa la mena d'en Codines
 vella } ·XX· lliures, ·VIII· onces.
 Pesa l'asaig de ·III· onces fet per
 Lunardo } XX grans e mig.
 Té la liura: ·III· diners e VI grans. XX lliures:²⁵⁸⁸ \II onces e miga, VIII diners, VIII grans/
 VIII onces: II diners,²⁵⁸⁹ VI grans e·l terç de I gra.²⁵⁹⁰
 És tot l'argent: II onces e miga, X²⁵⁹¹ diners, òbol e II grans e·l terç de ·I· gra.
 Ven al senyor: miga onça, II· diners, II grans e dues parts de gra
 partit per terç e la meytat d'un terç de gra.

Pesa la mena febla d'en Codines²⁵⁹², la qual pesa a ·VI· dies
 d'agost } mig quintar, IX lliures e miga onça.
 Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } mig quart, XVI grans e ·I· huytau de gra.
 [Que són:] III diners, òbol, IIII grans, I octau.
 És tot l'argent de mig quintar, IX lliures e miga onça } VI marchs, ·I· onça e miga, II diners, VII
 grans²⁵⁹³.
 Mig quintar²⁵⁹⁴: V marchs e mig, I diner, òbol.
 IX lliures: V onces e miga, IIII grans e mig.²⁵⁹⁵
 Miga onça: òbol, ·II· grans e mig e·l VIe de ·I· gra e·l [VIe] de I octau.²⁵⁹⁶ //5r

Pesa la mena milor d'en Codines } ·I· rova, XX· lliures e ·X· onces e miga.²⁵⁹⁷
 Pesa l'asaig fet per Lunardo de ·III·
 onces } mig quart e LIII grans e mig.

²⁵⁸⁷ A continuació, ratllat: òbol.

²⁵⁸⁸ A continuació ratllat: \I march/ II onces, miga, I quart.

²⁵⁸⁹ A continuació, ratllat: òbol.

²⁵⁹⁰ A continuació, a la línia següent, ratllat: E axí és tota: \·I· march e/ ·II· onces e miga, X diners, òbol, II grans e les dues parts d'un gra partit per terç.

²⁵⁹¹ X corregeix V[II].

²⁵⁹² Al manuscrit, Codines amb titlla d'abreviatura.

²⁵⁹³ A continuació, ratllat: e la meytat de la terça part d'un gra e la meytat de la terça part d'un octau de gra.

²⁵⁹⁴ A continuació, text ratllat de difícil lectura.

²⁵⁹⁵ A continuació, a la línia següent, ratllat: IX: \I march/ III onces e miga, IX diners e mig.

²⁵⁹⁶ e mig e·l VIe de ·I· gra e·l [VIe] de I octau és escrit damunt de e·l VIe de ·I· octau e mig e ·I· octau e ·I· XVIe, ratllat. A la línia següent, també ratllat: És tot: V marchs, VI onces, ·II· diners, VII grans e ·I· octau e ·I· XVIe. A continuació, al marge inferior de la pàgina: VI marchs, I [onça e] miga, VI diners, II grans e mig e la meytat del terç d'un gra e la metata del terç de ·I· octau.

Que són: V diners, ·V· grans e mig.

Té la rova: ·III· marchs, VII onces, IX diners. Té la lliura: XX diners, òbol, X· grans.

II lliures: ·I· onça e miga, V diners, òbol, VIII grans²⁵⁹⁸.

X onces e miga: [miga] onça, VI diners, VII grans²⁵⁹⁹
e²⁶⁰⁰ ·I· quart.

Miga rova: ·I· march, VII onces e miga, III diners, òbol.

És tot l'argent d'ella²⁶⁰¹, ·I^a· rova e miga, II lliures, ·X· onces e miga, segons

l'asaig } VI marchs, ·I· onça e miga, ·I· diner, òbol, III grans e I quart²⁶⁰²,

e ·II· parts d'un gra partit per tres parts e la meytat d'un terç de gra.²⁶⁰³

Són abdues les menes, ço és la milor e la febla } XII· marchs, III onces, III diners, òbol, XI grans e mig
e la terça part d'un octau de gra.

És l'argent: VI marchs, ·I· onça e miga, ·I· diner, òbol, ·V· grans.

De les quals, ve al senyor per lo quint } ·II· marchs, III onces e miga, XI diners, òbol, IX grans e mig e I
quart e ·I· setzè de gra.²⁶⁰⁴

Roman, que l senyor no n ha pres son dret: ·I·
setzè de gra e la terça part d'un octau.

Pesa la granalla d'en Codines } ·I^a· onça e miga e ·I· octau.

De la qual, hisqué d'argent fi } ·I^a· onça, ·I· diner e X· grans.

De la qual, ve al senyor per lo quint } V diners, II grans.

Los quals²⁶⁰⁵ ·V· diners e ·II· grans reebé mestre Bertran. //5v

Dimecres, pridie kalendas novembris anno Domini M^o CCC^o LII°, pesam mena
d'en Berenguer Mestre e de sos companyons e pesa } ·I· quintar, VIII· lliures, VIII onces e
miga ab los asaig(s) que se'n
levaren, que foren IIII.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } mig quart e VII· grans e mig. Que són: III diners [...].

Té lo quintar } IX marchs, VII onces e miga.

Té la lliura } miga onça, ·I· diner e pugesa.

Les VIII lliures } IIII [onces], X diners.

²⁵⁹⁷ Al marge dret de la pàgina, més o menys a l'alçada d'aquesta línia, hi ha el text següent escrit amb lletra menuda: ·I· onça, I diner [...] / V grans, mig, e·l [...] / de I gra. / Miga onça, òbol, pita / I gra e mig e·l terç / de ·I· gra e·l VIe de ·I· gra.

²⁵⁹⁸ e miga, V diners, òbol, VIII grans és escrit damunt de IX diners, òbol, VIII grans, ratllat.

²⁵⁹⁹ A continuació, ratllat: [e·l] VIe.

²⁶⁰⁰ e corregeix de.

²⁶⁰¹ d'ella corregeix de les.

²⁶⁰² I quart corregeix mig.

²⁶⁰³ Al marge dret de la pàgina, més o menys a l'alçada d'aquesta línia, hi ha el text següent escrit amb lletra menuda, ratllat: V· marchs, [...] e ·I· [quart], IIII grans, ·I· quart de gra.

²⁶⁰⁴ Al marge dret de la pàgina, més o menys a l'alçada d'aquest paràgraf, hi ha el text següent escrit amb lletra menuda: Lo mig quintar: VII marchs e mig, II onces e miga, I quart. La rova: III marchs, VII· onces e quart, I· octau. Més avall, també amb lletra menuda: VI marchs, miga onça, VII diners, VIII grans.

²⁶⁰⁵ A continuació, ratllat: pre.

VIII onces } VIII²⁶⁰⁶ diners, òbol, VIII grans²⁶⁰⁷.
 Miga onça } òbol²⁶⁰⁸, ·I· gra e ·I· quart²⁶⁰⁹.
 \És l'argent: X marchs, III onces,²⁶¹⁰ VII diners,²⁶¹¹ IX grans e I quart./²⁶¹²
 És tot l'argent } X· marchs e mig, IX diners, òbol, VIII grans²⁶¹³ e les II parts
 d'un gra e les II parts de mig gra partits per terç e la meytat d'un terç de gra e la meytat d'un terç de mig gra.
 Del qual, ve al senyor per lo quint } II marchs, miga onça, [...]I diners, VI grans e·I quint
 de II grans [e] de les ·II· parts d'un gra e de mig gra
 partits per terç e de la meytat d'un terç de gra e de ·I· terç de mig gra.

Diluns, XIX de noembre del an(y) damunt dit, pesam mena de terra e de
 lavadiç d'en Berenguer Mestre e de sos companys e pasa²⁶¹⁴ }
 mig quintar, miga rova, ·I^a· lliura e VII onces.
 Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } LV grans, que valen ·II· diners e VII grans.
 Té lo mig quintar } III· marchs, III onces e miga.
 [Miga rova] } VI onces e miga e ·I· quart e mig. //6r
 Té la lliura } IX diners, ·III· grans. VII onces ten[en]: V diners, VIII grans e·I terç d'un gra²⁶¹⁵.
 És tot l'argent } III marchs, II onces e miga, XI diners, òbol e I terç de gra²⁶¹⁶.
 Del qual, ve al senyor per lo quint } VI²⁶¹⁷ onces e miga, XI²⁶¹⁸ diners \òbol/, IX²⁶¹⁹ grans e mig
 e·I quint de mig²⁶²⁰ [gra] e d'un terç de gra partit
 per terç.

Aquest dia matex, pesam mena de terra e de lavadiç que era pròpria d'en Berenguer Mestre
 e pesa } ·I^a· rova, V lliures, ·VIII· onces.
 Pesa l'asaig de ·III· onces fet per
 Lunardo } ·XIII· grans.
 Té la lliura } [II] diners, VIII grans. Té la rova } III onces e miga.
 V lliures té } XI diners, òbol, III grans.
 VIII onces té: ·I· diner, òbol e ·I· gra e les II parts de mig gra.
 És tot: ·III· onces, ·I· diner, V gra(n)s e les II parts de mig gra.
 És to[t]a²⁶²¹ } III onces e miga, III diners, ·V· grans e mig
 e les ·II· parts de mig gra partit per terç.

²⁶⁰⁶ VIII és escrit damunt de IX.

²⁶⁰⁷ A continuació, ratllat: e les II parts de ·I· gra e de mig, partits per terç.

²⁶⁰⁸ òbol és escrit damunt de ·I· diner, ratllat.

²⁶⁰⁹ e ·I· quart és escrit damunt de [e] la meytat d'un terç de gra e d'un terç de mig gra, ratllat.

²⁶¹⁰ A continuació, ratllat: e mig.

²⁶¹¹ A continuació, ratllat: òbol.

²⁶¹² Aquesta línia és escrita al marge dret de la pàgina, aproximadament a l'alçada de les dues línies anteriors.

²⁶¹³ Escrit damunt de IX diners, òbol, VIII grans, hi ha el següent text: VI diners, òbol, VII [grans].

²⁶¹⁴ Sic.

²⁶¹⁵ A continuació, ratllat: [partit per terç].

²⁶¹⁶ A continuació, ratllat: partit per terç.

²⁶¹⁷ VI és escrit damunt de VII.

²⁶¹⁸ XI és escrit damunt de X.

²⁶¹⁹ IX és escrit damunt de IIII.

²⁶²⁰ de mig és escrit damunt de d'un gra e mig, ratllat.

²⁶²¹ A continuació, ratllat: IX grans.

Del qual, ve al senyor per lo quint } miga onça, ·V· diners, X grans e mig e-l terç d'un gra partit per terç. //6v

Dijous, kalendis novembris, pesam mena d'en Codines, d'en Molins e d'en Tribanat, p[e]sa } II lliures, V onces e miga.

Té l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } III quarts e VII gra(n)s.

Té la lliura: III onces, I diner, III gra(n)s. II lliures té: VI onces, II diners, VIII grans.

V \e miga/ onces té: ·I· onça, IX diners, òbol²⁶²².

De la qual, ve al senyor per lo quint } ·I^a· onça, ·XI· diners e VII gra(n)s e-l quint d'un gra. Lo qual reebé mestre Bertran.

És tot: VII onces, XI diners, òbol, VIII grans²⁶²³ e les ·II· part(s) de I gra e-l VIe de I gra.

Pesa la granalla d'en Codines } ·I^a· onça e miga e ·I· octau.

De la qual, hisqué } ·I^a· onça d'ar[ge]nt e ·I· diner, X grans.

Del qual, ve al senyor per lo quint } V diners e II grans. //7r

Anno a Nativitatem²⁶²⁴ Domini M^o CCC^o L terció.

Diluns²⁶²⁵, XI die de febrer, pesam mena d'en Cod[in]e[s] de sos companys. E pesa la mena milor menys [dels] asaigs que se'n prengueren abans que·s pesàs } III roves, XII lliures, III onces ab los asaigs, ·II·, que·n preseren.

Pesa l'asaig fet per Lunardo de ·III· onces } ·I· quart e mig e ·I· diner e XI grans e mig.

Mig quintar té } XV marchs, V onces e miga e ·I· quart.

Té la rova } VII marchs, VI onces e miga, IX diners²⁶²⁶.

X onces: ·I· onça, X· diners, òbol, X grans. II asaig té: miga onça e quarta, II diners, òbol, XI grans.

II lliures: III onces, XI diners, òbol, VIII grans.

Té la lliura: ·I· onça e miga, V diners, òbol, X grans.

XII lliures: II marchs, III onces e miga, [...]II diners.

III onces: \·I· onça/²⁶²⁷ [·I·] diner \òbol/, XI grans

e ·I· quart e-l terç de ·I· quart²⁶²⁸.

És tota la mena: XXVI marchs, II onces,

[III] diners, òbol, XI grans e mig²⁶²⁹ e-l terç de ·I· quart.

²⁶²² A continuació, ratllat: \e les ·II· parts de ·I· gra e-l VIe de ·I· gra/ e ·I· gra meny(s) la sisena part [d'un] gra.

²⁶²³ A continuació, ratllat: meny la VI^a part] de ·I· gra.

²⁶²⁴ Sic.

²⁶²⁵ D corregeix P.

²⁶²⁶ A continuació, ratllat: XII lliures: \[III] onces/ ·II· marchs, V onces e mig(a), V diners, XI grans. Escrit damunt de V diners, hi ha el text següent: I diner, XI grans.

²⁶²⁷ \·I· onça/ és escrit damunt de XIII ratllat.

²⁶²⁸ e ·I· quart e-l terç de ·I· quart és escrit damunt de e mig e-l terç de ·I· gra, ratllat.

²⁶²⁹ mig corregeix [quart].

Ítem, pesa la mena sutil del dit Ramon Co-
dines e de sos companyons menys de ·II·
asaigs que se'n prengueren ans que·s pesàs } I^a rova e VI lliures.
Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } II diners e XXI grans.
Té la rova } II marchs, ·I· onça e quarta. Té la lliura: XI diners, òbol.²⁶³⁰
Tenen VI lliures: ·II· onces e miga, ·I· quart e mig e òbol.
És l'argent: ·II· marchs, III onces e mig quart e òbol.

De les quals II menes, [v]e al senyor per lo quint } V· marchs, V onces e miga, IX diners,
VII grans e la quinta part de ·I· gra.

Disapte, IX dies de març, pe(sa) en Berenguer
Mestre e sos companyons mena, que pesa } mig quintar, XX lliures e ·I^a· onça e I quart.
Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } mig quart, XVIII grans.
Té lo mig quintar: ·V· marchs e V onces.
Miga rova: ·I· march e III onces e quarta.
II lliures: ·I· onça e quarta.
·I· onça: ·I· diner, VI grans.
·I· quart val:²⁶³¹ VII grans e mig²⁶³².
És l'argent } ·VII· marchs, ·I· onça e miga, ·I· diner, òbol, ·I· gra e mig²⁶³³.
Ven al senyor per lo quint } ·I· march, III onces e miga e pita e I gra e mig. //7v

Disapte, IX dies de març, pesa en Codines
e sos companyons mena e pesa la mena milor } ·I^a· rova e miga, III lliures, III onces e ·III· quarts.
Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } ·I· diner, ·VII· grans e mig e ·I· octau d'argent.
Té la rova: ·VII· onces e miga, IX diners, òbol, VI grans.
Té la miga rova: III onces e miga, ·X· diners, òbol, IX grans.
Té la lliura: V diners, VI grans e mig.²⁶³⁴
Té ·III· lliures: XV diners, òbol, VII grans e mig. III onces té: ·I· diner, VII grans e mig e I octau.
Miga onça té: [V] grans, ·I· quart e·l VIe de ·I· octau.
I quart: II grans e mig e ·I· octau e·l XII^e²⁶³⁵ de [I]
octau.
De la qual, ve al senyor per lo quint } II onces e miga, ·II· diners, òbol, VI grans
e mig e la quinta part de ·II· grans.
És tota: I march, III onces e miga, II diners,
òbol, II²⁶³⁶ grans e·l VIe e·l XIe del terç de ·I· octau.

Aquest metex dia, pesaren mena alcofolo-
sa e pesa } I^a· rova e miga e XII lliures, X onces.

²⁶³⁰ A continuació, hi ha escrit: grans.

²⁶³¹ A continuació, ratllat: ·I· pita.

²⁶³² A continuació, ratllat: e·l quart de mig gra.

²⁶³³ A continuació, ratllat: e·l quart de mig gra.

²⁶³⁴ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁶³⁵ A continuació, ratllat: e·l XIIe del terç.

²⁶³⁶ II és escrit damunt de VIII, ratllat.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } III grans e ·I· quart e ·I· octau d'argent.
 Té la rova: miga onça e quarta, II diners²⁶³⁷ e VI grans. Té XII lliures: VI diners, òbol, pita.
 Té miga rova: ·I· quart e mig, ·I· diner, III grans. Tenen [X] onces: XI grans e ·I· quart.
 Té la lliura: XIII grans e mig.
 \És l'argent: ·I· onça e miga, I diner, [òbol,] II grans e ·I· quart.²⁶³⁸
 Ven al senyor } VII diners, XI grans, ·I· quart e ·I· quint d'un gra e ·I· quint de I octau.

Anno Domini M^o CCC^o L·III·.

Dimarts, ·IX· dies d'abril, pesaren en Berenguer
 Mestre e sos companyons mena e pesa la me-
 na milor } mig quintar, ·VII· lliures.
 Té mig quintar: XV marchs e VI onces.
 [Té] la lliura: ·I· onça e miga e quarta.
 Tenen VII lliures: ·I· march, III onces e quarta.
 Pesa l'asaig de III· onces fet per Lunardo } ·I· quart e mig, ·I· diner, òbol.
 És l'argent de la mena } XVII marchs, ·II· onces e quarta.

Ítem, pesa la mena migana } ·I· quintar, III lliures, X onces.
 Lo quintar: VII marchs, V onces e mig(a) e quarta.
 La lliura: X diners, VII grans.
 III lliures: ·I· onça e miga, V diners, III grans.
 X onces: VIII diners, òbol, ·I· gra e mig e ·I· quart e ·I· terç de ·I· quart.
 Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } LXI gra(ns) e ·III· quarts.
 És [tot] l'argent } VII marchs, VII onces e miga, VII diners,
 òbol, V grans e mig e ·I· quart e ·I· terç de ·I· quart.

Ítem, pesa la mena sotil } I· quintar e mig, II lliures, X onces.
 Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } XLI gra(ns), III quarts. [*Que són:*] ·I· diner, òbol,
 V grans e mig e I quart.
 I quintar té: V marchs, ·I· onça e miga e quarta.
 Mig quintar té: II marchs, III onces e mig(a), ·I· quart²⁶³⁹ e mig. La lliura: VI diners, òbol, X grans e mig.
 II lliures té: miga onça, I diner, òbol, IX grans.
 X onces: V [diners], òbol, V grans e mig e I quart e ·I· terç de ·I· gra e ·I· terç de ·I· quart de gra.
 És l'argent: VII marchs, VII onces, X diners, òbol, II grans e mig,
 ·I· quart e ·I· terç de ·I· gra e ·I· terç de ·I· quart de gra. //8r

Dimarts, XVI dies d'abril, pesaren en Berenguer Mestre
 e sos compa(n)jons mena e pesa } ·I· rova, [X]II lliures, XI onces.
 Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } mig quart, XXXI grans e III quarts.
 [*Que són:*] III diners, VII grans e mig e I quart.

²⁶³⁷ A continuació, ratllat: òbol.

²⁶³⁸ Aquesta línia és escrita al marge dret del paràgraf.

²⁶³⁹ A continuació, ratllat: III diners.

La rova té: III marchs, ·I· onça e miga, X diners, òbol. XII lliures: ·I· march, miga onça, III diners, òbol.
 La lliura té: miga onça, V diners, VII grans.
 XI onces: miga onça, IIII diners, VI grans e mig e ·I· quart.
 És l'argent: IIII marchs, III onces e quarta, VI grans e mig e ·I· quart.

Les quals menes, V que són,
 són en summa en argent } XLIII marchs, IIII onces, V diners, òbol,
 VI grans \e mig/ e ·I· quart e les II parts d'un
 quart e la terça part de ·I· quart.
 Ven al senyor } VIII marchs, V onces e miga, V diners, òbol e l quint d'un gra e mig.

Diluns, XII dies del mes d'agost, pesa
 mena en Ramon Folch e pesa ab l'asaig } VIII lliures.
 Ítem, pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } ·I· quart e mig, IX grans e ·I· octau.
 Té la lliura: ·I· onça e miga, I diner, òbol e mig gra.²⁶⁴⁰
 És tot l'argent: XII onces e miga e IIII grans.
 Ven al senyor per lo quint } II onces e miga e mig gra e l quint d'un gra e mig.
 De la qual, pres mestre Bertran: ·II· onces e miga. //8v

Dimecres, XX dies de noembre del any damunt dit,
 [fo] pesada la mena d'en Berenguer Mestre e de sos companyons
 e pesa } ·I· quintar e mig e LXII lliures menys dels asaigs que se'n preseren, ·II·.
 Pesa²⁶⁴¹ l'asaig de III onces fet per Lunardo } ·XXIII grans e mig e ·I· quart.
 És tota } V marchs, V onces e miga, VIII diners, X grans.
 Ven al senyor per lo quint } ·I· march, ·I· onça, II[II] diners, [II] grans.
 Té lo quintar: ·II· marchs e VII onces e miga e quart.
 [H]a lo mig quintar: ·I· march, III onces e miga e quarta e ·I· octau.
 ·I· rova: V onces e miga, ·I· quart e mig, ·I· diner, òbol. Té la lliura: ·III· diners, òbol, XI grans.
 VIII lliures: una onça²⁶⁴², VII diners, òbol e IIII grans. Miga rova té } II onces e miga, XI diners, VI grans.
 Miga lliura: ·I· diner, òbol, XI grans e mig.
 \És l'argent:²⁶⁴³ V marchs, [V] onces, miga, [VI diners] X grans e mig./²⁶⁴⁴

Divenres, XXII dies del mes de noembre, fo pe-
 sada la mena d'en Pere Fiveller e d'en [G]ilabert e pesa } LXX lliures ab l'asaig.
 Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } XXXII grans. [Que són:] [I] diner, VIII grans.
 La lliura: V diners, VIII grans.
 És l'argent } ·I· march, VII onces e miga, I diner, VIII grans.
 [Ven] al senyor } III onces²⁶⁴⁵, II diners, òbol, [II]II grans.
 ·I· rova: ·I· march.

²⁶⁴⁰ A continuació, a la línia següent, ratllat: V[...].

²⁶⁴¹ Al manuscrit: pesaren amb -ren ratllat.

²⁶⁴² A continuació, ratllat: e ·I· quart e mig.

²⁶⁴³ A continuació, text tatxat.

²⁶⁴⁴ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

Miga rova: ·III· onces.

XVI lliures: III onces e miga, ·I· diner, VIII [gran]s. És l'argent: ·I· march, VII onces e miga,
·I· diner, VIII grans.

Ítem, aquest dia metex, fo pesada la mena d'en

Guillem Mestre e pesa } II lliures, V onces e miga.

Pesa l'asaig de ·I^a· onça e miga que n pres Lunardo } LXVI grans e I octau. Que són:

II diners, òbol e VI grans e I octau.

III onces té: V diners, òbol e ·I· quart de gra.

És l'argent segons l'asaig:

·II· onces, VI· diners, ·V· grans. Del qual,

ve al senyor per lo quint } X diners, XX gra(ns) e l quint de ·I· gra.

La lliura: XXII diners e ·I·²⁶⁴⁶ gra.

II lliures: ·I· onça e mig(a) e ·I·²⁶⁴⁷ quart, II· diners, II grans.

V onces: IX diners,²⁶⁴⁸ III grans \e ·I· quart/ e les II par(t)s de ·I· quart partit²⁶⁴⁹ per [terç].

E miga [*unça*]: XXII [grans] e l terç de ·I· octau.

És l'argent: ·II· onces, ·VI· diners, III grans

e I quart e les II parts de ·I· quart partit per terç²⁶⁵⁰ e l [terç] de ·I· octau. //9r

Dimarts, XXIII dies de deembre, fo pesada

mena d'en Domènech e pesa } II lliures, VI onces e miga.

Pesa l'asaig de ·I^a· onça e miga fet per Lunardo } LVIII grans. [*Que són:*] ·II· diners, X grans.

III onces: III diners, òbol, VIII grans.

\Té la lliura: XIX diners, VIII gra(ns).

II lliures: ·I· onça e miga, ·II· diners, òbol, III grans.

VI onces: IX diners, òbol, III grans. Miga onça: òbol, VII grans.²⁶⁵¹

Ítem, pesa la granalla } VIII diners e òbol. De la qual, hisqué argent: V diners, XIII grans.

És tot l'argent de les dues menes } II onces, ·I· quart, XVI grans e mig e l terç de ·I· gra.

Ven al senyor per lo quint: X diners, òbol, X grans e mig.

Anno a Nativitate Domini M^oCCC^oLIII^o.

²⁶⁴⁵ onces *corregeix* diners. A *continuació*, *ratllat*: òbol.

²⁶⁴⁶ ·I· *és escrit damunt de mig*, *ratllat*.

²⁶⁴⁷ ·I· onça e mig(a) e ·I· *és escrit damunt de [...]* gra, *ratllat*.

²⁶⁴⁸ A *continuació*, *ratllat*: òbol.

²⁶⁴⁹ par *corregeix* de.

²⁶⁵⁰ e I quart e les II parts de ·I· quart partit per terç *és escrit damunt de* e les II parts de ·I· octau [par]tit [per] terç [...], *ratllat*.

²⁶⁵¹ *Aquestes tres darreres línies són escrites després de l'anotació que fa referència al pes de la granalla. La qual s'ha transcrit a continuació.*

Pesa ·I· peca²⁶⁵² de mena que co(m)pra en Berenguer Mestre de don Martí } III onces, ·I· quart e ·I· XVI^è.

Hiscqué·n argent } ·II· onces e miga. Ven al senyor per lo quint } miga onça.

Dimarts, a III dies de març, pesa ·I^a· peçeta de de²⁶⁵³ mena que trobà en Jacme Steve } VII onces, ·I· quart.

Pesa l'argent que·n isqué } III onces.

Dimarts, a VIII dies d'abril, pesam mena d'en Guillem Pineda e de sos companyons e pesa ab ·II· asaigs que se'n preseren } ·I· quintar, XXIX lliures e II onces.
Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } XXVI grans. //9v

Lo damunt dit dia, se pesa la mena d'en Pere Fiveller e de sos companyons e pesa } miga rova, V lliures, X onces.
Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } mig quart, XLI grans.

Pesa la mena de ·I· pedr(e)r [que·]n Jacme Steve donà a mestre Bertran e de ·I^a· que en Codines li donà } V lliures e miga.
Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } ·I· onça, ·VI· grans.

Pesa la mena \rosa/ d'en Favara e d'en Jacme Steve, la qual se pesa a XI dies de juny } ·I· rova, VI· lliures, III onces.
Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } V diners, III grans e ·I· quart.
Té lo quintar: XV marchs, III onces e ·I· quart.
És tot l'argent: ·III· marchs e mig, ·V· diners, òbol, II grans e ·I· quart.
Del qual, ve al senyor per lo quint } VII onces, V diners, òbol, VIII grans e ·I· quint de quart e del terç de ·I· quart de gra.

Ítem, pesa la mena alcofollosa } mig quintar, X lliures.
Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } ·I· diner, ·III· quarts de gra.
Ven al senyor per lo quint: II onces e miga, VII diners, òbol, III grans e mig.

E axí ven al senyor d'apdues les menes } ·I· march, ·II· onces, ·I· diner, òbol, ·I· gra e mig e ·I· quint de III quarts de gra. //10r

²⁶⁵² Sic.

²⁶⁵³ Sic.

VIII die mensiis²⁶⁵⁴ madii, fuerunt assignati \Berenguer Mestre, Pere Lopiç e Pere Grinyó/ cum sacramento que dirien la veritat de e quant plom podia haver en unes cenrrades del senyor infant que en Ramon Codines e en Ramon Ferrer \prengueren/, per ço com dihen que·s cuydarien que fossen lurs, e digueren que pel sacrament que feyt havien²⁶⁵⁵ que segons lur albir quant podia haver } ·I· rova e miga de plom. Del qual plom, fo fet asaig de III onces per Lunardo que p[es]à en arge(n)t } IX grans e ·I· quart.

Dimarts, XIX dies de agost, pesam mena de mestre Bertran e pesa } XXV lliures, X onces e miga. Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } miga onça.

Ítem, hi havia granalla que pesa } IIII onces. De la qual, hisqué argent: ·III· onces e miga \e ·I· octau/ e ·I· setzè. //10v

Dimarts, XIII dies de octubre²⁶⁵⁶, pesa en Maçot ·I· grexarç que havia trobat e pesa } XVII onces e miga menys del asaig. Pesa l'asaig de ·I^a· onça e miga fet per Lunardo } XXIII grans. És l'argent: XI diners, III grans. Ven al senyor per lo quint } II diners, V grans e mig.

Divenres, XXI dia de noembre, pesam mena d'en Berenguer Mestre e de sos companyons e pesa la mena milor } XLVII marchs, miga onça \e I quart/ e ·I· octau ab los asaigs. [Que són:] XXXI lliures²⁶⁵⁷, III[I onces] e miga, ·I· quart, ·I· o[ctau.]²⁶⁵⁸ Pesa l'asaig fet per Lunardo de ·III· onces } mig quart, XV grans. [Que són:] III diners, [òbol,] III grans. És la mena: ·II· marchs, II onces e miga, XI diners, IX grans. Ven al senyor per lo quint } III onces e miga, VI diners, VIII grans e mig.

Ítem, ne pesam d'altra²⁶⁵⁹ d'ells metexs pus sotil, que pesa } XXV marchs, III onces e miga. [Que són:] XVI lliures, XI onces e mig[a]. Ítem, pesa l'asaig de III onces etcètera } XIII grans. És l'argent: ·I· onça e miga, III diners, VII grans menys ·I· octau.

²⁶⁵⁴ Sic.

²⁶⁵⁵ A continuació, ratllat: que segons \lur albir/ l'asaig que fet n'avien.

²⁶⁵⁶ o corregeix d.

²⁶⁵⁷ Al manuscrit, damunt de XXXI lliures, hi ha escrita la seva equivalència: miga rova, XIII lliures.

²⁶⁵⁸ Aquesta línia és escrita damunt de l'anterior.

²⁶⁵⁹ A continuació, ratllat: que pesava.

Divenres, XXVIII dies de noembre, pesam mena
d'en Jacme Steve e de sos companys e pesa ab l'asaig } mig quintar, XV lliures, X onces.
Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } XI diners, malla.
És la mena milor: XXI marchs, VIII diners, VIII grans.

Ítem, ne pesam d'altra dels metex(s) que pesa } XXXIII marchs²⁶⁶⁰, III onces e miga.
Pesa l'asa l'asaig²⁶⁶¹ de III onces } mig quart, III grans.
És la mena febla } ·I· march, III onces e miga, ·I· quart, VIII grans e mig.

És tot l'argent de les ·II· menes: XXII marchs, III onces, II diners, òbol, III grans e mig.

Ven al senyor per lo quint } III marchs e mig, òbol, mig gra. //11r

Dimarts, IX dies de deembre, pesam ·I^a· peceta de
mena que havia trobada en Miquell Spelta e pesa } II onces e miga.
Pesa l'argent que·n hisqué } ·XI· diners.

Ítem, aquest dia, ne pesa d'en Ramon Folch e d'en Arnau
Spelta mena que pe[sa] ab l'asaig } II lliures, II onces.
Pesa l'asaig de ·III· onces etcètera } miga onça, ·I· octau, XXV grans e mig.
És tot l'argent ab l'asaig } V onces e miga, ·I· quart \·I· diner/, V grans.
Ven al senyor per lo quint } ·I· onça e III diners, malla, VIII grans.

Ítem, ne pesam d'en Arnau Spelta ·I· poca, que pesa } [...] \e miga/ menys ·I· octau.
Pesa l'argent que·n isqué } VIII diners, òbol, VIII grans e mig.

Divenres, XII dies de deembre, fon pesada ·I^a· poca
de mena d'en Codines e de don Martí e pesa ab l'asaig } V marchs, ·I· onça. Que són: III lliures, V onces.
Pesa l'asaig fet per Lunardo de III onces de mena } mig quart, VI grans.

Dimarts, ·IX· dies a la desexida de deembre, pesam
les terres lavades d'en Berenguer Mestre etcètera e pesaren } ·I· quintar e miga rova.
Pesa l'asaig de ·III· onces etcètera } XI grans e ·I· quart.

²⁶⁶⁰ *Al manuscrit, damunt de XXXIII marchs, hi ha escrita la seva equivalència: XXII lliures.*

²⁶⁶¹ *Sic.*

Ítem, pesa la mena que n Berenguer Mestre compra de don
Martí: ·III· onces, ·I· quart e ·I· setzè.
Hisqué n argent } II onces e miga. //11v

Anno a Nativitate Domini M^oCCC^oLV^o.

Dimarts, XVIII dies d'agost, pesa en Berenguer Mestre
e sos companyons mena e pasa²⁶⁶² la dita mena } ·III· roves, III lliures e miga, ·I^a· onça e ·I· quart, ab III
asaigs que se'n preseren.

Pesa l'asaig fet per Lunardo } XXXVIII grans.
És tot l'argent: III marchs, II [onces] e miga, II \diners/²⁶⁶³, XI grans e [m]ig.

Lo dia de Sent Martí, pesam ·I^a· poca de mena
d'en Peladella e pesa ab l'asaig } XI onces.
Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } ·I· quart e LIII grans.

A ·XI· dies de deembre del any damunt scrit,
pesa en Codines mena, ·I^a· poca, e pesa } III lliures e ·I^a· onça ab l'asaig.
Fa-li an ja ·I· asaig que n avien fet de ·I· onça e miga que no
n'a el pes.
Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } XLIII grans e mig.

Anno a Nativitate Domini M^oCCC^o L sexto.

Dimarts, XVI dies de febrer, pesa ·I^a· poca
de mena d'en Baró } ·II· onces escaçes menys [-I·] octau.
Da²⁶⁶⁴ la qual, hisqué argent: X diners. Ven al senyor per lo quint } ·II· diners. //12r

Aquest metex dia pesa la mena d'en Berenguer Mestre
e de sos companyons } ·I· quintar e mig e XXIII lliures²⁶⁶⁵ e ·V· onces e miga.
Pesa l'asaig fet per en Lunardo de III onces } XV grans e mig.
És tot l'argent: III marchs, [...] onces e quarta, III diners,
·V· grans e quart e les ·II· parts de quart de gra partit en tres parts.

²⁶⁶² Sic.

²⁶⁶³ A continuació, ratllat: òbol.

²⁶⁶⁴ Sic.

²⁶⁶⁵ A continuació, ratllat: e mig.

Dimarts, ·III· dies en la fi de març, pesa la mena d'en Johan Mulner que compra d'en P[...] } LXVIII marchs. [*Que són:*] I^a rova, X lliures. Pesa l'asaig de III onces fet per Lunardo } XII grans. Té la rova: III onces.
 ·X· lliures: miga onça e quart.
 ·I· onça: IIII grans.
 És l'argent: III onces e miga, ·I· quarta e IIII grans.

A ·VI· dies de juliol, pesam mena alcofolosa d'en Codines e pesa } XV lliures e IIII onces.
 Té la lliura: ·II· diners, XI grans.
 Pesa l'asaig de III onces } XIII grans e mig e ·I· quart.
 És tot: [·I^a·] onça e mig(a), ·I· diner, pita e mig gra e mig quart de gra.

Pesa ·I^a· poca de mena rosa del metex } X onces e miga.
 Pesa l'asaig de III onces } ·I· quart, òbol, IIII grans.
 [*És tot l'argent:*] miga onça e quarta, IIII diners, pita e II grans.

Dijous, III dies de noembre, pesa la mena que·n Jacme Steve trobà a la Coma Torta } XXXIX lliures, VII onces.
 Pesa l'asag²⁶⁶⁶ de III onces fet per Lunardo } mig quart e XXII grans e I quart de gra.
 Té lo quintar: XI marchs, VI onces e I quart.
 És tot: III marchs, I onça e miga,
 III diners, òbol, VI grans e mig e
 ·I· quart e ·I· terç de mig gra. //12v

Anno a Nativitate Domini ·M^o· CCC^o L ·VII°. A XXXI dia de janer, pesa ·I^a· poca de mena que trobà en Salvador Ferrer } VIII onces e miga.
 Pesa l'argent que·n hisqué } III onces e quarta.

A V dies de febrer, pesa ·I^a· poceta²⁶⁶⁷ de mena que·n Pericó Bover trobà els croses com hom n'a a la fusina } IIII onces.
 Hisqué·n argent } ·I^a· onça e III quarts.

Anno quo supra, die jovis, quarta die mensis madii, pesa l'argent que·n Ramon Codines tragué de ·I^a·

²⁶⁶⁶ Sic.

²⁶⁶⁷ Sic.

liura e miga de terres que lava del seu cros } III quarts e mig.
Del qual, ve al senyor per lo quint } III diners e III grans e mig.

A XIII dies d'agost, pesa en Codines mena
que era de terres que havia lavades e pesa la me-
na mior } XIII onces.

Pesa l'asaig de ·I· onça e miga fet per Lunardo } XXXIII grans.²⁶⁶⁸
\\Té l'asag²⁶⁶⁹ de²⁶⁷⁰ \\III onces: II/ diners, òbol, VI grans.
És tot l'argent: XII diners \\òbol/, VIII grans./²⁶⁷¹

Ítem, pesa la mena sotil } XI lliures, III onces.
Ítem, pesa l'asaig de ·I· onça e mija } XII grans. [*Que són:*] òbol.
\\Té la lliura: III diners./²⁶⁷²
És tot l'argent: ·I^a· onça e miga, ·I· quart e ·I· octau.

Ítem, hisqué de ·I^a· poca de mena que affina en Codines } miga onça, XXXIII grans.

Summa tot: II onces e miga, III diners, òbol, X grans e mig. //13r

La vigilia de Sancta Maria d'agost, pesa la mena d'en
Codines sotil } XI lliures, III onces.
Pesa l'asaig de ·I^a· onça e miga } VI grans. Té la lliura: II diners.
És tota: miga onça e quarta, III diners, òbol, VI grans.

Ítem, pesa la mena melor } XIII onces.
Pesa l'asaig de onça e miga } XII grans. Té la lliura: III diners.
És tota: V diners, III grans.²⁶⁷³

És tot l'argent: ·I· onça, III diners, òbol, X grans.

Pesa la mena que compra mestre Bertran d'en
Bertomeu, marit que fo de na Orteta } II onces e miga e mig quart e ·I· octau.
Pesa l'argent que hisqué: ·I· onça e ·I· quart e mig.

²⁶⁶⁸ A continuació, a la línia següent, ratllat: És tota la [mena:] III diners, òbol, II grans grans \\e mig/ ab l'asaig.

²⁶⁶⁹ Sic.

²⁶⁷⁰ l'asag de corregeix la lliura: II.

²⁶⁷¹ Aquestes dues línies són escrites al marge esquerre de la pàgina, aproximadament a l'alçada de la línia anterior.

²⁶⁷² Aquesta línia és escrita al marge esquerre de la pàgina, a l'alçada de la línia anterior.

²⁶⁷³ A continuació, a la línia següent, ratllat: Del qual, hisqué argent: III quarts. Ven al senyor per lo quint: ·III· diners, òbol e l quint de òbol.

XI dies de octubre.

Pesa la mena mellor que era exida del cros d'en Codines,²⁶⁷⁴

en la qual ha part en Besanta } mig quintar, X lliures, miga onça.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } miga onça, XXXIII grans²⁶⁷⁵.

Té lo mig quintar: XXI marchs, I onça e miga.

Té lo quintar: XL\II/ marchs, III onces. Té la lliura: ·II· onces, V· diners, malla.

És tot l'argent: XXIII marchs,²⁶⁷⁶ X diners \òbol/, II grans e mig.

Ven al senyor per lo quint: ·III· marchs e miig²⁶⁷⁷, miga onça, II diners, ·I· gra e l quint de mig gra.

Pesa la mena febla dels dits companys } XIX lliures, ·XI· onces.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Lunardo } XXII grans e ·I· octau.²⁶⁷⁸

\Té la lliura: III diners, òbol, III grans e mig.²⁶⁷⁹

Té lo quintar: II ma(r)chs, VI onces e ·I· oc(t)au. La miga rova } II onces

e miga, ·I· quart, IX grans²⁶⁸⁰. Les II lliures²⁶⁸¹: VII diners,²⁶⁸² I gra e mig, ·I· quart.²⁶⁸³

És tot l'argent: III onces, ·I· diner, X grans e mig e ·I· quart.

Ítem, pesa la granalla que n hisqué } ·I· onça.

De la qual, hisqué argent fi } miga onça, ·I· quart e XII grans.

És tot l'argent de les dues menes ab la granalla } XXIII marchs, III onces e miga, VII diners, òbol,

[I gra] e ·I· quart.

Del qual, ve al senyor per lo quint } ·III· marchs, ·V· onces, VIII diners, òbol. //13v

A ·VII· dies de de(e)mbre, pesa la mena d'en Lunar(do) e de sos companys } XX lliures, ·II· onces.

Pesa l'asaig de III onces } mig quart e XLIX grans. [*Que són:*] V diners, I gra.

\Té la lliura: miga onça e quarta, II diners, III grans.

És tot l'argent: II marchs, I onça, III diners, òbol, V grans e les II part(s) de ·I· gra.²⁶⁸⁴

Pesa la granalla: ·V· onces e quarta. Del qual,

hisqué argent } III onces, mig quart.

És tota la mena en argent ab la granalla }²⁶⁸⁵

²⁶⁷⁴ A continuació, a la línia següent, ratllat: III [...].

²⁶⁷⁵ Al manuscrit, damunt de XXXIII grans, hi ha escrita la seva equivalència: I diner, IX grans.

²⁶⁷⁶ A continuació, ratllat: VI onces e miga.

²⁶⁷⁷ Sic.

²⁶⁷⁸ Escrit a sota de XXII grans e ·I· octau, hi ha el següent text ratllat: II onces: XIII grans e mig,

·I· quart.

²⁶⁷⁹ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf, a l'alçada de la línia anterior.

²⁶⁸⁰ A continuació, ratllat: e mig.

²⁶⁸¹ A continuació, ratllat: menys ·I^a onça.

²⁶⁸² A continuació, ratllat: òbol.

²⁶⁸³ A continuació, ratllat: d'un gra [e de] ·I· octau.

²⁶⁸⁴ Aquestes dues línies són escrites al marge esquerre de la pàgina.

Dimarts, XII dies de deembre, pesa la mena
d'en Jacme Steve e de sos companys ab la²⁶⁸⁶ asaig } ·I^a· rova menys III onces.
Pesa l'asaig de ·III· onces } miga onça.
És tota la mena: ·VIII· marches, VII· onces e miga.
Del qual, ve al senyor per lo quint } ·I· marc, VI onces e²⁶⁸⁷ VII diners,²⁶⁸⁸ IIII grans \·I· quart/ e·l quint
de ·I· quart.

Pesa la mena milor d'en Lunardo e d'en Codines
e de sos companys } III roves, V lliures, V onces.
Pesa l'asaig de III onces } ·II· diners, XX grans.
III roves: VI marches e III onces. Té la lliura: XI diners, VIII grans.
V lliures: II onces, VIII diners, òbol, IIII grans. VIII onces: VII diners, òbol, [I] grans e les
II parts de mig gra. És tot l'argent: VI marches, V onces e miga, IIII diners,²⁶⁸⁹ V grans.
Té la lliura: XI diners, VIII grans.

Ítem, la sotil pesa } XX lliures, ·I^a· onça.
Pesa l'asaig de III onces } XIII grans e ·I· quart.
Té la lliura: ·II· diners, V grans. Té lo quintar: XIII onces e quarta.
Té la miga rova: ·I· onça e miga, III diners, XVIII grans.
Les ·II· lliures: IIII diners, ·X· grans. La onça: IIII grans²⁶⁹⁰ e quart e·l terç de²⁶⁹¹ de²⁶⁹² mig gra.
És tot: I^a onça e miga, ·I· quart, II diners, òbol, IX grans e mig²⁶⁹³ e·l terç de²⁶⁹⁴ de²⁶⁹⁵ mig gra.

Són abdues les menes: ·VI· marches \VII onces e miga/, [I] diner,²⁶⁹⁶ II grans e I quart²⁶⁹⁷ e·l terç de quart
de gra.

Ven al senyor per lo quint: ·I· march, ·III· onces, VI diners, òbol, V grans e mig e·l quint (de) ·I· gra e
mig e de ·I· quart e de les ·II· parts²⁶⁹⁸ de mig gra. //14r

²⁶⁸⁵ *A continuació, ratllat:* II marches e mig, miga onça, quarta, V diners, XVI grans e les IIes parts de
·I· gra. *A la línia següent, també ratllat:* Del qual, ve al senyor per lo quint } IIII onces, IIII diners, òbol,
V grans e mig e·l quint de mig gra e de les parts de I gra.

²⁶⁸⁶ ab la *és escrit damunt de* menys del, *ratllat*.

²⁶⁸⁷ *A continuació, ratllat:* miga.

²⁶⁸⁸ *A continuació, ratllat:* òbol.

²⁶⁸⁹ *A continuació, ratllat:* \òbol/.

²⁶⁹⁰ *A continuació, ratllat:* e mig e·l terç.

²⁶⁹¹ *A continuació, ratllat:* ·I· quart de gra.

²⁶⁹² *Sic.*

²⁶⁹³ e mig *corregeix* I quart.

²⁶⁹⁴ *A continuació, ratllat:* ·I· quart.

²⁶⁹⁵ *Sic.*

²⁶⁹⁶ *A continuació, ratllat:* òbol.

²⁶⁹⁷ e I quart *és escrit damunt de* quart, *ratllat*.

²⁶⁹⁸ t *corregeix* s.

Anno \a Nativitate/ Domini M^o CCC^o L·VIII°.

A VIII dies de janer, pesa la mena que·n Jacme Steve

pica } V march(s) e mig. Que són: III lliures e miga, V onces, ab l'assaig.

Pesa l'assaig de ·III· onces fet per Lunardo } ·III· quarts, II· grans e III quarts.

Té la lliura: III onces, XI grans. III lliures: ·I· march, ·I· onça, ·I· diner, IX grans.

La miga [lliura]: ·I· onça e miga, ·V· grans e mig. III onces: miga onça, ·I· quart, II grans, III quarts²⁶⁹⁹.

\És tot l'argent: ·I· march, III onces, VII diners, òbol, V grans e ·I· quart./²⁷⁰⁰

Ítem, pesa la mena d'en Galceran Fiveller } XX lliures.

Pesa l'assaig fet per Lunardo de III onces } I diner, XXIII grans e quart e ·I· XVI^è.

Té la miga rova: ·V· onces e miga, I quart e mig,

òbol, X grans e mig. Tenen les ·II· lliures: miga onça,

III diners, òbol, VI grans e mig.

\Té la lliura: VII diners, òbol, IX grans, ·I· quart./²⁷⁰¹

\És tot l'argent de la dita mena: VI onces e miga, ·I· diner, òbol, V grans./²⁷⁰²

Havia y granalla: ·III· onces e ·III· quarts.

De la qual, hisqué argent fi,

que afinà en Jacme Steve } III onces e ·I· quart.

És tot l'argent ab la granalla: IX onces e miga e I quart, ·I· diner, òbol, V grans.

Del qual, ve al senyor²⁷⁰³ per lo quint: ·I· onça e miga, XI diners, ·III· grans e l quint de ·II· grans.

A ·XIX· de janer, se pica mena d'en Codines e sos companyons,

en la qual ha part en Besanta e pesa la mena bolmosa²⁷⁰⁴

ab²⁷⁰⁵ los assaig, ·III·, que se'n preseren, ·II· en Codines e ·II· en

Jacme Steve } ·I^a· rova, II²⁷⁰⁶ lliures, VIII onces e miga.

Té la rova: ·V· marchs, ·I· onça.

\Té la lliura: ·I· onça, III diners, VIII grans./²⁷⁰⁷

II lliures: II onces, quarta²⁷⁰⁸, òbol, III grans.

VIII onces e miga: miga onça e quarta, I diner, VIII grans, ·I· quart e I XVI^(è)²⁷⁰⁹.

²⁶⁹⁹ A continuació, ratllat: e les II parts de mig gra partit per terç.

²⁷⁰⁰ Aquesta línia és escrita al marge dret, a l'alçada de la línia que s'ha transcrit a continuació (en el paràgraf següent).

²⁷⁰¹ Aquesta línia és escrita al marge esquerre de la pàgina, a l'alçada del paràgraf que s'ha transcrit a continuació.

²⁷⁰² Aquesta línia és escrita al marge dret, aproximadament a l'alçada de la segona línia del paràgraf que s'ha transcrit a continuació.

²⁷⁰³ Al manuscrit, senyor amb titlla d'abreviatura.

²⁷⁰⁴ b corregeix p.

²⁷⁰⁵ ab és escrit damunt de sens, ratllat.

²⁷⁰⁶ Al manuscrit, III amb la primera I cancel·lada.

²⁷⁰⁷ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁷⁰⁸ Al manuscrit, quanta.

²⁷⁰⁹ e I XVI^(è) és escrit damunt de e ·I· octau, ratllat. A continuació, a la línia següent (escrit sobre el resultat de l'assaig): ·I· [...], XI grans e mig e ·I· quart.

Pesen²⁷¹⁰ los asaigs fets per en Codines, la ·I· }
 Pesen los d'en Jacme Steve²⁷¹¹ } ·I· quart e XX grans.²⁷¹²
 És l'argent: V· marchs e mig, II diners, ·I· quart de gra²⁷¹³.

Aquest dia metex, pesa la mena rosa } LVII lliures²⁷¹⁴, miga onça²⁷¹⁵. Són: ·I· rova e miga,
 III lliures, miga onça.

Ab los asaigs, IIII, que se'n preseren,

per ço com l'asaïador era mort.

E preseren abans que·s pesàs, IIII asaig(s), ·II· per cascun
 dels damunt dits.

Pesen los asaigs fets per en Codines }

Ítem, los d'en Jacme Steve, cascú } ·V· diners, XIX grans e mig.

Té la lliura: miga onça, XI diners e pita.

Té lo quintar: XVII marchs, III onces e miga.

Té miga rova: ·II· marchs, ·I· onça, ·X· diners, òbol.

La rova: IIII marchs, II onces e miga, IX diners.

III lliures: ·II· onces e miga, \·I· quart, ·I· octau/ òbol²⁷¹⁶ e ·VI· grans.

Miga lliura: ·I· quart, ·V· diners, òbol, V grans.

Levat lo plom: miga onça, òbol, XI grans, ·I· quart.

Té la lliura: miga onça, XI diners, VI²⁷¹⁷ grans.

És la mena } VI marchs, VII onces, VI diners,²⁷¹⁸ ·VI· grans, ·I· quart.

Summa tot l'argent } XII marchs, III onces, VIII diners, òbol, VI grans e mig²⁷¹⁹. //14v

Divenres, XXIII dies de març del any MCCCCLVIII, pesam
 la mena mior del cros d'en Jacme de Besanta, de mestre
 Bertran, d'en Codines e dels hereus d'en Lunardo, menys
 dels asaigs, e pesa } ·I· quintar, ·VIII· lliures.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per en Ramon Codines }

Ítem, trameteren de la dita mena per fer asaig

a Barchinona ·III· onçes e pesa } VIII diners, XIX grans e mig.

\Té la lliura: ·I· onça e quarta, V diners, VI grans.²⁷²⁰

Ítem, se'n aturà mestre Bertran per verificar

los asaigs } VII onces.

Ítem, té lo quintar: XXVI marchs, III onces e miga. IX lliures: ·I· march, V onces, V diners, VI grans.

·I· onça: II diners, òbol, X grans e mig.

És l'argent } XXVIII marchs, miga onça e quarta, II diners, IIII grans e mig.

²⁷¹⁰ Al manuscrit, peresen. La p porta un traç d'abreviatura amb valor de per. A continuació, ratllat: l'asaig.

²⁷¹¹ A continuació, ratllat: V· diners, XVII grans e mig.

²⁷¹² ·I· quart e XX grans és escrit damunt de ·I· quart d'onça e XX grans, ratllat.

²⁷¹³ A continuació, ratllat: e ·I· XVIe.

²⁷¹⁴ LVII lliures corregeix LXXXV.

²⁷¹⁵ A continuació, ratllat: [...] onces.

²⁷¹⁶ òbol corregeix diners. Abans, hi ha escrit X cancel·lat.

²⁷¹⁷ VI corregeix XI.

²⁷¹⁸ A continuació, ratllat: òbol.

²⁷¹⁹ e mig és escrit damunt de ·I· quart e ·I· XVIe, ratllat.

Ítem, pesa la mena febla } mig quintar, IX lliures, III onces, III quarts,
menys dels asaigs abatuda la
aluda.

Té lo mig quintar: ·III· marchs, ·II· onces.

Té la lliura: VIII diners, òbol, III grans. ·X· lliures: III onces e miga, II diners, òbol, III grans e mig.
II onces e miga e ·I· quart tenen: ·I· diner, òbol, ·XI· grans e mig e ·I· quart²⁷²¹.

Ítem, ne trameseren ·I· asaig a Barchinona de ·III· onces e pesa } II diners, III grans.

Ítem, ne romàs en poder de mestre B(e)rtran,
oltra lo pes major } VII onces. És l'ar²⁷²²

Mig asaig: ·I· diner, II grans.²⁷²³

·I· quart: III grans, ·I· quart e ·I· XVI^è.

És tot: ·III· marchs, V onces e miga, III diners, òbol²⁷²⁴ III grans e mig²⁷²⁵ e I· octau.

Ítem, pesa la granalla de tota la mena } ·XIII· onces.

Ítem, pesa l'argent que n hisqué } ·I· march.

Summa: XXXII marchs, VI onces e miga, òbol, VIII· grans, ·I· octau. //15r

Dijous, VII dies de juny del any MCCCCLVIII, se pesa

la mena del senyor, en Besanta e de sos companys sotil } ·I· quintar, ·I^a· rova, XV lliures,
·X· onces. Que són, ab los asaig(s):

·I· quintar, ·I· rova, XVI lliures, III onces.

Pres-ne mestre Bertran per lo senyor ·III· onces, les quals seg(e)lla en Ferrater ab lo segell del senyor.

Té lo quintar: V marchs. La rova: ·I· march, II onces.

XVI lliures e III onces: III onces e miga²⁷²⁶, òbol, IX grans.²⁷²⁷

·XVI· lliures té: ·III· onces, IX diners, òbol, III grans.

III onces: II diners, ·V· grans e ·I· terç.²⁷²⁸

Ítem, pese²⁷²⁹ l'asaig de ·III· onces fet per Jacme Steve } ·I· diner, òbol, III grans.

·Té la lliura: VI diners, òbol,²⁷³⁰ III grans.²⁷³¹

És tot l'argent: ·VI· marchs, VI onces e miga²⁷³², òbol²⁷³³, ·IX· grans e ·I· terç de ·I· gra.

²⁷²⁰ Aquesta línia és escrita al marge esquerre, aproximadament a l'alçada de la línia anterior.

²⁷²¹ A continuació, ratllat: e ·I· XVI^è.

²⁷²² Sic.

²⁷²³ A continuació, cancel·lat: ·I· onça: òbol, V grans, ·I· quart. Miga onça: VIII grans e mig e ·I· octau.

²⁷²⁴ A continuació, ratllat: ·I· octau e ·I· XVI^è de gra.

²⁷²⁵ e mig és escrit damunt de e ·I· quart, ratllat.

²⁷²⁶ miga corregeix XI diners.

²⁷²⁷ A continuació, ratllat: III onces, òbol, I gra e I quart e ·I· terç d'un gra.

²⁷²⁸ Aquestes dues darreres línies són escrites després de l'anotació que fa referència al pes de la mena millor, en el paràgraf següent. El qual s'ha transcrit a continuació, després de transcriure el pes total d'argent de la mena sotil.

²⁷²⁹ Sic.

²⁷³⁰ A continuació, ratllat: III grans.

²⁷³¹ Aquesta línia és escrita al marge dret, a la part superior de la pàgina.

²⁷³² miga corregeix quarta.

Pesa la mena milor } mig quintar menys ·II· lliures e III onces e miga.
 Pesa l'asaig fet per en Jacme Steve de ·III· onces } VIII diners, òbol, VI grans e mig e ·I· octau.
 \Té la lliura: ·I· onça e quarta, V diners, II grans e mig./²⁷³⁴
 Té lo mig quintar: XIII marchs, I onça, quart, ·I· diner, òbol. Abatudes
 ·II· lliures e ·I· onça e miga, fa: XII marchs e mig, II onces,²⁷³⁵ III diners, òbol,
 IX grans, mig quart, ·I· XVI^(è).
 És l'argent: XII marchs, VI onces²⁷³⁶ \III diners²⁷³⁷/.

Ítem, pesa la granalla } ·II· lliures, VIII onces.
 Pesa l'asaig de ·III· onces feyt per idem } ·I· onça e miga, ·II· diners, ·V· grans.
 \Té la lliura: VI onces, VIII diners, òbol, VIII grans./²⁷³⁸
 \Té la lliura: VI onces e quarta, II diners, òbol, VIII grans./²⁷³⁹
 És tot l'argent de la granalla: ·II· marchs, miga onça e quarta, V diners, òbol, ·I· gra e quart.
 És tot l'argent de les menes ab la granalla } XXI marchs, V onces e miga/, V²⁷⁴⁰ diners,²⁷⁴¹
 òbol, II grans, I quart.

Anno quo supra.

Ítem, a XIII d'agost, pesa la mena d'en Besanta etcètera } ·I^a· rova, ·X· lliures, ·VI· onces.
 De la qual, pres ·I· asaig mestre Bertran en ·I· full de
 paper; ·I· asaig de ·III· onces.
 \Té la lliura: miga onça, III diners, XI grans e mig./²⁷⁴²
 Té la rova: ·II· marchs, VII onces, V diners
 e pita. XI lliures: VII onces, ·II²⁷⁴³ diners, òbol, VI grans
 e mig. ·VI· onces: VII diners, òbol, V grans e mig e ·I· quart.
 Ítem, pesa l'asaig de ·III· onces fet per en Jacme Steve } III diners, òbol, VIII grans e mig
 e ·I· quart e ·I· octau.
 És l'argent de la dita mena } III marchs, V²⁷⁴⁴ onces e miga, XI diners, òbol, VI grans e mig e ·I·
 quart²⁷⁴⁵.

Pesa la granalla } ·V· onces e miga.

Ítem, pesa l'argent que·n hisqué } ·III· onces e ·I· quart.

²⁷³³ òbol *corregeix* ·I· [diner].

²⁷³⁴ *Aquesta línia és escrita al marge dret del paràgraf.*

²⁷³⁵ *A continuació, ratllat: quarta.*

²⁷³⁶ *A continuació, ratllat: e miga e I quart, II diners, III grans e ·I· XVIe e ·I· quart.*

²⁷³⁷ *A continuació, ratllat: òbol, IX grans, mig quart e I XVIe.*

²⁷³⁸ *Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.*

²⁷³⁹ *Aquesta línia és escrita al marge dret del paràgraf.*

²⁷⁴⁰ *V corregeix una altra quantitat, de difícil lectura.*

²⁷⁴¹ *A continuació, ratllat: VIII grans e quart.*

²⁷⁴² *Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf, a l'alçada de la línia anterior.*

²⁷⁴³ *II corregeix X.*

²⁷⁴⁴ *Al manuscrit, VI amb la I rascada.*

²⁷⁴⁵ *A continuació, ratllat: VII diners, òbol, mig gra.*

És tot l'argent } IIII marchs, ·I· onça e miga, ·I· diner, òbol e mig gra²⁷⁴⁶.

Ítem, pesa l'asaig de ·III· onces fet per idem, de ·I^a· rova e miga de crases que eren en la casa de les menes e eren del senyor, les quals donà lo senyor als damunt dits e que li retessen a rahó d'aytant com del alre } ·I· diner, ·V· grans e III quarts. Té la rova: VII onces, X diners, òbol.
La miga [rova]: III onces e miga, V diners, VI grans.
És tot l'argent: ·I· march, III onces, III diners, òbol, VI grans.

A XXIX de març del any MCCCLIX,
pesa la mena del cros d'en Besanta etcètera.
Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Jacme Steve } IX diners, òbol, VIII grans. //15v

Anno a Nativitate Domini ·M^o·CCC^o·L·IX°.

Divenres, XXIII dies de mayg, pesaren mena de la companyia d'en Besanta e de sos companyons e pesa } ·I· quintar.
Ítem, pesa l'argent²⁷⁴⁷ de ·III· onces de mena fet per en Jacme Esteve }

Diluns, XXVII dies de maig, pesa la mena dels damunt dits } mig quintar, VIII lliures, VIII onces.
Pesa l'argent de la asaig fet per en Jacme Esteve de ·III· onces de mena }

Dimarts, XXVIII dies de maig, pesa la mena lavada dels dits companyons } ·I· rova, XX lliures, ·I^a· onça. És ab los asayg(s): ·I· rova e miga, III lliures, ·III· onces.

Pesa l'argent que hisqué del asaig de ·III· onces de mena fet per en Jacme Steve } XVI diners²⁷⁴⁸.

Ítem, ne pres en Codines ·I· asaig. Ítem, mestre Bertran: ·VIII· onces.

∖Té la lliura: II onces e miga, ·III· diners.²⁷⁴⁹

Té la rova: XII marchs. Miga rova: VI marchs. III lliures: VIII onces²⁷⁵⁰.

És tot l'argent } XIX marchs,²⁷⁵¹ miga onça, III diners. //16r

²⁷⁴⁶ mig gra *corregeix* IIII grans. A *continuació, ratllat*: e mig e ·I· quart.

²⁷⁴⁷ A *continuació, ratllat*: de la.

²⁷⁴⁸ A *continuació, ratllat*: òbol e pita, IIII grans, ·I· quart.

²⁷⁴⁹ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁷⁵⁰ A *continuació, ratllat*: VIII diners.

Dilluns, ·XVII· dies de juny del any damunt dit,
 pesa la granala²⁷⁵² d'en Jacme de Besanta, de mestre Bertran e d'en
 Codines etcètera, menys dels asaigs } ·I· quintar menys ·X· lliures, ·VI· onces.
 \Té la lliura: ·I· onça, X diners, òbol, VII grans./²⁷⁵³
 Ítem, pesa l'argent de ·III· [onces] de mena fet per en Jacme
 Steve } VIII diners, òbol, III grans e mig e ·I· quart.
 Ítem, ne pres en Codines ·III· onces de mena.
 Té lo qui(n)tar: XXVI marchs, miga onça e quarta.
 \Té la lliura: ·I· onça e quart, III diners, òbol, VII grans./²⁷⁵⁴
 És tot l'argent: XXIII marchs, ·II· onces, quarta²⁷⁵⁵, II grans²⁷⁵⁶.

Ítem, pesa la mena millor menys dels asaigs } VI quinta(r)s.
 Ítem, pesa l'asaig fet per Jacme Steve de ·III· onces } miga onça, III diners, ·XI· grans, ·I· quart²⁷⁵⁷.
 Ítem, ne pres en Codines ·III· onces. Té lo quintar: XLVI marchs, III onces e quarta.
 És tot l'argent: CCLXXVIII marchs, ·III· onces e miga²⁷⁵⁸, VI diners, òbol, X grans e mig.

Pesa la granalla sotill: ·III· roves, XXV lliures e miga.
 Pesa l'asaig de III onces } miga onça e quarta, ·I· diner, III grans.
 \Té la lliura: III onces, III diners, òbol, III grans./²⁷⁵⁹
 Mig quintar: XXVIII marchs, VI onces. ·I· rova: XIII marchs, III onces²⁷⁶⁰.
 Miga rova: VII marchs, I onça e miga²⁷⁶¹.
 VII lliures: II marchs, VI onces, VIII diners, òbol, III grans.
 Miga lliura: ·I· onça e miga, II diners, VIII grans.
 És tot l'argent: ·LIII· marchs, II onces, XI diners, III grans.

Dimarts, ·XVIII· dies de juny, pesa la
 mena sotil d'en Besanta etcètera e d'en Codines,
 menys dels asaigs } III quintars, VIII lliures, X onces.
 De la qual, pres en Jacme Steve per asaig ·III· onces
 de mena } ·III· diners, òbol, VIII grans e ·I· quart.
 Ítem, en Codines ·III· onces.
 Té lo quintar: XI marchs e III onces, ·I· quarta. //16v

²⁷⁵¹ A continuació, ratllat: VI onces e miga, III diners.

²⁷⁵² la granala corregeix la mena.

²⁷⁵³ Aquesta línia és escrita al marge dret, a la part superior de la pàgina, damunt de la quantitat de mena anotada en la línia anterior.

²⁷⁵⁴ Aquesta línia és escrita al marge dret de la pàgina, aproximadament a l'alçada de la línia anterior.

²⁷⁵⁵ quarta corregeix miga. A continuació, ratllat: \òbol/.

²⁷⁵⁶ A continuació, ratllat: ·I· quart.

²⁷⁵⁷ A continuació, ratllat: [...] diners, òbol, III grans e mig e ·I· quart.

²⁷⁵⁸ miga corregeix VI diners. A continuació, ratllat: IX grans e mig.

²⁷⁵⁹ Aquesta línia és escrita al marge dret del paràgraf.

²⁷⁶⁰ A continuació, ratllat: \e miga/.

²⁷⁶¹ A continuació, ratllat: quarta.

Divenres, XXI dia de juny, pesa la mena milor
d'en Besanta etcètera e d'en Jacme Steve, menys dels
asaigs; ab los asaigs } ·I· quintar, III roves, XII lliures e IX²⁷⁶² onces; VIII onces eren me(n)ys.
\Lo quintar: XXV marchs, V onces, VI diners.
Lo mig [*quintar*]: XII marchs, VI onces e mig, ·III· diners.
La rova: VI marchs, III onces, VII diners, òbol.
XII lliures: II marchs, ·I· onça, II diners, òbol.
IX onces: ·I· onça, I diner, òbol, III grans e mig, ·I· quart.
Té la lliura: ·I· onça, X diners, ·V· grans.²⁷⁶³
Ítem, pesa l'asaig de III onces de mena fet per Jacme
Steve } VIII diners, òbol, ·I· gra e ·I· quart.
Té la lliura: ·I· onça, X diners, V grans.
Ítem, ne pres en Codines ·III· onces.
Ítem, ne pres mestre Bertran ·VII· onces.
És l'argent: XLVII marchs, ·I· onça, quarta, ·II· diners, òbol, III grans e mig e I quart.

Ítem, pesa la mena febla menys dels
asaigs } ·I· quintar e mig, ·XIII· lliures²⁷⁶⁴ e miga [*unça*] ab los asaigs.
Té lo quintar: V marchs, VII onces e miga²⁷⁶⁵. Lo mig [*quintar*]: ·II· marchs,
VII onces e miga, ·I· quart. XIII lliures: III onces, q(ua)rta,
de òbol, ·X· grans. Miga onça: VIII grans²⁷⁶⁶.
Té lla²⁷⁶⁷ lliura: VII diners, òbol, X· grans.
Ítem, pesa l'asaig de III onces fet per Jacme Steve } ·I· diner, òbol, XI grans e mig.
Ítem, ne pres en Codines ·III· onces }
És l'argent: ·IX· marchs, ·III· onces e miga, ·I· diner²⁷⁶⁸, VI grans²⁷⁶⁹.

Ítem, pesa la granalla } XIII march(s), VI onces. Que fan: IX lliures, II onces.
Reté en argent fi } VII marchs e mig.

Summa tot l'argent: LXIII marchs, I onça, òbol, mig gra e ·I· quart.
Del qual, ve al senyor per lo quint: XII marchs, VI onces e miga, II diners, òbol, ·I· octau de
gra e l quint de ·I· octau. //17r

Divenres, XXVIII de juny, la granalla grosa
milor d'en Besanta etcètera e d'en Codines } XXV lliures.
Ítem, n'isque argent fi } XXIII marchs, ·I^a· onça e miga.
Del qual, ve a senyor per lo quint: ·III· marchs e mig, ·I· onça, II diners, IX grans e mig e l quint

²⁷⁶² IX corregeix VIII.

²⁷⁶³ Aquestes darreres sis línies són escrites al marge esquerre del paràgraf.

²⁷⁶⁴ A continuació, ratllat: e ·IX· onces.

²⁷⁶⁵ miga corregeix quart.

²⁷⁶⁶ A continuació, ratllat: e mig, ·I· quart e mig XVI^è.

²⁷⁶⁷ Sic.

²⁷⁶⁸ A continuació, ratllat: òbol.

²⁷⁶⁹ A continuació, borrar: e mig. Segueix, ratllat: ·I· quart, ·I· octau.

de mig gra.

De les granalles de XVII dies de juny:
dijous²⁷⁷⁰, ·XI· dies de juliol, pesa l'argent de la
granalla menuda d'en Besanta etcètera e d'en Codi-
nes } XLI marc(s), ·V· onces.

Ítem, pesa ·I^a· popela d'argent dels damunt
en què en Giner no havia part } ·V· marchs e miga onça. //17v

Tercia die augusti anno predicto.

Pesa la granalla grosa d'en Besanta etcètera e d'en Codines } ·II· lliures, III onces e miga.
Ítem, pesa l'argent que n hisqué } V march(s), V onces.
Ven al senyor per lo quint: ·I· march e ·I· onça.

Ítem, pesa la granalla menor menys dels asaig(s) } XXXIII lliures.
Té la lliura: III onces, VII diners, òbol, V grans.
Ítem, pesa l'asaig de ·III· onces fet²⁷⁷¹ per Jacme Steve } miga onça, VII diners, òbol, X grans e ·I· quart.
Ítem, ne pres ·III· onces en Codines.
Té lo quintar: ·L·IX marchs, VI· onces e quarta.
\\am sunt los asa(igs).²⁷⁷² És tot l'argent: XIII marchs, II onces e miga²⁷⁷³, ·I· diner, òbol, X grans e mig.

Ítem, pesa la mena dels damunt dits²⁷⁷⁴ menys²⁷⁷⁵
dels asaig(s) } ·II· quintars e mig, VIII lliures, ·VIII· onces.
\\Té la lliura: ·I· onça, ·I· octau, ·I· diner, V grans.²⁷⁷⁶
Té lo quintar: XXI marchs, I onça e quarta.
Mig [*quintar*]: X marchs, III onces e miga, ·I· octau. IX lliures²⁷⁷⁷: I march,
II onces e miga, ·I· diner, òbol, IX grans. VIII onces: miga onça, quart,
òbol, VII grans²⁷⁷⁸ e les dues parts de mig gra.
Ítem, pesa l'asaig de ·III· onces fet per Jacme Steve } VII diners, ·I· gra e ·I· quart.
Ítem, ne pres en Codines ·III· onces.
Ítem, mestre Bertran ·VI· onces.
És tot: LIII²⁷⁷⁹ marchs, II²⁷⁸⁰ onces, XI· diners, òbol, ·III· grans e mig²⁷⁸¹; cum asagii.

²⁷⁷⁰ Al manuscrit: diious.

²⁷⁷¹ f corregeix s.

²⁷⁷² Aquesta frase és escrita al marge esquerre, a l'alçada de la línia que s'ha transcrit a continuació.

²⁷⁷³ A continuació, ratllat: \e quarta/.

²⁷⁷⁴ Al manuscrit, dits amb titlla d'abreviatura.

²⁷⁷⁵ y corregeix s.

²⁷⁷⁶ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf, aproximadament a l'alçada de la línia anterior.

²⁷⁷⁷ IX lliures és escrit sobre text borrat.

²⁷⁷⁸ A continuació, ratllat: e mig, ·I· octau e l terç de ·I· octau.

²⁷⁷⁹ IIII corregeix V.

²⁷⁸⁰ II corregeix V.

És tot: LXXIII marchs, II onces, ·I· diner, òbol, III grans. //18r

A VI dies de septembre de LIX.

Pesa la mena millor d'en Besanta etcètera e d'en Jacme Steve } mig quintar, XXXII lliures e miga.

Que són, ab los asaig(s): XXXIII lliures.

Té lo quintar: XLI marchs, VII onces e miga, ·I· octau.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Jacme Steve } miga onça, ·I· diner, òbol, XI grans e mig e ·I· octau.

Té la lliura: II onces, VII diners, òbol, X grans e mig.

\Té lo quintar: XLI marchs, VII onces e miga e ·I· octau./²⁷⁸²

\Lo mig [quintar]: XX marchs, VII²⁷⁸³ onces e miga, ·I· quart, ·I· diner, òbol.

XXXIII lliures²⁷⁸⁴: IX marchs, III onces e miga, IX diners, òbol, X²⁷⁸⁵ grans e mig²⁷⁸⁶./²⁷⁸⁷

Té·n mestre B(e)rtran per comprovar més de ·III· onces }

És²⁷⁸⁸ l'argent: XXX marchs, III onces e miga e V²⁷⁸⁹ diners, X²⁷⁹⁰ grans e mig²⁷⁹¹.

\Té la lliura: \II onces/ VII diners, òbol, X grans e mig./²⁷⁹²

Pesa la mena sotil dels dits companyons,

ab los asaigs } ·I· quintar, VII lliures, ·IX· onces.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per en Jacme Steve } ·III· diners, VII grans e mig e ·I· quart.

\Té la lliura: miga onça, V diners, VII grans./²⁷⁹³

Té lo quintar: XII marchs, VII onces e miga, ·I· quart.

VII lliures: V onces, ·I· diner, ·I· grans²⁷⁹⁴. IX onces: miga onça, òbol, XI grans e ·I· quart.

Retench-se'n mestre Bertran.²⁷⁹⁵

És tot l'argent: XIII marchs, V²⁷⁹⁶ onces, quarta, II diners e ·I· quart de gra.²⁷⁹⁷

La lliura: XVII diners, VII grans. Que són: miga onça, V diners, VII grans.

Pesa la granalla } VIII lliures e miga.

És l'argent: V marchs, ·III· onces, III quarts.

²⁷⁸¹ A continuació, ratllat: II diners, òbol, III grans e ·I· octau e les II parts de mig gra.

²⁷⁸² Aquesta línia és escrita al marge esquerre, damunt de la primera línia del present paràgraf.

²⁷⁸³ VII corregeix VIII.

²⁷⁸⁴ A continuació, ratllat: e miga.

²⁷⁸⁵ Al manuscrit, XI amb la I rascada.

²⁷⁸⁶ A continuació, ratllat: I quart.

²⁷⁸⁷ Aquestes dues línies són escrites al marge dret, damunt de la quantitat de mena anotada.

²⁷⁸⁸ Abans de És, ratllat: Pesa la me.

²⁷⁸⁹ V corregeix una altra quantitat.

²⁷⁹⁰ X corregeix òbol. A continuació, rascat: IIII.

²⁷⁹¹ A continuació, ratllat: I quart, ·I· [octau].

²⁷⁹² Aquesta línia és escrita al marge dret, a l'alçada de la línia anterior.

²⁷⁹³ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁷⁹⁴ Sic.

²⁷⁹⁵ A continuació, a la línia següent, ratllat: És l'argent: XIII marchs, V onces, quarta, òbol, ·I· gra e mig, ·I· octau e ·I· XVIe.

²⁷⁹⁶ V corregeix III.

²⁷⁹⁷ A continuació, a la línia següent, ratllat: Fo tornat e no és sinó: XIII marchs, IIII onces e miga, ·I· quart, IIII diners, V grans.

Summa tot l'argent de abdues le(s) menes ab la granalla } XLIX marchs, V onces e mig(a), VII diners,
X grans e mig e ·I· quart.

A ·XXI dia del mes de octubre, pesa la
mena mior d'en Jacme etcètera e d'en Codines } ·V· quintars, XXXIII lliures, III onces.
Pesa l'assaig de III onces fet per Jacme Steve } miga onça, quarta, V grans e mig e ·I· octau.²⁷⁹⁸
√Té la lliura: III onces, ·I· diner menys ·I· gra.²⁷⁹⁹
Ítem, ne pres per conprovar mestre B(e)rtran: ·I· lliura.
Té lo quintar: ·L· III marchs, V onces e miga e ·I· octau.
És tot l'argent: CCLXXXVII marchs, VI²⁸⁰⁰ diners,²⁸⁰¹ III grans e mig/ e ·I· octau.

Pesa la mena febla dels damunt dits } ·II· quintars, III roves, III lliures.
Pesa l'assaig de ·III· onces etcètera } III diners, òbol, III grans e mig e ·I· octau.
√Té la lliura: miga onça, quarta, òbol, VI grans e mig.
III lliures: III onces, III diners, II grans.²⁸⁰²
Té lo quintar: XIII marchs e miga onça e ·I· octau.
Tenen los II quintars: XXVIII marchs, I²⁸⁰³ onça e quarta²⁸⁰⁴.
És tot l'argent:
Lo mig [*quintar*]: VII marchs, ·I· quart d'onça²⁸⁰⁵, I diner, òbol.
I rova: III marchs e mig, ·I· octau d'onça²⁸⁰⁶, òbol, VI grans²⁸⁰⁷.
√És tot l'argent [*amb l'assaig*]: XXXIX marchs \I onça, I diner, ·I· gra, I octau²⁸⁰⁸;
[*és tot l'argent, sense l'assaig: XXXIX marcs i*] miga onça, quarta, II diners, VIII grans.²⁸⁰⁹ //18v

Pesa la granalla menuda } mig quintar, XXXII lliures.
Pesa l'assaig de III onces } ·I· onça e²⁸¹⁰ quarta e ·I· diner²⁸¹¹ e ·I· octau de gra.
√Té la lliura: V onces, III diners e mig gra.²⁸¹²
√Té lo quintar: LXXXIII marchs, ·III· diners.²⁸¹³
Té lo mig quintar: XLVI marchs, III onces, ·I· diner, òbol.
Les XXXII lliures: XX marchs, ·V· onces, quarta, II diners, òbol e III grans.
L'assaig: ·I· onça e quarta, ·I· diner, ·I· octau de gra.
√És tot l'argent: LXVII marchs, II onces e miga, ·V· diners, III grans e ·I· octau.²⁸¹⁴

²⁷⁹⁸ A continuació, a la línia següent, ratllat: III diners, òbol, III grans e mig e ·I· octau.

²⁷⁹⁹ Aquesta línia és escrita al marge esquerre, aproximadament a l'alçada de la línia anterior.

²⁸⁰⁰ V corregeix I.

²⁸⁰¹ A continuació, cancel·lat: grans.

²⁸⁰² Aquestes dues línies són escrites al marge esquerre del paràgraf.

²⁸⁰³ Al manuscrit, II amb la primera I rascada.

²⁸⁰⁴ A continuació, ratllat: II diners, VIII grans.

²⁸⁰⁵ Al manuscrit, d'onca.

²⁸⁰⁶ Al manuscrit, d'onca.

²⁸⁰⁷ A continuació, a la línia següent, ratllat: III lliures: miga onça, quarta, òbol, VI grans e mig.

²⁸⁰⁸ A continuació, ratllat: ·I· [onça], ·I· [diner], mig gra e [·I·] octau.

²⁸⁰⁹ Aquestes dues línies són escrites al marge dret del paràgraf.

²⁸¹⁰ e corregeix I.

²⁸¹¹ A continuació, ratllat: menys mig gra.

²⁸¹² Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf, a l'alçada de la línia anterior.

²⁸¹³ Aquesta línia és escrita a la part superior esquerra de la pàgina, just al damunt de la primera línia d'aquest paràgraf.

Pesa la granalla grossa } VIII lliures, VII onces.
De la qual, hisqué argent fi } VII marc(s) e III onces.

A XXVI de octubre an(n)o LIX°.

Pesa la mena bolmosa d'en Guillem Mestre e d'en Lopiç } III roves, ·XXII· lliures, ·I· onça e miga.

Té lo quintar: X marchs, III onces,²⁸¹⁵ VI²⁸¹⁶ diners²⁸¹⁷.

Mig quintar: V marchs \·I· onça/ e miga²⁸¹⁸, III diners²⁸¹⁹.

\La rova: ·II· marchs e \mig e miga²⁸²⁰ onça, VII diners²⁸²¹ \òbol/²⁸²².

Miga rova: ·I· march, II onces, ·I· quart, III· diners, òbol, VI grans²⁸²³./²⁸²⁴

\Té (la) lliura: miga onça, ·I· diner, òbol, IX grans.

IIII lliures: II onces, VII diners, òbol./²⁸²⁵

P(r)eseren-ne miga liura per comprovar.

Ítem, ne preseren: onça e miga.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Jacme Steve } III diners, XI grans e I quart de gra.

És tot l'argent: IX marchs, ·III· onces, V²⁸²⁶ diners, XI grans e mig e ·I· octau de gra.²⁸²⁷

De eade(m), a XII de noembre, se pesa

la mena sotil dels damunt dits

e pesa } mig quintar menys ·I· lliura e miga.

Pesa l'asaig de III onces en Jacme Steve } òbol.

Ítem, n'estoyaren VI onces per comprovar.

\Té la lliura: II diners./²⁸²⁸

És l'argent: ·V· onces e miga, ·I· quart e ·I· octau. //19r

Disapte, cendemà de Sancta Lúcia, pesa la mena \milor/

d'en Jacme Steve e d'en Arnau Spelta etcètera menys dels asaigs } III roves, IX lliures, VIII onces.

\Té lo quintar: LV marchs, ·I· onça e miga e ·I· octau./²⁸²⁹

Té lo mig quintar: XXVII marchs e mig, miga onça, quarta, ·I· diner, òbol.

²⁸¹⁴ Aquesta línia és escrita al marge dret del paràgraf.

²⁸¹⁵ A continuació, text rascat de difícil lectura.

²⁸¹⁶ VI corregeix e ·I·.

²⁸¹⁷ diners corregeix quart. A continuació, ratllat: XI grans e mig e ·I· octau.

²⁸¹⁸ A continuació, ratllat: onça e.

²⁸¹⁹ A continuació, ratllat: òbol, V grans e mig, I quart, ·I· XVIe.

²⁸²⁰ A continuació, ratllat: I quart d'.

²⁸²¹ A continuació, ratllat: \·I· diner/.

²⁸²² A continuació, ratllat: VIII grans e mig, I quart, I octau e mig XVIe.

²⁸²³ A continuació, ratllat: ·I· octau, ·I· XVIe.

²⁸²⁴ Aquestes dues línies són escrites al marge dret del paràgraf.

²⁸²⁵ Aquestes dues línies són escrites al marge esquerre del paràgraf.

²⁸²⁶ Al document VI, amb I cancel·lada per una ratlla vertical.

²⁸²⁷ A continuació, al marge dret del paràgraf hi ha escrit: ·XXXIIe·.

²⁸²⁸ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁸²⁹ Aquesta línia és escrita a la part superior dreta de la pàgina.

Pesa l'asaig de ·III· onces fet per Jacme Steve } miga onça e quarta, IX grans e mig e ·I· octau.

Té la lliura: III onces, ·I· diner, òbol, II grans e mig.

\La rova: XIII marches, VI onces, quart, ·I· octau, òbol, VI grans.

IX lliures: III marches, III onces e miga, II diners, X [*grans*] e mig.

VIII onces: II onces, ·I· diner, ·I· gra e II parts de gra./²⁸³⁰

Ítem, en Codines: ·III· onces.

Ítem, mestre Bertran per conprovar: ·VI· onces.²⁸³¹

És tota: XLV marches \·III· onces/, miga onça, quarta, III diners,²⁸³² VIII grans e mig e ·I· quart.

Ítem, pesa la mena febla menys dels asaigs } ·I· quintar, miga rova, III lliures, VII onces.

De la [q]ua[1], pres en Jacme Steve asag²⁸³³ de III onces } \·V· diners/ e VII grans²⁸³⁴ e ·I· quart e ·I· octau.

\La lliura: miga onça, quart, III diners²⁸³⁵, V²⁸³⁶ grans e mig./²⁸³⁷

\Té lo quintar: XV marches, VII· onces, quarta e ·I· octau.

Miga rova: I march, VII onces e miga, VIII diners, III grans²⁸³⁸.

III lliures: III onces e miga²⁸³⁹, òbol, X grans.

VII onces: miga onça, IX grans \·I· quart e/ ·I· octau./²⁸⁴⁰

Ítem, en Codines ·I· asag²⁸⁴¹ de III onces.

Ítem, mestre Bertran per conprovar: VI onces.

Summa: XVIII marches, III onces e V diners²⁸⁴², òbol, III²⁸⁴³ grans \e mig²⁸⁴⁴/ e ·I· octau e ·I· XVI^è²⁸⁴⁵.

Ítem, pesa la granalla: XV lliures, [VII] onces. //19v

Anno a Nativitate Domini MCCCLX, III^a die janer.

Pesa la mena d'en Guillem Mestre e d'en Lopiç etcètera,

ab los asaigs, dos, que·n pre(s) mestre B(e)rtran en

·I· paper per conprovar e Jacme Steve ·I· } LIII marches, \[que] són: XXXVI lliures/, e ·I· quart.

Del qual, hisqué²⁸⁴⁶

argent fi } ·I· quart e ·I· XVI^è²⁸⁴⁷, V grans e ·I· quart.

²⁸³⁰ *Aquestes tres línies són escrites al marge esquerre del paràgraf.*

²⁸³¹ *A continuació, a la línia següent, ratllat: Summa: XLII marches, V onces, VIII diners, òbol, XI grans e mig, ·I· quart e les dues parts de mig gra e ·I· octau.*

²⁸³² *A continuació, ratllat: òbol.*

²⁸³³ *Sic.*

²⁸³⁴ *grans corregeix diners.*

²⁸³⁵ *A continuació, ratllat: òbol.*

²⁸³⁶ *V corregeix X.*

²⁸³⁷ *Aquesta línia és escrita al marge dret, damunt de la línia anterior.*

²⁸³⁸ *A continuació, ratllat: [...] VI grans.*

²⁸³⁹ *A continuació, ratllat: XI diners.*

²⁸⁴⁰ *Aquestes quatre línies són escrites al marge esquerre del paràgraf.*

²⁸⁴¹ *Sic.*

²⁸⁴² *diners corregeix [-I·].*

²⁸⁴³ *III corregeix X.*

²⁸⁴⁴ *mig corregeix ·I· quart.*

²⁸⁴⁵ *e ·I· XVIe és escrit damunt de e·I terç [de] ·I· octau, ratllat. A continuació, a la línia següent, també ratllat: Summa lo trobí puy: XX marches, III onces, quarta, V diners, IX grans e ·I· octau.*

²⁸⁴⁶ *A continuació, a la línia següent, ratllat: ne.*

²⁸⁴⁷ *·I· quart e ·I· XVIe és escrit damunt de mig quart, ·I· octau, ratllat.*

És l'argent: V marchs, VI onces, quarta, ·I· diner, òbol. Lo quart té: òbol, III grans, ·I· quart, ·I· octau e ·I· XVI^è.

És tot l'argent: V marchs, VI onces, quarta, II diners, III grans e quart, ·I· octau e ·I· XVI^è.

Disapte, XI^a die de janer.

Pesa la mena d'en Besanta e d'en Codines etcètera

milor ab VI onces que·n pres mestre B(e)rtran per comprovar

e ab ·III· onces que·n pres en Jacme Steve }

V quintars e mig, ·I· rova e miga, XIII lliures, IX onces.

Pesa l'asaig } miga onça, XI diners, òbol, II grans e ·I· quart.

\Té la lliura: III onces e mig, ·X· diners, IX grans./²⁸⁴⁸

Té lo quintar: LXX marchs, VI onces e quarta.

Tenen lo(s) V· quinta(r)s: CCCLIII marchs, VII onces e quart.

Mig quintar: XXXV· marchs, ·III· onces, ·I· octau.

La rova: XVII marchs, V onces e miga, ·I· diner, òbol.

La miga rova: ·VIII· marchs, ·VI· onces e miga, ·I· quart, òbol, VI grans.

·I· quartó: III marchs, III onces, quarta, III diners, IX grans.

Mig \quartó/ té: II marchs, I onça e miga, III diners, òbol, III grans e mig.

És tot l'argent } CCCCXXIII marchs e miga onça, V diners, VI grans e mig²⁸⁴⁹ e I quart.

Pesa la mena febla dels damunts dits } III quintars e mig, ·I· rova e miga, XV lliures, IX onces.

De la qual, pres mestre Bertran ·VI· onces per comprovar.

Ítem, pesa l'asaig de ·III· onces fet per en

Jacme Ste[v]e } V diners, VI grans e mig, ·I· quart e ·I· octau.

Té lo quintar: XV marchs, VI onces e miga, ·I· quart e ·I· octau.

Tenen los ·III· quintars: XLVII marchs, III onces e miga, ·I· octau.

\Té lo mig quintar: VII marchs, VII onces, ·I· quart, ·I· octau e ·I· XVI^è./²⁸⁵⁰

\·I^a· rova: ·III· marchs, VII onces e miga, ·I· octau, II diners e VI grans.

La miga rova: ·I· march, VII onces e miga, ·I· quart, II diners, òbol, III grans.

Lo quartó: VII onces e miga, ·I· quart, III diners, VII grans e mig.

VI lliures té: V· onces, quart, òbol, IX grans.

IX onces: miga onça, III diners, òbol, VIII grans e mig e ·I· octau.

És²⁸⁵¹ l'argent: LXIII marchs, ·I· onça e miga, X grans, ·I· octau./²⁸⁵²

Pesa la granalla que·n feren } XVI marc(s).

De la qual, hisqué argent fi } ·XI· marchs. //20r

Dimecres, XIX dies de febrer, pesaren la mena

d'en Besanta e d'en Codines e pesa la mena milor } III quintars, XXIX²⁸⁵³ marchs. Que són,

²⁸⁴⁸ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁸⁴⁹ e mig corregeix ·I· quart.

²⁸⁵⁰ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf, a l'alçada de les dues línies anteriors.

²⁸⁵¹ É corregeix signe de Summa.

ab los asaigs:²⁸⁵⁴ III quintars, miga rova, ·III· lliures.
 De la qual, pres en Jacme Stev(e) III onces d'asaig } miga onça, quarta, òbol, VI grans, mig e ·I· octau.
 Té la lliura: III onces, III²⁸⁵⁵ diners, II grans e mig.
 Ítem, ne pres altre asaig en Francesch Sanoguera,
 afinador de Barchinona, de ·III· onces.
 Ítem, ne preseren per conprovar ·III· marches, II onces.
 Té lo quintar: LVI marches, ·II· onces e miga e ·I· octau.
 Pesa la granalla: ·VI· marches, ·II· onces.
 És tot } CLXXVII marches, III· onces e miga, V diners, VI[I] grans.

Pesa la mena sutil } mig quintar, XXV marches²⁸⁵⁶ e III onces.
 De la qual, pres asaig en Jacme
 Steve ·III· onces, de les quals hisqué
 argent fi } ·III· diners, VI grans, ·I· quart, ·I· octau.
 Ítem, ne pres en Francesch
 Sanoguera ·III· onces.
 Ítem, se'n aturaren II²⁸⁵⁷ marches e V onces per comprovar.
 E axí és en suma la mena ab los asaigs
 e ab los ·II· marches e ·V· onces que se'n aturaren per co(m)provar } mig quintar, miga
 rova, I^a lliura, III onces.
 Té lo quintar } XII marches, VI onces, ·I· quart, ·I· octau.
 Té lo mig quintar } VI marches, III onces, ·I· octa(u) e ·I· diner, òbol.
 Té la lliura: miga onça, V diners, ·I· gra e mig.
 És tot l'argent de la febla } VIII marches, miga onça e quarta, II diners,
 òbol, X grans e mig, ·I· quart e ·I· octau.

\Pesa lo pa [*d'argent*] que reté
 de la primera funió } CLXVII marches./²⁸⁵⁸

Summa tot l'argent de abdues les menes
 segons los asaigs } CLXXXV marches, V onces e miga,
 II²⁸⁵⁹ diners, V grans e mig, ·I· quart e I octau. //20v

Diluns, XVI die de març,
 pesaren la mena de madona de Pau e de sos
 companyons e pesa, del cros vell d'en Codines } mig quintar, XIII lliures, III onces.
 Que són, ab los asaig: mig quintar, XIII lliures, IX onces.

²⁸⁵² *Aquestes darreres sis línies són escrites al marge esquerre i també a sota del paràgraf que s'ha transcrit a continuació, en el qual s'anota el pes de la granalla.*

²⁸⁵³ *A continuació, text ratllat.*

²⁸⁵⁴ *A continuació, ratllat: miga rova, [...] lliures, VIII onces.*

²⁸⁵⁵ *III corregeix IIII.*

²⁸⁵⁶ *marchs corregeix IIII.*

²⁸⁵⁷ *II corregeix III.*

²⁸⁵⁸ *Aquest paràgraf és escrit al marge dret, damunt de les dues línies anteriors.*

²⁸⁵⁹ *II corregeix XI.*

Ítem, pesa l'asaig de ·III· onces fet per en
 Jacme Steve } IX diners, òbol, ·I· [octau] de gra.
 \Té la lliura: ·I· onça e miga, II· diners e mig gra./²⁸⁶⁰
 Ítem, n'aturaren ·III· onces ben abastan(t)s per conprovar.
 És l'argent: XVI marchs, VII onces e mig(a), ·I· quart, ·II· diners, VI grans, ·I· quart e mig.

Pesa la granalla: ·I^a· lliura. De la qual, hisqué
 argent fi que haitant ne assegura en Codi-
 nes per tal com la mesclà ab altre arge(n)t } ·VIII· onces.

XXIII de març.
 Pesa²⁸⁶¹ la mena d'en Besanta e d'en Codines
 ab ·II· asaig(s) que se'n preseren } II quintars, III lliures.
 Pesa l'asaig de ·III· onces fet per en
 Jacme Steve } Miga onça, ·I· gra e mig e I octau.
 \Té la lliura: II onces, VI grans e mig./²⁸⁶²
 Té lo quintar: XXXVI marchs, ·I· onça e miga
 e ·I· octau. Los ·II· quintars: LXXII marchs, ·III· onces e quart.
 ·III· lliures: VI onces, òbol, VII grans e mig.
 \És l'argent: LXXIII marchs, ·I· onça, quarta, òbol, VII grans e mig./²⁸⁶³

Pesa la granalla } V marchs, ·I· onça.

Ve lo pa major del argent, que l'altre no era fi,
 que·n hisqué la primera foneó, lo qual feu en Francesc
 Noguera } LXXVII marchs, II onces.
 Del qual, ve al senyor per lo quint: ·XV· marchs, III onces, miga, ·II· diners, ·IX· grans
 e mig e·l quint de mig gra. //21r

XXVI^a die aprilis, anno quo supra.
 Pesa la mena d'en Guillem Mestre etcètera²⁸⁶⁴ } XLVII lliures, XI onces. Que és: ·I· rova, XII lliures,
 men[ys] ·I· onça.
 Pesa l'asaig de III onces fet per Jacme Ste-
 ve } VI diners, òbol, V grans.
 Ítem, ne pres mestre B(e)rtran ·III· onces de comprovar. Té la lliura: ·I· onça, II diners, òbol, VIII grans.
 Té la rova: ·V· marchs, ·I· onça.
 És tot l'argent de la mena segons l'asaig: VI marchs, V²⁸⁶⁵ onces \e miga/, III²⁸⁶⁶ diners, òbol,

²⁸⁶⁰ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁸⁶¹ Al document pesar, amb r cancel·lada per una ratlla vertical.

²⁸⁶² Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁸⁶³ Aquesta línia és escrita al marge dret del paràgraf, a continuació de la línia anterior.

²⁸⁶⁴ A continuació, ratllat: que pesava.

²⁸⁶⁵ V corregeix [II].

²⁸⁶⁶ III és escrit a sota de VI.

VIII grans e I XVI²⁸⁶⁷ e mig.

Dimecres, VI dies de maig, hisqué de²⁸⁶⁸ una
onça de mena que havia trobada en Porquar argent
fi } XV diners.
Del qual, ve al senyor per lo quint } III diners.

²⁸⁶⁷ I XVIe *corregeix mig.*

²⁸⁶⁸ *A continuació, ratllat: miga.*

73

1353, febrer, 25. Barcelona.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, vol que els homes del lloc i terme de Falset que hagin treballat o hagin fet treballar en mines d'argent l'any anterior gaudeixin d'un ajornament en el terme de pagament dels seus deutes per sis mesos a comptar des de la data de la present en endavant, no obstant el que havia establert en una carta anterior, datada el 15 de maig del 1352. Mana a Bernat Totzó, batlle de la vila de Falset, que controli aquest ajornament i que el compleixi i el faci complir, sempre que siguin deutes pels quals els miners no n'hagin gaudit encara i que estigui assegurat que es pagaran en finalitzar els sis mesos. L'infant Pere estableix, però, que no s'inclouen en aquesta franquesa alguns tipus de deutes concrets.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 10, doc.núm.185(1), fol.180v-181r.²⁸⁶⁹

Infant en Pere, etcètera. A l'amat de casa nostra en Bernat Totzó, batlle de la vila nostra de Falçet, salut e dilecció.

Com nós vullam que·ls hòmens del dit loch qui han obrat o fet obrar en cros d'argent en l'any passat hajan alongament dels deutes que deuen²⁸⁷⁰ de·VI· meses de la data de la present d'ací a avant contínuament comptadors, jassia que per altra letra nostra dada en Falçet, ·XV^a· die madii anno a Nativitate Domini ·M^o·CCC·L^o· secundo, //181r haguéssim declarat e ordonat e a vós manat que·ls dits ·VI· meses començassen a córrer encontinent que haguessen començat de obrar o de fer obrar en los dits croses. Per ço, volem e a vós manam que·l dit alongament observets e façats observar a tots aquells del dit loch de Falçet e terme d'aquell²⁸⁷¹ qui per si o per altre han obrat o fet obrar en los dits croses e no han bé de que pagar per ·VI· meses de la data de la present a avant contínuament comptadors, si donchs dels dits deutes ja no són estats alongats. E assegurat primerament, si ja fet no és, que en la fi dels dits VI· meses pagaran los dits deutes als lurs creadors. En aquesta emperò provisió, no volem que sien compreses deutes que sien deguts ab sacrament, ne deutes que sien estats fets après la provisió nostra sobre açò feta ab crida en l'any passat, ne encara deutes deguts per dot o per espoli de dones, ne per vendes de béns immobles o de rendes, ne per penyores liurades a lurs creadors e per aquells posseïdes, ne per lexes de testaments e pures comandes. Volem, emperò, que·ls dits deutors sien tenguts de expressar davant vós quals deutes volen o entenen ésser compreses sots la nostra provisió e gràcia damunt dita. Volem, encara, que si les dites persones són obligades en alguns deutes ab sacrament, que de part nostra induescats aquells christians o juheus als quals los dits deutes seran deguts, ab aquelles mellors maneres que porets, que·ls dits deutors alonguen de pagar los dits deutes per los ·VI· meses damunt dits per honor nostra.

Dada en Barchinona, ·XXV· dies del mes de febrer anno a Nativitate Domini M^o·CCC·L^o· tercio.

²⁸⁶⁹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 89, fotograma 464. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁸⁷⁰ d sembla corregir b.

²⁸⁷¹ A continuació, ratllat: e altres del dit comtat nostre de les Muntanyes de Prades.

74

1353, setembre, 1. Barcelona.

Pere de Súria, conseller de l'infant Pere (comte de les Muntanyes de Prades), ha donat compte sobre les quantitats de diners i d'argent que ha rebut —per manament de l'infant— de part del conseller i dispenser Guillem Pineda, del col·lector i recaptador del comtat de les Muntanyes de Prades Francesc Cerdà i també del mestre de les “menes” de Falset Bertran de Revell, per proveir la casa de la comtessa de Trípoli (a l'actual Líban) i filla del comte Pere, Elionor, des del 18 de maig fins al 13 de setembre del 1352. El compte retut per Pere de Súria ha estat examinat diligentment pel conseller i guarda-segells Jaume de Besanta.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 7, doc.núm.182, fol.157r-157v.²⁸⁷²

Nos infans, et cetera. Confitemur et recognoscimus vobis dilecto consiliario nostro Petro de Suria quod venistis nunc nobiscum ad bonum computum et legale super certis quantitatibus pecunie et argenti que vos de mandato nostro recepistis, tam a dilecto consiliario et expensore nostro Guilelmo Pineda quam a fi[d]jeli nostro Francisco Cerdani, collectore \et receptore/ reddituum et iurium nostrorum dicti comitatus nostri Montanearum de Prades, seu etiam a magistro Bertrando de Ravell, ma-//157v-gistro mineriarum Falçeti, ad opus provisionis domus inclite et spectabilis Eleonoris, comitisse Tripolitani, nate nostre carissime, ab XVIII die mensis madii anno ab Incarnatione²⁸⁷³ Domini ·M^o· CCC^o· L^o secundo usque ad terciam decimam diem septembris anni iam dicti, infra quod tempus quatuor meses sunt completi. Quo quidem compoto²⁸⁷⁴ per vos redito ut prefertur et diligenter examinato per dilectum consiliarium et sigilla nostra tenentem Jacobum de Besanta fuit in veritate repertum quod recepte per vo(s) facte [ratione] iam dicta ascendunt ad mille centum solidos Barchinone et ad triginta marchas argenti et date per vos facte ratione pretacta ascendunt ad octingentos sexaginta²⁸⁷⁵ novem solidos et obolum Barchinone et ad triginta marchas argenti. Coequatis autem sumis²⁸⁷⁶ dictarum datarum cum summis receptorum eiusdem compoti constat pro certo quod vos tenebamini nobis refundere ratione iam dicta ducentos triginta solidos, undecim denarios et obolum Barchinone. Qui de mandato nostro deducti fuerunt per dictum Jacobum de Besanta in dorso cuiusdam albarani scriptoris porcionis domus nostre scripti Barchinone, ·II· die septembris anni infrascripti cum quo per nostram curiam vobis dicto Petro de Suria maior quantitas pecunie debebatur. Quare presens computum equale remansit. Et ideo, renunciantes excepcioni dicti compoti per vos non redditi et non examinati legitime et cautelarum ad ipsum computum necessarium per vos non restitutarum curie nostre, facimus vobis bonum et perpetuum finem et pactum de non petendo. Et est certum quod vos iurastis ad sancta Dei quatuor Evangelia manibus vestris corporaliter tacta in posse dicti Jacobi de Besanta quod predictum computum bene et legaliter reddidistis et quod non

²⁸⁷² Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 87, fotogrames 325-326. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁸⁷³ Al manuscrit, Incarition amb titlla d'abreviatura.

²⁸⁷⁴ La segona o corregeix una l ratllada.

²⁸⁷⁵ A continuació, ratllat: solidos.

²⁸⁷⁶ Sic.

recepistis amplius quam superius continetur. In cuius rei testimonium presentem litteram nostram vobis inde fieri iussimus sigillo nostro sigillatam.

Data Barchinone, prima die septembris anno a Nativitate Domini ·M^o· CCC^o· L^o· tercio.

75

1354, abril, 17. Monestir de Poblet.

Mestre Bertran de Revell, administrador de les “menes” d’argent de la vila de Falset, ha donat compte a l’infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, sobre les quantitats d’argent i de diners que —per nom del comte— ha rebut amb relació a les “menes” d’argent de la vila de Falset, des de l’1 de juliol del 1350 fins al 31 de desembre del 1353 (per tant, durant un període de tres anys i sis mesos), i sobre totes les “dates” i despeses que ha fet —per encàrrec i voluntat del comte—, tant en allò necessari en l’explotació de les “menes”, en el pagament del salari a si mateix i a Leonardo de Dino, assajador de les “menes”, com en els lliuraments fets al conseller i dispenser comtal Guillem Pineda o d’altres. El compte retut per Bertran de Revell ha estat examinat diligentment per l’escrivà Guillem de Pou, ordenat en lloc del conseller i guarda-segells Jaume de Besanta en la revisió dels comptes de l’infant.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 7, doc.núm.182, fol.169r.²⁸⁷⁷

Nos inffans Petrus, et cetera. Tenore presentis littere nostre, confitemur et r[ec]ognoscimus vobis magistro Bertrando de Revell, administratori mineriarum nostrarum argenti ville nostre de Falçeto, quod venistis nunc nobiscum ad bonum compotum et legale super omnibus et singulis quantitibus argenti et peccunie que vos, nomine nostro, recepistis ex et super mineriiis argenti iam dictis ville nostre de Falçeto, a prima videlicet die mensis julii anno Domini ·M^o· CCC^o· quinquagesimo usque per totam ultimam diem mensis decembris anno a Nativitate Domini millesimo ·CCC^o· L^o· quarto, infra quod tempus tre[s] anni et sex menses sunt inclusi, et super omnibus et singulis datis et expensis per vos factis de mandato et voluntate nostra tam in necessariis mineriiis antedictis, in salario vestro et Leonardo de Dino, assagiatoris dictarum mineriarum, quam in tradicionibus per vos factis inde dilecto consiliario et expensori nostro Guilelmo Pineda seu alio quoquam, prout in dicto vestro compoto particulariter continetur. Quo siquidem compoto per vos reddito ut prefertur et diligenter examinato per dilectum scriptorem nostrum Guilelmum de Puteo ordinatum loco dilecti consilarii et sigilla nostra tenentis Jacobi de Besanta ad nostra compota audiendum, fuit in veritate repertum quod recepte per vos f[acte] ratione pretacta ascendunt ad centum viginti sex marchas, duas uncias (et) mediam, undecim denarii²⁸⁷⁸ et septem grani argenti, et ad mille quadringentos triginta quatuor solidos et undecim denarii²⁸⁷⁹ Barchinone. Et date, soluciones et expense per vos facte ratione pretacta ascendunt ad quinquaginta novem marchas et mediam unciam argenti et ad septem mille quingentos triginta quinque solidos et sex denarios Barchinone. Coequatis autem summis dictarum datarum cum summis receptorum eiusdem compoti, constat pro certo quod recte omnibus et singulis computatis et facta inde vendicione de dicto argento ad rationem ·LXXIII· solidorum Barchinone pro qualibet marcha, erat illud quod vobis ex dicto compoto finaliter refundere tenebamur compoto tamen in infrascripta resta, eo quod posuistis in data Leonardo de Dino, assagiatori dictarum mineriarum,

²⁸⁷⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 87, fotograma 342. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁸⁷⁸ Sic.

²⁸⁷⁹ Sic.

ratione salarii dicti officii sui [...] mille centum octuaginta et septem solidos Barchinone, de quibus ut ipsos cum presenti²⁸⁸⁰ a nostra curia recuperare non possitis, facimus vobis inde fieri litteram nostram debitoriam sub kalendario infrascripto cum qua dictam quantitatem a nostra curia recuperare valeatis. Et ideo laudantes, approbantes ac etiam confirmantes in omnibus [et per] omnia compotum supradictum et renunciantes excepcioni predicti argenti per vos non traditi et non soluti et expensarum seu datarum per vos, nomine et mandato nostro ut in dicto vestro compoto continetur, non factarum et dicti compoti per vos non traditi et non examinati legitime et dicti libri compoti per vos [non re]dditi [et [...] / et cautelarum necessariarum nostre curie non restitutarum et in archivo nostro de Falceto non repositarum ut pref[er]tur, facimus vobis et vestris de omnibus et singulis supradictis bonum et perpetuum finem et pactum de ulterius non petendo. Volent[es] et concedentes vobis et vestris perpetuo et ex certa sciencia quod a nobis vel nostris vos vel vestri(s) racione premissorum non possitis unquam demandari vel ab aliquo inquietari. Et est certum quod vos dictus magister Bertrandus iurastis ad sancta Dei quatuor Evangelia manibus vestri[s] corporaliter tacta in posse dicti Jacobi de Besanta quod prefatum compotum bene et legaliter tradidistis et quod plures receptas non fecistis infra dictum tempus quam superius continetur. Et etiam fecistis omnes datas, soluciones et expensas que in dicto vestro compoto per vos posite extiterunt. Retinemus tamen et salvamus nobis expresse quod, si de cetero appareret vos amplius recepisse quam contineatur in vestro compoto antedicto, totum illud quicquid et quantum esset ten[eam]ini nobis et nostris vos vel vestri[s] refundere seu tornare diffinitione huiusmodi in ali[quo] non obstante. Si vero alias datas, soluciones et expensas feceritis ultra p[redict]as, quas in dicto vestro compoto posuistis, eas nos vel nostri(s) vobis vel vestris restituere teneamur.

In cuius rei testimonium presentem litteram nostram vobis inde fieri iussimus sigillo nostro munitam.

Data in [m]onasterio Populeti, XVII^a die aprili[s] anno a Nativitate Domini · M^o · CCC^o · L^o · quarto.

²⁸⁸⁰ *Sic.*

76

1354, abril, 17. Monestir de Poblet.

Carta debitòria en la qual l'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, declara que deu a mestre Bertran de Revell, administrador de les "menes" d'argent de la vila de Falset, mil cent vuitanta-set sous barcelonesos. Els quals ha de tornar-li per raó del compte que ha retut Bertran de Revell a la cúria comtal sobre les quantitats d'argent i diners que havia rebut per l'administració de les "menes", des del dia 1 de juliol del 1350 fins al 31 de desembre del 1353 (durant tres anys i sis mesos), tal com s'especifica en la corresponent carta deffinitionis del comte datada el mateix 17 d'abril del 1354 (doc.núm.75 del present apèndix documental). L'administrador pot posar en "data" (sortida) en el seu segon compte següent de l'administració de les "menes" d'argent la quantitat de diners esmentada.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 7, doc.núm.182, fol.174v.²⁸⁸¹

Nos inffans Petrus, et cetera. Confitemur et [re]cognoscimus debere vobis fideli nostro magistro Bertrando de Revell, administratori mineriarum nostra²⁸⁸² argenti ville nostre de Falçeto, mille centum octuaginta septem solidos Barchinone quos tenemur vobis refundere seu tornare ex compoto per vos nunc nostre curie reddito de omnibus et singulis quantitibus argenti et peccunie per vos receptis racione dicte administracionis, a prima die mensis julii anno Domini millesimo ·CCC^o L^o usque per totum mensem decembris anno a Nativitate Domini millesimo CCC^o ·LIIII°, infra quod tempus tres anni et sex menses sunt completi, prout in carta diffinitionis inde per nos vobis facta sub kalendario infrascripto latius continetur. Et ideo, renunciantes excepcioni peccunie predicte vobis ex causa predicta non debite, conc[e]dimus vobis quod ipsos possitis ponere in datam in vestro secundo compoto subsequenti administracionis iamdicte. Mandantes per presentem, dilecto consiliario et sigilla nostra tenenti Jacobo de Besanta, quod vobis restituente presentem cum apocha ipsam peccunie quantitatem in vestrum recipiat compotum et admitat.

Data in monasterio Populeti, XVII^a die aprilis anno a Nativitate Domini millesimo CCC^o L^o quarto.

²⁸⁸¹ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 87, fotograma 343. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁸⁸² Sic.

77

1354, octubre, 22. Barcelona.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, vol que siguin franques de les questes de l'any totes les persones que treballin un total de vuit mesos per any en les mines d'argent, encara que no ho facin contínuament i seguida perquè paren en temps de la sega, per la verema o quan plou. Mana a mestre Bertran de Revell que no qüestionï aquest enfranquiment a les persones que cessen de treballar-hi per aquests motius si al final de l'any hi han treballat els vuit mesos estipulats, vigilant que no es cometi cap tipus de frau.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 13, doc.núm.192, fol.21r.²⁸⁸³

Ex parte domini infantis: Magistro Bertrando de Revell.

Ja sabets com nós ordonam que tota persona qui per VIII· mesos obràs en croses d'argent fos franch²⁸⁸⁴ aquell any de les questes. E com alguns obrants en los dits croses no pusquen continuar la obra en temps de messes e de venemes o han a cessar per pluges. E vós façats qüestió a alguns per ço com contínuament no han entès en obrar en los dits croses per los dits VIII· mesos, que no·s deuen alegrar del nostre atorgament. E sia nostra intenció que per cessar de obrar en los dits temps de messes e de venemes o per pluges no deja cessar envers aquells lo dit nostre atorgament, pus que dins l'any, en partides, ells haien obrat compliment als dits VIII· mesos. Per ço, volem e us manam que a aquests aytals qüestió alguna non mogats, guardant tota vegada que frau alguna non pusque entrevenir.

Dada en Barchinona, XXII de octubre anno a Nativitate Domini M CCC LIIII.

²⁸⁸³ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 93, fotograma 27. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁸⁸⁴ Al manuscrit sembla com si s'hagués escrit fraich, ja que n usa part del traç de a.

78

1355, març, 5. Lleida.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana a Guillem Estevill, col·lector general de les rendes i drets del comtat de les Muntanyes de Prades, que tot seguit pagui dels diners de la seva col·lecta a Leonardo de Dino, "assajador" de les "menes" de Falçet, el salari que el comte li havia assignat. El qual no li ha estat pagat des de fa catorze mesos; és a dir, de gener de l'any 1354 ençà.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 13, doc.núm.192, fol.46v.²⁸⁸⁵

Infant en Pere, etcètera. Al feel nostre en Guillem Stevill, collidor general de les rendes e drets nostres del comtat nostre de les Montanyes de Prades, salut e gràcia.

Entès havem per lo feel nostre en Leonrat²⁸⁸⁶ de Dino, assajador de les menes nostres de Falçet, que la pensió, la qual nós li²⁸⁸⁷ havíem assignade sobre les menes de Falçet, no li és stade pagada de XIII²⁸⁸⁸ meses a ençà. Perquè volem e us manam que, si axí és, tot ço que trobarets que sia degut al dit Leonardo per la dessús dita rahó li paguets encontinent, dels diners de la vostra collita, totes excusacions forigitades²⁸⁸⁹. E en la paga que li farets cobrats àpocha, car nós en lo retiment del vostre compte volem que us sia reebut en compte tot ço que per virtut d'aquest manament haurets pagat, vós mostrant cautelas necessàries a açò.

Dada en Leyda, ·V^a· die marcii anno a Nativitate Domini ·M^o· CCC^o· L^o· quinto.

²⁸⁸⁵ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 93, fotograma 52. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁸⁸⁶ Sic. Al manuscrit, Lonrat amb titlla d'abreviatura. En lloc de Leonardo.

²⁸⁸⁷ I corregeix h.

²⁸⁸⁸ XIII° és escrit al damunt de XV, ratllat.

²⁸⁸⁹ Sic.

79

1356, gener, 21. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana a Guillem Estavill, col·lector general de les rendes i drets de les Muntanyes de Prades, que pagui dels diners de les rendes comtals a Leonardo de Dino, "assajador" de les "menes" de Falset, el salari que se li deu de l'any passat. A més, el comte ordena a Guillem Estavill que, a partir d'ara, sigui ell qui pagui el salari de l'"assajador" cada any.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 13, doc.núm.192, fol.82r.²⁸⁹⁰

Infant en Pere, etcètera. Al feel nostre en Guillem Stavill, collidor general general²⁸⁹¹ de les rendes e drets nostres de les Muntanyes de Prades, salut e gràcia.

Entès havem per lo feel nostre en Leonardo de Dino, assayador de les menes nostres de Falcet, que la pençió, la qual nós li haviem assignada sobre les menes de Falcet, no li és stada pagada del any passat, qui fo finit el primer dia del present mes de janer. Perquè volem e us manam que dels diners de les nostres rendes li paguets e li donets tot ço que trobets que degut li sia del dit any²⁸⁹² passat. E no res menys, vol(e)m e us manam que cascun any d'aquí avant li paguets e li donets la dita sua pençió, segons la forma e tenor de la concessió per nós a ell feta. E en la paga que li farets recobrats d'ell èpocha, en la qual la present letra sia ensertada. Nós, emperò, manam a qual se vulla hoydor de vostre com(p)te que, vós mostrant la dita èpocha, aquella quantitat vós reeba en compte.

Dada en Falcet, XXI^a die januarii anno a Nativitate Domini MCCCCL^o sexto.

²⁸⁹⁰ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 93, fotograma 87. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁸⁹¹ Sic.

²⁸⁹² Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

80

1356, febrer, 7. Tivissa.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, concedeix a Bertran de Revell que, els sis-cents sous barcelonesos que rep anualment per salari d'ençà que li havia estat encomanat l'ofici de l'administració de les "menes" d'argent i d'altres metalls trobades en el comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença amb una carta datada a Falset el 29 d'abril del 1352 (doc.núm.67 del present apèndix documental), li siguin pagats de per vida. A part, l'infant Pere atorga a Bertran de Revell que també rebí per salari, en addició als sis-cents sous, les catorze lliures barceloneses per les quals ha estat venuda la sajonia de la vila de Falset, per dos anys, a Bartomeu de Fonts. I, després, rebrà cada any aquella quantitat per la qual serà venuda la sajonia.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 14, doc.núm.193, fol.28r.²⁸⁹³

Nos infans Petrus, et cetera. Attendentes nos, cum carta nostra data in villa de Falçeto, XXIX^a die aprilis anno a Nativitate Domini M^o CCC^o L secundo, comissise seu comendase vobis fideli de domo nostra Bertrando de Revell officium administracionis omnium mineriarum argenti et alterius cuiuscumque metalli que invente sunt et Deo dante de cetero, infra loca dicti comitatus nostri Montanearum de Prades et baronie que quondam²⁸⁹⁴ fuit nobilis Guilelmi d'Entença seu terminos eorundem, inveniri poterunt seu etiam quomodolibet reperiri. Et constituisse vobis quod pro salario et labore vestro et aliis omnibus quibuscumque a nostra curia haberetis sexcentos solidos Barchinone annis singulis per tres tercias dum de nostro esset beneplacito voluntatis prout hec et alia in dicta carta latius explicantur. Nosque volentes vos tanquam benemeritum et condignum maiori et ampliori gratia prosequi et favore. Idcirco, tenore presentis carte nostre constituimus, ordinamus seu concedimus²⁸⁹⁵ vobis dicto Bertrando de Revell quod habeatis et percipiatis pro salario et labore vestro et aliis omnibus quibuscumque a nostra curia predictos sexcentos solidos Barchinone quolibet anno toto tempore vite vestre per tres tercias asuetas. Quos penes \vos/ retinere possitis ex omnibus [que] receperitis ex miner[i]s antedictis et in datam vestri compoti ponere quolibet anno. Et in defectu ipsarum mineriarum predictos DC^{os} solidos quolibet anno toto tempore vite vestre seu id quod ex ipsis restabit habeatis et percipiatis ex omnibus redditibus, exitibus et proventibus nostris dicti comitatus Montanearum de Prades. Nosque eosdem sexcentos solidos super ipsis redditibus, exitibus et proventibus vobis tenore presentium assignamus. Nos enim mandamus dilecto nostro Guilelmo Estevill, collectori et receptori redditum et iurium predictorum et alii \cui(cum)que collectori/ qui pro tempore fu[erit] quod predictos DC^{os} solidos vel partem vobis ad solvendum restantem solvat quolibet anno vobis per tres tercias supradictas dum vobis fuerit vita comes, recuperando a vobis in qualibet solucione apocham de soluto. Addimus etiam vobis dicto Bertrando de Revell quod vos pro salario et labore vestro predicto habeatis et percipiatis ultra predictos DC^{os} solidos illas quatuordecim libras

²⁸⁹³ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 93, fotograma 403. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁸⁹⁴ Al manuscrit, hi trobem el signe d'abreviatura de con- seguit de da amb titlla d'abreviatura.

²⁸⁹⁵ nc corregeix m i hi ha una titlla d'abreviatura ratllada sobre conce. A més, i corregeix a. En definitiva, concedimus corregeix i substitueix comendamus.

Barchinone pro quibus sagonia ville de Falçeto nunc vendita fuit ad duos annos Bartholomeo de Fontibus et de inde quolibet anno, dum de nostro fuerit beneplacito voluntatis, habeatis et percipiatis illud precium seu salarium pro quo dicta sagonia vendetur. Et idem Bartholomeus emptor et alius emptor dicte sagonie qui pro tempore fuerit teneantur vobis, scilicet dictus Bartholomeus de presenti et alii emptores pro tempore, vobis se obligare sufficientibus securitatibus et cautelis de respondendo vobis dicto Bertrando, sc(i)licet dictus Bartholomeus de dictis quatuordecim libris et emptores futuri de illo precio seu preciiis pro quibus vendita fuerit sagonia prefata. Vos vero teneamini dictam administracionem mineriarum et crosorum facere et regere et personaliter recognoscere et omnia dependencia et emergencia ex eisdem bene et legaliter prout negocii qualitas hoc requirit et in talibus moris est usitati et diligentissime administrare et omnia alia facere et complere que in dicta litera cuius data superius est inserta sunt largius expresata. Mandantes per presentem procuratori nostro generali dicti comitatus, nec non universis et singulis officialibus nostris, presentibus et futuris, quod presentem concessionem nostram teneant et observent et faciant inviolabiliter observari et non contraveniant nec aliquem contravenire permitant aliqua ratione. In cuius rei testimonium presentem vobis fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Data in loco nostro de Tiviça, ·VII^a· die februarii anno a Nativitate Domini millesimo ·CCC^o· quinquagesimo sexto.

81

1358, març, 8. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, atorga a Jaume de Besanta, conseller i notari comtal, i als seus companyons, a perpetuïtat, llicència especial per cercar "menes" d'argent en tots els llocs de la senyoria comtal. Els concedeix, tal com ja havia estat establert, que siguin francs de la paga de la quèstia ordinària de Falset cada any si excaven en les mines durant vuit mesos. A més, els rep sota guarda i protecció especials, a ells i a llurs béns. Les quals concessions, els les atorga perquè han estat cercant "menes" d'argent a la baronia d'Entença durant molt de temps i això ha estat profitós per a la cort comtal, ja que han hagut d'entregar la cinquena part de l'argent fi que s'ha obtingut de les "menes", lliure de despeses.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 14, doc.núm.193, fol.107r-107v.²⁸⁹⁶

Nós inffant en Pere, etcètera.

Attenens que vós amat conseller e notari nostre en Jacme de Besanta ensemps ab alguns companyons vostres havets longament cercades les menes d'argent en los lochs nostres de la baronia d'Entença. Regonexents encara que del dit ençerqament és vengut profit a la nostra cort per la quinta part que ns havets a donar de tot ço que ix de les menes²⁸⁹⁷ en argent fi, quit de totes mesions. E que, si per vós e per los altres companyons vostres són diligentment e contínua ensercades, ja n porà major profit a nós esdevenir. Per ço, per la tenor de la present, atorgam a vós e als dits companyons vostres, per tots temps, e donam licència special de çerqar les dites menes en tots los lochs de la nostra senyoria, segons que és acostumat, e en lo loch o lochs que les començarets de çerqar o en aquells \en/ què cerqades ja les havets alguna persona no s gos metre a cavar o cerqar les dites menes per so que destorp algun no us sia dat sens licència e voluntat vostra, ans tota vegada puxats tornar cavar e fer çerqar les menes damunt dites en cascun loch on haurets²⁸⁹⁸ començat de obrar o pendre los térmens ja ordonats e encara majors si necessari serà, segons l'obratge que fer volrets. Atorgam encara e volem que segons que ja és per nós ordonat que tots aq(u)els que ara són e d'aquí avant seran companyons vostres en çerqar les dites menes sien francs de la paga de la q(u)èstia nostra ordinària de Falçet cascun any si, emperò, per spay de VIII meses hauran çercades e cavades contínuament les menes d'argent damunt dites. E no res menys, ab la tenor de la present, reebem sots special guarda e protecció vós e ls dits companyons vostres, que ara són o per temps seran, e totes les dits²⁸⁹⁹ menes e aparellaments d'aqueles e tots altres béns vostres e lurs, axí que alguna persona de qualque condició sia no us gos fer injúria o violència o dapnatge algun, en persona ne en béns. E si algun contra fahi[a], que fos //107v encorregut en pena de CC morabatins d'or gua(n)yadós a la nostra cort. E res no menys, fos tengut²⁹⁰⁰ a tota altra pena personal que meresqués de dret e fos tengut, a vós e als dits companyons vostres, satisfer complidament tots los dans donats, a coneguda de la nostra cort. Manants per la present al procurador nostre general del dit comtat de Prades e

²⁸⁹⁶ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 93, fotogrames 481-482. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁸⁹⁷ A continuació, ratllat: de.

²⁸⁹⁸ haurets corregeix havets.

²⁸⁹⁹ Sic.

al batlle nostre de Falçet e a tots altres e sengles oficials nostres o a lurs lochstinents e als sotsmeses²⁹⁰¹ nostres dels dits comtat de Prades e de la baronia d'(E)ntença, presents e esdevenidós, que la present provisió e concessió nostra observen e façen observar a vós dit en Jacme de Besanta e als compa(n)yons vostres perpetualment e no y contravengen per alguna rahó. E, en testimoni d'açò, havem manada fer a vós la present carta nostra segellada ab lo nostre sagell pendent.

Dada en Falçet, VIII dies del mes de març del any de la Nativitat de nostre Senyor M CCC LVIII.

²⁹⁰⁰ *A continuació, ratllat: al.*

²⁹⁰¹ *Al manuscrit, sotsmeses amb titlla d'abreviatura.*

82

1358, març, 24. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana a l'administrador de les "menes" d'argent Bertran de Revell que, del preu de l'argent de les "menes" pertanyent al comte per dret, doni i pagui a Berenguer Ferriol, de la vila de Falset, cent sous barcelonesos. Els quals són en contrapartida per comprar i pagar un quintà de terra que Berenguer Ferriol té en franc alou i que mestre Bertran de Revell, en reparar per manament del comte la casa de la "fusina" comtal de Falset i reforçar-ne la part oest amb alguns contraforts, li n'ha pres una porció. A la vegada, també són per compensar els danys causats en la terra que hi ha davant de la "fusina", vers l'est, on la cort comtal li va impedir llaurar perquè va suposar —erròniament— que eren terres del comte.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 15, doc.núm.196(1), fol.52r-52v.²⁹⁰²

Infant en Pere, etcètera. A l'amat nostre mestre Bertran de Revell, aministrador de les menes nostres d'argent, salut e dilecció.

Com vós, per manament nostre, hajats feta alguna reparació en la casa de la nostra fusina de Falçet. E per fortificar aquella hajats fets alguns reespalles a la part de sol ponent, perquè havets pres algun pati de un quintà de terra qui és d'en Berenguer Ferriol, de la dita vila. E nós vullam que-l dit quintà sia per vós comprat e satisfet al dit Berenguer Ferriol. E per persones dignes de fe sia aquell quintà stat stimat, per alou franch e ab algun dapnatge que ha haüt de la terra qui és davant²⁹⁰³ la dita fuina vers sol ixent, la quall li és stada contrastada de laurar per la nostra cort, com presum\i/em ésser de la nostra cort, a *centum* sous²⁹⁰⁴ barchinonesos. Per ço volem e us manam //52v que, del preu del argent del dret a la nostra cort pertanyent en lo dret de les menes damunt dites, donets e pagets al dit Berenguer Ferriol o a qui ell volrà en loch seu los dits *centum* sous²⁹⁰⁵ per sat(i)sfacció de la dita terra e del dapnatge damont dit. Recobrant d'ell carta de venda de la dita terra, e la present ab àpocha del preu damunt dit.

Dada en Falçet, ·XXIII· dies del mes de març del any de la Nativitat de nostre Senyor M·CCCLVIII.

²⁹⁰² Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 94, fotogrames 549-550. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁹⁰³ Al manuscrit, davant amb titlla d'abreviatura.

²⁹⁰⁴ Al manuscrit, sol amb titlla d'abreviatura.

²⁹⁰⁵ Al manuscrit, sol amb titlla d'abreviatura.

83

1358, març, 25. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana a mestre Bertran de Revell, administrador de les "menes" d'argent, que lliuri a Pere d'Orta tot el dret i la part que pertany al comte en les "menes" d'argent, d'ara en endavant, a fi de pagar els arnesos que li fa fer al seu fill Joan i altres despeses extraordinàries seves.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 15, doc.núm.196(1), fol.53r.²⁹⁰⁶

Infant en Pere, etcètera. Al amat nostre mestre Bertran de Revell, aministrador de les nostres menes d'argent, salut e dilecció.

Con nós de certa sciència hajam donat e atorgat al spectable e car fill nostre en Johan, per fer-li fer alguns arneses e altres messions sues extraordinàries, tot lo dret a nós e a la nostra cort d'aquí avant pertanyent en les dites menes d'argent, pagades per nós les messions necessàries en aquelles faedores. Per ço, volem e per tenor de la present vós manam que d'aquí avant donets e deliurets al dit en Johan fill nostre e, per ell, al amat de casa nostra en Pere d'Orta tot lo dret e part a nós perta(n)yent en les dites menes d'argent, pagades per nós les dites messions necessàries. Cobrant, del dit en Pere d'Orta, àpocha de ço que li liurarets, en la qual de la present sia feta special mençió. Car vó[s], mostrant e restituent àpocha de les quantitats que liurarets de les dites menes al dit en Pere d'Orta, manam que aquelles quantitats vós sien reebudes en vostre compte.

En testimoni de la qual cosa, manam fer la present ab nostre sagell sagellada.

Dada en Falçet, XXV· dies de març del any de la Nativitat de nostre Senyor M·CCCLVIII.

²⁹⁰⁶ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 94, fotograma 550. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

84

1358, març, 25. Falset.

L'infant Pere, comte de les Muntanyes de Prades, mana als seus consellers Pere Ramon de Concabella (procurador general del comtat de les Muntanyes de Prades), Pere Ferrater (assessor del comtat de Prades) i Pere Grio (batlle de Falset), que obliguin —amb penes convenients— a anar a treballar per mestre Bertran de Revell, qui exerceix l'ofici de l'administració de les “menes” d'argent, a aquells homes de Falset o d'altres que aquest administrador hagi de menester i demani per fondre les “menes” i fer altres feines relacionades amb l'ofici. Als quals, mestre Bertran de Revell, els haurà de pagar tant com cobrarien si treballessin per algú altre.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 15, doc.núm.196(1), fol.53r-53v.²⁹⁰⁷

Infant en Pere, etcètera. Als amats consellers nostres en Pere Ramon de Conquabela, procurador general²⁹⁰⁸ del comtat nostre de les Montanyes de Prades, e a-n Pere Ferrater, assessor del dit comtat de Prades, e a-n Pere Grio²⁹⁰⁹, batlle de Falçet, salut e dilecció.

Con l'amat nostre mestre Bertran de Revell, aministrador de les nostres menes d'argent, per rahó de la dita sua aministració haja moltes devegades alguns hòmens mester alogar. Per ço, volem e us manam que, totes vegades que ell haja mester alguns dels dits hòmens de Falçet, o altres, ops de obrar en les dites menes per fondre aquells e en altra manera en algunes obres per rahon del dit son ofiçi, forçets ab covinens penes //53v de anar ab ell en lavorar per lo dit ofiçi aquell o aquells que ell demanarà, qui sien acostumats de logar-se, lo dit mestre Bertran pagant als dits fahenés aytant com altri los daria per lur jornal. Donans sobre les dites coses cascun de vosaltres, a qui lo dit mestre Bertran recorrerà, favor, consell e ajuda axí com aquell qui té per nós la dita aministració.

Dada en Falçet, XXV dies de març del any de la Nativitat de nostre Senyor ·M·CCCLVIII.

²⁹⁰⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 94, fotogrames 550-551. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.

²⁹⁰⁸ Sic.

²⁹⁰⁹ Sic.

85

1360, febrer, 11 / 1360, març, 11.²⁹¹⁰ [Falset]

Anotacions relacionades amb la gestió i el registre de l'explotació minera de l'argent. Es registra el pes d'un pa d'argent de Jaume de Besanta i Ramon Codines i el de la "granalla". A més, també es consigna l'entrega de diverses quantitats d'aquest argent a diferents persones. També es registren entregues de diners per sufragar diferents despeses relacionades amb un viatge a Barcelona. S'hi anota, a més, que han estat fosos dos quintars de plom per fer "assaigs" i el preu que s'ha pagat per la fabricació i preparació de sis tascons de ferro. Finalment, s'inscriuen dades relatives al pes de dues "menes" diferents i de "granalla", amb indicació de la quantitat total d'argent que se n'obté de cadascuna.

A*: Original. Bifoli solt, intercalat al final del llibre de registre de les "menes" d'argent del 1352-1360 (d'època de l'administrador mestre Bertran de Revell): ADM, secció Prades, lligall 6, doc.núm.147(1).²⁹¹¹

[fol.1v] Fo affi, a XI de febrer.
Pesa lo pa del argent d'en Besanta
e d'en Codines } XLIII marchs.

\Lo qual dóna a-n Albà.
Pres-ne en Codines:
XI marchs, VI onces e I quart
e mig./²⁹¹²

Ítem, pesa la granalla²⁹¹³: XI marchs.

Ven a senyor: ·X· marchs, VI onces, IX diners, òbol,
II grans e mig.

\Té la lliura:/²⁹¹⁴

Ítem, ha a donar mestre Bertran,

²⁹¹⁰ La datació del document, en què hi ha anotacions diferents i de diversa índole, està basada en les activitats inscrites i la informació anotada que sí que van ser datades. És a dir, degut a la varietat de dades registrades, és possible que algunes anotacions —les que no tenen una data concreta— no haguessin estat apuntades en el temps indicat com a datació general del document.

²⁹¹¹ *Trobareu una reproducció en microfilm d'aquest document a: ADMC, rotlle 85, fotogrames 562-563. De fet, la transcripció que editem s'ha realitzat a partir de la consulta d'aquest microfilm.*

²⁹¹² *Aquest paràgraf és escrit al marge esquerre, a l'alçada de l'anterior.*

²⁹¹³ *Al manuscrit, granalla amb titlla d'abreviatura.*

²⁹¹⁴ *Aquesta línia és escrita al marge esquerre, a l'alçada del paràgraf anterior.*

d'aquest argent, a na Lunarda } VI marchs, VI onces, VIII diners.

Ítem, deu ne donar d'aquest de
na Lunarda per ella a·n Guillem Giner } X onces e ·I· quart.

Ítem, li deu dar per si metex } IIII onces e quarta.

Ítem, met en dada com partí de
Falçet, \a/²⁹¹⁵
XI dies de febrer, \per anar a Barchinona/ ab IIes
bèsties, en la ·I^a· cavalcava
jo, l'atra portava los canons
de les manxes e l'argent. Esti-
guí ·XI dies; qui, a rahó de ·III· sous
cada bèstia e XX diners per me-
sió mia cada jorn, fa tot } ·LXXXIII· sous, IIII diners.

Ítem, costaren unes ma(n)xes
d'en Guillem Gibert e d'en Noguera que
foren d'en Berenguer Bertran per colar²⁹¹⁶ } CCCC²⁹¹⁷ sous.

Ítem, costa d'enposició } VI sous, VIII diners. //2r

Ítem, costaren de portar a la barcha } VI diners.

Ítem, costaren de nòlit de barcha tro
a Cambrils, los doní a·n Tomàs Mor(e)ll } X sous.

Ítem, costaren de traure de la barcha
e portar a Cambrils } VIII diners.

Ítem, costaren de port de Cambrils
a Falçet, que d[on]í a·n Jacme Ferrer } V sous.

Ítem, he fonuts per l'a(n)y esdevenidor
a fer los asaigs, plom } II quintars.

En febrer de ·LX·, costaren de fer
·VI· tascons ab lo ferre } XVII sous.

Ítem, costaren, XI \dies de/ març, de locear

²⁹¹⁵ A continuació, ratllat: per anar a Barchinona de.

²⁹¹⁶ A continuació, a la línia següent, ratllat: que te.

²⁹¹⁷ La primera C corregeix X.

e rebolir e adobar } V sous. //2v

La mena milor: ·III· quintars e mig, VII lliures, V onces.

Té lo quintar: XXIX marchs e mig. Són los III quintars:

LXXXVIII marchs e mig. Lo mig²⁹¹⁸ quintar: XIII marchs, VI onces.²⁹¹⁹

E axí són les VII lliures: ·I· march, ·II· onces, quarta, V diners, II grans. V onces tenen: miga onça, III diners, ·I· gra²⁹²⁰ e les ·II· parts de mig²⁹²¹ gra.

És l'argent: CIII marchs, ·V· onces, III diners,²⁹²²

III grans e les ·II· parts de mig gra

partit per terç.

La mena bolmosa: ·I· rova e miga, ·II· lliures, XI onces.

Té la rova: VI marchs, V onces e miga e quarta.

La miga rova: III marchs, II onces e quart e I octau.

\Té la lliura: ·I· onça, quarta, V diners, òbol, VIII grans.²⁹²³

Les ·II· lliures: II onces e miga, quart, ·V· diners, òbol, III grans.

·XI· onces tenen: ·I· onça, quarta \II diners/, VIII grans e mig.

És tot: ·X· marchs, [...]I onces, [...] diners,²⁹²⁴

e mig [gra].

La granalla sotil: ·I· rova, XII lliures, X onces.

Té la rova: XV marchs, miga onça, quart e ·I· octau.

\Té la lliura: III onces, quarta, ·II· diners, òbol, ·II· grans.²⁹²⁵

Tenen XII lliures: III marchs, VII diners.

Tenen ·X· onces: ·II· onces e miga, ·I· quart, I diner, III grans e mig e·l terç de mig gra.

És l'argent: XX²⁹²⁶ marchs, III onces e miga, quart,

·I· octau, II diners, III grans e mig e·l terç de

mig gra.

²⁹¹⁸ i *correix e*.

²⁹¹⁹ *A continuació, ratllat: Té la lliura: ·I· onça e miga, III diners, VIII grans.*

²⁹²⁰ *A continuació, ratllat: e mig.*

²⁹²¹ *mig correix I [quart]. A continuació, cancel·lat: de.*

²⁹²² *A continuació, ratllat: [...] grans.*

²⁹²³ *Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.*

²⁹²⁴ *A continuació, ratllat: òbol, X grans.*

²⁹²⁵ *Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.*

²⁹²⁶ *Al manuscrit, XIX amb la I cancel·lada.*

86

1360, juny, 1. Falset.

Mestre Bertran de Revell, administrador de les “menes” d’argent del comtat de les Muntanyes de Prades, ha donat compte al comte Joan de Prades, fill de l’infant Pere, sobre les quantitats de diners, d’argent, de coure, de plom i altres coses que —per nom del comte— ha rebut i ha tingut de les “menes” d’argent de la vila de Falset i altres metalls, des de l’1 de gener del 1357 fins al 31 de maig del 1360 (per tant, durant un període de tres anys i cinc mesos), i sobre totes les “dates” i despeses que ha fet —per encàrrec de l’infant Pere, del comte Joan i del seu tutor—, tant en l’obra i reparació de la fusina comtal del lloc de Falset, com altres en diverses coses. El compte retut per Bertran de Revell ha estat examinat diligentment pel comte Joan, pel seu tutor Berenguer de Pau personalment, per Jaume de Besanta i també per l’escrivà comtal Pere Ferrater.

B*: Còpia de cancelleria. ADM, secció Prades, lligall 7, doc.núm.182, fol.229v-230v.²⁹²⁷

Nos Johannes, [et cetera]. Tenore presentis [carte nostre], cum assensu²⁹²⁸, et cetera. Confitemur et recog[n]oscimus vobis dilecto nostro magistro Bertrando de Revell, a[dmini]stratori mineriarum nostrarum argenti dicti comitatus nostri Montanearum de Pra[des, quod] venistis nunc nobiscum ad bonum compotum et legale super omnibus et singulis quantitibus peccunie, argenti, cupri et plum[b]i ac aliis rebus, quas vos ut administrator iam dictus rece[p]istis et habuistis nomine nostro ex miniis argenti iam dictis ville nostre de Falçeto et aliis metallis, a prima videlicet die mensis januarii anni Mⁱ CCCⁱ LVIIⁱ usque per totum mensem madii anni infrascripti, infra quod temp[us] tres anni et quinque menses sunt inclusi, et super omnibus et singulis datis et exp[en]sis per vos factis, de mandato dicti domini inffantis nostri genitoris caris[si]mi et nostro ac dicti tutoris nostri, tam in opere et reparacione fusine nostre dicti loci de Falceto quam aliis in diversis rebus, de quibus reddidistis nobis et curie nostre litteras seu cartas dicti domini infantis et nostras ac dicti tutoris nostri, instrumenta, albarana et alias cautelas ad preffatum compotum necessarias ac etiam oportunas, prout in dicto vestro compoto continetur. Quo quidem compoto per vos reddito ut prefertur et diligenter examinato per nos et per dictum tutorem nostrum personaliter ac per venerabilem et dilectum nostrum Jacobum de Besanta ac [et]iam per dilectum scriptor[em] nostrum Petrum Ferraterii de mandato nostro semel et pluries, fuit in veritate repertum quod recepte per vos facte infra dictos tres ann[o]s et quinque menses ascen[d]unt ad quadringentas sexsaginta duas marchas, septem uncias et mediam, decem denarios et obolum, octo gran[o]s et medium et mediam partem medii²⁹²⁹ setze[m] sarr[ion]i a[r]genti et ad ducentos decem et novem solidos et obolum Barchinone, et a[d] unam rovam, octo uncias de cupro et ad quatuor quintalia et tres rovas de plumbo. Et date, soluciones et exp[en]se per vos facte // **230r** infra dictum [tem]pus asc[en]dunt [ad ...]tas nonagin[ta ...] m[a]rcas, unam unciam et mediam et duos denarios a[r]genti, e[st] ad septem mille trecentos

²⁹²⁷ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 87, fotogrames 397-398. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁹²⁸ A continuació, text ratllat.

²⁹²⁹ A continuació, text ratllat.

quingenta duos solidos et sex denarios Barchinone et ad triginta quatuor libras (et) octo uncias de cupro, et ad quinque quintalia et medium de plumbo. Coequatis autem summis dictarum datarum, solutionum et expensarum per [vo]s factarum infra tempus iam dictum cum summis receptorum dicti compoti, con[s]tat pro certo [quod] recte omnibus et singulis computatis ascendit illud quod nobis ex dicto compoto vos tenemini finaliter reffundere seu tornare, facto primitus cambio seu venditione de dicto argento ad rationem LXXIII solidorum (et) ·I· denarii Barchinone pro qualibet marcha, pro quantitate peccunie tamquam vos solvistis et expendidistis [u]t in dicto vestro compoto est expressum et in XXIII^a carta vestra tercii libri dicti vestri officii per vos una cum cautelis [i]amdictis restituti et repositi in archivo nostro de Falçeto continetur, ad septuaginta marchas, unam unciam et mediam argenti et duas libras cupri, quod quidem argentum [tr]adidistis de mandato dicti tutoris nostri dilecto nostro Guilelmo Çavia, collectori generali reddituum et iurium nostrorum dicti comitatus nostri Montanearum de Prades, super quibus restituistis nostre curie apocham ipsam. E[st] que posita seu missa fuit in filo cautelarum vestri compoti predictarum. Quare, compotum predictum quatenus tangit argentum et peccuniam equ[ale] remansit et de dictis du[a]bus libris cupri debitis et tenemini facere re[ce]ptam [in] vestro quarto c[om]poto subsequenti. Nos vero tenemur vobis reffundere seu torna[re] tres rovas plumbi ut in dicto vestro compoto cont[inet]ur, quas possitis ponere in datam dicti vestri quarti compoti subsequenti. Et ideo laudantes et confirmantes in omnibus et per omnia compotum supradictum, renun[c]iantesque excepcioni predicte peccunie et argenti per vos non [traditi] et non soluti et expensarum seu datarum per vos, [ut] prefertur et in dicto vestro compoto continetur, non factarum et dicti compo[ti] per vos non redditu et legitime examinati et dicti libri et cautelarum ad //230v [d]ictum [com]pot[um] necessari[arum] nostre curie non restitutarum ut predicatur, facimus vobis et vestr[is] de [omn]ibus et singulis supradictis bonum et perpetuum fin[em] et pactum de ulterius non petendo. Volentes et concedentes vobis et vestris perpetuo et ex certa scientia quod a nobis vel nostris vos vel vestri(s) ratione premissorum non possitis unquam demandari vel ab aliquo inquietari. Et est certum quod vos dictus magister Bertrandus iurastis ad s[an]cta Dei ·III^{or}· Evangelia manibus vestris corporaliter tacta in posse dicti Petri Ferraterii quod preffatum compotum bene et legaliter reddidistis et quod plures receptas non fecistis infra dictum tempus quam superius continetur. Et etiam fecistis om[nes] datas, soluciones et expensas que in dicto vestro compoto per vos posit[e] extiterunt. Retinemus et salvamus tamen nobis expresse quod, si de cetero appareret vos amplius recep[is]se quam contineatur in vestro compoto antedicto, totum illud quicquid et quantum esset teneamini nobis et nostris vos vel vestri(s) reffundere seu tornare diffinitione huiusmodi in aliquo non obstante. Si vero alias datas, soluciones et expensas feceritis ultra predictas, quas in dicto vestro compoto posuistis, eas nos vel nostri(s) vobis vel vestris restituere teneamur.

Ad hoc ego Berengarius de Pau, tutor predictus, iam dicte diffinitioni et aliis predictis consentiens et super e[is]dem dicto domino comiti assensum m[e]um prest[ans], hoc laudo et firmo et concedo.

In cuius rei testimoni[u]m nos dictus comes presentem cartam nostram vobis inde fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Data Falçeti, prima die junii anno a Nativitate Domini [M^o CCC^o] LX°.

87

1361, juliol, 1 / 1362, juny, 30. [Falset]

Cinquè quadern o llibre de comptes de mestre Bertran de Revell, administrador de les “menes” d’argent del comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d’Entença. Per retre comptes davant de la cort comtal, es fa relació exhaustiva de les entrades i sortides de “mena”, d’argent i de diners que directament va gestionar aquest administrador en l’exercici del càrrec durant un any. En cadascuna de les “reebudes” (entrades), a més d’altra informació bàsica, es determina la quantitat de metall blanc que li correspon al comte Pere per dret (la cinquena part del total) de les “menes” d’argent aportades per les companyies mineres. En les “dades” (sortides), en canvi, s’anota l’argent obtingut en l’explotació que entrega l’administrador i les quantitats d’argent i de diners que s’utilitzen per sufragar algunes despeses, com el pagament de salaris i la compra de carbó i plom.

- A*: Original. ADM, secció Prades, lligall 6, doc.núm.145(1).²⁹³⁰ A la coberta del llibre: “Compte quint de mestre Bertran de Revell, administrador de les menes del comtat de les Muntanyes de Prades” (1361).
- B: Còpia simple [dels segles XVII-XVIII]. ADM, secció Prades, lligall 6, doc.núm.145(2).²⁹³¹

Libre del compte quint de mestre Bertran de Revell, administrador de les menes del argent del comtat de les Muntanyes de Prades e de la baronia d’Entença, ço és, de les reebudes per ell fetes per rahó del officii de la dita administració, del primer dia de juliol del any²⁹³² MCCCLXI· tro per tot lo mes de juny del any²⁹³³ de la Nativitat de nostre Senyor M·CCCLXII, dins lo qual temps ha ·I· any²⁹³⁴ complit.

Primerament, met en reebuda los quals del compte quart que fení lo mes de juny pus prop passat del any²⁹³⁵ de la Nativitat de nostre Senyor MCCCLXI. Havia a tornar, segons que per lo dit compte clarament apar

XXXVI· marchs, ·VI· onces, XI diners, mealla, VIII grans.

²⁹³⁰ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 85, fotogrames 503-519. De fet, la transcripció que editem s’ha realitzat a partir de la consulta d’aquest microfilm.

²⁹³¹ Trobareu una reproducció en microfilm d’aquest document a: ADMC, rotlle 85, fotogrames 520-529.

²⁹³² Al manuscrit, any amb titlla d’abreviatura.

²⁹³³ Al manuscrit, any amb titlla d’abreviatura.

²⁹³⁴ Al manuscrit, any amb titlla d’abreviatura.

²⁹³⁵ Al manuscrit, any amb titlla d’abreviatura.

Diluns, ·V· dies del mes de juliol del any²⁹³⁶ de la Nativitat de nostre Senyor MCCCXXI., met en reebuda mestre Bertran de Revell per la mena del cros d'en Guillem Mestre, d'en Pere Grinyó e d'en Pere Simó, la qual pesa ab l'asayg de ·III· onçes e ·VI· onçes que·n foren reservades per comprovar lo dit assayg: XIII liures e ·VII· onçes. E pesa, lo dit assayg de ·III· onçes de mena, en argent fi: VIII diners e ·III· grans e mitg. Té la liura: una onça, VIII diners e mealla e ·VI· grans. És²⁹³⁷ tot l'argent en suma: ·II· marchs, III· onçes e miga, IX diners e mealla, ·II· grans e mitg. Ven a senyor per lo quint }

·III· onçes e miga, ·XI· diners, mealla, mitg gra.

·X Suma pagine: XXXVII marchs, ·II· onçes, ·XI· diners, VIII grans e mitg.//1v

Dimecres, ·XI· dies del mes d'agost del any²⁹³⁸ damunt dit, met en reebuda lo dit mestre Bertran de Ravell, per la mena lavada la qual en Guillamó Ferrer tria del terror del cros del dit mestre Bertran, d'en Jacme de Besanta, de na Leonarda e d'en Codines, la qual pesa menys del assayg de ·III· onçes e de ·VI· onces que·n foren reservades per comprovar l'asayg: ·LVII· lliures, ·V· onçes. E reté l'assayg de ·III· onces de mena en argent fi: ·VII· diners e mealla,²⁹³⁹ ·VI· grans. Té la rova: ·V· marchs, ·VI· onçes e miga. És tot l'argent en summa: ·IX· marchs, I^a onça, ·III· diners e mealla e ·III· grans. Dels quals, ven a senyor per lo quint }

I· march, ·VI· onçes e miga, ·III· diners, VIII grans.

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena lavada del terror del cros de mestre Bertran, d'en Jacme de Besanta, d'en Codines e de na Leonarda, la qual mena triaren del dit terror n'Armengou Aluder e mestre Bertran del Vernet, la qual pesa ab l'asayg e ab ·VI· onçes que·n foren reservades per comprovar l'asayg: ·III· roves, XXXII liures, ·III· onçes. E reté l'asayg de ·III· onçes de mena en argent fi: ·III· diners, ·VIII· grans. Té lo quintar: ·XIII· marchs. És tot l'argent en suma: XII marchs e ·V· onces, V diners. Ven a senyor per la çinquena part a ell pertanyent en argent fi }

·II· marchs²⁹⁴⁰, III· onçes, V diners, mealla e VII grans e lo quint de ·I· gra.

²⁹³⁶ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

²⁹³⁷ É corregeix és.

²⁹³⁸ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

²⁹³⁹ A continuació, ratllat: VII.

X Suma pagine: III· marchs, ·II· onces e miga, IX· diners, ·III· grans e lo quint de ·I· gra. //2r

Ítem, met en reebuda per la mena lavada del cros del tarrer de na Leonarda, d'en Codines, d'en Besanta e del dit maestre Bertran, la qual mena lavaren en Guillamó Ferrer e maestre Bertran del Vernet, la qual mena pesa ab l'asayg de III· onces e ab miga lliura que·n fo reservada per comprovar l'asayg: mig quintar, XIII· lliures e XI· onces. E pesa l'assayg en argent fi: ·III· diners, mealla e mig gra. És²⁹⁴¹ tot l'argent de la dita mena: ·VI· marchs, ·III· onces e dos grans. Ven a senyor per lo çinquè²⁹⁴² }

X· onces, III· diners e mealla, ·VII· grans e mig e lo quint de mig gra.

Ítem, met en reebuda lo dit maestre Bertran de la mena lavada febla del²⁹⁴³ tarrer del dit cros de na Leonarda e d'en Codines, la qual pesa ab l'asayg e ab miga lliura que·n fo reservada per comprovar l'assayg: ·LVI· lliures e una onza. E reté l'assayg de ·III· onces en argent fi: ·I· diner, II· grans e mig e un quart de gra. És en summa tot l'argent de la dita mena febla: ·X· onces, ·III· diners e mealla e III· grans. Ven a senyor per lo quint }

·II· onces, mealla, ·X· grans e lo quint de dos grans.

Ítem, met en reebuda lo dit maestre Bertran per la mena lavada del cros d'en Jacme Besanta, d'en Berenguer Gallart e del dit maestre Bertran, de les cotadures, la qual pesa ab l'assayg e ab VI· onces que·n foren reservades: mig quintar, miga arrova, ·XV· lliures, X· onces. Reté l'assayg en argent fi: ·II· diners, mealla e X· grans e mig. És en summa tot l'argent: ·VI· marchs e III· onces e miga, VI· diners, mealla e ·I· gra. Ven a senyor per lo quint }

Un march, ·II· onces, VIII· diners e mealla e lo quint d'un gra.

·X· Summa pagine: ·II· marchs, VI· onces e miga, II diners,²⁹⁴⁴ VI grans e lo quint de ·I· gra. //2v

Divenres, VIII· dies del mes de huytubri del any damunt dit, met en reebuda lo dit maestre Bertran per la mena la-

²⁹⁴⁰ ·II· marchs és escrit a sota de ·II· machs, ratllat.

²⁹⁴¹ É corregeix és.

²⁹⁴² A continuació, ratllat: ·X·

²⁹⁴³ A continuació, ratllat: de.

²⁹⁴⁴ A continuació, ratllat: mealla, VIII grans.

vada de les spigoladures del cros d'en Berenguer Steve, d'en Arnau Spelta e d'en Berenguer Gayllart, la qual pesa ab l'assayg de ·III· onzes e miga lliura que·n fo reservada per comprovar l'assayg: XXVI· lliures, II· onzes. E reté l'assayg de III· onzes de la dita mena en argent fi: ·III· diners, mealla e II· grans e mig. És en summa tot l'argent de la dita mena: ·II· marches, III· onzes, ·I· diner, mealla, IX· grans e mig. Ven a senyor per lo quint }

·III· onzes e IX· grans e lo quint de mig gra.

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran de Revell²⁹⁴⁵ per la mena balsosa del cros del dit Berenguer Gayllart, d'en Arnau Spelta e d'en Berenguer Steve, la qual pesa ab l'assayg e miga lliura que·n fo reservada per comprovar l'assayg: ·LXVII· lliures, II· onzes. E reté l'assayg en argent fi: VIII· grans. És tot l'argent en summa: ·III· onzes e miga, V· diners e mealla e ·I· gra. Del qual, ve a senyor per lo quint }

Miga onza, V· diners e mealla e IX· grans.

X· Summa pagine: ·III· onces e miga, ·VI· diners, VI grans e lo quint de mitg gra.//3r

Ítem, pesaren les granalles de les spigoladures de la mena del cros dels dits Arnau Spelta, Berenguer Steve e Berenguer Gallart: ·II· lliures e una onza. De les quals, no fo pres assayg e affinaren-se present mestre Bertran. E reteren en argent fi: ·V· onzes e miga. De les quals met en reebuda per lo dret de senyor }

Una onza, ·II· diners, IX· grans e mig e lo quint de mig gra.

Divenres, a ·XIII· dies del mes de octubre²⁹⁴⁶, met en reebuda lo dit mestre Bertran per ·II· peçes de mena que foren trobades al Esparver per n'Alegret e per en Pere Guasch, les quals pesaven: VI· onzes e III· quarts e mig. Les quals foren afinades sens assayg present mestre Bertran. E reteren en argent fi: ·III· onzes e miga, VII· diners, mealla. Ven a senyor per lo quint²⁹⁴⁷ }

Miga onza, VI· diners e VII· grans e lo quint d'un gra.

Divenres, a XXVIII· dies del mes d'octubre del any de la Nativitat de nostre Senyor M·CCCLXI·, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena que·n Nicholau Gostanti²⁹⁴⁸ e en Nicholau

²⁹⁴⁵ A continuació, a la línia següent, ratllat: del.

²⁹⁴⁶ u corregeix o.

²⁹⁴⁷ A continuació, ratllat: m.

Barnés havien lavada del tarrer del cros del dit mestre
Bertran, d'en Berenguer Gayllart e d'en Berenguer Steve, la qual
pesa ab l'assayg e ab VI· onzes que n foren reservades

Summa pagine: ·I· onça e miga, VIII diners, XVI grans e lo quint de ·I· gra e mitg.//3v

per comprovar l'assayg: un quintar e mig e miga arrova
e una onza. E reté l'assayg en argent fi: ·I· diner, XI·
grans e mig. Té lo quintar: ·III· marchs, III· onzes
e miga. És tot l'argent en summa: VII· marchs,
una onza e miga, III· diners, mealla. Ven a senyor per lo quint }

Un march e ·III· onzes e miga mealla e IX· grans e mig e lo quint de mig gra.

Ítem, met en reebuda per una onza que hisqué de ·II· marchs
de granalles de la dita mena: ·III· diners, mealla, ·VII· grans e
lo quint d'un gra }

III· diners, mealla, VII· grans e lo quint d'un gra.

Dissapte après, met en reebuda lo dit mestre Bertran
per la mena del seu cros, d'en Jacme de Besanta, d'en Codines
e de na Leonarda, la qual pesa ab l'assayg de III· onzes
e VI· onzes que n foren reservades per comprovar l'assayg:
·II· quinta(r)s e mig, VII· lliures, V· onzes. E reté l'as-
sayg en argent fi: ·III· diners, mealla e ·I· gra. Té lo
quintar: ·XIII· marchs e V· onzes. És tot l'ar-
gent en summa: ·XXXIII· marchs, III· onzes, XI· diners,
mealla e V· grans e mig. Ven a senyor per lo quint }

VI· marchs, VII· onzes, ·II· diners, VIII· grans e lo quint d'un gra e mig.

X Summa pagine: VIII marchs, ·II· onçes e miga, VIII diners, ·I· gra e lo ·V^e· de I mitg
gra.//4r

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena
lavada de les cotadures del dit cros seu, de na Leonarda,
d'en Besanta e d'en Codines, la qual pesa ab l'assayg
e ab VI· onzes que n foren reservades per comprovar l'assayg:
·L· lliures, VIII onzes e miga. Reté l'assayg en argent
fi: ·VII· diners, mealla, ·I· gra e mig. Té lo quintar: XXII· marchs,
V· onzes e miga. És en summa tot l'argent: ·VII· marchs,
VII· onzes e miga, IX· diners, mealla e X· grans. Ven a senyor
per lo quint }

I· march e III· onzes e miga, VI· grans e mig e lo quint d'un gra e mig.

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran per les gra-

²⁹⁴⁸ o *corregeix a.*

nalles que hisqueren de la mena damunt escrita, del seu cros e d'en Jacme de Besanta, la qual mena pesa: dos quinta(r)s e mig, VII· lliures e V· onzes, segons que damunt és contengut.

E les dites granalles pesaren: VII· marches, IIII· onzes e miga. De les quals, no·s poth pendre assayg per ço cor eren fort fines e foren affinades present maestre Bertran. E reteren en argent fi: ·IIII· marches e una onza. Ven a senyor per son dret }

VI· onzes e miga, II· diners e IX· grans e mig e lo quint de mig gra.

X Summa pagine: ·II· marches, ·III· onçes, ·II· diners, mealla, ·IIII· grans e lo quint de ·II· grans.//4v

Ítem, met en reebuda lo dit maestre Bertran per XIII· onzes de mena que·n Guillem de Thous trobà al cros del Sparver e no·n fo pres assayg e affinàs present maestre Bertran e hisqué·n en argent fi: una onza, ·IX· grans. Del²⁹⁴⁹ qual, pertany a se(n)yor }

IIII diners, mealla, IX· grans.

Dimarts, a VII· dies del mes de deembre, met en reebuda lo dit maestre Bertran per la mena d'en Bernat Gavaldà de Prades, la qual pesa ab l'assayg e ab una lliura que·n fo reservada per comprovar l'assayg: ·II· quinta(r)s, III· roves e miga, VII lliures, ·IIII· onzes. E foren feyts ·IIII· assaygs de la dita mena e lo major assayg reté: mig gra. Ven a senyor }

VII· diners, mealla, V· grans.

Ítem, met en reebuda lo dit maestre Bertran per ·IIII· onzes de mena que·n Guillem Domènech trobà al Sparver e affinàs present maestre Bertran e hisqué·n en argent fi: una onza e miga e IX· diners. Ven a senyor per lo quint }

IX· diners.

X Summa pagine: XXI diners, mealla, ·II· grans.//5r

Digous, a IX· dies del mes de deembre, met en reebuda lo dit maestre Bertran per la mena que n'Armengou Aluder e maestre Bertran del Vernet havien triada del tarrer del cros d'en Jacme de Besanta e del dit maestre Bertran, d'en Codines e de na Lunarda, la qual pesa ab l'assayg e ab VI· onzes que·n foren reservades per comprovar l'assaig:

²⁹⁴⁹ *Al manuscrit, Dels amb la s cancel·lada per una ratlla vertical.*

III· roves, ·X· lliures, IX·²⁹⁵⁰ onzes. E reté l'assayg en argent fi: ·II· diners, mealla e II· grans.²⁹⁵¹ Té lo quintar: VII· marchs e VI· onzes. És tot l'argent en summa: ·VI· marchs, III· onzes, III· diners e II· grans. Ven a senyor }
·I· march, ·II· onzes, V· diners, X· grans.

Divenres, a XXXI dia del²⁹⁵² mes de deembre del any de la Nativitat de nostre Senyor MCCCLXII·, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena del cros vell d'en Codines, la qual pesa ab l'assayg e ab VI· onzes que·n foren reservades per comprovar l'assayg: una rova, ·XI· lliures e VI· onzes. E reté l'assayg en argent fi: ·I· diner, mealla, VII· grans e mig. Té lo quintar: ·V· marchs, III· onzes e miga. És tot l'argent en summa: un march, VI· onzes, VIII· diners e IX· grans. Ven a senyor ab lo dret d'una onza e miga e II· diners e X· grans, les quals hisqueren de les granalles de la dita mena }
·III· onzes, IIII· diners, mealla e lo quint de dos grans.

X Summa pagine: ·I· march, V· onçes, IX diners, mealla, ·X· grans e lo quint de dos grans.//5v

Dimarts, a XXV· dies del mes de giner del any de la Nativitat de nostre Senyor MCCCLXII·, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena lavada de les cotadures del cros d'en Berenguer Gayllart e d'en Arnau Spelta, la qual pesa ab l'assayg e ab VI· onzes que·n foren reservades per comprovar lo dit assayg: un quintar, II· lliures, una onza e miga. E reté l'assayg en argent fi: ·I· diner, VI· grans. Té lo quintar: ·III· marchs, VI· onzes. És tot l'argent en summa: tres marchs, VI· onzes, X· diners e mealla e III· grans. Ven a senyor per lo quint²⁹⁵³ }
VI· onzes, ·II· diners, III· grans.

Dimecres, a XXVI· dies del dit mes, met en reebuda lo dit mestre Bertran per IIII·²⁹⁵⁴ marchs, VI· onçes de mena lavada que n'Armengou Aluder havia triada en lo tarrer del cros d'en Besanta e d'en Codines. De la qual, no fo pres assayg, e fo affinada present mestre Bertran. E reté en argent fi: ·VII· onzes e miga. De les²⁹⁵⁵ quals, pertany a senyor per son dret }

²⁹⁵⁰ A continuació, ratllat: diners.

²⁹⁵¹ A continuació, ratllat: Ve.

²⁹⁵² Al manuscrit, dels amb la s cancel·lada per una ratlla vertical.

²⁹⁵³ A continuació, ratllat: VI· on.

²⁹⁵⁴ Al manuscrit, IIII· amb la primera I cancel·lada per una ratlla vertical.

I^a. onza e miga.

X Summa de pàgina: VII· onces e miga, ·II· diners, ·III· grans.//6r

Diluns, a VII· dies del mes de febrer del dit any, met en reebuda lo dit maestre Bertran per la mena lavada del relau que maestre Bertran del Vernet havia fet del tarrer del cros del dit maestre Bertran e de na Leonarda, la qual pesa: IX· lliures, V· onzes. Té l'assayg: un diner, II· grans. És tot l'argent: ·I^a· onza e miga, IIII· diners, mealla, ·VII· grans e mig. Ven a senyor per lo quint }

VIII diners e III· grans e mig.

Digous, a X· dies del mes de febrer del any damunt dit, met en reebuda lo dit maestre Bertran per la mena lavada d'en Armengou Aluder,²⁹⁵⁶ la qual havia triada del tarrer del cros del dit maestre Bertran e d'en Jacme de Besanta, la qual pesa ab ·III· onzes del assayg e VI· onzes que·n foren reservades per comprovar lo dit assayg: una arrova e miga e III· lliures e VIII· onzes. Té l'assayg en argent fi: ·II· diners, VII· grans e mig. És tot l'argent en summa: ·II· marchs e VI· onzes, V· diners e X· grans. Ven a senyor }

·IIII· onzes, X· diners, mealla, IIII· grans e lo quint de dos grans.

X Summa pagine: ·IIII· onçes e miga, VI diners, mealla, ·VII· grans e mitg e lo quint de ·II· grans.//6v

Ítem, pesa altra sort de mena del dit tarrer, la qual lo dit n'Armengou havia²⁹⁵⁷ triada del dit tarrer, ab l'assayg e ab VI· onzes que·n foren reservades: una rova e miga e IIII· lliures. E reté l'assayg en argent fi: ·XVI· grans. És tot l'argent en summa: ·VI· onzes, ·X· diners e XVI· grans. Met en reebuda per lo dret de senyor }

Una onza, VI· diners e mealla e X· grans e lo quint de dos grans.

Ítem, met en reebuda per ·VII· onzes e miga de granalles de les dites menes, les quals reteren en argent fi: ·II· onzes e miga }

²⁹⁵⁵ e *corregeix* [s].

²⁹⁵⁶ A *continuació*, *ratllat*: h.

²⁹⁵⁷ h *corregeix* n.

Miga onza.

Diluns, darrer dia del mes de febrer, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena del seu cros e d'en Besanta, d'en Codines e de na Leonarda, la qual pesa ab l'assayg de ·III· onzes e ab una lliura que n fo reservada per comprovar l'assayg: ·I· quintar e mig, ·III· lliures, ·VII· onzes. E reté l'assayg de III· onzes de mena en argent fi: un quart e mig,²⁹⁵⁸ un diner²⁹⁵⁹. Té

·X· Summa pagine: ·I· onça e miga, ·VI· diners, mealla, X· grans e lo quint de dos grans.//7r

lo quintar: XXX· marches²⁹⁶⁰. És en summa tot l'argent de la dita mena: XLVI· marches, ·II· onzes e miga, I· diner, mealla e III· grans. Dels quals, pertany a senyor per lo çinquè }

·IX· marches, II· onzes, II· diners, mealla, ·V· grans e lo quint de dos grans.

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena lavada del dit cros seu, d'en Jacme de Besanta, de na Leonarda e d'en Codines, la qual pesa ab l'assayg e ab VI· onzes que n foren reservades per comprovar lo dit assayg: una rova, XV· lliures. Reté l'assayg en argent fi: ·III· diners, mealla, ·VII· grans e un quart de gra. És en summa tot l'argent de la dita mena: ·III· marches, VI· diners, mealla e III· grans. Dels quals, pertany a senyor per lo çinquè }

VI· onzes, ·X· diners, mealla e X· grans e lo quint d'un gra.

Ítem, pesaren les granalles del dit cros de les menes damunt dites, les quals foren affinades present mestre Bertran: V· marches e miga onza. E²⁹⁶¹ reteren en argent fi: ·III· marches. Dels quals, met en reebuda per lo dret de senyor }

III· onzes e miga, VII· diners, III· grans e mig e lo quint d'un gra e mig.

·X· Summa pagine: ·X· marches, ·V· onçes, VIII diners, mealla, ·VII· grans e lo quint de II· grans.//7v

Dimecres, a IX· dies del mes de març, met en reebuda

²⁹⁵⁸ A continuació, ratllat: e.

²⁹⁵⁹ A continuació, ratllat: e III· grans.

²⁹⁶⁰ A continuació, ratllat: \III onces/.

²⁹⁶¹ E corregeix e.

lo dit mestre Bertran per una peça que n'Arnau Labarria, del terme de Marçà, trobà prop lo seu mas en la sort appellada la sort d'en Tàrrega, la qual pesa: VII· onzes, III· quarts. E hisqué·n en argent fi, la qual s'afina present mestre Bertran: ·IIII· onzes e miga e un quart e malla. Ven a senyor per lo çinquè }

Miga onza, X· diners, mealla.

Diluns, a XIII· dies del mes de març del dit any, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena del cros d'en Mascarós Morató, d'en Guillem Mir e d'en Guillem Timor, la qual pesa ab l'assayg e ab miga lliura que·n fo reservada: ·X· lliures, II· onzes e miga. E reté l'assayg en argent fi: III· quarts, V· grans. És tot l'argent en summa: ·III· marches, VI· onzes e miga e XI· diners e mealla. Ven a senyor per lo qui(n)t }

VI· onzes, III diners, mealla, ·IIII· grans e mig e lo quint d'un gra e mig.

·X· Summa pagine: ·VII· onces, ·III· diners, III grans e mitg e lo quint de ·I· gra e mitg.//**8r**

Dimarts, a XV· dies del mes de març, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena lavada de les spigoladures que·n Guillamó Ferrer havia triada del cros del dit mestre Bertran, d'en Codines e de na Leonarda, la qual pesa ab l'assayg²⁹⁶² e ab VI· onzes que·n foren reservades: una rova, XXXIII· lliures, IX· onzes. Reté l'assayg en argent fi: mealla e X· grans. És²⁹⁶³ tot l'argent en summa: ·X· onzes e miga, III· diners, mealla²⁹⁶⁴ e VI· grans. Ven a senyor }

·II· onzes, III· diners, III· grans e mig e lo quint de mig gra.

Ítem, met en reebuda per la mena de les spigoladures que·n Pere Guasch e mestre Bertran del Vernet havien triada del cros del dit mestre Bertran, de na Leonarda e d'en Jacme de Besanta, la qual pesa ab l'assayg e ab VI· onzes que·n foren reservades: XX· lliures, ·IX· onzes e miga. Reté l'assayg en argent fi: ·I· diner, mealla e IX· grans. És tot l'argent: VI· onzes, ·XI· diners, mealla e X· grans e mig. Ítem, hisqué de III· onzes de granalla de la dita mena argent fi: una onza e miga, VII· diners, mealla. Ve²⁹⁶⁵ a senyor de la dita mena e granalles }

²⁹⁶² A continuació, ratllat: d.

²⁹⁶³ É corregeix V.

²⁹⁶⁴ A continuació, ratllat: X.

²⁹⁶⁵ Al manuscrit, Ven amb la n cancel·lada per dues ratlles verticals.

Una onza e miga, V· diners, mealla e lo quint d'un gra e mig.

·X· Summa pagine: ·III· onçes e miga, VIII· diners, mealla,
III grans e mitg e lo quint de ·I· gra e mitg.//8v

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran per
VIII· marches e una onza de spigoladures que·n Jacme
Montull havia fetes en lo tarrer del cros del dit
mestre Bertran e d'en Codines. E reté l'assayg:
VI· diners, mealla e VI· grans e I· quart de gra. Té la lliura:
una onza, III· diners e I· gra. És tot l'argent: VI·
onzes, II· diners. E, de les granalles, que hisqué III· diners en
argent fi. Ve²⁹⁶⁶ a senyor per lo quint de la dita
mena e granalles²⁹⁶⁷ }

Una onza e VI· diners.

Dimarts, a XXII· de març del dit any.

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la
mena del cros d'en Mascarós Morató, d'en Guillem Timor²⁹⁶⁸
e d'en Guillem Mir, la qual pesa ab l'assayg e ab
VI· onzes que·n foren reservades: mig quintar, ·III· lliures
e una onza. E reté l'assayg en argent fi: ·II· diners,
mealla e X· grans. És tot l'argent en summa: ·III·
marchs, ·III· onzes e miga, ·XI· diners, mealla, ·III· grans
e lo terç d'un gra. Ven a senyor }

VII· onzes, VII diners,²⁹⁶⁹ III· grans.

·X· Summa pagine: ·I· march, miga onça, ·I· diner, III grans.//9r

Diluns, a III· dies d'abril.

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran de les terralles
de la mena del cros d'en Mascarós Morató, d'en Guillem Timor e d'en
Guillem Mir, la qual pesa ab l'assayg e ab VI· onzes que·n foren
reservades per comprovar lo dit assayg: XXV· lliures, IX· onzes.
Reté l'assayg en argent fi: II· diners, VIII· grans. És tot
l'argent: X· onzes, VIII· grans. Ven a senyor }

II· onzes, I· gra e mig e lo quint de mig gra.

Diluns, a XVI dies del mes de mayg.

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran per la mena de les

²⁹⁶⁶ *Al manuscrit, Ven amb la n ratllada.*

²⁹⁶⁷ *lles corregeix des.*

²⁹⁶⁸ *Timor és escrit damunt de Masca-, ratllat. A continuació, a la línia següent, també ratllat: rós.*

²⁹⁶⁹ *A continuació, ratllat: III.*

terralles del cros d'en Codines e del dit maestre Bertran, la qual lava en Guillamó Ferrer, la qual pesa ab l'assay e ab tres onzes que n foren reservades: ·XLIIII· lliures. E reté l'assay en argent fi: ·I· diner, mealla, ·II· grans e mig. Té la rova: IX· onzes e miga e III· diners. És tot l'argent: XI· onzes e miga, VI· diners, VIII· grans. Ven a senyor }

·II· onzes, VIII diners, ·XI· grans e lo quint d'un gra.

Dimarts, derrer dia del mes de mayg.
Ítem, met en reebuda per una pocha de mena que troba en Ramon Castellet, n'Arnau Examenó e en Maçot Guasch, la qual pesa: ·III· marches e una onza. E no n fo pres assay e affinàs present en Berenguer Gayllart en nom de maestre Bertran qui no ere sa e hisqué n en argent fi: ·V· onzes e miga, VIII· diners²⁹⁷⁰. Ven a senyor }

I^a onza e IIII· diners.

X· Suma pagine: ·V· onces e miga, mealla e lo quint de ·II· grans.//9v

Divenres, ·X· dies del mes de juny del dit any²⁹⁷¹, met en reebuda lo dit mestre Bertran de Revell per la mena de les spiguladures que en Guillamó Ferrer trià en lo cros d'en Codines, de na Leonarda e del dit mestre Bertran, la qual pesa ab l'asay e ab VI· onces que n foren reservades: XV· lliures e ·VI· onces e miga. E reté l'asay en argent fi: ·I· diner e IIII· grans e mitg. Té la liura: ·IIII· diners e mealla, VI· grans. És tot l'argent en suma: ·III· onces, ·I· diner, mealla, III· grans e III· quarts de gra. Ven a senyor }

Miga onça, II diners, mealla, ·III· grans e lo quint de III· quarts de gra.

Ítem, hisqué argent fi de III· liures de mena que en Berenguer Steve havia spigolades e no n fo pres assay e affinàs present en Berenguer Gaylart en nom de mestre Bertran: ·V· onces e III diners, mealla. Met-ne en reebuda lo dit mestre Bertran per lo dret de senyor }

·I· onça e mealla.

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran per lavadures de cenrrades que en Guillamó Ferrer cullí prop la fusina e dins la fusina e eren deseparades per los parcone(r)s²⁹⁷² de qui eren e pesaren les dites cenrrades ab l'asay e ab miga liura que n fo reservada per comprovar l'asay: ·II· roves, ·II· liures. E pesa l'asay en argent fi: III diners.

²⁹⁷⁰ A continuació, ratllat: mealla.

²⁹⁷¹ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

²⁹⁷² Sic.

És tot l'argent: ·III· marches, ·III· onces. Ven a senyor per lo
·V^e. }

VII onçes.

·X· Suma pagine: ·I· march, miga onça, III diners,
III grans e lo quint de III quarts de gra.//**10r**

Dimecres, XXII dies del mes de juny del any²⁹⁷³ de la Nativitat
de nostre Senyor MCCCCLXII·, met en reebuda lo dit mestre
Bertran per la mena del seu cros, d'en Jacme de Besanta,
d'en Codines e de na Leonarda, la qual pesa ab l'asayg
e ab ·VI· onçes que·n foren reservades: ·I· quintar, IX liures
e V onçes. E reté l'asayg en argent fi: IIII diners, mealla,
·XI· grans. Té lo quintar: XIIIII marches, ·VII· onçes. És tot
l'argent: XV· marches, VI· onçes e miga, ·VI· diners, mealla, XVIII
grans. Ven a senyor per lo ·V^e. }

·III· marches, I^a onça, VIII diners, mealla, ·V· grans.

Ítem, met en reebuda lo dit mestre Bertran per les
granalles de la dita mena, qui pesaren: una liura e
VIII onçes e miga. E affinaren-se present en Berenguer Gaylart
en nom de mestre Bertran, per ço con no se'n poth levar
assayg, e reteren en argent fi: XIIIII onces, I^a diner²⁹⁷⁴, mealla.
Ven a senyor per lo quint }

·II· onces e miga, VII diners, mealla.

·X· Suma pagine: ·III· marches, IIII onçes, IIII diners, ·V· grans.//**10v**

Dimecres, XXIX dies del mes de juny del dit any²⁹⁷⁵, met en ree-
buda lo dit mestre Bertran per la mena que en Guillamó Ferrer, en Ni-
cholau Costantí, en Jacme Muntull, spigolaren en los terre(r)s
del cros del dit mestre Bertran e d'en Berenguer Gaylart, e
pesa la dita mena ab l'asayg e una liura que·n
fo reservada per comprovar l'asayg: una rova e IX liures.
E reté l'asayg en argen(t) fi: ·VI·²⁹⁷⁶ diners e VIII grans. És
tot l'argent: ·V· marches, VII onçes e miga. Ven a senyor }

·I· march, una onça e miga.

X Suma: ·I· march, I^a onça e miga.

²⁹⁷³ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

²⁹⁷⁴ Sic.

²⁹⁷⁵ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

²⁹⁷⁶ I corregeix II.

Suma major de totes les sumes de reebuda del present
 compte fetes per mestre Bertran de²⁹⁷⁷ Revell, administrador,
 del primer dia de juliol del any²⁹⁷⁸ MCCCLXI tro per tot lo
 mes de juny del any²⁹⁷⁹ MCCCLXII, que
 és ·I· any²⁹⁸⁰ complit }

LXXIX marchs, I^a onça e miga, ·XI· grans e lo quint de mitg gra d'argent. //

[fol.13r] Libre de dades e messions fetes per mestre Bertran de Ravell, administrador de les
 menes del argent del comtat de les Muntanyes de Prades e de la baro-
 nia que fo del noble en Guillem d'Entenca²⁹⁸¹, per rahó de la dita administra-
 ció, ço és, del primer dia del mes de juliol del any²⁹⁸² de la Nativitat de nostre
 Senyor MCCCLXI· tro per tot lo mes de juny del any²⁹⁸³ de la Nativitat
 de nostre Senyor MCCCLXII·, dins lo qual temps ·I· any²⁹⁸⁴ és complit.

\Mostra letra de manament e àpocha²⁹⁸⁵./²⁹⁸⁶

Primerament, met en dada los quals donà a·n Guillem Çavia, colli-
 dor general de les rendes del dit comtat, e ani letra de mana-
 ment de mossèn en Berenguer de Pau, tudor del senyor comte,²⁹⁸⁷
 dada en Falcet, ·XV· dies de juliol del any²⁹⁸⁸ de la Nativitat
 de nostre Senyor MCCCLXI·, e féu-ne²⁹⁸⁹ àpocha closa per en Guillem
 Vidal, notari de Falcet, a XVI dies de noembre del dit any²⁹⁹⁰, lo²⁹⁹¹
 qual havia a tornar lo dit mestre Bertran del²⁹⁹² com(p)te quart
 pus prop per ell retut }

XXXVI· marchs, ·VI· onçes, ·XI· diners, mealla, VIII grans d'argent.

\Mostra letra de manament e albarà./²⁹⁹³

Ítem, met en dada los quals donà a·n Guillem Çavia, collidor
 general del dit comtat, per manament fet al dit mestre Bertran
 ab letra de mossèn en Berenguer de Pau, tudor del senyor comte,

²⁹⁷⁷ d *corregeix* a.

²⁹⁷⁸ Al *manuscrit*, any amb *titlla d'abreviatura*.

²⁹⁷⁹ Al *manuscrit*, any amb *titlla d'abreviatura*.

²⁹⁸⁰ Al *manuscrit*, any amb *titlla d'abreviatura*.

²⁹⁸¹ Sic.

²⁹⁸² Al *manuscrit*, any amb *titlla d'abreviatura*.

²⁹⁸³ Al *manuscrit*, any amb *titlla d'abreviatura*.

²⁹⁸⁴ Al *manuscrit*, any amb *titlla d'abreviatura*.

²⁹⁸⁵ p *corregeix* lb.

²⁹⁸⁶ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁹⁸⁷ A *continuació*, ratllat: los.

²⁹⁸⁸ Al *manuscrit*, any amb *titlla d'abreviatura*.

²⁹⁸⁹ n *corregeix* m *cancel·lada*.

²⁹⁹⁰ Al *manuscrit*, any amb *titlla d'abreviatura*.

²⁹⁹¹ o *corregeix* a.

²⁹⁹² A *continuació*, ratllat: q.

²⁹⁹³ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

que dada fo en Falçet, XVIII· dies de setembre del any²⁹⁹⁴ de la Nativitat de nostre Senyor MCCCLXI·, e ani²⁹⁹⁵ albarà scrit de mà del dit en Guillem Çavia e sagellat ab son sagell }
·V· marches d'argent.

Suma pagine: XLI· march(s), ·VI· onçes, ·XI· diners, mealla, VIII grans d'argent.//13v

\Mostra letra de manament e albarà./²⁹⁹⁶
Ítem, met en dada los quals donà a·n Domingo Venrell, sobrestant en les menes del argent, los quals li eren deguts per quitació o salari seu del primer dia del mes de mayg del any²⁹⁹⁷ MCCCLXI tro per tot setembre següent, a rahó de XII diners per dia, fa CXX sous, los quals li paga ab²⁹⁹⁸ letra de manament de mossèn en Berenguer de Pau dada en Falçet, XVIII dies de setembre del dit any, e ani albarà del dit Domingo Venrell }
CXX· sous.

\Mostra letra de²⁹⁹⁹ manament ab àpochà./³⁰⁰⁰
Ítem, met en dada los quals per manament fet per mossèn en Berenguer de Pau, tudor del senyor comte, segons que apar per letra sua dada en Falçet, ·VIII· dies de janer del any³⁰⁰¹ de la Nativitat de nostre Senyor MCCCLXII·, \donà a·n Guillem Çavia/ e ani àpochà del dit en Guillem Çavia feta per en Guillem Vidal, notari de Falçet, XV dies del dit mes de janer }
·X· marches, ·I· onça e miga d'argent.

\·b· Mostra letra de manament e àpochà./³⁰⁰²
Ítem, met en dada los quals per manament de mossèn en Berenguer de Pau, tudor damunt dit, segons que apar per letra sua dada en Falçet, XVI dies del mes de febrer del any³⁰⁰³ de la Nativitat de nostre Senyor MCCCLXII·, e ani àpochà³⁰⁰⁴ closa per en Guillem Vidal, notari de Falçet, XV dies de març del dit any³⁰⁰⁵, doní a·n Domingo Venrell, sobrestant en les menes del argent, los quals li eren degut(s) per vestit seu del any passat e per XVIII dies que li era deguda la quitació sua,³⁰⁰⁶

²⁹⁹⁴ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

²⁹⁹⁵ A continuació, ratllat: àpoch.

²⁹⁹⁶ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

²⁹⁹⁷ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

²⁹⁹⁸ b corregeix m.

²⁹⁹⁹ A continuació, ratllat: I d.

³⁰⁰⁰ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

³⁰⁰¹ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰⁰² Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

³⁰⁰³ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰⁰⁴ A continuació, ratllat: del dit Dom.

a rahó de XII· diners per dia, dins lo mes de setembre pus propa-
ssat que fon gitat del officii }

·C· sous.
XVIII sous.

Suma pagine: ·X· marches, I^a onça e miga d'argent.
Et de diners: ·CCXXXVIII sous. //14r

\Mostra letra de manament e àpocha./³⁰⁰⁷

Ítem,³⁰⁰⁸ met en dada los quals donà a·n Jacmet Steve, afina-
dor dels assaygs, los quals li eren deguts per salari seu de
·I· any³⁰⁰⁹, lo qual fení ·XVIII dies del mes de janer del any³⁰¹⁰ de la
Nativitat de nostre Senyor MCCCLXII, e ani manament de mossèn
en Berenguer de Pau fet ab letra sua dada en Falcet, ·III· dies
de març del dit any³⁰¹¹, e feu àpocha en poder d'en Guillem
Vidal e closa per lo dit Guillem Vidal a XIII dies de març del dit
any³⁰¹² }

·CC· sous.

\Mostra letra de manament ab àpocha./³⁰¹³

Ítem, met en dada los quals donà a·n Pere Lobet, comprador
del senyor comte, a manament de mossèn en Berenguer de Pau, segons
que del dit manament apar per letra sua feta en Falcet,
XVI dies del mes de març del any³⁰¹⁴ de la Nativitat de
nostre Senyor MCCCLXII, e ani àpocha closa per mà d'en Guillem
Vidal, notari de Falcet, XVIII dies del mes de març del
any³⁰¹⁵ damunt dit }

VIII marches, ·V· onçes menys ·I· uytau.

Ítem, met en dada los quals donà a·n Armengou Aluder
per ·III· sachs de carbó que portà a la casa dels assaygs
per afinar e fer los dits assaygs, a rahó de ·III· sous per
sachs }

XII sous.

³⁰⁰⁵ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰⁰⁶ A continuació, a la línia següent, ratllat: de.

³⁰⁰⁷ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

³⁰⁰⁸ A continuació, ratllat: donà.

³⁰⁰⁹ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰¹⁰ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰¹¹ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰¹² Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰¹³ Aquesta línia és escrita al marge esquerre del paràgraf.

³⁰¹⁴ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰¹⁵ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

Suma pagine: VIII marchs, ·V· onçes menys I uytau d'argent.
Et de diners: ³⁰¹⁶ CCXII sous. //14v

Ítem, met en dada lo qual donà a·n Jacme Steve a manament del senyor comte, fet ab letra sua dada en Falcet, XIII dies del mes de febrer del any³⁰¹⁷ de la Nativitat de nostre Senyor MCCCLXII, e ani àpocha del dit Jacme Steve feta per en Guillem Vidal, notari públich de Falçet, ·XIII· dies del mes de juny del dit any³⁰¹⁸ }
·I· march d'argent.

Ítem, met en dada los quals donà a·n Ramon Aycart per ·I· quintar e ·III· roves de plom que·n comprà per fer los assaygs, a rahó de XXIII sous lo quintar, fa }
XL sous, III diners.

Ítem, met en dada los quals donà a n' Armengou Aluder per ·VI· sachs de carbó que portà a la casa dels assaygs per fer los dits assaygs, a rahó de ·III· sous lo sach, fa }
XXIII sous.

Ítem, met en dada per salari e treball de son³⁰¹⁹ offici de la administració de les dites menes, lo qual lo senyor infant ab carta sua dada en Tiviça, VII dies de febrer del any³⁰²⁰ de la Nativitat de nostre Senyor MCCCLVI, \li³⁰²¹ comanà³⁰²² ·DC· sous e és li³⁰²³ degut del primer dia de juny³⁰²⁴ del any³⁰²⁵ MCCCLXI tro per tot lo mes de juny del any MCCCLXII· }
DCL sous.

Suma pagine: ·I· march d'argent.
Et de diners: ³⁰²⁶ DCCXIII sous, III diners. //15r

Ítem, met en dada lo qual doní a·n Berenguer Gaylart, de voluntat del senyor comte, per scriure ·I· any³⁰²⁷ complit les reebudes e dades que·s són fetes per rahó de les dites menes e per l'offici de la dita administració, e ani albarà scrit de mà

³⁰¹⁶ A continuació, ratllat: CCXII sous.

³⁰¹⁷ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰¹⁸ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰¹⁹ s corregeix m.

³⁰²⁰ Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.

³⁰²¹ li corregeix me.

³⁰²² A continuació, ratllat: és.

³⁰²³ li corregeix me.

³⁰²⁴ juny és escrit damunt de mayg, ratllat.

³⁰²⁵ Sic.

³⁰²⁶ A continuació, ratllat: DCLXIII sous, III diners.

del dit Berenguer Gaylart }

·I· march d'argent.

Suma major de totes les sumes de dada fetes per mestre
Bertran de Revell, administrador de les menes, del
primer dia de juliol del any³⁰²⁸ MCCCCLXI tro per tot lo mes
de juny del any³⁰²⁹ MCCCCLXII, dins lo qual temps ha
·I· any³⁰³⁰ complit

·LXII· marchs, III onçes e miga, VIII diners, mealla, VIII grans d'argent.

Ítem, per MCLXIII sous, ·III· diners, dels
quals fo mes argent al dit mestre
Bertran, a rahó de ·LXXIII· sous lo march }

·XV· marchs, ·VII· onçes e miga, II diners d'argent.

E axí resta que ha a tornar lo dit mestre
Bertran, fet compte de diners a argent e abas-
tudes [e] aguallades dades ab reebudes,³⁰³¹
dels quals deu fer reebuda en lo
seu compte ·VIe· subsegüent

·V· onçes, VI· diners, mealla, III grans e lo quint de mitg gra d'argent.

³⁰²⁷ *Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.*

³⁰²⁸ *Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.*

³⁰²⁹ *Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.*

³⁰³⁰ *Al manuscrit, any amb titlla d'abreviatura.*

³⁰³¹ *A continuació, a la línia següent, ratllat: R.*

ANNEX.

**FITXES I DESGLOSSAMENT DE LES
ENTRADES DEL LLIBRE DE REGISTRE DE
LES "MENES" D'ARGENT DEL 1352-1360**

PRESENTACIÓ

En aquest annex, es recopilen les fitxes que s'han generat en buidar la informació recollida en el llibre de registre de les "menes" d'argent que es va elaborar entre l'1 de juny del 1352 i el 6 de maig del 1360, en el marc de la gestió duta a terme per l'administrador mestre Bertran de Revell.³⁰³² Tot i que s'han conservat d'altres llibres d'administració, comptabilitat, control i retiment de comptes sobre l'explotació minera de l'argent al domini comtal,³⁰³³ la recollida de dades presentada en aquest annex només s'ha centrat en el document del 1352-1360 perquè aglutina la informació bàsica sobre les "menes" explotades durant un període relativament ampli i sense interrupcions. De fet, aquest llibre de comptabilitat minera ens aporta una visió conjunta de l'activitat durant gairebé vuit anys seguits. La resta de textos, en canvi, són menys extensos temporalment i contenen informació més fraccionada. Malauradament, no s'han conservat tots els llibres de gestió de l'explotació minera de l'argent d'època del comte Pere i, per tant, la informació que ens aporten els que s'han pogut transcriure és parcial. D'aquí la importància de disposar d'un llibre que engloba un període relativament extens (anys 1352-1360) i que correspon a la gestió d'un únic administrador: mestre Bertran de Revell.

En essència, l'objectiu de la recopilació d'aquestes fitxes és ordenar tota la informació recollida en el llibre de comptabilitat per tal de calcular el percentatge d'argent que contenia cadascuna de les "menes" i establir-ne el volum de producció absoluta d'argent fi. Amb el desglossament de les entrades del manuscrit, de fet, aquests aspectes i també d'altres qüestions es poden analitzar i estudiar d'una manera més mecànica, clara i concisa. Així doncs, per a l'elaboració de la base de dades, s'ha numerat cadascuna de les "menes" registrades en el llibre de comptabilitat de forma individualitzada. En aquest sentit, com es pot comprovar en analitzar les fitxes del present annex, el nombre de fitxes (160) és superior al de "menes" registrades (136). Aquesta circumstància és deguda al fet que el número de fitxa es correspon a cadascuna de les entrades de registre que es van inscriure. Així, per exemple, hi ha entrades en què es fa referència a la suma de diverses "menes" aportades per una mateixa companyia.

³⁰³² Doc.núm.72 de l'apèndix documental.

³⁰³³ Vegeu, a l'apèndix documental: doc.núm.22, doc.núm.41, doc.núm.51, doc.núm.54, doc.núm.56 i doc.núm.87.

Per tant, part de les dades d'una mateixa "mena" les podem trobar en fitxes diferents. En tot cas, de forma individual, cadascuna de les "menes" té un número diferenciat per evitar confusions i poder-les localitzar amb facilitat.

Per ser precisos, però, cal dir que els exemplars que es van registrar en cadascuna de les entrades no sempre eren "menes" pròpiament dites sinó que també van ser inscrites de forma individual diverses quantitats de "granalla", algunes "terres lavades" i també plom d'una copel·la (fitxa 50), un "grexarc" (fitxa 53), escòria de fosa (fitxa 113) o una "popela d'argent" (fitxa 128). Als quals, per facilitar-ne l'estudi i l'ordenació, també se'ls ha assignat un número de "mena" diferenciat i únic. És a dir, malgrat la diversitat exposada, els diferents exemplars minerals o metàl·lics que es van pesar i registrar han estat tractats d'igual manera. És a dir, no s'han establert categories a l'hora de numerar-los individualment.

Per visualitzar esquemàticament la informació, les fitxes tenen tres parts bàsiques: "Registre", "Producció" i "Observacions". En la primera part, es recullen totes les dades bàsiques de la "mena" i l'argent obtingut que van ser anotades en el llibre de forma literal. Així, a part del número de "mena", s'indica l'any —segons el còmput actual— en què va ser registrada cadascuna d'elles, les característiques descriptives que en proporciona el manuscrit, el nom dels miners, companyons o particulars que l'entregaren i, finalment, el pes de la "mena", de l'argent obtingut i també de la part pertanyent al comte quan s'hi registra. A més, també es remarca l'origen de les dades relatives a la quantitat d'argent fi, és a dir, s'especifica si foren anotades en base a la fosa del mineral o a partir del resultat de l'assaig. Aquesta circumstància és important perquè, tal com s'ha exposat en l'apartat corresponent de la tesi, la quantitat total d'argent obtingut calculada a partir de l'assaig és relativa i aproximada. Per tant, no és la quantitat exacta de metall blanc que es va acabar obtenint a partir de la "mena" quan es va fondre. Precisament, en dues de les entrades de "mena" del llibre del 1352-1360, es van registrar aquestes dades per una mateixa quantitat de "granalla". La qual cosa permet copsar la diferència entre fosa i resultat de l'"assaig" de forma clara. En un primer moment, es va establir la quantitat total d'argent d'aquesta "granalla" a partir del resultat de l'"assaig" i es va calcular que se n'obtidrien 53,3073 marcs d'argent fi (fitxa 120). Dies després, es va registrar la quantitat d'argent real obtingut després de fer-ne la fosa i tan sols es van aconseguir 41,625 marcs de metall blanc de la mateixa "granalla" (fitxa 127). En tot cas, per a moltes de les "menes" registrades, és l'assaig el

que en determina el pes total de l'argent. Amb la qual cosa, encara que no sigui un valor absolut, és la única dada fiable que en tenim en molts casos.

En segon lloc, en la part de "Producció", es redueixen les quantitats i equivalències registrades en el document a la unitat de mesura comú menor: el gra. La finalitat, de convertir a grans les xifres que es registren de cada "mena", és expressar la mateixa informació en una unitat de pes única per comparar les dades i poder utilitzar la numeració aràbiga i decimals. Amb la qual cosa, les dades són mostrades d'una forma més entenedora —des de la perspectiva actual—, els càlculs són molt més còmodes i es pot establir amb més exactitud el percentatge d'argent de cada "mena". De fet, aquest tant per cent és el que permet classificar les "menes" en sis grups, que són els cinc que van establir les ordinacions del 1348 per fer la partició entre comte i miners³⁰³⁴ més un altre grup que s'ha creat per individualitzar la "granalla" (grans i partícules de "mena").

Quan es va compilar el llibre de comptabilitat minera que es desglossa en aquest annex, entre l'1 de juny del 1352 i el 6 de maig del 1360, ja eren vigents les terceres ordinacions. Les quals van ser promulgades el 9 de març del 1352.³⁰³⁵ Per tant, el comte de les Muntanyes de Prades rebia la cinquena part de l'argent de totes i cadascuna de les "menes", en tots els casos. Per tant, la classificació proposada per les ordinacions del 1348 ja no era vàlida. No obstant això, per poder comparar les dades desglossades amb la normativa anterior, s'han mantingut els cinc grups de repartiment que es van establir en les segones ordinacions, datades el 14 de desembre del 1348.³⁰³⁶

Altrament, en aquesta part de la fitxa sobre "Producció", també s'ha reservat un espai per anotar la quantitat total de "mena" entregada i d'argent fi obtingut en marcs de Barcelona, que era la unitat-patró ponderal en la gestió i administració de l'activitat minerometal·lúrgica al comtat de les Muntanyes de Prades i baronia d'Entença. A la vegada, s'ha fet la conversió d'aquestes mateixes quantitats al Sistema Mètric Decimal, calculant que el marc equivaldria a 266'6667 grams. De fet, s'ha determinat aquesta quantitat exacta com a valor més aproximat a la fracció periòdica que, en realitat, hauria de ser (el número 6 es repeteix indefinidament en l'expressió decimal), com hem vist en parlar de les unitats de pes en l'apartat corresponent de la tesi.

Finalment, en les "Observacions", s'han indicat tots aquells aclariments o comentaris necessaris per entendre el contingut i els càlculs fets en cadascuna de les

³⁰³⁴ Vegeu el capítol 2 de les ordinacions del 1348 (doc.núm.31 de l'apèndix documental).

³⁰³⁵ Doc.núm.65 de l'apèndix documental.

³⁰³⁶ Doc.núm.31 de l'apèndix documental.

fitxes. Per tant, s'hi menciona la resolució dels diversos contratemps ocorreguts en omplir les diferents caselles. A més, també es fa menció d'aquelles dades que s'ha considerat que eren destacables del manuscrit, fent-ne algunes citacions textuais.

L'elaboració d'aquestes fitxes, de fet, no ha estat exempta de dificultats. Pel que fa a la recollida de dades, cal esmentar que s'han detectat diversos errors de càlcul en el document. Es tracta de bescomptes que es van fer en redactar i compilar el llibre de registre de les "menes" en època medieval. Els quals van ser comesos, per part d'aquells que en van gestionar el registre, en calcular la quantitat total d'argent que s'obtindria de cada "mena" a partir del resultat de l'assaig, en fer-ne equivalències amb altres unitats de pes (el quintar, la rova, el quartó, la lliura, etc.) o en determinar la part que en correspondria al comte. A més, a vegades, també es van arrodonir algunes de les quantitats obtingudes en el còmput final per evitar la utilització de quantitats fraccionades, especialment, en fraccions de gra. De fet, la dificultat que comporta fer càlculs utilitzant unitats de pes diverses, interrelacionades entre si i de diferent valor, a la vegada que s'empren números romans i quantitats fraccionades, fa que sigui plausible creure que els errors van ser involuntaris. Principalment, la dificultat rau en el fet que eren càlculs abstractes, que s'utilitzaven fraccions —entre d'altres— de la unitat de mesura menor i que el nombre d'operacions que calia acoblar i encaixar era elevat en alguns casos. De fet, el procediment general per calcular el metall que hipotèticament s'obtindria era desgranar, una per una, les quantitats d'argent de cadascuna de les unitats de pes en què s'havia expressat el pes de la "mena" en conjunt i, posteriorment, fer-ne la suma total.

Entenem que els errors no van ser motivats per un interès tendenciós. Com es pot comprovar en les fitxes, les equivocacions no sempre beneficiaven els interessos del comte. Per exemple, a vegades, la quantitat que li corresponia al comte Pere en el registre és inferior a la que realment hauria de ser. És a dir, el senyor hi sortia perdent si es contrasten les dades inscrites amb els càlculs reals fets a posteriori.³⁰³⁷ A més, en la majoria dels casos, la repercussió dels errors és gairebé imperceptible perquè es tracta de desquadraments mínims. De fet, especialment en les quantitats referides al cinquè pertanyent al comte, les variacions —sense comptar els suposats arrodoniments— són de fraccions de gra en moltes ocasions.

En aquest context, no s'ha d'oblidar tampoc que el llibre de registre de les "menes" d'argent del 1352-1360 era un document de caire privat i personal. El qual està ple

d’afegitons, escrits als marges o bé ocupant espais inicialment en blanc, i també hi ha text ratllat i cancel·lat al llarg del manuscrit. La qual cosa, a part, en dificulta la lectura i transcripció. En tot cas, bona part de la informació que hi ha afegida, corregint o ampliant les dades primigènies, fa referència al desglossament dels càlculs realitzats per establir la suma total d’argent que contenia cadascuna de les “menes” registrades segons l’“assaig”.³⁰³⁸ És a dir, era un document d’ús quotidià, que servia a l’administrador per portar la comptabilitat de les “menes” i gestionar la producció en el dia a dia. Per tant, és possible que en retre comptes davant de la cort comtal es fes una revisió dels càlculs presentats i fossin reparats els errors. En altres paraules, hi ha la possibilitat que, abans de traslladar la informació a d’altres documents de control de la gestió, hi hagués una revisió del text o una contrastació de les dades registrades.

En qualsevol cas, els errors de càlcul s’han fet evidents en reduir a la unitat de mesura comú menor totes les quantitats registrades, calcular-ne el percentatge d’argent i fer-ne la comparació amb les diverses equivalències anotades i el resultat de l’assaig. La qual cosa, a més, també ha permès determinar quina quantitat d’argent era la correcta en aquells casos en què se’n van registrar dues de diferents per a una mateixa “mena”.³⁰³⁹

Pel que fa a l’arrel de l’error, ha estat possible detectar-la en aquelles entrades de registre de “mena” en què s’anotaren totes les equivalències prèvies al càlcul final de la quantitat total d’argent que teòricament s’obtidria. Precisament, en comparar els tants per cent d’argent de la “mena”, de l’“assaig” i de les diverses equivalències es pot captar de forma ràpida la diferència i, per tant, l’origen de l’errada.³⁰⁴⁰ En d’altres ocasions, es constata l’error però és impossible determinar-ne la procedència exacta perquè no hi ha cap desquadrament en les equivalències o la diferència es produeix en quantitats que no coincideixen amb les unitats en què s’expressa el pes de la “mena”. De tota manera, aquesta circumstància té lloc sobretot quan hi ha menys informació inscrita perquè, per exemple, no es van plasmar sobre el paper tots els càlculs derivats de l’assaig.³⁰⁴¹ Altrament, també hi ha casos en què, per tal d’alleugerir l’expressió del resultat i evitar la utilització de moltes fraccions de gra, va ser arrodonida —tant a l’alça com a la baixa— la quantitat d’argent fi obtingut en fer el registre.³⁰⁴² En tots aquests

³⁰³⁷ Vegeu, per exemple, les fitxes 7, 9, 22 i 88.

³⁰³⁸ Doc.núm.72 de l’apèndix documental.

³⁰³⁹ Vegeu les fitxes 2, 12, 19, 21, 36 i 38.

³⁰⁴⁰ Vegeu les fitxes 10, 14, 24, 25, 32, 33, 70, 85, 95, 99 i 103.

³⁰⁴¹ Vegeu les fitxes 9, 11, 16, 28, 55, 65, 71, 72, 73, 100, 107, 120, 137, 138, 154, 159.

³⁰⁴² Vegeu les fitxes 15, 47, 53, 54, 57, 86, 92, 99, 108, 123, 131, 143 i 144.

casos, en què s'ha constatat un error de càlcul o es fa palès l'arrodoniment d'un nombre, hem recalculat el valor de la quantitat total d'argent fi i l'hem corregit. Això sí, sempre i quan el total d'argent hagués estat calculat a partir de l'assaig i, per tant, no fos producte de la fosa del mineral.

Cal dir, però, que en la majoria dels casos l'error de càlcul i la conseqüent correcció són gairebé intrascendents, amb diferències inapreciables, sobretot quan es corregeix l'arrodoniment d'una fracció de gra. No hem d'oblidar que 1 gra equivaldria a 0,0579 grams, com hem vist en l'apartat sobre pesos i mesures de la tesi. En qualsevol cas, per ser coherents amb tot el que s'ha comentat, fins i tot en aquests casos, n'hem fet i anotat la pertinent rectificació.

També s'ha de tenir en compte, però, que calcular el total d'argent d'una "mena" a partir d'un assaig no deixa de ser una dada hipotètica i aproximada. És a dir, les quantitats d'argent fi obtingut registrades en aquests casos no eren les definitives perquè es basaven en el resultat d'una prova. Malgrat tot, també cal ser conscients que en molts casos, malauradament, és l'única informació de la qual disposem. Tal com ja s'ha advertit, en bona part de les "menes" registrades en el document desglossat, el pes total d'argent obtingut que es va registrar va ser calculat a partir del resultat de l'assaig. De fet, aquesta circumstància es pot comprovar observant l'elevat nombre de fitxes en què es marca la casella 'Segons l'assaig'. En tot cas, per tal de deixar clar els canvis que hem aplicat a les quantitats registrades originalment, totes aquestes circumstàncies i la resolució que finalment s'ha adoptat s'han indicat a les "Observacions" de cadascuna de les fitxes.

Per altra part, en el document, no hi ha un criteri unitari ni unificat a l'hora de presentar les dades registrades. L'amplitud cronològica del llibre, que abraça gairebé vuit anys, provoca que sigui un quadern que conté un elevat nombre d'entrades de "mena" i que la recollida de dades no fos sempre idèntica. En altres paraules, malgrat que es segueix un patró més o menys comú al llarg de tot el document, totes les entrades de registre no són iguals ni presenten el mateix tipus d'informació sempre. Per tant, aquesta manca de cohesió i algunes diferències puntuals han estat altres elements que n'han dificultat el desglossament. En concret, aquesta qüestió ha estat especialment conflictiva quan no queda clar si les quantitats totals de "mena" i d'argent inclouen el pes de l'assaig.

En aquest sentit, en diverses ocasions, sí que s'especifica si la quantitat total de "mena" registrada es va pesar abans o després de prendre la porció per fer l'assaig o els

assaigs. La qual cosa és indicada amb expressions tals com “pesa la mena millor menys dels assaigs” o bé “Pesa la mena sotil dels dits companyons, ab los assaigs”, entre d’altres.³⁰⁴³ Malgrat tot, però, no sempre són precisades aquestes circumstàncies. A més, en ocasions es produeix alguna contradicció. Per exemple, en un cas s’indica que es registra el pes “menys [dels] assaigs que se’n prengueren abans que·s pesàs” però finalment la “mena” pesa, segons s’inscriu en la mateixa entrada: “III roves, XII lliures, III onces ab los assaigs, ·II·, que·n preseren”.³⁰⁴⁴ Per tant, al primer cop d’ull, no queda del tot clar a què fa referència la quantitat registrada, si és “ab” o és “menys” els assaigs.

A la vista d’aquesta indefinició, s’ha optat per resoldre cada cas de forma individual. Per regla general, s’han modificat els totals de “mena” i/o d’argent registrats quan el percentatge d’argent que en derivava no coincidía amb el de l’assaig. En aquest sentit, els casos menys conflictius han estat aquells en què es van registrar dos pesos diferents per a una mateixa “mena” però una única suma d’argent obtingut. Per tant, el percentatge d’argent de la quantitat de “mena” que —en fer els càlculs— és idèntic al de l’“assaig” marca la referència. De fet, en tots els casos en què es produeix aquesta circumstància, ha coincidit que la quantitat vàlida de “mena” és la que n’especificava el pes “ab los assaigs”.³⁰⁴⁵

En altres ocasions, en calcular el percentatge d’argent de les “menes” és fa evident que la distorsió entre el tant per cent dels totals i el de l’“assaig” és deguda al fet que faltava afegir la quantitat reservada per fer els “assaigs” al pes registrat per a la “mena”. De fet, en alguns casos, ja s’advertia que la “mena” era pesada “menys dels assaigs”. Per tant, no ha estat difícil anotar en les fitxes la quantitat total exacta de “mena”, sumant-hi allò que s’havia reservat abans de ser pesada, mentre què la quantitat d’argent fi restava igual. Amb la qual cosa, els percentatges metàl·lics que inicialment —en fer la reducció a grans— no eren coincidents acaben sent-ho.³⁰⁴⁶ Altrament, en una de les fitxes, també s’ha sumat a les quantitats totals registrades el pes de la porció de “mena” reservada per fer dos “assaigs” i l’argent resultant. S’ha fet d’aquesta manera perquè, tot i que en fer la fitxa no hi havia cap element que ho indiqués, en una entrada posterior en què es

³⁰⁴³ De fet, aquests són dos dels exemples que es poden trobar al llarg del llibre de registre de les “menes” d’argent del 1352-1360, entre d’altres de semblants. Aquests dos concrets, els trobareu a: doc.núm.72, fol.16r i 18r (a l’apèndix documental).

³⁰⁴⁴ Vegeu, a l’apèndix documental: doc.núm.72, fol.7r. La informació s’ha desglossat a la fitxa 24 del present annex.

³⁰⁴⁵ Vegeu les fitxes 95, 106, 117, 122, 133, 150, 151 i 154.

sumava l'argent obtingut d'aquesta "mena" més el de la granalla mancava justament el metall resultant d'aquells "assaigs" per assolir la quantitat total registrada en el llibre.³⁰⁴⁷

Finalment, també hi ha "menes" el pes de les quals es va registrar "menys dels assaigs" —com en algunes de les citades anteriorment— però no hi ha cap indici que permeti dilucidar si la "mena" registrada ja incloïa la quantitat reservada. De fet, els percentatges d'argent dels totals i de l'"assaig" són —deixant de banda errors de càlcul i arrodoniments— coincidents. En tot cas, per raó d'aquesta expressió ("menys dels assaigs") s'ha optat per sumar la part de "mena" reservada i l'argent resultant a les quantitats totals inscrites.³⁰⁴⁸

Precisament, totes les circumstàncies relacionades amb aquesta qüestió —i d'altres— s'han indicat i justificat en fer les observacions de les fitxes corresponents. L'objectiu final és saber amb exactitud la quantitat total de "mena" i d'argent que es va explotar, incloent-hi en tots els casos la porció reservada per a l'assaig.

Així doncs, si un dels objectius primordials de la confecció d'aquesta base de dades és determinar el volum de producció d'argent fi durant el període en què es van recopilar les dades, creiem que és essencial corregir els bescomptes i determinar les quantitats totals exactes. S'ha procedit d'aquesta manera, reparant l'error, perquè entenem que a l'hora de presentar les dades s'ha de ser el més curós possible. És a dir, és més important cenyir-se a la realitat —tant com es pugui— que no pas quedar-nos només amb el resultat dels càlculs medievals, això sí, només en els casos en què es pot comprovar i demostrar que hi ha alguna errada o que cal recalculer-ne la quantitat total registrada. En definitiva, els errors de càlcul comesos en època medieval que s'han pogut detectar han estat corregits i, en les caselles sobre producció absoluta (en marcs de Barcelona) de les fitxes, hi han estat anotades les quantitats corregides. En aquest sentit, igual que a l'edat mitjana, la base sobre la qual han pivotat tots els càlculs de les fitxes ha estat el resultat de l'"assaig". El percentatge d'argent del qual, per tant, ha esdevingut la base indicativa sobre la qual s'ha treballat per recalculer —quan ha convingut— la quantitat total d'argent fi obtingut.

A més, quan ha estat necessari, també s'ha utilitzat el percentatge d'argent de l'"assaig" per calcular i completar les caselles referides a la quantitat total d'argent

³⁰⁴⁶ Vegeu les fitxes 81, 82, 85, 89, 92, 93, 102, 103, 107, 118, 119, 130, 131, 137, 138, 139, 143 i 144.

³⁰⁴⁷ Vegeu la fitxa 110.

³⁰⁴⁸ Vegeu les fitxes 25 i 53. En aquest sentit, també és similar el cas de la fitxa 121.

beneficat d’algunes de les “menes”. És a dir, la manca d’informació d’algunes de les entrades del llibre de comptabilitat —en les quals, puntualment, no s’hi va anotar el pes del metall obtingut— s’han suplert calculant-ne les quantitats que no havien estat registrades. De la mateixa manera, a més de dades omeses, també s’ha pogut reposar la informació que no s’havia pogut transcriure amb certesa.³⁰⁴⁹

A pesar de les dificultats plantejades i dels obstacles que s’han hagut de superar per buidar el document desglossat, cal destacar la importància de les dades obtingudes. Malgrat que es tracti de dades relatives, obtingudes a partir del resultat d’un assaig en molts casos, hi hagi errors de càlcul en el document o no es seguís sempre un criteri unificat a l’hora de fer el registre del pes de les “menes” i de l’argent, la informació que ens aporta el text és primordial per poder desenvolupar alguns dels apartats de la tesi doctoral. Bàsicament, és essencial a l’hora de conèixer els percentatge d’argent que contenia cadascuna de les “menes” explotades —amb la qual cosa es pot establir de forma indirecta els tipus de minerals que s’explotaren— i també per saber el volum de producció de metall blanc durant el període que abraça el document. En conclusió, l’existència d’aquest llibre de les “menes” i el buidatge exhaustiu que se n’ha fet a partir de les fitxes d’aquest annex ha esdevingut fonamental.

Abans de cloure, també cal destacar que l’estructura de les fitxes s’ha confeccionat de tal manera que es podria utilitzar aquesta mateixa base de dades per buidar la informació d’altres documents similars. És a dir, per desglossar la informació bàsica d’altres llibres d’administració i comptabilitat de l’explotació minera —de l’època del comte Pere o posteriors— les fitxes i la base de dades d’aquest annex són perfectament vàlides. Tanmateix, potser caldria fer-hi alguna modificació puntual per adaptar les fitxes a les característiques pròpies de cada document. En tot cas, la base metodològica ha quedat establerta.

³⁰⁴⁹ Vegeu les fitxes 1, 4, 39, 44, 45, 46, 48, 50, 51, 62, 63, 66, 67, 69 i 121.

FITXES

REGISTRE**FITXA**

1

Número de "mena": 001 Any de registre: 1352 Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: Berenguer Mestre e sos companys

Total "mena" registrada: •II• quintars, XLVIII• lliures, VII onces e miga.

Total argent obtingut: XXXVI marchs, VI onces e miga, III diners, [...] // [...] e VI• onces e VIII grans e mig e •I• octau e •I• XVIè.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	2326752 grans	[...]		XII lliures:	82944 grans	6042 grans	7,28443
Part del senyor:				VII onces:	4032 grans	[...]	
Part dels miners:							
Assaig:	1728 grans	125,875 grans	7,28443				
El quintar:	995328 grans	72504 grans	7,28443				
La rova:	248832 grans	[...]					
La lliura:	6912 grans	503,5 grans	7,28443	Càlcul nou:	2326752 grans	169490,6875 grans	7,28443

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7,28 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 504,9375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 36,781833224826 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 134650,01683125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 9808,4900860147 grams.

OBSERVACIONS

Es registren dues possibles quantitats d'argent diferents per a la mateixa "mena". Cap de les dues, però, s'ha pogut transcriure de forma completa (s'ha indicat amb punts suspensius entre claudàtors) i no s'ha pogut calcular-ne el % d'argent. El mateix ha succeït amb altres quantitats d'equivalències registrades.

La quantitat total d'argent fi obtingut l'hem calculat a partir del percentatge d'argent de l'assaig (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****2**

Número de "mena": 002

Any de registre: 1352

Descripció: la mena febla

Companyia/Trobador: Berenguer Mestre e sos companyons

Total "mena" registrada: XXVIII lliures, •III• onces. [Que fan:] miga rova, X lliures, III onces.

Total argent obtingut: •I• marc, •V• onces, •VI• diners, òbol, VII [gr]ans. // •II• marchs, I onça e miga, IX diners, òbol, •III• grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	III unces:	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	195840 grans	7651 grans	3,90676		2304 grans	77,5 grans	3,36372
Part del senyor:							
Part dels miners:							
Assaig:	1728 grans	57 grans	3,29861				
Total (2):	195840 grans	10312,5 grans	5,26578				
La lliura:	6912 grans	228 grans	3,29861				
X lliures:	69120 grans	2027 grans	2,93258		195840 grans	6460 grans	3,29861

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 3,3 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 42,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1,401909722222 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 11333,33475 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 373,84263932286 grams.

OBSERVACIONS

Es registren dues possibles quantitats d'argent diferents per a la mateixa "mena". La quantitat d'argent del total de "mena" en la reducció a la unitat menor fa referència a la primera quantitat anotada en el registre. La segona quantitat d'argent obtingut que es registra s'ha anotat en la casella "Total (2)".

A la vista de la disparitat de resultats en el càlcul del percentatge d'argent a partir de les equivalències registrades, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. La quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

FITXA**3****REGISTRE**

Número de "mena": Suma 1 + 2 Any de registre: 1352 Descripció: apdues les menes

Companyia/Trobador: Berenguer Mestre e sos companys

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: XXXVIII marchs, III onces le mial, VI diners, X grans e mig e ••••• VIIIau e ••••• [XVIIe.] // [Es fon una altra vegada:] •XL• marchs.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•VII• marchs d'argent.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	2522592 grans	177274,6875 grans	7,02748			
Part del senyor:		36864 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						
Total 2a fosa:	2522592 grans	184320 grans	7,30677			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7,31 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 547,4375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 40 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 145983,35158125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 10666,668 grams.

OBSERVACIONS

En el registre s'especifica: "Fo afinat lo dit argent d'apdues les menes \altra vegada/ per ço com no era prou fi". Per això, hi ha dues quantitats d'argent diferents.

En la reducció a la unitat menor, el "Total 'mena'" fa referència a la quantitat d'argent primera anotada (possiblement basada en l'assaig o potser en el resultat de la primera fosa) i el "Total 2a fosa" correspon al resultat de la següent fosa de metall que se'n va fer posteriorment. La quantitat total de "mena" l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les dues "menes" (1 i 2). La quantitat total d'argent fi obtingut és la quantitat que s'ha registrat com a resultat de la segona fosa.

REGISTRE**FITXA**

5

Número de "mena": 004

Any de registre: 1352

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Favara e sos companys

Total "mena" registrada: •ll• quinta(r)s, •ll• lliures, •ll• onces.

Total argent obtingut: LXXXVIII marchs, llll onces e quarta, òbol, VI• grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	2005632 grans	407394 grans	20,31250	El quintar:	995328 grans	202176 grans
Part del senyor:				II quintars:	1990656 grans	404352 grans
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	351 grans	20,31250			
La lliura:	6912 grans	1404 grans	20,31250			
II lliures:	13824 grans	2808 grans	20,31250			
II unces:	1152 grans	234 grans	20,31250			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 20,31 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 435,25 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 88,41015625 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 116066,681175 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 23576,044613672 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****6**

Número de "mena": 005

Any de registre: 1352

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Favara e sos companys

Total "mena" registrada: •XVII• march(s) e •III• onces. Que són: XI lliures, VIII onces.

Total argent obtingut: •V• marchs, VI• onces, VIII diners.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	80064 grams	26688 grams	33,33333			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grams	576 grams	33,33333			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 33,33 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 17,375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 5,791666666666666 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 4633,3339125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1544,4446374998 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****8**

Número de "mena": 006

Any de registre: 1352

Descripció: granalla

Companyia/Trobador: en Favara e sos companys

Total "mena" registrada: •XVII• onces.

Total argent obtingut: •X• onces d'argent e •III• quarts.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•II• onces, •III• diners, òbol e II grans e mig.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	9792 grans	6192 grans	63,23529			
Part del senyor:		1238,5 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 63,23 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

2,125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

1,34375 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

566,6667375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

358,333378125 grams.

OBSERVACIONS

La part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent obtingut, ja que hauria de ser 1238,4 grans (es va arrodonir la fracció de gra).

REGISTRE**FITXA**

9

Número de "mena": 007

Any de registre: 1352

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Domènech

Total "mena" registrada: XVIII lliures menys •II• onces.

Total argent obtingut: II onces, X diners, V• grans e la terça part d'un gra e la terça part [d'un] octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): VI• diners, òbol, mig gra le I setzé/ e [el quint] del terç de I gra e de I terç de un octau.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	123264 grans	1397,375 grans	1,13364			
Part del senyor:		156,6375 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	19,375 grans	1,12124			
La lliura:	6912 grans	77,5 grans	1,12124			
				Càlcul nou:	123264 grans	1,12124
					1382,083333 grans	

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 1,12 %.

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 26,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,299931278862 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 7133,334225 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 79,981684360909 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. La quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs. Altrament, la part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent registrada, ja que hauria de ser 279,475 grans. A més, el cinquè de la quantitat que hem recalculat és 276,416666 grans.

REGISTRE**FITXA****10**

Número de "mena": 008

Any de registre: 1352

Descripció: mena rossa de les terres que mestre Bertran lava del cros d'en Ferriol

Companyia/Trobador: Mestre Bertran

Total "mena" registrada: mig quintar, miga rova e XIII lliures.

Total argent obtingut: VI onces, II diners, V grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): •• onça, V diners, V• grans e mig e I quart e•I quint de •• quart.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	711936 grans	3509 grans	0,49288	XIII lliures:	89856 grans	377 grans
Part del senyor:		701,8 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	7,25 grans	0,41956			
Mig quintar:	497664 grans	2088 grans	0,41956			
Mitja rova:	124416 grans	1044 grans	0,83912			
La lliura:	6912 grans	29 grans	0,41956	Càlcul nou:	711936 grans	2987 grans

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,42 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 154,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,648220486111 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 41200,00515 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 172,85881790362 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre. El qual condiona el resultat de la quantitat total d'argent fi registrada: es calcula l'argent que té "Miga rova", però la quantitat anotada correspon, en realitat, a la d'1 rova. A causa d'aquest error de càlcul, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. A més, la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****12**

Número de "mena": 010

Any de registre: 1352

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Molins

Total "mena" registrada: mig quintar menys IIII lliures, IX onces.

Total argent obtingut: V marchs, VI onces ve miga/, VI diners, òbol, IX grans. // VII marchs, IIII onces, òbol.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): •I• march, •I• onça, òbol, VI grans e mig e-I quint de mig gra. // I march e mig, II grans, •I• quart, •I• octau e•I quint de •I• octau de g[ra].

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	464832 grans	26949 grans	5,79758	Mitja rova:	124416 grans	9288 grans	7,46528
Part del senyor:		5202,6 grans		I quartó:	62208 grans	4644 grans	7,46528
Part dels miners:				La lliura:	6912 grans	516 grans	7,46528
Assaig:	1728 grans	129 grans	7,46528	IIII lliures:	27648 grans	2064 grans	7,46528
Total (2):	464832 grans	34572 grans	7,43753				
Part senyor (2):		6914,4 grans					
La rova:	248832 grans	18576 grans	7,46528	Total 2 + assaig:	464832 grans	34701 grans	7,46528

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7,46 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 100,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 7,530598958333 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 26900,0033625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 2008,1599732421 grams.

OBSERVACIONS

Per a la mateixa quantitat de "mena", es registren dues suposades quantitats d'argent obtingut diferents. La quantitat d'argent del total de "mena" en la reducció a la unitat menor fa referència a la primera quantitat anotada en el registre. La segona quantitat d'argent obtingut que es registra s'ha anotat en la casella "Total (2)" i la part del senyor d'aquesta a "Part senyor (2)". El càlcul del % d'argent, si tenim en compte el del resultat de l'assaig, demostra que la darrera de les quantitats registrades és la correcta (i, per tant, també la segona quantitat referida a la part del comte). A la qual, però, cal sumar l'argent de l'assaig: 129 grans ("Total 2 + assaig"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****13**

Número de "mena": 011

Any de registre: 1352

Descripció: l'altra mena

Companyia/Trobador: en Molins

Total "mena" registrada: •V• march(s) e llli onces.

Total argent obtingut:

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	25344 grams					
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada:

5,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 1466,66685 grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: grams.**OBSERVACIONS**

L'única informació registrada és el pes de la "mena".

REGISTRE**FITXA****14**

Número de "mena": 012

Any de registre: 1352

Descripció: la mena d'en Codines vella

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: •XX• lliures, •VIII• onces.

Total argent obtingut: II onces e miga, X diners, òbol e II grans e I terç de •I• gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): miga onça, II• diners, II grans e dues parts de gra partit per terç e la meytat d'un terç de gra.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	142848 grans	1694,333333 grans	1,18611			
Part del senyor:		338,833333 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	20,5 grans	1,18634			
La lliura:	6912 grans	78 grans	1,12847			
XX lliures:	138240 grans	1640 grans	1,18634			
VIII unces:	4608 grans	54,333333 grans	1,17911			
				Càlcul nou:	142848 grans	1694,666666 grans
						1,18634

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 1,19 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 31 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,367766203703 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 8266,6677 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 98,070999913007 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre. El qual condiciona el resultat de la quantitat total d'argent fi registrada: "VIII onces" haurien de tenir 54,666666 grans d'argent. A causa d'aquest error de càlcul, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. A més, la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs. La part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent registrada, ja que hauria de ser 338,866666 grans. A més, el cinquè de la quantitat que hem recalculat és 338,933333 grans.

REGISTRE**FITXA****15**

Número de "mena": 013

Any de registre: 1352

Descripció: la mena febla

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: mig quintar, IX lliures e miga onça.

Total argent obtingut: VI marchs, •• onça e miga, II diners, VII grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	560160 grans	28567 grans	5,09979			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	88,125 grans	5,09983			
Mig quintar:	497664 grans	25380 grans	5,09983			
IX lliures:	62208 grans	3172,5 grans	5,09983			
Mitja onça:	288 grans	14,6875 grans	5,09983			
				Càlcul nou:	560160 grans	28567,1875 grans
						5,09983

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 5,1 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 121,5625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 6,199476453993 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 32416,67071875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1653,1939277140 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un arrodoniment de la quantitat total d'argent (es va borrar la fracció de gra que li corresponia). Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

FITXA**16****REGISTRE**

Número de "mena": 014

Any de registre: 1352

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: •1• rova, XX• lliures e •X• onces e miga.

Total argent obtingut: VI marchs, •1• onça e miga, •1• diner, òbol, III grans e I quart, e •1• parts d'un gra partit per tres parts e la meyllat d'un terç de gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	393120 grans	28552,083333 grans	7,26294	X unces e mitja:	6048 grans	439,25 grans
Part del senyor:				Mitja rova:	124416 grans	9036 grans
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	125,5 grans	7,26273			
La rova:	248832 grans	18072 grans	7,26273			
La lliura:	6912 grans	502 grans	7,26273			
II lliures:	13824 grans	1004 grans	7,26273	Càlcul nou:	393120 grans	28551,25 grans

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7,26 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 85,3125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 6,196017795138 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 22750,00284375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1652,2716185707 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

Al registre, s'especifica: "És tot l'argent d'ella, •1a• rova e miga, II lliures, •X• onces e miga, segons l'assaig". Per tant, es confirma que se'n va calcular el total a partir de l'assaig.

REGISTRE**FITXA****18**

Número de "mena": 015

Any de registre: 1352

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: •la• onça e miga e •l• octau.

Total argent obtingut: •la• onça, •l• diner e X• grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

V diners, II grans.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	936 grans	610 grans	65,17094			
Part del senyor:		122 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 65,17 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,203125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,132378472222 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 54,1666734375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 35,300930338482 grams.

OBSERVACIONS

Les dades registrades de la "mena" 15 són idèntiques a les anotades per a la "mena" 20 (fitxa 23). En principi, però, es tracta de granalla diferent.

REGISTRE**FITXA****19**

Número de "mena": 016

Any de registre: 1352

Descripció: mena

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre e sos companyons

Total "mena" registrada: •I• quintar, VIII• lliures, VIII onces e miga ab los assaig(s) que se'n levaren, que foren IIII.

Total argent obtingut: X• marchs e mig, IX diners, òbol, VIII grans e les II parts d'un gra e les II parts de mig gra partits per terç e la meytat d'un terç de gra e la meytat d'un terç de mig gra. // *

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): ** II marchs, miga onça, [...] diners, VI grans e•I quint de II grans [e] de les •II• parts d'un gra e de mig gra partits per terç e de la meytat d'un terç de gr

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	105520 grans	48621,25 grans	4,60638	VIII lliures:	55296 grans	2544 grans 4,60069
Part del senyor:		[...]		VIII onces:	4608 grans	212 grans 4,60069
Part dels miners:				Mitja unça:	288 grans	13,25 grans 4,60069
Assaig:	1728 grans	79,5 grans	4,60069			
Total (2):	105520 grans	48561,25 grans	4,60069			
El quintar:	995328 grans	45792 grans	4,60069			
La lliura:	6912 grans	318 grans	4,60069			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 4,6 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 229,0625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 10,538465711805 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 61083,34096875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 2810,2578744302 grams.

OBSERVACIONS

* Al marge dret del registre, hi ha anotada una altra quantitat d'argent obtingut: "X marchs, IIII onces, VII diners, IX grans e I quart". S'ha calculat el % d'argent en base a aquesta quantitat en la casella "Total (2)" i és la quantitat correcta prenent com a base l'assaig. Per tant, s'ha indicat aquesta quantitat com a total d'argent fi obtingut (en marcs).

** La part d'argent pertanyent al senyor (el quint) no s'ha pogut transcriure de forma completa. En tot cas, aquesta és la quantitat registrada (no hi ha espai suficient a la casella): "II marchs, miga onça, [...] diners, VI grans e•I quint de II grans [e] de les •II• parts d'un gra e de mig gra partits per terç e de la meytat d'un terç de gra e de •I• terç de mig gra."

REGISTRE**FITXA****20**

Número de "mena": 017

Any de registre: 1352

Descripció: mena de terra e de lavadiç

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre e sos companyons

Total "mena" registrada: mig quintar, miga rova, 1a lliura e VII onces.

Total argent obtingut: IIII marchs, II onces e miga, XI diners, òbol e I terç de gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

VI onces e miga, XI diners òbol/, IX grans e mig e·I quint de mig [gra] e d'un terç de gra partit per terç.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	633024 grans	20148,333333 grans	3,18287	VII unces:	4032 grans	128,333333 grans
Part del senyor:		4029,666666 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	55 grans	3,18287			
Mig quintar:	497664 grans	15840 grans	3,18287			
Mitja rova:	124416 grans	3960 grans	3,18287			
La lliura:	6912 grans	220 grans	3,18287			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 3,18 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

137,375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

4,372468171296 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

36633,3379125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

1165,9916580945 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

FITXA**21****REGISTRE**

Número de "mena": 018

Any de registre: 1352

Descripció: mena de terra e de lavadiç que era pròpria d'en Berenguer Mestre

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre

Total "mena" registrada: •la• rova, V lliures, •VIII• onces.

Total argent obtingut: III onces e miga, III diners, •V• grans e mig e les •II• parts de mig gra partit per terç. // •III• onces, •I• diner, V gra(n)s e les II parts de mig gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): miga onça, •V• diners, X grans e mig e•I terç d'un gra partit per terç.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	288000 grans	2093,833333 grans	0,72703	V lliures: 34560 grans	280 grans	0,81019
Part del senyor:		418,833333 grans		VIII onces: 4608 grans	37,333333 grans	0,81019
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	14 grans	0,81019			
Total (2):	288000 grans	2333,333333 grans	0,81019			
La lliura:	6912 grans	56 grans	0,81019			
La rova:	248832 grans	2016 grans	0,81019			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,81 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 62,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,50636574074 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 16666,66875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 135,03088107619 grams.

OBSERVACIONS

Per a la mateixa quantitat de "mena", es registren dues suposades quantitats d'argent diferents. La del total de "mena" en la reducció a la unitat menor fa referència a la primera quantitat anotada. Sobre la qual es va calcular, a més, la cinquena part pertanyent al comte que es registra; el cinquè, però, hauria de ser 418,7666666 grams. De la segona quantitat d'argent obtingut que es registra, se n'ha calculat el % d'argent a la casella "Total (2)". En aquest sentit, el càlcul del percentatge d'argent, si tenim en compte el resultat de l'assaig, demostra que la darrera de les quantitats d'argent ressenyades és la correcta. Per tant, s'ha indicat aquesta quantitat com a total d'argent fi obtingut (en marcs).

REGISTRE**FITXA****22**

Número de "mena": 019

Any de registre: 1352

Descripció: mena

Companyia/Trobador: en Codines, en Molins e en Tribanat

Total "mena" registrada: II lliures, V onces e miga.

Total argent obtingut: VII onces, XI diners, òbol, VIII grans e les •II• part(s) de I gra e•I Vllè de I gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): •Ia• onça, •XI• diners e VII gra(n)s e•I quint d'un gra.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	16992 grans	4316,833333 grans	25,40509			
Part del senyor:		847,2 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	439 grans	25,40509			
La lliura:	6912 grans	1756 grans	25,40509			
II lliures:	13824 grans	3512 grans	25,40509			
V onces i mitja:	3168 grans	804 grans	25,37879			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 25,41 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 3,6875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,936812789351 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 983,33345625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 249,81677505403 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

La part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent registrada, ja que hauria de ser 863,3666666 grams.

REGISTRE**FITXA****23**

Número de "mena": 020

Any de registre: 1352

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: •la• onça e miga e •l• octau.

Total argent obtingut: •la• onça d'ar[ge]nt e •l• diner. X grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

V diners e II grans.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	936 grans	610 grans	65,17094			
Part del senyor:		122 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 65,17 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,203125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,132378472222 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 54,1666734375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 35,300930338482 grams.

OBSERVACIONS

Les dades registrades de la "mena" 20 són idèntiques a les anotades per a la "mena" 15 (fitxa 18). En principi, però, es tracta de granalla diferent.

FITXA**24****REGISTRE**

Número de "mena": 021

Any de registre: 1353

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Codines e sos companys

Total "mena" registrada: III roves, XII lliures, III onces ab los assaigs, •I•, que'n preseren. ("pesa la mena millor menys [dels] assaigs que se'n prengueren abans que's pesàs")

Total argent obtingut: XXVI marchs, II onces, [III] diners, òbol, XI grans e mig e-I terç de •I• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	831744 grans	121055,583333 grans	14,55443	Il assaigs:	3456 grans	503 grans
Part del senyor:				II lliures:	13824 grans	2012 grans
Part dels miners:				La lliura:	6912 grans	1006 grans
Assaig:	1728 grans	251,5 grans	14,55440	XII lliures:	82944 grans	[...]
Mig quintar:	497664 grans	72432 grans	14,55440	IIII unces:	2304 grans	623,333333 grans
La rova:	248832 grans	36216 grans	14,55440	Càlcul nou:	831744 grans	121055,333333 grans
X unces:	5760 grans	838 grans	14,54861			14,55440

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 14,55 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 180,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 26,270688657407 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 48133,33935 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 7005,5178509982 grams.

OBSERVACIONS

Una de les quantitats registrades en les equivalències no s'ha pogut transcriure de forma completa (s'ha indicat amb punts suspensius entre claudàtors) i no s'ha pogut calcular-ne el % d'argent. A més, la darrera de les equivalències (referida a "IIII onces") és incorrecta, com es pot comprovar en calcular el percentatge d'argent. De fet, en el registre, quan s'anota "\•I• onça/" hauria de ser mitja unça. Així, a causa de la no coincidència dels resultats en el càlcul del % d'argent, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****25**

Número de "mena": 022

Any de registre: 1353

Descripció: la mena sotil

Companyia/Trobador: Ramon Codines e sos companyons

Total "mena" registrada:

la rova e VI lliures. ("pesa la mena sotil del dit Ramon Codines e de sos companyons menys de •II• assaigs que se'n prengueren ans que's pesàs")

Total argent obtingut:

•II• marchs. IIII onces e mig quart e òbol.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	290304 grams	11604 grams	3,99719			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grams	69 grams	3,99306			
La rova:	248832 grams	9936 grams	3,99306			
La lliura:	6912 grams	276 grams	3,99306			
VI lliures:	41472 grams	1668 grams	4,02199			
				Càlcul nou:	290304 grams	11592 grams
				Totals + assaigs:	293760 grams	11730 grams
						3,99306
						3,99306

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 3,99 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

63,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

2,545572916666 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

17000,002125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

678,8195292967 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre quan s'anota l'argent que té "VI lliures". El qual condiciona el resultat de la quantitat total d'argent fi registrada. A causa d'aquest error de càlcul, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. A més, la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Altrement, al total de "mena" i d'argent els hi hem sumat dos assaigs ("Totals + assaigs") perquè en el registre s'especifica que el pes de la mena era "menys de •II• assaigs que se'n prengueren ans que's pesàs". Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

FITXA**26****REGISTRE**Número de "mena": Any de registre: Descripció: Companyia/Trobador: Total "mena" registrada: Total argent obtingut: Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":						
Part del senyor:		26431,2 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: grams.**OBSERVACIONS**

Es registra la quantitat pertanyent al senyor (la cinquena part) de la suma de l'argent obtingut de les dues "menes" (21 i 22). Es tracta, però, de la cinquena part del total d'argent menys el de dos assaigs de la "mena" 21. És a dir, abans de calcular el quint es van restar 503 grans al total. De fet, en indicar el pes d'aquella "mena" (v.fitxa 24) s'especifica: "III lliures, III onces ab los assaigs, •II•, que•n preseren." Per ser més curiosos, però, cal dir que la quantitat exacta seria: 26431,316666 grans. Cal assenyalar també que aquest és el cinquè de la suma de les quantitats registrades (no d'aquelles que hem recalculat).

REGISTRE**FITXA****27**

Número de "mena": 023

Any de registre: 1353

Descripció: mena

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre e sos companyons

Total "mena" registrada: mig quintar, XX lliures e •lar• onça e l quart.

Total argent obtingut: •Vil• marchs, •l• onça e miga, •l• diner, •bol, •l• gra e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): •l• march, III onces e miga e pita e l gra e mig.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	636624 grams	33157,5 grams	5,20833	I unça:	576 grams	30 grams	5,20833
Part del senyor:		6631,5 grams		I quart:	144 grams	7,5 grams	5,20833
Part dels miners:							
Assaig:	1728 grams	90 grams	5,20833				
Mig quintar:	497664 grams	25920 grams	5,20833				
Mitja rova:	124416 grams	6480 grams	5,20833				
II lliures:	13824 grams	720 grams	5,20833				

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 5,21 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 138,15625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 7,195638020833 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 36841,671271875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1918,8370454101 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****28**

Número de "mena": 024

Any de registre: 1353

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Codines e sos companys

Total "mena" registrada: •la• rova e miga, III lliures, III onces e •III quarts.

Total argent obtingut: I marc, III onces e miga, II diners, òbol, II grans e•V(e) e• XIè del terç de •I• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): II onces e miga, •II• diners, òbol, VI grans e mig e la quinta part de •II• grans.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	III lliures:	20736 grans	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	396144 grans	7262,010732 grans	1,83317	III lliures:	20736 grans	379,5 grans	1,83015
Part del senyor:		1506,9 grans		III unces:	1728 grans	31,625 grans	1,83015
Part dels miners:				Mitja unça:	288 grans	5,270833 grans	1,83015
Assaig:	1728 grans	31,625 grans	1,83015	I quart:	144 grans	2,635416 grans	1,83015
La rova:	248832 grans	4554 grans	1,83015				
Mitja rova:	124416 grans	2277 grans	1,83015				
La lliura:	6912 grans	126,5 grans	1,83015	Càlcul nou:	396144 grans	7250,03125 grans	1,83015

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 1,83 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 85,96875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1,573357476128 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 22925,002865625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 419,56204607938 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs. Altrament, la part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent registrada, ja que hauria de ser 1452,402146 grans. A més, el cinquè de la quantitat que hem recalculat és 1450,00625 grans.

REGISTRE**FITXA****29**

Número de "mena": 025

Any de registre: 1353

Descripció: mena alcofolosa

Companyia/Trobador: en Codines e sos companys

Total "mena" registrada: la rova e miga e XII lliures, X onces.

Total argent obtingut: •• onça e miga, I diner, [òbol,] II grans e •• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): VII diners, XI grans, •• quart e•I quint d'un gra e•I quint de I octau.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	461952 grans	902,25 grans	0,19531	X unces:	5760 grans	11,25 grans
Part del senyor:		179,475 grans		La lliura:	6912 grans	13,5 grans
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	3,375 grans	0,19531			
La rova:	248832 grans	486 grans	0,19531			
XII lliures:	82944 grans	162 grans	0,19531			
Mitja rova:	124416 grans	243 grans	0,19531			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,19 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 100,25 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,19580078125 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 26733,336675 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 52,213548193359 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

La part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent, ja que hauria de ser 180,45 grans.

REGISTRE**FITXA****30**

Número de "mena": 026

Any de registre: 1353

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre e sos companyons

Total "mena" registrada: mig quintar, •VII• lliures.

Total argent obtingut: XVII marchs, •II• onces e quarta.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	546048 grans	79632 grans	14,58333			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	252 grans	14,58333			
Mig quintar:	497664 grans	72576 grans	14,58333			
La lliura:	6912 grans	1008 grans	14,58333			
VII lliures:	48384 grans	7056 grans	14,58333			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 14,58 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

118,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

17,28125 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

31600,00395 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

4608,333909375 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****31**

Número de "mena": 027

Any de registre: 1353

Descripció: la mena migana

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre e sos companyons

Total "mena" registrada: •• quintar, llll lliures, X onces.

Total argent obtingut: VII marchs, VII onces e miga, VII diners, òbol, V grans e mig e •• quart e •• terç de •• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1028736 grans	36761,833333 grans	3,57350	X unces:	5760 grans	205,833333 grans
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	61,75 grans	3,57350			
El quintar:	995328 grans	35568 grans	3,57350			
La lliura:	6912 grans	247 grans	3,57350			
llll lliures:	27648 grans	988 grans	3,57350			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 3,57 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 223,25 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 7,977828414351 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 59533,340775 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 2127,4211764212 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****33**

Número de "mena": 029

Any de registre: 1353

Descripció: mena

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre e sos companyons

Total "mena" registrada: •• rova, [X]lli lliures, XI onces.

Total argent obtingut: llli marchs, lli onces e quarta, VI grans e mig e •• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	338112 grans	20310,75 grans	6,00711	XI unces:	6336 grans	390,75 grans
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	103,75 grans	6,00405			
La rova:	248832 grans	14940 grans	6,00405			
XII lliures:	82944 grans	4980 grans	6,00405			
La lliura:	6912 grans	415 grans	6,00405	Càlcul nou:	338112 grans	20300,416666 grans

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 6 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 73,375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 4,405472366898 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 19566,6691125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1174,7927780219 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre (en anotar l'argent que té "XI onces"). El qual condiona el resultat de la quantitat total d'argent fi registrada. A causa d'aquest error de càlcul, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. A més, la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE

Número de "mena": S. 26+27+28+29+?

Any de registre: 1353

Descripció: Les quals menes, V que són, són en summa en argent

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre e sos companyons

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut:

XLIII marchs, III onces, V diners, obol, VI grans le mig/ e •• quart e les II parts d'un quart e la terça part de •• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

VIII marchs, V onces e miga, V diners, òbol e•• quint d'un gra e mig.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig

PRODUCCIÓ

REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":		200587 grans				
Part del senyor:		40164,3 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: %Classificació:

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 43,530164930555 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 11608,045432487 grams.

OBSERVACIONS

Es registra la quantitat d'argent obtingut de cinc "menes". Amb anterioritat, però, només n'hi ha quatre de registrades sobre les quals no s'havia calculat la part pertanyent al senyor (són les "menes" 26, 27, 28 i 29). La suma de l'argent de les quatre "menes" anteriors (173239,416666 grans), però, és sensiblement inferior a la quantitat registrada en aquesta entrada que en suma tot l'argent de cinc. Per tant, és possible que hi hagués una altra "mena" que no fou registrada inicialment però que és comptabilitzada en aquesta suma. Altrament, la part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent registrada, ja que hauria de ser 40117,4 grans.

REGISTRE**FITXA****35**

Número de "mena": 030

Any de registre: 1353

Descripció: mena

Companyia/Trobador: en Ramon Folch

Total "mena" registrada: VIII lliures. ("pesa ab l'assaig")

Total argent obtingut: XII onces e miga e IIII grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

II onces e miga e mig gra e I quint d'un gra e mig. De la qual, pres mestre Bertran: •II• onces e miga.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	55296 grans	7204 grans	13,02807			
Part del senyor:		1440,8 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	225,125 grans	13,02807			
La lliura:	6912 grans	900,5 grans	13,02807			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 13,03 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 12 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1,56336805555 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 3200,0004 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 416,89820026027 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

FITXA**36****REGISTRE**

Número de "mena": 031

Any de registre: 1353

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre e sos companyons

Total "mena" registrada: •I• quintar e mig e LXII lliures menys dels assaigs que se'n preseren, •II•.

Total argent obtingut: V marchs, V onces e miga, VIII diners, X grans. // *

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): •I• march, •I• onça, II[II] diners, [II] grans.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1921536 grans	26410 grans	1,37442	I rova:	248832 grans	3420 grans 1,37442
Part del senyor:		5282 grans		La lliura:	6912 grans	95 grans 1,37442
Part dels miners:				VIII lliures:	55296 grans	760 grans 1,37442
Assaig:	1728 grans	23,75 grans	1,37442	Mitja rova:	124416 grans	1710 grans 1,37442
Total (2):	1921536 grans	26362,5 grans	1,37195	Mitja lliura:	3456 grans	47,5 grans 1,37442
El quintar:	995328 grans	13680 grans	1,37442			
Mig quintar:	497664 grans	6840 grans	1,37442			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 1,37 %.

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 417 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 5,731336805555 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 111200,0139 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1528,3566725259 grams.

OBSERVACIONS

* Al marge esquerre de la entrada de registre, hi ha anotada una altra quantitat d'argent obtingut: "V marchs, [V] onces, miga, [VI diners] X grans e mig." S'ha calculat el % d'argent en base a aquesta quantitat a la casella "Total (2)" i és la quantitat total d'argent fi obtingut menys l'argent resultant de dos assaigs (47,5 grans). En tot cas, com que la primera quantitat anotada sí que inclou suposadament l'argent dels assaigs, és aquesta primera la que s'ha traslladat a marcs com a quantitat total d'argent fi obtingut. A més, no s'ha sumat la quantitat reservada per fer dos assaigs al total de "mena" perquè el % d'argent és coincident amb el de l'assaig.

FITXA**37****REGISTRE**

Número de "mena": 032

Any de registre: 1353

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Pere Fiveller e en [G]ilabert

Total "mena" registrada: LXX lliures ab l'assaig.

Total argent obtingut: •I• march, VII onces e miga. I diner, VIII grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): III onces, II diners, òbol, [IIII]• grans.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	483840 grans	8960 grans	1,85185	XVI lliures:	110592 grans	2048 grans
Part del senyor:		1792 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	32 grans	1,85185			
La lliura:	6912 grans	128 grans	1,85185			
I rova:	248832 grans	4608 grans	1,85185			
Mitja rova:	124416 grans	2304 grans	1,85185			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 1,85 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 105 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1,9444444444444444 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 28000,0035 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 518,51858333321 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****38**

Número de "mena": 033

Any de registre: 1353

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Guillem Mestre

Total "mena" registrada: II lliures, V onces e miga.

Total argent obtingut: •II• onces, VI• diners, •V• grans. ("És l'argent segons l'assaig") // •II• onces, -VI• diners, IIII grans e I quart e les II parts de •I• quart partit per terç e•I [terç] de •I• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): X diners, XX gra(ns) e•I quint de •I• gra.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	16992 grans	1301 grans	7,65654	II lliures:	13824 grans	1058 grans	7,65336
Part del senyor:		260,2 grans		V unces:	2880 grans	220,416666 grans	7,65336
Part dels miners:				Mitja unça:	288 grans	22,041666 grans	7,65336
Assaig:	864 grans	66,125 grans	7,65336				
Total (2):	16992 grans	1300,458333 grans	7,65336				
III unces:	1728 grans	132,25 grans	7,65336				
La lliura:	6912 grans	529 grans	7,65336				

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7,65 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 3,6875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,282217520254 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 983,33345625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 75,258014808317 grams.

OBSERVACIONS

Per a la mateixa quantitat de "mena", es registren dues suposades quantitats d'argent obtingut diferents. La quantitat d'argent del total de "mena" en la reducció a la unitat menor fa referència a la primera quantitat anotada (sobre la qual es va calcular també la cinquena part, pertanyent al comte, que es registra). De la segona quantitat d'argent obtingut que es registra, se n'ha calculat el % d'argent en la casella "Total (2)". En aquest sentit, el càlcul del percentatge d'argent, si tenim en compte el resultat de l'assaig, demostra que la darrera de les quantitats d'argent ressenyades és la correcta. Per tant, s'ha indicat aquesta quantitat com a total d'argent fi obtingut.

REGISTRE**FITXA****39**

Número de "mena": 034

Any de registre: 1353

Descripció: mena

Companyia/Trobador: en Domènech

Total "mena" registrada: 11 lliures, VI onces e miga.

Total argent obtingut:

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	17568 grams			VI unces:	3456 grams	6,71296
Part del senyor:				Mitja unça:	288 grams	6,59722
Part dels miners:						
Assaig:	864 grams	58 grams	6,71296			
III unces:	1728 grams	116 grams	6,71296			
La lliura:	6912 grams	464 grams	6,71296			
II lliures:	13824 grams	928 grams	6,71296	Càlcul nou:	17568 grams	6,71296

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 6,71 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 3,8125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,255931712962 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 1016,66679375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 68,248465320924 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, no hi ha anotat el pes de l'argent obtingut d'aquesta "mena" individualment. Per tant, la quantitat total d'argent fi l'hem calculat a partir del percentatge d'argent de l'assaig (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****40**

Número de "mena": 035

Any de registre: 1353

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Domènech

Total "mena" registrada: VIII diners e òbol.

Total argent obtingut: V diners. XIII grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	204 grans	133 grans	65,19608			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 65,2 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,044270833333 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,028862847222 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 11,805557031161 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 7,6967602212949 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE

FITXA

41

Número de "mena": Suma 34 + 35 Any de registre: 1353 Descripció: És tot l'argent de les dues menes

Companyia/Trobador: en Domènech

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: II onces, •I quart, XVI grans e mig e•I terç de •I gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

X diners, òbol, X grans e mig.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa

Segons l'assaig

PRODUCCIÓ

REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	17772 grans	1312,833333 grans	7,38709			
Part del senyor:		262,5 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						
Suma 34 + 35:				17772 grans	1312,333333 grans	7,38427

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7,38 %.

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 3,856770833333 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,284794560185 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 1028,4723507812 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 75,945225542485 grams.

OBSERVACIONS

El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les dues "menes" (34 i 35).

La suma total d'argent de les dues "menes" que es registra no es correspon exactament amb la suma dels totals de cadascuna d'elles individualment (s'ha indicat a la casella "Suma 34 + 35"). Tot i que la diferència és mínima, aquesta quantitat recalculada és la que s'ha convertit a marcs.

REGISTRE**FITXA****42**

Número de "mena": 036

Any de registre: 1354

Descripció: •|• peca de mena que co(m)pra en Berenguer Mestre de don Martí

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre

Total "mena" registrada: III onces, •|• quart e •|• XVIè.

Total argent obtingut: •|l• onces e miga.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): miga onça.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1908 grams	1440 grams	75,47170			
Part del senyor:		288 grams				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 75,47 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,4140625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,3125 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 110,41668046875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 83,333334375 grams.

OBSERVACIONS

Les dades registrades de la "mena" 36 són idèntiques a les anotades per a la "mena" 56 (fitxa 64). En principi, però, es tracta de "menes" diferents.

REGISTRE**FITXA****43**

Número de "mena": 037

Any de registre: 1354

Descripció: •la• peçeta de mena que troba en Jacme Steve

Companyia/Trobador: en Jacme Steve

Total "mena" registrada: VII onces, •l• quart.

Total argent obtingut: III onces.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	4176 grams	2304 grams	55,1741			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 55,17 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,90625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,5 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 241,666696875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 133,33335 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****47**

Número de "mena": 041

Any de registre: 1354

Descripció: la mena rosa

Companyia/Trobador: en Favara e en Jacme Steve

Total "mena" registrada: •• rova, VI• lliures, IIII onces.

Total argent obtingut: •IIII• marchs e mig, •V• diners, òbol, II grans e •• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): VII onces, V diners, òbol, VIII grans e •I quint de quart e del terç de •• quart de gra.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	292608 grans	20870,25 grans	7,13249			
Part del senyor:		4172,066666 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	123,25 grans	7,13252			
El quintar:	995328 grans	70992 grans	7,13252			
				Càlcul nou:	292608 grans	20870,333333 grans
						7,13252

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7,13 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 63,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 4,529152199074 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 16933,33545 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1207,7740707248 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un petit error de càlcul o un arrodoniment en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs. Altrament, la part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent registrada, ja que hauria de ser 4174,05 grans. A més, el cinquè de la quantitat que hem recalculat és 4174,066666 grans.

REGISTRE**FITXA****49**

Número de "mena": Suma 41 + 42

Any de registre: 1354

Descripció: apdues les menes

Companyia/Trobador: en Favara e en Jacme Steve

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut:

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•• march, •• onces, •• diner, òbol, •• gra e mig e•l quint de III quarts de gra.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa

Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":						
Part del senyor:		5797,65 grams				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: grams.**OBSERVACIONS**

Es registra la quantitat pertanyent al senyor (la cinquena part) de la suma de l'argent obtingut de les dues "menes" (41 i 42). La part pertanyent al senyor registrada, però, no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent d'ambdues "menes", ja que hauria de ser 5797,666666 grams (prenent com a base les quantitats recalculades).

REGISTRE**FITXA****52**

Número de "mena": 045

Any de registre: 1354

Descripció: granalla

Companyia/Trobador: mestre Bertran

Total "mena" registrada: IIII onces.

Total argent obtingut: •III• onces e miga le •I• octau/ e •I• setzé.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	2304 grams	2124 grams	92,18750			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 92,19 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

0,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

0,4609375 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

133,33335 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

122,91668203125 grams.

OBSERVACIONS

FITXA

55

REGISTRE

Número de "mena": 048

Any de registre: 1354

Descripció: d'altra d'ells metexs pus sotil

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre e sos companjons

Total "mena" registrada: XXV marchs, III onces e miga. [Que són:] XVI lliures, XI onces e mig[ra].

Total argent obtingut: •I• onça e miga, III diners, Vll grans menys •I• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	117216 grans	942,875 grans	0,80439			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	14 grans	0,81019			
Càlcul nou:				117216 grans	949,666666 grans	0,81019

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,81 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 25,4375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,206090856481 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 6783,33418125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 54,957568597962 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****56**

Número de "mena": 049

Any de registre: 1354

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Jacme Steve e sos companys

Total "mena" registrada: mig quintar, XV lliures, X onces. ("pesa ab l'assaig")

Total argent obtingut: XXI marchs, VIII diners, VIII grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	607104 grans	96968 grans	15,97222			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	276 grans	15,97222			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 15,97 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 131,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 21,043402777777 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 35133,337725 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 5611,5747755206 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****58**Número de "mena": Any de registre: Descripció: Companyia/Trobador: Total "mena" registrada: Total argent obtingut: Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	761184 grans	103744,5 grans	13,62936			
Part del senyor:		20748,5 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						
Suma 49 + 50:				761184 grans	103744,666666 grans	13,62938

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %.Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: grams.**OBSERVACIONS**

El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les dues "menes" (49 i 50). La suma total d'argent de les dues "menes" que es registra no es correspon exactament amb la suma dels totals recalculats de cadascuna d'elles individualment (s'ha indicat a la casella "Suma 49 + 50"). Tot i que la diferència és mínima, aquesta quantitat recalculada és la que s'ha convertit a marcs. Altrament, la part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent registrada, ja que hauria de ser 20748,9 grans. A més, el cinquè de la quantitat que hem recalculat és 20748,933333 grans

REGISTRE

Número de "mena": 051

Any de registre: 1354

Descripció: •la• peceta de mena que havia trobada en Miquell Spelta

Companyia/Trobador: en Miquell Spelta

Total "mena" registrada: II onces e miga.

Total argent obtingut: •XI• diners.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig

PRODUCCIÓ

REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1440 grams	264 grams	18,33333			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 18,33 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,3125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,057291666666 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 83,33334375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 15,277779687322 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****60**

Número de "mena": 052

Any de registre: 1354

Descripció: mena

Companyia/Trobador: en Ramon Folch e en Arnau Spelta

Total "mena" registrada: II lliures, II onces. ("pe[sa] ab l'asaig")

Total argent obtingut: V onces e miga. •I• quart \•I• diner/, V grans. ("És tot l'argent ab l'asaig")

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•I• onça e III diners, malla, VIII grans.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	14976 grans	3341 grans	22,30903			
Part del senyor:		668 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	385,5 grans	22,30903			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 22,31 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

3,25 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

0,725043402777 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

866,666775 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

193,34493157531 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

La part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent, ja que hauria de ser 668,2 grans.

REGISTRE**FITXA****61**

Número de "mena": 053

Any de registre: 1354

Descripció: •|• poca (de mena)

Companyia/Trobador: en Arnau Spelta

Total "mena" registrada: [...] le miga/ menys •|• octau.

Total argent obtingut: VIII diners, òbol, VIII grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	[...]	212,5 grans				
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %.Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,046115451388 marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: 12,297455240648 grams.**OBSERVACIONS**

La quantitat total de "mena" no s'ha pogut transcriure de forma completa (s'ha indicat amb punts suspensius entre claudàtors en fer la reducció a la unitat de mesura menor). Per tant, no s'ha pogut calcular-ne el % d'argent.

REGISTRE**FITXA****64**

Número de "mena": 056 Any de registre: 1354 Descripció: la mena que●n Berenguer Mestre compra de don Martí

Companyia/Trobador: en Berenguer Mestre

Total "mena" registrada: •lll• onces, •l• quart e •l• setzé.

Total argent obtingut: ll onces e miga.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1908 grams	1440 grams	75,47170			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 75,47 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,4140625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,3125 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 110,41668046875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 83,333334375 grams.

OBSERVACIONS

Les dades registrades de la "mena" 56 són idèntiques a les anotades per a la "mena" 36 (fitxa 42). En principi, però, es tracta de "menes" diferents.

REGISTRE**FITXA****68**

Número de "mena": 060

Any de registre: 1356

Descripció: •la• poca de mena

Companyia/Trobador: en Baró

Total "mena" registrada: •ll• onces escaçes menys [•l•] octau.

Total argent obtingut: X diners.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): •ll• diners.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1080 grams	240 grams	22,2222			
Part del senyor:		48 grams				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 22,22 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,234375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,052083333333 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 62,5000078125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 13,888890624911 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****70**

Número de "mena": 062

Any de registre: 1356

Descripció: la mena d'en Johan Mulner que compra d'en P[...]

Companyia/Trobador: en Johan Mulner

Total "mena" registrada: LXVIII marchs. [Que són:] la rova, X lliures.

Total argent obtingut: III onces e miga, •• quarta e IIII grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	317952 grans	2164 grans	0,68061			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	12 grans	0,69444			
La rova:	248832 grans	1728 grans	0,69444			
X lliures:	69120 grans	432 grans	0,62500			
I unça:	576 grans	4 grans	0,69444			
				Càlcul nou:	317952 grans	2208 grans
						0,69444

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,69 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 69 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,479166666666 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 18400,0023 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 127,77779374982 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre. El qual condiona el resultat de la quantitat total d'argent fi registrada: s'anota l'argent que té "•X• lliures" però la quantitat anotada d'argent correspon, en realitat, a 9 lliures. A causa d'aquest error de càlcul, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. A més, la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****71**

Número de "mena": 063

Any de registre: 1356

Descripció: mena alcofolosa

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: XV lliures e illi onces.

Total argent obtingut: [•]la] onça e mig(a), •• diner, pita e mig gra e mig quart de gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	105984 grans	894,625 grans	0,84411			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	14,75 grans	0,85359			
Lliura:	6912 grans	59 grans	0,85359			
Càlcul nou:				105984 grans	904,666666 grans	0,85359

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,85 %.

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 23 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,196325231481 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grans)

Quantitat total de "mena" entregada: 6133,3341 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 52,353401605774 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****74**

Número de "mena": 066

Any de registre: 1357

Descripció: •la• poca de mena que troba en Salvador Ferrer

Companyia/Trobador: en Salvador Ferrer

Total "mena" registrada: VIII onces e miga.

Total argent obtingut: III onces e quarta.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	4896 grams	1872 grams	38,23529			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 38,23 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 1,0625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,40625 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 283,33336875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 108,333346875 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****75**

Número de "mena": 067

Any de registre: 1357

Descripció: •la• poceta de mena*

Companyia/Trobador: en Pericó Bover

Total "mena" registrada: IIII onces.

Total argent obtingut: •la• onça e III quarts.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	2304 grams	1008 grams	43,75000			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 43,75 %.

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

0,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

0,21875 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

133,33335 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

58,333340625 grams.

OBSERVACIONS

* Al registre, s'especifica: "•la• poceta de mena que•n Pericó Bover trobà els croses com hom n'a a la fusina".

REGISTRE**FITXA****76**

Número de "mena": 068

Any de registre: 1357

Descripció: terres que lava en Ramon Codines del seu cros*

Companyia/Trobador: en Ramon Codines

Total "mena" registrada: •la• liura e miga.

Total argent obtingut: III quarts e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

VIII diners e VIII grans e mig.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	10368 grans	504 grans	4,86111			
Part del senyor:		100,5 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 4,86 %.

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 2,25 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,109375 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 600,000075 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 29,1666703125 grams.

OBSERVACIONS

* Al registre, s'especifica: "pesa l'argent que•n Ramon Codines tragué de •la• liura e miga de terres que lava del seu cros". La part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent, ja que hauria de ser 100,8 grans.

REGISTRE**FITXA****77**

Número de "mena": 069

Any de registre: 1357

Descripció: la mena millor (mena que era de terres que havia lavades)

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: XIII• onces.

Total argent obtingut: XII diners òbol/, VIII grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	8064 grans	308 grans	3,81944			
Part del senyor:						
Part dels miners:	864 grans	33 grans	3,81944			
Assaig:	1728 grans	66 grans	3,81944			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 3,82 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 1,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,066840277777 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 466,666725 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 17,824076301876 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

La quantitat total de "mena" entregada és la mateixa per a les "menes" 69 i 73, ambdues eren d'en Codines i van ser pesades el mateix dia (el 14 d'agost del 1357). Tanmateix, el resultat de l'assaig és diferent. Per tant, entenem que es tracta de "menes" diferents.

REGISTRE**FITXA****78**

Número de "mena": 070

Any de registre: 1357

Descripció: la mena sotil (mena que era de terres que havia lavades)

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: XI lliures, III onces.

Total argent obtingut: •la• onça e miga, •l• quart e •l• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	77760 grams	1080 grams	1,38889			
Part del senyor:						
Part dels miners:	864 grams	12 grams	1,38889			
Assaig:	6912 grams	96 grams	1,38889			
La lliura:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 1,39 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 16,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,234375 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 4500,0005625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 62,5000078125 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

La quantitat total de "mena" entregada és la mateixa per a les "menes" 70 i 72, ambdues eren d'en Codines i van ser pesades el mateix dia (el 14 d'agost del 1357). Tanmateix, el resultat de l'assaig és diferent. Per tant, entenem que es tracta de "menes" diferents.

REGISTRE**FITXA****79**

Número de "mena": 071

Any de registre: 1357

Descripció: •la• poca de mena que affina en Codines

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: miga onça. XXXIII grams.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":		321 grams				
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,069661458333 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 18,576391210849 grams.

OBSERVACIONS

Només es registra la quantitat d'argent obtingut de la "mena".

FITXA**80****REGISTRE**

Número de "mena": Suma 69 + 70 + 71

Any de registre: 1357

Descripció: Summa tot

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: Il onces e miga, Ill diners, òbol, X grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":		1534,5 grans				
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						
				Suma 69+70+71	1709 grans	

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,370876736111 marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: 98,900475325491 grams.**OBSERVACIONS**

No s'ha pogut calcular el total de "mena" entregada perquè no se'n registra la quantitat per a la 71 (v.fitxa 79).

La suma total d'argent de les tres "menes" que es registra no es correspon exactament amb la suma dels totals de cadascuna d'elles individualment (s'ha indicat a la casella "Suma 69+70+71"). De fet, aquesta quantitat recalculada és la que s'ha convertit a marcs.

REGISTRE**FITXA****81**

Número de "mena": 072

Any de registre: 1357

Descripció: la mena d'en Codines sotil

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: XI lliures, III onces.

Total argent obtingut: miga onça e quarta, III diners, òbol, VI grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	77760 grans	546 grans	0,70216			
Part del senyor:						
Part dels miners:	864 grans	6 grans	0,69444			
Assaig:	6912 grans	48 grans	0,69444			
La lliura:						
Totals + assaig:		78624 grans			546 grans	0,69444

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,69 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 17,0625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,118489583333 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 4550,00056875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 31,597226171786 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total de "mena" entregada és la mateixa per a les "menes" 70 i 72, ambdues eren d'en Codines i van ser pesades el mateix dia (el 14 d'agost del 1357). Tanmateix, el resultat de l'assaig és diferent. Per tant, entenem que es tracta de "menes" diferents. Altrament, en el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de l'assaig (6 grans). Per la qual cosa, el percentatge d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per tant, per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" també li hem sumat la part reservada per fer l'assaig (s'ha indicat a la casella "Totals + assaig"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

FITXA**82****REGISTRE**

Número de "mena": 073

Any de registre: 1357

Descripció: la mena melor

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada: XIIIl onces.

Total argent obtingut: V diners, IIII grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	8064 grans	124 grans	1,53770			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	864 grans	12 grans	1,38889			
La lliura:	6912 grans	96 grans	1,38889			
Totals + assaig:				8928 grans	124 grans	1,38889

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 1,39 %.

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 1,9375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,02690972222 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 516,66673125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 7,1759268228574 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total de "mena" entregada és la mateixa per a les "menes" 69 i 73, ambdues eren d'en Codines i van ser pesades el mateix dia (el 14 d'agost del 1357). Tanmateix, el resultat de l'assaig és diferent. Per tant, entenem que es tracta de "menes" diferents. Altrament, en el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de l'assaig (12 grans). Per la qual cosa, el percentatge d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per tant, per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" també li hem sumat la part reservada per fer l'assaig (s'ha indicat a la casella "Totals + assaig"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****83**

Número de "mena": Suma 72 + 73

Any de registre: 1357

Descripció: És tot l'argent

Companyia/Trobador: en Codines

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: •• onça, III diners, òbol, X grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	85824 grans	670 grans	0,78067			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,78 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 18,625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,145399305555 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 4966,6672875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 38,773152994644 grams.

OBSERVACIONS

El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les dues "menes" (72 i 73).

REGISTRE

Número de "mena": 074

Any de registre: 1357

Descripció: la mena*

Companyia/Trobador: mestre Bertran

Total "mena" registrada: II onces e miga e mig quart e •I• octau.

Total argent obtingut: •I• onça e •I• quart e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig

PRODUCCIÓ

REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1584 grams	792 grams	50,00000			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 50 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,34375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,171875 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 91,6666678125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 45,83333390625 grams.

OBSERVACIONS

* Al registre, s'especifica: "la mena que compra mestre Bertran d'en Bertomeu, marit que fo de na Orteta".

FITXA**85****REGISTRE**

Número de "mena": 075

Any de registre: 1357

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Codines i en Besanta ("la mena millor que era exida del cros d'en Codines, en la qual ha part en Besanta")

Total "mena" registrada: mig quintar, X lliures, miga onça.

Total argent obtingut: XXIIIlI marchs, X diners \obol/, II grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•III• marchs e miig, miga onça, II diners, •I• gra e•I quint de mig gra.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa

Segons l'assaig

PRODUCCIÓ**REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	567072 grans	110846,5 grans	19,54717			
Part del senyor:		21073,1 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	321 grans	18,57639			
Mig quintar:	497664 grans	97632 grans	19,61806			
El quintar:	995328 grans	195264 grans	19,61806	Càlcul nou:	567072 grans	105341,5 grans
La lliura:	6912 grans	1284 grans	18,57639	Totals + assaig:	568800 grans	105662,5 grans

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 18,58 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 123,4375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 22,930230034722 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 32916,67078125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 6114,7287736002 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre quan s'anota l'argent que té "lo mig quintar" i "lo quintar". El qual condiona el resultat de la quantitat total d'argent registrada. A causa d'aquest error, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat ("Càlcul nou"). A part de l'error de càlcul, a la quantitat d'argent se li va sumar l'argent de l'assaig en fer el registre (321 grans). La qual cosa, també s'ha fet a la quantitat recalculada d'argent i, així mateix, a la de "mena" ("Totals + assaig"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs. Altrament, la part d'argent pertanyent al senyor no es correspon exactament al cinquè.

REGISTRE

FITXA

86

Número de "mena": 076 Any de registre: 1357 Descripció: la mena febla

Companyia/Trobador: en Codines i en Besanta

Total "mena" registrada: XIX lliures, •XI• onces.

Total argent obtingut: III onces, •I• diner, X grans e mig e •I• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig

PRODUCCIÓ

REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	137664 grans	1762,75 grans	1,28047	II lliures:	13824 grans	169,75 grans
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	22,125 grans	1,28038			
La lliura:	6912 grans	88,5 grans	1,28038			
El quintar:	995328 grans	12744 grans	1,28038			
Mitja rova:	124416 grans	1593 grans	1,28038	Càlcul nou:	137664 grans	1762,625 grans
						1,28038

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 1,28 % Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 29,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,382514105902 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 7966,6676625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 102,00377432434 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul o un arrodoniment en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****87**

Número de "mena": 077

Any de registre: 1357

Descripció: la granalla que n hisqué

Companyia/Trobador: en Codines i en Besanta

Total "mena" registrada: •1• onça.

Total argent obtingut: miga onça. •1• quart e XII grams.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	576 grams	444 grams	77,08333			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 77,08 %

Classificació: Grup 6: granalla (grams i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

0,125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

0,096354166666 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

33,3333375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

25,694447656072 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****89**

Número de "mena": 078

Any de registre: 1357

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Lunar(do) e sos companyons

Total "mena" registrada: XX lliures, •ll• onces.

Total argent obtingut: ll marchs, l onça, ll diners, òbol, V grans e les ll part(s) de •l• gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	139392 grans	9881,666666 grans	7,08912			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	121 grans	7,00231			
La lliura:	6912 grans	484 grans	7,00231			
Totals + assaig:		141120 grans		9881,666666 grans		7,00231

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 30,625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 2,144458912037 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 8166,6676875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 571,8557813585 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de l'assaig (121 grans). Per la qual cosa, el percentatge d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per tant, per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" també li hem sumat la part reservada per l'assaig (s'ha indicat a la casella "Totals + assaig"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****90**

Número de "mena": 079

Any de registre: 1357

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Lunar(do) e sos companyons

Total "mena" registrada: •V• onces e quarta.

Total argent obtingut: III onces, mig quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	3024 grams	1800 grams	59,52381			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 59,52 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,65625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,390625 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 175,000021875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 104,1666796875 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****91**

Número de "mena": 080

Any de registre: 1357

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Jacme Steve e sos companys

Total "mena" registrada: •la• rova menys III onces. ("ab la asaig")

Total argent obtingut: •VIII• marchs, •VII• onces e miga.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•I• marc, •VI onces e VII diners, IIII grans \•I• quart/ e•I quint de •I• quart.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	247104 grans	41184 grans	16,66667			
Part del senyor:		8236,3 grans				
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	288 grans	16,66667			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 16,67 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

53,625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

8,9375 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

14300,0017875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

2383,33363125 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

La part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent, ja que hauria de ser 8236,8 grans.

REGISTRE**FITXA****92**

Número de "mena": 081

Any de registre: 1357

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Lunardo e en Codines e sos companyons

Total "mena" registrada: Ill roves, V lliures, V onces.Total argent obtingut: VI marchs, V onces e miga, Illi diners, V grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	783936 grans	30917 grans	3,94382	VIII unces:	4608 grans	181,333333 grans
Part del senyor:				La lliura:	6912 grans	272 grans
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	68 grans	3,93519			
III roves:	746496 grans	29376 grans	3,93519			
La lliura:	6912 grans	272 grans	3,93519	Càlcul nou:	783936 grans	30849,333333 grans
V lliures:	34560 grans	1360 grans	3,93519	Totals + assaig:	785664 grans	30917,333333 grans

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 3,93 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 170,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 6,70949074074 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 45466,67235 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1789,1977545137 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de l'assaig (68 grans). Per la qual cosa, el percentatge d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. A més, en calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un arrodoniment de la quantitat total d'argent registrada (es va ometre la fracció de gra que li corresponia). Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge ("Càlcul nou"). A part, a la quantitat recalculada d'argent i a la quantitat total de "mena" també els hi hem sumat l'assaig per igualar el desajust ("Totals + assaig"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****93**

Número de "mena": 082

Any de registre: 1357

Descripció: la sotil

Companyia/Trobador: en Lunardo e en Codines e sos companyons

Total "mena" registrada: XX lliures, •1a• onça.

Total argent obtingut: la onça e miga, •1• quart, 11 diners, òbol, 1X grans e mig e•1 terç de mig gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	138816 grans	1077,666666 grans	0,77633	13824 grans	106 grans	0,76678
Part del senyor:				576 grans	4,416666 grans	0,76678
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	13,25 grans	0,76678			
La lliura:	6912 grans	53 grans	0,76678			
El quintar:	995328 grans	7632 grans	0,76678			
Mitja rova:	124416 grans	954 grans	0,76678	140544 grans	1077,666666 grans	0,76678
Totals + assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,77 %

Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 30,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,233868634259 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 8133,33435 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 62,364976931354 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de l'assaig (13,25 grans). Per la qual cosa, el percentatge d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per tant, per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" també li hem sumat la part reservada per fer l'assaig (s'ha indicat a la casella "Totals + assaig"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE

Número de "mena": Any de registre: Descripció:

Companyia/Trobador:

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: •Vi• marchs \\II onces e miga/, [] diner, II grans e I quart e-I terç de quart de gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): •I• march, •III• onces, VI diners, òbol, V grans e mig e-I quint (de) •I• gra e mig e de •I• quart e de les •II• parts de mig gra.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig

PRODUCCIÓ

REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	922752 grans	31994,333333 grans	3,46727			
Part del senyor:		6497,916666 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						
Suma 81 + 82:				922752 grans	31995 grans	3,46735

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: %.

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: grams.

OBSERVACIONS

El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les dues "menes" (81 i 82). D'altra banda, la suma total d'argent de les dues "menes" que es registra no es correspon amb la suma dels totals que hem recalculat per a cadascuna d'elles individualment (s'ha indicat a la casella "Suma 81 + 82"). Aquesta quantitat recalculada és la que s'ha convertit a marcs. Altrament, la part pertanyent al senyor registrada no es correspon exactament a la cinquena part de la quantitat d'argent registrada, ja que hauria de ser 6398,866666 grans. A més, el cinquè de la quantitat que hem recalculat és 6399 grans.

REGISTRE**FITXA****95**

Número de "mena": 083

Any de registre: 1358

Descripció: la mena que●n Jacme Steve pica

Companyia/Trobador: Jacme Steve

Total "mena" registrada: V march(s) e mig. Que són: III lliures e miga, V onces, ab l'assaig.

Total argent obtingut: •I• march, III onces, VII diners, òbol, V grans e •I• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	25344 grans	6521,25 grans	25,73094	Mitja lliura:	3456 grans	869,5 grans	25,15914
Part del senyor:				III onces:	1728 grans	434,75 grans	25,15914
Part dels miners:							
Assaig:	1728 grans	434,75 grans	25,15914				
Total (2):	27072 grans	6521,25 grans	24,08854				
La lliura:	6912 grans	1739 grans	25,15914				
III lliures:	20736 grans	5217 grans	25,15914	Càlcul nou:	27072 grans	6811,083333 grans	25,15914

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 25,16 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 5,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1,478099681712 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 1566,6668625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 394,15996439319 grams.

OBSERVACIONS

A la casella "Total (2)", hi ha escrit el total de "mena" entregada més les 3 unces de l'assaig, tal com es registra en segona instància ("ab l'assaig"). De fet, aquesta quantitat és la que hem pres com a referència. De tota manera, hi ha un error de càlcul en el resultat de la quantitat total d'argent fi registrada. En el registre, s'anota la quantitat d'argent que té "III onces" quan s'hauria d'haver calculat la de 5 unces. Per tant, al total d'argent, falta afegir-hi l'argent resultant de 2 unces de "mena". A causa d'aquest error, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge ("Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****96**

Número de "mena": 084

Any de registre: 1358

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Galceran Fiveller

Total "mena" registrada: XX lliures.

Total argent obtingut: VI onces e miga, •I• diner, òbol, V grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	138240 grans	3785 grans	2,73799			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	47,3125 grans	2,73799			
Mitja rova:	124416 grans	3406,5 grans	2,73799			
II lliures:	13824 grans	378,5 grans	2,73799			
La lliura:	6912 grans	189,25 grans	2,73799			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 2,74 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 30 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,821397569444 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 8000,001 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 219,03937923165 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****97**

Número de "mena": 085

Any de registre: 1358

Descripció: granalla

Companyia/Trobador: en Galceran Fiveller

Total "mena" registrada: •III• onces e •III• quarts.

Total argent obtingut: III onces e •I• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	2160 grams	1872 grams	86,6667			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 86,66 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

0,46875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

0,40625 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

125,000015625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

108,333346875 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****98**

Número de "mena": Suma 84 + 85

Any de registre: 1358

Descripció: tot l'argent ab la granalla

Companyia/Trobador: en Galceran Fiveller

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: IX onces e miga e l quart, •I• diner, obbol, V grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•I• onça e miga, XI diners, •II• grans e l quint de •II• grans.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	140400 grans	5657 grans	4,02920			
Part del senyor:		1131,4 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 4,03 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 30,46875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1,227647569444 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 8125,001015625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 327,37272610665 grams.

OBSERVACIONS

El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les dues "menes" (84 i 85).

FITXA**99****REGISTRE**

Número de "mena": 086

Any de registre: 1358

Descripció: la mena bolmosa

Companyia/Trobador: en Codines, sos companys i en Besanta ("mena d'en Codines e sos companys, en la qual ha part en Besanta")

Total "mena" registrada: •la• rova, II lliures, VIII onces e miga. ("ab los assaig, •llll•, que se'n preseren")

Total argent obtingut: V• marchs e mig, II diners, ••• quart de gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	VIII unc. i mitja:	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	267552 grams	25392,25 grams	9,49059		4896 grams	464,3125 grams	9,48351
Part del senyor:							
Part dels miners:							
Assaig:	1728 grams	164 grams	9,49074				
La rova:	248832 grams	23616 grams	9,49074				
La lliura:	6912 grams	656 grams	9,49074				
II lliures:	13824 grams	1312 grams	9,49074				
				Càlcul nou:	267552 grams	25392,666666 grams	9,49074

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 9,49 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 58,0625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 5,510561342592 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 15483,33526875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1469,4832083766 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre i un arrodoniment de la quantitat total d'argent registrada. De fet, es calcula l'argent que té "VIII onces e miga" erròniament, ja que el resultat hauria de ser 464,666666 grams. A causa d'aquest error de càlcul, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. A més, la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****100**

Número de "mena": 087

Any de registre: 1358

Descripció: la mena rosa

Companyia/Trobador: en Codines, sos companys i en Besanta ("mena d'en Codines e sos companys, en la qual ha part en Besanta")

Total "mena" registrada: LVII lliures, miga onça. Són: •I• rova e miga, III lliures, miga onça. ("Ab los assaigs, IIII, que se'n preseren")

Total argent obtingut: VI marchs, VII onces, VI diners, •VI• grans, •I• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	394272 grans	31830,25 grans	8,07317	La rova:	248832 grans	20088 grans 8,07292
Part del senyor:				III lliures:	20736 grans	1674 grans 8,07292
Part dels miners:				Mitja lliura:	3456 grans	281 grans 8,13079
Assaig:	1728 grans	139,5 grans	8,07292	La lliura:	6912 grans	558 grans 8,07292
La lliura:	6912 grans	558 grans	8,07292			
El quintar:	995328 grans	80352 grans	8,07292			
Mitja rova:	124416 grans	10044 grans	8,07292	Càlcul nou:	394272 grans	31829,25 grans 8,07292

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 8,07 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 85,5625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 6,907389322916 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 22816,66951875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1841,9707163572 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, s'informa: "Levat lo plom: miga onça, òbol, XI grans, •I• quart".

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. La quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****101**

Número de "mena": Suma 86 + 87

Any de registre: 1358

Descripció: Summa tot l'argent

Companyia/Trobador: en Codines, sos companys i en Besanta ("mena d'en Codines e sos companys, en la qual ha part en Besanta")

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: XII marchs, III onces, VIII diners, òbol, VI grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	661824 grans	57234,5 grans	8,64799			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						
Suma 86 + 87:				661824 grans	57221,916666 grans	8,64609

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 8,65 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 143,625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 12,417950665509 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 38300,0047875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 3311,4539247341 grams.

OBSERVACIONS

El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les dues "menes" (86 i 87). D'altra banda, la suma total d'argent de les dues "menes" que es registra no es correspon amb la suma dels totals que hem recalculat per a cadascuna d'elles individualment (s'ha indicat a la casella "Suma 86 + 87"). Aquesta quantitat recalculada és la que s'ha convertit a marcs.

REGISTRE**FITXA****102**

Número de "mena": 088

Any de registre: 1358

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Jacme de Besanta, mestre Bertran, en Codines e els hereus d'en Lunardo

Total "mena" registrada: •I• quintar, •VIII• lliures. ("menys dels assaigs")

Total argent obtingut: XXVIII marchs, miga onça e quarta, II diners, IIII grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1050624 grans	129508,5 grans	12,32682	I unça:	576 grans	70,5 grans
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	211,5 grans	12,23958			
La lliura:	6912 grans	846 grans	12,23958			
El quintar:	995328 grans	121824 grans	12,23958			
IX lliures:	62208 grans	7614 grans	12,23958	Totals + assaigs:	1058112 grans	129508,5 grans

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 12,24 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 229,625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 28,105143229166 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 61233,3409875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 7494,7057979490 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de dos assaigs de tres unces cadascun que es van fer i el de les set unces que es va guardar mestre Bertran per verificar-los (916,5 grans d'argent en total). Per la qual cosa, el percentatge d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per tant, per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" (pesada, de fet, "menys dels assaigs") també li hem sumat aquestes tretze unces (7488 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada (s'ha indicat a la casella "Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****103**

Número de "mena": 089

Any de registre: 1358

Descripció: la mena febla

Companyia/Trobador: en Jacme de Besanta, mestre Bertran, en Codines e els hereus d'en Lunardo

Total "mena" registrada: mig quintar, iX lliures, IIII onces, III quarts, menys dels assaigs abatuda la aluda.

Total argent obtingut: •III• marchs, V onces e miga, IIII diners, \òbol/ III grans e mig e l• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	562608 grans	17103,625 grans	3,04006	Il un. i III quarts:	1584 grans	47,75 grans
Part del senyor:				Mig assaig:	864 grans	26 grans
Part dels miners:				I quart:	144 grans	4,3125 grans
Assaig:	1728 grans	52 grans	3,00926			
Mig quintar:	497664 grans	14976 grans	3,00926			
La lliura:	6912 grans	208 grans	3,00926			
X lliures:	69120 grans	2080,5 grans	3,00998	Totals + assaigs:	568368 grans	17103,666666 grans

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 3,01 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 123,34375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 3,711733217592 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 32891,670778125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 989,79564841564 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent d'un assaig de tres unces i el de les set unces que es va guardar mestre Bertran (173,33333 grans d'argent). Per la qual cosa, el % d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" (pesada "menys dels assaigs") també li hem sumat aquestes deu unces (5760 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada. A més, hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, prenent com a indicatiu el resultat de l'assaig, hem recalculat la quantitat total d'argent fi obtingut (és tot a "Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****104**

Número de "mena": 090

Any de registre: 1358

Descripció: la granalla de tota la mena

Companyia/Trobador: en Jacme de Besanta, mestre Bertran, en Codines e els hereus d'en Lunardo

Total "mena" registrada: •XIII• onces.

Total argent obtingut: •I• march.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	8064 grans	4608 grans	57,14286			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 57,14 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

1,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

1 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

466,666725 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

266,6667 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE

FITXA
105

Número de "mena": Suma 88 + 89 + 90

Any de registre: 1358

Descripció: Summa

Companyia/Trobador: en Jacme de Besanta, mestre Bertran, en Codines e els hereus d'en Lunardo

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: XXXII marchs. VI onces e miga, òbol, VIII• grans, •I• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig

PRODUCCIÓ

REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1634544 grans	151220,125 grans	9,25152			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						
	Suma 88+89+90	1634544 grans		151220,166666 grans	9,25152	

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 9,25 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 354,71875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 32,816876446759 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 94591,678490625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 8751,1681463649 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total de "mena" l'hem calculat sumant la quantitat recalculada per a les "menes" 88 i 89 més la registrada de la "mena" 90. D'altra banda, la suma total d'argent de les tres "menes" que es registra no es correspon amb la suma dels totals que hem recalculat per a cadascuna d'elles individualment (s'ha indicat a la casella "Suma 88+89+90"). Aquesta quantitat recalculada és la que s'ha convertit a marcs.

REGISTRE**FITXA****106**

Número de "mena": 091

Any de registre: 1358

Descripció: la mena sotil

Companyia/Trobador: el comte, en Besanta e sos companys

Total "mena" registrada: •I• quintar, •Ia• rova, XV lliures, •X• onces. Que són, ab los asaig(s): •I• quintar, •I• rova, XVI lliures, IIII onces.

Total argent obtingut: •VI• marchs, VI onces e miga , òbol , •IX grans e•I terç de •I• gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1353600 grans	31413,333333 grans	2,32072	XVI II. i IIII unc.:	112896 grans	2613 grans
Part del senyor:				XVI lliures:	110592 grans	2536 grans
Part dels miners:				IIII unces:	2304 grans	53,333333 grans
Assaig:	1728 grans	40 grans	2,31481	La lliura:	6912 grans	160 grans
Total (2):	1357056 grans	31413,333333 grans	2,31481			
El quintar:	995328 grans	23040 grans	2,31481			
La rova:	248832 grans	5760 grans	2,31481			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 2,31 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 294,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 6,817129629629 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 78533,34315 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1817,9014618054 grams.

OBSERVACIONS

A la casella "Total (2)", hi ha escrit el total de "mena" entregada més les 3 unces de l'assaig i les 3 unces que va prendre mestre Bertran "per lo senyor" (3456 grans en total), tal com es registra en segona instància ("ab los asaig(s)"). De fet, aquesta quantitat és la que hem pres com a referència i la que s'ha convertit a marcs.

REGISTRE

Número de "mena": 092 Any de registre: 1358 Descripció: la mena millor
Companyia/Trobador: el comte, en Besanta e sos companys

Total "mena" registrada: mig quintar menys •II• lliures e IIII onces e miga.

Total argent obtingut: XII marchs, VI onces IIII diners/.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig

PRODUCCIÓ

REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	481248 grams	58848 grams	12,22821			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grams	210,625 grams	12,18895			
La lliura:	6912 grams	842,5 grams	12,18895			
Mig quintar:	497664 grams	60660 grams	12,18895			
Mig quintar...*:	482976 grams	58869,1875 grams	12,18884			
Totals + assaigs:				482976 grams	58869,6875 grams	12,18895

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 12,19 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 104,8125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 12,77539822048 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 27950,00349375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 3406,8110450641 grams.

OBSERVACIONS

* En aquesta casella, hi ha anotada l'equivalència de Mig quintar "abatudes •II• lliures e •I• onça e miga". Hi ha, tanmateix, un error de càlcul perquè la quantitat exacta hauria de ser 58869,6875 grams. El fet que es registri aquesta equivalència, que es correspon al total de "mena" registrat més les 3 unces de l'assaig, fa que sigui evident que al total d'argent obtingut se li va sumar la quantitat obtinguda de l'assaig. Això no obstant, no es pot confirmar perquè hi ha un error de càlcul en el registre. En tot cas, per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" li hem sumat l'assaig (1728 grams) i hem recalculat la quantitat total d'argent ("Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****108**

Número de "mena": 093

Any de registre: 1358

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: el comte, en Besanta e sos companys

Total "mena" registrada: •ll• lliures, VIII onces.

Total argent obtingut: •ll• marchs, miga onça e quarta, V diners, obol, •l• gra e quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	18432 grams	9781,25 grams	53,06668			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grams	917 grams	53,06713			
La lliura:	6912 grams	3668 grams	53,06713			
La lliura:	6912 grams	3668 grams	53,06713			
				18432 grams	9781,333333 grams	53,06713
				Càlcul nou:		

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 53,07 %

Classificació: Grup 6: granalla (grams i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 4 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 2,122685185185 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 1066,6668 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 566,04945347217 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un arrodoniment en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent (se'n va arrodonir la fracció de gra). Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. La quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****110**

Número de "mena": 094

Any de registre: 1358

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera

Total "mena" registrada: •la• rova, •X• lliures, •V/• onces.

Total argent obtingut: III marchs, V onces e miga, XI diners, òbol, VI grans e mig e •I• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	321408 grans	17274,75 grans	5,37471	VI unces:	3456 grans	185,75 grans
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	92,875 grans	5,37471			
La lliura:	6912 grans	371,5 grans	5,37471			
La rova:	248832 grans	13374 grans	5,37471			
XI lliures:	76032 grans	4098,5 grans	5,39049	Totals + assaigs:	324864 grans	17460,5 grans

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 5,37 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 70,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 3,789171006944 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 18800,00235 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1010,4457281574 grams.

OBSERVACIONS

A la quantitat total de "mena" i d'argent fi obtingut els hi hem sumat dos assaigs de 3 unces cadascun: el que fa en Jacme Steve i el que pren mestre Bertran en un full de paper (s'ha indicat a la casella "Totals + assaigs"). En sumar l'argent de les "menes" 94 i 95, s'ha pogut comprovar que mancava aquesta quantitat per assolir el total de la suma que hi ha en el registre (fitxa 112). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****111**

Número de "mena": 095

Any de registre: 1358

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera

Total "mena" registrada: •V• onces e miga.

Total argent obtingut: •III• onces e •I• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	3168 grams	1872 grams	59,09091			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 59,09 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 0,6875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,40625 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 183,33335625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 108,333346875 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****112**

Número de "mena": Suma 94 + 95

Any de registre: 1358

Descripció: tot l'argent

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: llll marchs, •• onça e miga, ••• diner, obbol e mig gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	328032 grams	19332,5 grams	5,89348			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 5,89 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 71,1875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 4,195421006944 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 18983,33570625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1118,7790750324 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total de "mena" l'hem calculat sumant la quantitat total recalculada de la "mena" 94 més la registrada per a la "mena" 95.

FITXA
113

REGISTRE

Número de "mena": 096* Any de registre: 1358 Descripció: crases que eren en la casa de les menes
Companyia/Trobador: el comte ho va donar a en Besanta etcètera

Total "mena" registrada: •la• rova e miga de crases.*
Total argent obtingut: •l• march, Ill diners, òbol, V l grans.
Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):
QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig

PRODUCCIÓ

REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	373248 grans	6426 grans	1,72164			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	29,75 grans	1,72164			
La rova:	248832 grans	4284 grans	1,72164			
Mitja rova:	124416 grans	2142 grans	1,72164			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 1,72 %

Classificació: No és una "mena"

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 81 marcs de Barcelona.
Quantitat total d'argent fi obtingut: 1.39453125 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 21600,0027 grams.
Quantitat total d'argent fi obtingut: 371,87504648438 grams.

OBSERVACIONS

* No es tracta d'una "mena" sinó d'una quantitat determinada d'escòria (crases=escòries): "•la• rova e miga de crases que eren en la casa de les menes e eren del senyor, les quals donà lo senyor als damunt dits e que li retessen a rahó d'aytant com del aire". En tot cas, s'ha registrat igualment.

REGISTRE**FITXA****114**

Número de "mena": 097

Any de registre: 1359

Descripció: la mena del cros d'en Besanta etcètera

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut:

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":						
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grams	236 grams	13,65741			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 13,66 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

grams.

OBSERVACIONS

Només es registra la quantitat d'argent de l'assaig.

REGISTRE**FITXA****115**

Número de "mena": 098

Any de registre: 1359

Descripció: mena

Companyia/Trobador: la companyia d'en Besanta e de sos companyons

Total "mena" registrada: ••• quintar.

Total argent obtingut:

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	995328 grams					
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %.Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada:

216 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

57600,0072 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

grams.

OBSERVACIONS

Només es registra la quantitat total de "mena".

REGISTRE**FITXA****116**

Número de "mena": 099

Any de registre: 1359

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: la companyia d'en Besanta e de sos companyons

Total "mena" registrada: mig quintar, VIII lliures, VIII onces.

Total argent obtingut:

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	557568 grams					
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %.Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada:

121 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

32266,6707 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

grams.

OBSERVACIONS

Només es registra la quantitat total de "mena".

REGISTRE**FITXA****117**

Número de "mena": 100

Any de registre: 1359

Descripció: la mena lavada

Companyia/Trobador: la companyia d'en Besanta e de sos companyons

Total "mena" registrada: •I• rova, XX lliures, •Ia• onça. És ab los assayg(s): •I• rova e miga, III lliures, •III• onces.

Total argent obtingut: XIX marchs, miga onça, IIII diners.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	387648 grams	87936 grams	22,68450	Mitja rova:	124416 grams	27648 grams
Part del senyor:				III lliures:	20736 grams	4608 grams
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grams	384 grams	22,22222			
Total (2):	395712 grams	87936 grams	22,22222			
La lliura:	6912 grams	1536 grams	22,22222			
La rova:	248832 grams	55296 grams	22,22222			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 22,22 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 85,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 19,083333333333333 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 22900,0028625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 5088,8895249999 grams.

OBSERVACIONS

A la casella "Total (2)", hi ha escrit el total de "mena" entregada més les sis unces reservades per a dos assaigs i les vuit unces que va prendre mestre Bertran (8064 grams en total), tal com es registra en segona instància ("És ab los assayg(s):"). De fet, aquesta quantitat és la que hem pres com a referència i la que s'ha convertit a marcs.

REGISTRE**FITXA****118**

Número de "mena": 101

Any de registre: 1359

Descripció: la granala

Companyia/Trobador: en Jacme de Besanta, mestre Bertran e en Codines etcètera

Total "mena" registrada: •I• quintar menys •X• lliures, •VI• onces. ("menys dels assaigs")

Total argent obtingut: XXVIII marchs, •II• onces, quarta, II grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	922752 grans	111890 grans	12,12568			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	208,75 grans	12,08044			
La lliura:	6912 grans	835 grans	12,08044			
El quintar:	995328 grans	120240 grans	12,08044			
La lliura:	6912 grans	835 grans	12,08044			
Totals + assaigs:		926208 grans		111890 grans		12,08044

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 12,08 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 201 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 24,281684027777 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 53600,0067 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 6475,1165501300 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de dos assaigs de tres unces cadascun (417,5 grans d'argent en total). Per la qual cosa, el percentatge d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per tant, per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" (pesada, de fet, "menys dels assaigs") també li hem sumat aquestes sis unces (3456 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada (s'ha indicat a la casella "Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****119**

Número de "mena": 102

Any de registre: 1359

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Jacme de Besanta, mestre Bertran e en Codines etcètera

Total "mena" registrada: VI quinta(r)s. ("menys dels assaigs")

Total argent obtingut: CCLXXVIII marchs, •III onces e miga, VI diners, obol, X grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	5971968 grans	1283782,5 grans	21,49681			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	371,25 grans	21,48438			
El quintar:	995328 grans	213840 grans	21,48438			
Totals + assaigs:				5975424 grans	1283782,5 grans	21,48438

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 21,48 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 1296,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 278,5986328125 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 345800,043225 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 74292,978036621 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de dos assaigs de tres unces cadascun (742,5 grans d'argent en total). Per la qual cosa, el percentatge d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per tant, per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" (pesada, de fet, "menys dels assaigs") també li hem sumat aquestes sis unces (3456 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada (s'ha indicat a la casella "Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****120**

Número de "mena": 103

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla sotill

Companyia/Trobador: en Jacme de Besanta, mestre Bertran e en Codines etcètera

Total "mena" registrada: •III• roves, XXV lliures e miga.

Total argent obtingut: •LIII• marchs, II onces, XI grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	922752 grans	245643 grans	26,62070	Mitja rova:	124416 grans	33120 grans	26,62037
Part del senyor:				VII lliures:	48384 grans	12880 grans	26,62037
Part dels miners:				Mitja lliura:	3456 grans	920 grans	26,62037
Assaig:	1728 grans	460 grans	26,62037				
La lliura:	6912 grans	1840 grans	26,62037				
Mig quintar:	497664 grans	132480 grans	26,62037				
I rova:	248832 grans	66240 grans	26,62037	Càlcul nou:	922752 grans	245640 grans	26,62037

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 26,62 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 200,25 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 53,307291666666 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 53400,006675 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 14215,279554687 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. La quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs. Dies després es va fondre aquesta mateixa granalla (v.fitxa 127).

REGISTRE**FITXA****121**

Número de "mena": 104

Any de registre: 1359

Descripció: la mena sotil

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Codines

Total "mena" registrada: III quintars, VIII lliures, X onces. ("menys dels assaigs")

Total argent obtingut:

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	3047040 grams					
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grams	92,25 grams	5,33854			
El quintar:	995328 grams	53136 grams	5,33854			
Totals + assaigs:				3050496 grams	162852 grams	5,33854

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 5,34 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 662 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 35,34114583333333 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 176533,3554 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 9424,3067335937 grams.

OBSERVACIONS

A la quantitat total de "mena", pel fet d'haver estat pesada "menys dels assaigs", li hem sumat les sis unces (3456 grams) de "mena" retirades abans de ser pesada per fer dos assaigs. A més, en el registre, no hi ha anotat el pes de l'argent obtingut d'aquesta "mena". Per tant, la quantitat total d'argent fi l'hem calculat a partir del percentatge d'argent de l'assaig i prenent com a referència la quantitat recalculada total de "mena" (s'ha indicat tot a la casella "Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****122**

Número de "mena": 105

Any de registre: 1359

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Jacme Steve

Total "mena" registrada: •I• quintar, III roves, XII lliures e IX onces. ("ab los assaigs")

Total argent obtingut: XLVII marchs, •I• onça, quarta, •II• diners, obol, III grans e mig e I quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	1829952 grans	217359,75 grans	11,87789	XII lliures:	82944 grans	9852 grans	11,87789
Part del senyor:				IX unces:	5184 grans	615,75 grans	11,87789
Part dels miners:				La lliura:	6912 grans	821 grans	11,87789
Assaig:	1728 grans	205,25 grans	11,87789				
El quintar:	995328 grans	118224 grans	11,87789				
Mig quintar:	497664 grans	59112 grans	11,87789				
La rova:	248832 grans	29556 grans	11,87789				

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 11,88 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 397,125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 47,170084635416 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 105900,0132375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 12578,690808447 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, inicialment es pesava la mena "menys dels assaigs". Finalment, s'anota la quantitat total de mena "ab los assaigs". Sense els assaigs el pes total hauria de ser: "•I• quintar, III roves, XI lliures e VIII onces", ja que es van reservar sis unces per a dos assaigs i mestre Bertran va prendre'n set unces (13 unces de "mena" en total menys).

REGISTRE**FITXA****123**

Número de "mena": 106

Any de registre: 1359

Descripció: la mena febla

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Jacme Steve

Total "mena" registrada: •I• quintar e mig, •XIII• lliures e miga [unça] ab los assaigs.

Total argent obtingut: •IX marchs, •III• onces e miga, •I• diner, VI grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1583136 grans	43518 grans	2,74885	Mitja unça:	288 grans	8 grans
Part del senyor:				La lliura:	6912 grans	190 grans
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	47,5 grans	2,74884			
El quintar:	995328 grans	27360 grans	2,74884			
Mig quintar:	497664 grans	13680 grans	2,74884			
XIII lliures:	89856 grans	2470 grans	2,74884	Càlcul nou:	1583136 grans	43517,916666 grans

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 2,75 %

Classificació: Grup 4: del 2'31 al 4'63 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 343,5625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 9,443992332175 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 91616,67811875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 2518,3982700464 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un arrodoniment de la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i la quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****124**

Número de "mena": 107

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Jacme Steve

Total "mena" registrada: XIII march(s), VI onces. Que fan: IX lliures, II onces.

Total argent obtingut: VII marchs e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	63360 grams	34560 grams	54,54545			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 54,54 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 13,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 7,5 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 3666,667125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 2000,00025 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****126**

Número de "mena": 108

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla grossa millor

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Codines

Total "mena" registrada: XXV lliures.

Total argent obtingut: XXIII marchs, •1a• onça e miga.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•III• marchs e mig, •1• onça, II diners, IX grans e mig e'l quint de mig gra.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	172800 grans	106848 grans	61,83333			
Part del senyor:		21369,6 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 61,83 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

37,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

23,1875 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

10000,00125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

6183,33410625 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****127**

Número de "mena": 103

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla menuda ("De les granalles de XVII dies de juny")

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Codines

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: XLI marc(s). •V• onces.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	922752 grams	191808 grams	20,78652			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 20,79 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 200,25 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 41,625 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 53400,0066675 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 11.100,0013875 grams.

OBSERVACIONS

Aquesta entrada de registre fa referència a l'argent obtingut després de fer la fosa de la granalla que hem individualitzat amb el número 103 (v. fitxa 120). En registrar inicialment aquesta granalla (fitxa 120) es va establir la quantitat total d'argent a partir d'un assaig. Aquí es registra, tal com es va anotar dies després del primer registre, la quantitat exacta d'argent obtingut en fondre la granalla. La quantitat total de "mena" és la registrada en la fitxa 120.

REGISTRE**FITXA****128**

Número de "mena": 109*

Any de registre: 1359

Descripció: •la• popela d'argent

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Codines, en què en Giner no havia part

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: •V• marchs e miga onça.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":		23328 grams				
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: 5,0625 marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: 1350,00016875 grams.**OBSERVACIONS**

* No es tracta d'una "mena" sinó d'una determinada quantitat d'argent.

REGISTRE**FITXA****129**

Número de "mena": 110

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla grossa

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Codines

Total "mena" registrada: •l• lliures, lli onces e miga.

Total argent obtingut: V march(s), V onces.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•l• march e •l• onça.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	15840 grams	25920 grams	#####			
Part del senyor:		5184 grams				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %.Classificació: Grup 6: granalla (grams i partícules de "mena") **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: 3,4375 marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: 5,625 marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 916,66678125 grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: 1500,0001875 grams.**OBSERVACIONS**

* En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error en el registre. S'hi anota més quantitat d'argent obtingut que de granalla aportada. La qual cosa és impossible.

REGISTRE**FITXA****130**

Número de "mena": 111

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla menor

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Codines

Total "mena" registrada: XXXIII lliures. ("menys dels asaig(s)")

Total argent obtingut: XIII marchs. II onces e miga. •• diner, obbol, X grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	235008 grans	65998,5 grans	28,08351			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	478,25 grans	27,67650			
La lliura:	6912 grans	1913 grans	27,67650			
El quintar:	995328 grans	275472 grans	27,67650			
Totals + assaigs:		238464 grans		65998,5 grans		27,67650

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 27,68 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 51,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 14,322591145833 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 13800,001725 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 3819,3581163085 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de dos assaigs de tres unces cadascun (956,5 grans d'argent en total). Per la qual cosa, el percentatge d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per tant, per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" (pesada, de fet, "menys dels asaig(s)") també li hem sumat aquestes sis unces (3456 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada (s'ha indicat a la casella "Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs. Precissament, abans de registrar la quantitat total d'argent, s'especifica: "Iam sunt los asa(igs)".

REGISTRE**FITXA****131**

Número de "mena": 112

Any de registre: 1359

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Codines

Total "mena" registrada: •II• quintars e mig, VIII lliures, •VIII• onces. ("menys dels asaig(s)")

Total argent obtingut: LIII marchs, II onces, XI• diners, òbol, •III• grans e mig; cum asagii.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	2548224 grans	250264,5 grans	9,82113	IX lliures:	62208 grans	6093 grans
Part del senyor:				VIII unces:	4608 grans	451,333333 grans
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	169,25 grans	9,79456			
La lliura:	6912 grans	677 grans	9,79456			
El quintar:	995328 grans	97488 grans	9,79456			
Mig quintar:	497664 grans	48744 grans	9,79456	Totals + assaigs:	2555136 grans	250264,333333 grans
						9,79456

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 9,79 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 554,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 54,310836226851 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 147866,68515 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 14482,891470855 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de dos assaigs de tres unces cadascun i el de les sis unces que es va reservar mestre Bertran (677 grans d'argent en total). Per la qual cosa, el % d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" (pesada, de fet, "menys dels asaig(s)") també li hem sumat aquestes 12 unces (6912 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada. A més, hi ha un arrodoniment de la quantitat total d'argent en el registre. Per tant, prenent com a indicatiu el resultat de l'assaig, hem recalculat la quantitat total d'argent obtingut (és tot a "Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****133**

Número de "mena": 113

Any de registre: 1359

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Jacme Steve

Total "mena" registrada: mig quintar, XXXII lliures e miga. Que són, ab los assaig(s): XXXIII lliures.

Total argent obtingut: XXX marchs, llll onces e miga e V diners, X grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	722304 grans	140962,5 grans	19,51567	Mig quintar:	497664 grans	96660 grans
Part del senyor:				XXXIII lliures:	228096 grans	44302,5 grans
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	335,625 grans	19,42274			
Total (2):	725760 grans	140962,5 grans	19,42274			
El quintar:	995328 grans	193320 grans	19,42274			
La lliura:	6912 grans	1342,5 grans	19,42274			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 19,42 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 157,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 30,5908203125 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 42000,00525 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 8157,5531030273 grams.

OBSERVACIONS

A la casella "Total (2)", hi ha escrit el total de "mena" entregada més les 3 unces de l'assaig i les 3 unces que tenia mestre Bertran "per comprovar" (3456 grans en total), tal com es registra en segona instància ("ab los assaig(s)"). De fet, aquesta quantitat és la que hem pres com a referència i la que s'ha convertit a marcs.

REGISTRE**FITXA****134**

Número de "mena": 114

Any de registre: 1359

Descripció: la mena sotil

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Jacme Steve

Total "mena" registrada: •I• quintar, VII lliures, •IX• onces. ("ab los asaigs")

Total argent obtingut: XIII marchs, V onces, quarta, II diners e •I• quart de gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	IX unces:	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1048896 grans	62976,25 grans	6,00405	311,25 grans	5184 grans	311,25 grans	6,00405
Part del senyor:				415 grans	6912 grans	415 grans	6,00405
Part dels miners:							
Assaig:	1728 grans	103,75 grans	6,00405				
La lliura:	6912 grans	415 grans	6,00405				
El quintar:	995328 grans	59760 grans	6,00405				
VII lliures:	48384 grans	2905 grans	6,00405				

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 6 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 227,625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 13,666720920138 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 60700,0075875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 3644,4593675942 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****135**

Número de "mena": 115

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Besanta etcètera e en Jacme Steve

Total "mena" registrada: VIII lliures e miga.

Total argent obtingut: V marchs, •III• onces, III quarts.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	58752 grams	25200 grams	42,89216			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 42,89 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 12,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 5,46875 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 3400,000425 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1458,333515625 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****136**Número de "mena": **Suma 113+114+115** Any de registre: **1359** Descripció: **Summa tot l'argent de abdues le(s) menes ab la granalla**Companyia/Trobador: **en Besanta etcètera e en Jacme Steve**Total "mena" registrada: Total argent obtingut: **XLIX marchs, V onces e mig(a), VII diners, X grans e mig e •• quart.**Part d'argent pertanyent al senyor (el quint): QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	1833408 grans	229138,75 grans	12,49797			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: **12,5** %.Classificació: **Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent****Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: **397,875** marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: **49,726291232638** marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal****(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)**Quantitat total de "mena" entregada: **106100,0132625** grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: **13260,345986247** grams.**OBSERVACIONS**

El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les tres "menes" (113, 114 i 115).

REGISTRE**FITXA****137**

Número de "mena": 116

Any de registre: 1359

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Jacme etcètera e en Codines

Total "mena" registrada: •V• quintars, XXXVIII lliures, IIII onces.

Total argent obtingut: CCLXXXVII marchs, VI diners, III grans le mig/ e •I• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	5213952 grans	1322643,625 grans	25,36739			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	437,625 grans	25,32552			
La lliura:	6912 grans	1751 grans	25,33275			
El quintar:	995328 grans	252072 grans	25,32552			
Totals + assaigs:		5222592 grans		1322648,625 grans		25,32552

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 25,32 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 1133,375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 287,033121744791 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 302233,3711125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 76542,175366382 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent d'un assaig de tres unces i el de la lliura (12 unces) que en va prendre mestre Bertran per comprovar (2188,125 grans d'argent). Per la qual cosa, el % d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" també li hem sumat aquestes quinze unces (8640 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada. A més, hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, prenent com a indicatiu el resultat de l'assaig, hem recalculat la quantitat total d'argent fi obtingut (és tot a "Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****138**

Número de "mena": 117

Any de registre: 1359

Descripció: la mena febla

Companyia/Trobador: en Jacme etcètera e en Codines

Total "mena" registrada: •II• quintars, III roves, IIII lliures.

Total argent obtingut: XXXIX marchs V onça. I diner. •I• gra. I octau/ [amb l'assaig]. [Sense l'assaig: XXXIX marchs I] miga onça, quarta, II diners, VIII grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	276480 grans	180313,125 grans	6,52174	Il quintars:	1990656 grans	129744 grans	6,51765
Part del senyor:				Mig quintar:	497664 grans	32436 grans	6,51765
Part dels miners:				La rova:	248832 grans	16218 grans	6,51765
Assaig:	1728 grans	112,625 grans	6,51765				
La lliura:	6912 grans	450,5 grans	6,51765				
IIII lliures:	27648 grans	1802 grans	6,51765				
El quintar:	995328 grans	64872 grans	6,51765	Totals + assaigs:	2766528 grans	180312,625 grans	6,51765

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 6,52 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 600,375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 39,130343967013 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 160100,0200125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 10434,759695548 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de l'assaig de tres unces (112,625 grans d'argent). Per la qual cosa, el % d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" també li hem sumat aquestes tres unces (1728 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada. A més, hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, prenent com a indicatiu el resultat de l'assaig, hem recalculat la quantitat total d'argent fi obtingut (és tot a "Totals + assaigs"). Posteriorment, s'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****139**

Número de "mena": 118

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla menuda

Companyia/Trobador: en Jacme etcètera e en Codines

Total "mena" registrada: mig quintar, XXXII lliures.

Total argent obtingut: LXVII marchs, II onces e miga, •V• diners, IIII grans e •I• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	718848 grans	310300,125 grans	43,16631	XXXII lliures:	221184 grans	95248 grans
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	744,125 grans	43,06279			
La lliura:	6912 grans	2976,5 grans	43,06279			
El quintar:	995328 grans	428616 grans	43,06279			
Mig quintar:	497664 grans	214308 grans	43,06279	Totals + assaigs:	720576 grans	310300,125 grans
						43,06279

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 43,06 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 156,375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 67,339436848958 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 41700,0052125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 17957,185404370 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar l'argent de l'assaig de tres unces (744,125 grans d'argent). Per la qual cosa, el % d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" també li hem sumat aquestes tres unces (1728 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada (s'ha indicat a la casella "Totals + assaigs"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****140**

Número de "mena": 119

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla grossa

Companyia/Trobador: en Jacme etcètera e en Codines

Total "mena" registrada: VIII lliures, VII onces.

Total argent obtingut: VII marc(s) e III onces.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	59328 grams	33984 grams	57,28155			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 57,28 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 12,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 7,375 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 3433,3337625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1966,6669125 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****141**

Número de "mena": 120

Any de registre: 1359

Descripció: la mena bolmosa

Companyia/Trobador: en Guillem Mestre e en Lopiç

Total "mena" registrada: III roves, •XXII• lliures, •I• onça e miga.

Total argent obtingut: IX marchs, •III• onces, V diners, XI grans e mig e •I• octau de gra.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	899424 grans	43331,625 grans	4,81771	Mitja rova:	124416 grans	5994 grans 4,81771
Part del senyor:				La lliura:	6912 grans	333 grans 4,81771
Part dels miners:				III lliures:	27648 grans	1332 grans 4,81771
Assaig:	1728 grans	83,25 grans	4,81771			
El quintar:	995328 grans	47952 grans	4,81771			
Mig quintar:	497664 grans	23976 grans	4,81771			
La rova:	248832 grans	11988 grans	4,81771			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 4,82 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 195,1875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 9,403564453125 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 52050,00650625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 2507,6175009521 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

Al registre, s'especifica: "P(r)eseren-ne miga liura per comprovar. Ítem, ne preseren: onça e miga". Tanmateix, és possible que es prenguessin després de pesar la "mena" entregada, ja que el % d'argent del total coincideix amb el de l'assaig.

REGISTRE**FITXA**
142

Número de "mena": 121 Any de registre: 1359 Descripció: la mena sotil
 Companyia/Trobador: en Guillem Mestre e en Lopiç

Total "mena" registrada: mig quintar menys •liura e miga.

Total argent obtingut: •V• onces e miga, •li• quart e •li• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig

PRODUCCIÓ**REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	487296 grams	3384 grams	0,69444			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grams	12 grams	0,69444			
La lliura:	6912 grams	48 grams	0,69444			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 0,69 % Classificació: Grup 5: menys del 2'31 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 105,75 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 0,734375 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 28200,003525 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 195,8333578125 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

Al registre, s'especifica: "Ítem, n'estoyaren Vi onces per comprar". Tanmateix, és possible que es reservessin i guardessin després de pesar la "mena" entregada, ja que el % d'argent del total coincideix amb el de l'assaig.

REGISTRE**FITXA**
143

Número de "mena": 122

Any de registre: 1359

Descripció: la mena \milor/

Companyia/Trobador: en Jacme Steve e en Arnau Spelta etcètera

Total "mena" registrada: III roves, IX lliures, VIII onces. ("menys dels assaigs ")

Total argent obtingut: XLV marchs \III• onces/, miga onça, quarta, III diners, VIII grans e mig e •I• quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	813312 grans	209624,75 grans	25,77421	La rova:	248832 grans	63594 grans	25,55700
Part del senyor:				IX lliures:	62208 grans	15898,5 grans	25,55700
Part dels miners:				VIII unces:	4608 grans	1177,666666 grans	25,55700
Assaig:	1728 grans	441,625 grans	25,55700				
El quintar:	995328 grans	254376 grans	25,55700				
Mig quintar:	497664 grans	127188 grans	25,55700				
La lliura:	6912 grans	1766,5 grans	25,55700	Totals + assaigs:	820224 grans	209624,666666 grans	25,55700

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 25,56 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 178 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 45,49146412037 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 47466,6726 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 12131,058615147 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar el de dos assaigs de tres unces cadascun i el de sis unces que va prendre mestre Bertran "per conprovar" (1766,5 grans d'argent). Per això, el % d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" (pesada "menys dels assaigs") li hem sumat també les 12 unces (6912 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada. A més, hi ha un arrodoniment en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Prenent com a indicatiu el resultat de l'assaig, hem recalculat la quantitat total d'argent fi obtingut (és tot a "Totals + assaigs"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA**
144

Número de "mena": 123

Any de registre: 1359

Descripció: la mena febla

Companyia/Trobador: en Jacme Steve e en Arnau Spelta etcètera

Total "mena" registrada: •• quintar, miga rova, llll lliures, VII onces. ("menys dels assaigs")

Total argent obtingut: XVIII marchs, llll onces e V diners, obol, lll grans le mig/ e •• octau e •• XVIè.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	1151424 grans	85383,6875 grans	7,41549	lllll lliures:	27648 grans	2038 grans	7,37124
Part del senyor:				VII unces:	4032 grans	297,375 grans	7,37537
Part dels miners:							
Assaig:	1728 grans	127,375 grans	7,37124				
La lliura:	6912 grans	509,5 grans	7,37124				
El quintar:	995328 grans	73368 grans	7,37124				
Mitja rova:	124416 grans	9123 grans	7,33266	Totals + assaigs:	1158336 grans	85383,708333 grans	7,37124

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7,37 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 251,375 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 18,529450593171 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 67033,3417125 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 4941,187442494 grams.

OBSERVACIONS

En el registre, a la quantitat total d'argent obtingut se li va sumar el de dos assaigs de tres unces cadascun i el de les sis unces que va prendre mestre Bertran "per conprovar" (509,5 grans d'argent). Per això, el % d'argent del total no coincideix amb el de l'assaig. Per igualar aquest desajust, a la quantitat total de "mena" (pesada "menys dels assaigs") li hem sumat també les 12 unces (6912 grans) de "mena" retirades abans de ser pesada. A més, hi ha un arrodoniment en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Prenent com a indicatiu el resultat de l'assaig, hem recalculat la quantitat total d'argent fi obtingut (és tot a "Totals + assaigs"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****145**

Número de "mena": 124

Any de registre: 1359

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Jacme Steve e en Arnau Spelta etcètera

Total "mena" registrada: XV lliures, [VII] onces.

Total argent obtingut:

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	107712 grans					
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: 23,375 marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 6233,3341125 grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: grams.**OBSERVACIONS**

Només es registra la quantitat total de granalla de "mena".

REGISTRE**FITXA****146**

Número de "mena": 125

Any de registre: 1360

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Guillem Mestre e en Lopiç etcètera

Total "mena" registrada:

LIIII marchs, \[que] són: XXXVI lliures/, e •• quart. ("ab los assaigs, dos, que•n pre(s) mestre B(e)rran en •• paper per comprovar e Jacme Steve ••")

Total argent obtingut:

V marchs, VI onces, quarta, II diners, III grans e quart, •• octau e •• XVIe.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa

Segons l'assaig

PRODUCCIÓ**REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	248976 grans	26691,4375 grans	10,72049			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	185,25 grans	10,72049			
LIIII marchs:	248832 grans	26676 grans	10,72049			
El quart:	144 grans	15,4375 grans	10,72049			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 10,72 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

54,03125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

5,792412651909 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

14408,335134375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

1544,6435669228 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****147**

Número de "mena": 126

Any de registre: 1360

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines etcètera

Total "mena" registrada:

V quintars e mig, •• rova e miga, XIII lliures, IX onces. ("ab VI onces que•n pres mestre B(e)tran per comprovar e ab •III• onces que•n pres en Jacme Steve")

Total argent obtingut:

CCCCXXIII marchs e miga onça. V diners, VI grans e mig e l quart.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	5949504 grans	1949598,75 grans	32,76910	Mig quintar:	497664 grans	163080 grans	32,76910
Part del senyor:				La rova:	248832 grans	81540 grans	32,76910
Part dels miners:				Mitja rova:	124416 grans	40770 grans	32,76910
Assaig:	1728 grans	566,25 grans	32,76910	I quartó:	62208 grans	20385 grans	32,76910
La lliura:	6912 grans	2265 grans	32,76910	Mig quartó:	31104 grans	10168,5 grans	32,69194
El quintar:	995328 grans	326160 grans	32,76910				
V quintars:	4976640 grans	1630800 grans	32,76910				

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 32,77 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

1291,125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

423,090006510416 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

344300,0430375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

112824,01583911 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****148**

Número de "mena": 127

Any de registre: 1360

Descripció: la mena febla

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines etcètera

Total "mena" registrada: III quintars e mig, •I• rova e miga, XV lliures, IX onces.

Total argent obtingut: LXIII marchs, •I• onça e miga, X grans, •I• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	
Total "mena":	3965760 grans	291178,125 grans	7,34230	La rova:	248832 grans	18270 grans	7,34230
Part del senyor:				Mitja rova:	124416 grans	9135 grans	7,34230
Part dels miners:				El quartó:	62208 grans	4567,5 grans	7,34230
Assaig:	1728 grans	126,875 grans	7,34230	VI lliures:	41472 grans	3045 grans	7,34230
El quintar:	995328 grans	73080 grans	7,34230	IX unces:	5184 grans	380,625 grans	7,34230
III quintars:	2985984 grans	219240 grans	7,34230				
Mig quintar:	497664 grans	36540 grans	7,34230				

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 7,34 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 860,625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 63,189697265625 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 229500,0286875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 16850,588043823 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

Al registre, s'especifica: "De la qual, pres mestre Bertran •VI• onces per comprar". Tanmateix, és possible que es reservessin després de pesar la "mena" entregada, ja que el % d'argent del total coincideix amb el de l'assaig.

REGISTRE**FITXA****149**

Número de "mena": 128

Any de registre: 1360

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines etcètera

Total "mena" registrada: XVI marc(s).

Total argent obtingut: •XI• marchs.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	73728 grams	50688 grams	68,75000			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 68,75 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

16 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

11 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

4266,6672 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

2933,3337 grams.

OBSERVACIONS

REGISTRE**FITXA****150**

Número de "mena": 129

Any de registre: 1360

Descripció: la mena millor

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines

Total "mena" registrada: III quintars, XXIX marchs. Que són, ab los assaigs: III quintars, miga rova, •III• lliures.

Total argent obtingut: CLXXVII marchs, III• onces e miga. V diners, VI[] grans.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	3119616 grans	818335 grans	26,23191			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	450,625 grans	26,07784			
Total (2):	3138048 grans	818335 grans	26,07784			
La lliura:	6912 grans	1802,5 grans	26,07784			
El quintar:	995328 grans	259560 grans	26,07784			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 26,08 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 681 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 177,590060763888 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 181600,0227 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 47357,355456705 grams.

OBSERVACIONS

A la casella "Total (2)", hi ha escrit el total de "mena" entregada més 6 unces de dos assaigs i 3 marcs i 2 unces "per comprovar" (18432 grans en total), tal com es registra en segona instància ("ab los assaigs"). De fet, aquesta quantitat és la que hem pres com a referència i la que s'ha convertit a marcs. Altrament, en el registre, s'anota el pes de la granalla d'aquesta "mena" ("•VI• marchs, •II• onces") però la granalla és comptabilitzada juntament amb el pes de la "mena" que inclou els assaigs. És a dir, el pes total de la "mena" i el total d'argent obtingut també inclouen el pes de la granalla i de l'argent que se n'obtingué. Per tant, "mena" més granalla, ho hem considerat com una sola "mena".

REGISTRE**FITXA****151**

Número de "mena": 130

Any de registre: 1360

Descripció: la mena sotil / la febla

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines

Total "mena" registrada: mig quintar, XXV marchs e llll onces. // mig quintar, miga rova, la lliura, lll onces ("ab los assaigs e ab los •ll• marchs e •V• onces que se'n aturaren per co(m)provar").

Total argent obtingut: VIII marchs, miga onça e quarta. ll diners, òbol, X grans e mig, •l• quart e •l• octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	615168 grans	37366,875 grans	6,07426	La lliura:	6912 grans	409,5 grans
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	102,375 grans	5,92448			
Total (2):	630720 grans	37366,875 grans	5,92448			
El quintar:	995328 grans	58968 grans	5,92448			
Mig quintar:	497664 grans	29484 grans	5,92448			

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 5,92 %

Classificació: Grup 3: del 4'63 al 9'26 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 136,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 8,109130859375 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 36500,0045625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 2162,4351661377 grams.

OBSERVACIONS

A la casella "Total (2)", hi ha escrit el total de "mena" entregada més les 6 unces de dos assaigs i els 2 marcs i 5 unces que es reservaren "per comprovar" (15552 grans en total), tal com es registra en segona instància ("E axí és en suma la mena ab los assaigs e ab los •ll• marchs e •V• onces que se'n aturaren per co(m)provar"). De fet, aquesta quantitat és la que hem pres com a referència i la que s'ha convertit a marcs.

REGISTRE**FITXA****152**

Número de "mena": Suma 129 + 130

Any de registre: 1360

Descripció: lo pa [d'argent] que reté de la primera funió

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: CLXVII marchs.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	3768768 grams	769536 grams	20,41877			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 20,42 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 817,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 167 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 218100,0272625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 44533,3389 grams.

OBSERVACIONS

El total d'argent obtingut que es registra fa referència a la quantitat de metall que es va obtenir en fer la primera fosa de les dues "menes" (129 i 130). Concretament, s'especifica: "Pesa lo pa [d'argent] que reté de la primera funió". Per tant, posteriorment, encara se'n podia obtenir més argent en foses successives.

El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les dues "menes" (129 i 130).

REGISTRE**FITXA****153**

Número de "mena": Suma 129 + 130

Any de registre: 1360

Descripció: Summa tot l'argent de abdues les menes segons los assaigs

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut:

CLXXXV marchs. V onces e miga. II diners, V grans e mig. •I• quart e I octau.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa

Segons l'assaig

PRODUCCIÓ**REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	3768768 grans	855701,875 grans	22,70508			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 22,7 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 817,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 185,699191623263 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 218100,0272625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 49519,790622843 grams.

OBSERVACIONS

El total d'argent obtingut que es registra fa referència a la quantitat de metall que suposadament s'obtidria en base al resultat dels assaigs de les dues "menes" (129 i 130). Concretament, s'especifica: "Summa tot l'argent de abdues les menes segons los assaigs".

El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de les dues "menes" (129 i 130).

REGISTRE**FITXA****154**

Número de "mena": 131

Any de registre: 1360

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: madona de Pau e sos companyons, del cros vell d'en Codines

Total "mena" registrada: mig quintar, XIII lliures, III onces. Que són, ab los assaig: mig quintar, XIII lliures, IX onces.

Total argent obtingut: XVI marchs, VII onces e mig(a), •I• quart, •II• diners, VI grans, •I• quart e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	589248 grans	78246,375 grans	13,27902			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	228,125 grans	13,20168			
Total (2):	592704 grans	78246,375 grans	13,20159			
La lliura:	6912 grans	912,5 grans	13,20168			
				592704 grans	78246,875 grans	13,20168
				Càlcul nou:		

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 13,2 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 128,625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 16,980658637152 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 34300,0042875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 4528,1762025958 grams.

OBSERVACIONS

A la casella "Total (2)", hi ha escrit el total de "mena" entregada més les 3 unces de l'assaig i les "•III• onces ben abastan(t)s" que es reservaren "per conprovar" (3456 grans en total), tal com es registra en segona instància ("ab los assaig"). De fet, aquesta quantitat és la que hem pres com a referència i la que s'ha convertit a marcs. Pel que fa a la quantitat total d'argent obtingut, hi ha un error de càlcul en el registre com es pot comprovar en calcular el % d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig i aquesta quantitat d'argent l'hem recalculat (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou"). Posteriorment, se n'ha fet la conversió a marcs.

REGISTRE**FITXA****155**

Número de "mena": 132

Any de registre: 1360

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: madona de Pau e sos companyons, del cros vell d'en Codines

Total "mena" registrada: •Ia• lliura.

Total argent obtingut: •VIII• onces.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	6912 grams	4608 grams	66,66667			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 66,66 %

Classificació: Grup 6: granalla (grans i partícules de "mena")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

1,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

1 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

400,00005 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

266,66667 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut, malgrat ser fruit de la fosa del mineral, és una quantitat relativa: "De la qual, hisqué argent fi que haitant ne assegura en Codines per tal com la mesclà ab altre arge(n)t".

REGISTRE**FITXA****156**

Número de "mena": 133

Any de registre: 1360

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines

Total "mena" registrada: III lliures, III lliures. ("ab •II• assaig(s) que se'n preseren")

Total argent obtingut: LXXIII marchs, •I• onça, quarta, òbol, VII grans e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	III lliures:	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	2011392 grans	337123,5 grans	16,76071		20736 grans	3475,5 grans	16,76071
Part del senyor:							
Part dels miners:							
Assaig:	1728 grans	289,625 grans	16,76071				
La lliura:	6912 grans	1158,5 grans	16,76071				
El quintar:	995328 grans	166824 grans	16,76071				
II quintars:	1990656 grans	333648 grans	16,76071				

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 16,76 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

436,5 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

73,160481770833 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

116400,01455 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

19509,464244238 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.

REGISTRE**FITXA****157**

Número de "mena": 134

Any de registre: 1360

Descripció: la granalla

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines

Total "mena" registrada: V marchs, •• onça.

Total argent obtingut:

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	23616 grans					
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"Percentatge d'argent: %Classificació: **Producció absoluta (en marcs de Barcelona)**Quantitat total de "mena" entregada: 5,125 marcs de Barcelona.Quantitat total d'argent fi obtingut: marcs de Barcelona.**Conversió al Sistema Mètric Decimal**

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 1366,6668375 grams.Quantitat total d'argent fi obtingut: grams.**OBSERVACIONS**

Només es registra la quantitat total de granalla de "mena".

REGISTRE**FITXA****158**

Número de "mena": Suma 133 + 134

Any de registre: 1360

Descripció: lo pa major del argent*

Companyia/Trobador: en Besanta e en Codines

Total "mena" registrada:

Total argent obtingut: LXXVII marchs, II onces.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

•XV• marchs, III onces, miga, •II• diners, •IX• grans e mig e•I quint de mig gra.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	2035008 grans	355968 grans	17,49222			
Part del senyor:		71193,6 grans				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 17,49 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

441,625 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

77,25 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 117766,6813875 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 20600,002575 grams.

OBSERVACIONS

* Al registre, s'especifica: "Ve lo pa major del argent que l'altre no era fi que n hisqué la primera foneó lo qual feu en Francesc Noguera". Per tant, es tracta de la quantitat de metall que es va obtenir en fer la primera fosa de la "mena" i la granalla (133 i 134). Malgrat que, tal com s'exposa, part de l'argent no era fi i encara se'n podia obtenir més argent en posteriors foses, aquesta quantitat inclou el metall obtingut de la "mena" més el de la granalla (de la qual no en teníem dades). El total de "mena" entregada l'hem calculat sumant la quantitat registrada de la "mena" més la granalla (133 i 134).

REGISTRE**FITXA****159**

Número de "mena": 135

Any de registre: 1360

Descripció: la mena

Companyia/Trobador: en Guillem Mestre etcètera

Total "mena" registrada: XLVII lliures, XI onces. Que és: •I• rova, XII lliures, men[ys] •I• onça.

Total argent obtingut: VI marchs, V onces le miga/, III diners, òbol, VIII grans e I XVIè e mig.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES: Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D'ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	331200 grans	30908,09375 grans	9,33215			
Part del senyor:						
Part dels miners:						
Assaig:	1728 grans	161 grans	9,31713			
La lliura:	6912 grans	644 grans	9,31713			
La rova:	248832 grans	23616 grans	9,49074			
				Càlcul nou:	331200 grans	30858,333333 grans
						9,31713

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 9,32 %

Classificació: Grup 2: del 9'26 al 13'89 % d'argent

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada: 71,875 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 6,696686921296 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada: 19166,6690625 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut: 1785,7834022352 grams.

OBSERVACIONS

En calcular el % d'argent, es pot comprovar que hi ha un error de càlcul en el registre pel que fa a la quantitat total d'argent. Per tant, s'ha pres com a indicatiu el resultat de l'assaig. La quantitat total d'argent fi obtingut l'hem recalculat en base a aquest percentatge (el resultat s'ha indicat a la casella "Càlcul nou") i després se n'ha fet la conversió a marcs.

En el registre, s'especifica: "És tot l'argent de la mena segons l'assaig". Per tant, es confirma que se'n va calcular el total a partir de l'assaig.

REGISTRE**FITXA****160**

Número de "mena": 136

Any de registre: 1360

Descripció: mena que havia trobada en Porquar

Companyia/Trobador: en Porquar

Total "mena" registrada: una onça.

Total argent obtingut: XV diners.

Part d'argent pertanyent al senyor (el quint):

III diners.

QUANTITATS D'ARGENT FI REGISTRADES:

Resultat de la fosa Segons l'assaig **PRODUCCIÓ****REDUCCIÓ DE LES QUANTITATS REGISTRADES A LA UNITAT DE MESURA COMÚ MENOR: EL GRA (PER CALCULAR EL PERCENTATGE D' ARGENT)**

	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent	QUANTITAT DE MENA	QUANTITAT D'ARGENT	% Argent
Total "mena":	576 grams	360 grams	62,50000			
Part del senyor:		72 grams				
Part dels miners:						
Assaig:						

DADES DE PRODUCCIÓ DE LA "MENA"

Percentatge d'argent: 62,5 %

Classificació: Grup 1: 13'89 % d'argent o més ("mena gentil")

Producció absoluta (en marcs de Barcelona)

Quantitat total de "mena" entregada:

0,125 marcs de Barcelona.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

0,078125 marcs de Barcelona.

Conversió al Sistema Mètric Decimal

(1 marc de Barcelona = 266'6667 grams)

Quantitat total de "mena" entregada:

33,33333375 grams.

Quantitat total d'argent fi obtingut:

20,83333359375 grams.

OBSERVACIONS

La quantitat total d'argent fi obtingut és la registrada en el llibre de comptes.